

W dzień i w nocy

Gen. Clark zapowiada atak na jugosłowiańskie wojska lądowe

Wczoraj lotnictwo NATO po raz pierwszy zaatakowało Jugosławię w dzień.

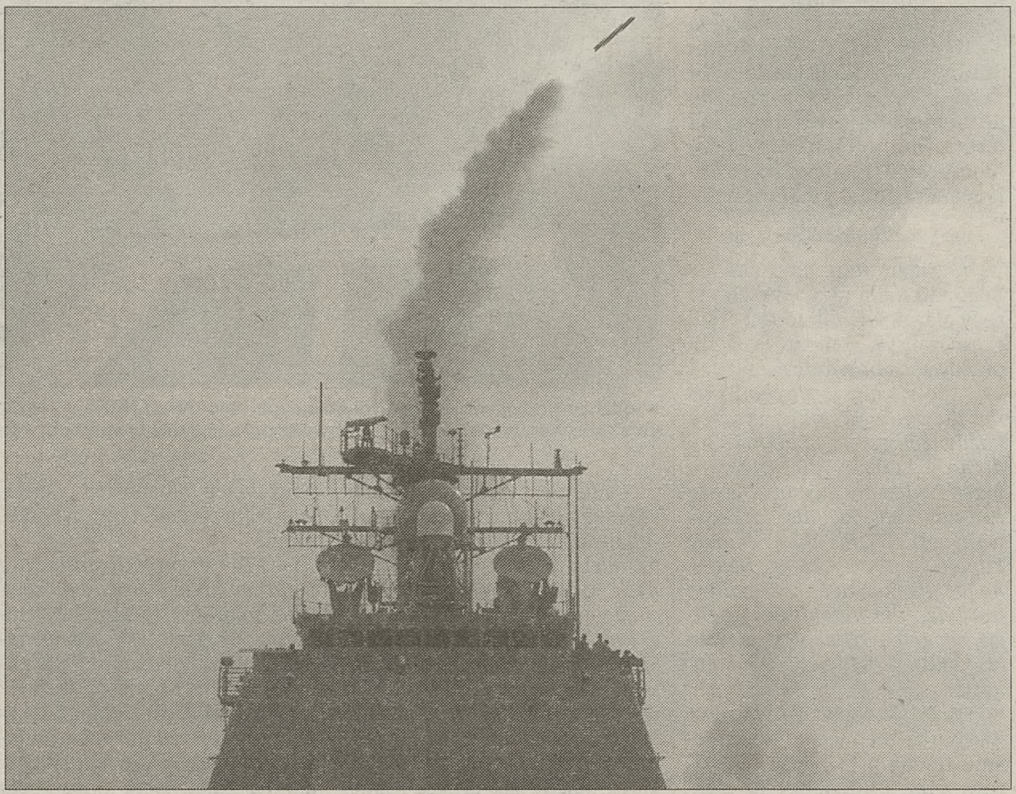
Po południu nastąpił atak na południowe przedmieścia Belgradu. Zdaniem obserwatorów, podjęcie nalotów przed zapadnięciem zmroku świadczy o pewności siebie sił NATO, które są przekonane, że wyeliminowały znaczną część jugosłowiańskiej obrony przeciwlotniczej.

NATO poinformowało o zestrzeleniu nad Bośnią dwóch jugosłowiańskich myśliwców MiG-29.

Naczelny dowódca sił NATO w Europie gen. Wesley Clark zapowiedział, że Sojusz zaatakuje jugosłowiańskie wojska lądowe, jeśli prezydent Slobodan Milošević nie zaprzestanie ataków w Kosowie. Uchylił się jednak od odpowiedzi, kiedy ma to nastąpić.

Wczoraj około godz. 22.30 w Belgradzie słychać było 8 bardzo silnych eksplozji - pisze AFP. Z kolei Reuters informuje o 6 potężnych eksplozjach w centrum stolicy. Widać było wielki słup dymu - mówią świadkowie.

(PAP)
Szerzej - str. 2-3

Rakieta typu Tomahawk startuje z amerykańskiego okrętu USS Philippine Sea na cele serbskie

Lepiej późno niż wcale...

Wczoraj w resorcie skarbu nie potrafiono nam powiedzieć, kto wypłaci bezprawnie zabrane przed laty pieniądze

(INF. WŁ.) Jak już informowaliśmy, w czwartek rząd obiecał, że w przyszłym roku rozpocznie się rozłożona na kilka lat wypłata pieniędzy, które budżet winien jest ponad 4 milionom osób, w tym emerytom i rencistom. Niestety, wczoraj w biurze prasowym resortu skarbu nie potrafiono powiedzieć nam, kto (to znaczy: jaki urząd) wypłaci bezprawnie zabrane przed laty pieniądze. Jak wyjaśniono, konieczne jest dopracowanie procedury wypłat.

Przypomnijmy, że w latach 1991-1992 państwo pozbawiło miliony osób części należnych im świadczeń, zmieniając sposób waloryzacji (co było niezgodne z konstytucją). Jeśli wierzyć rządowym obietnicom, jest wreszcie szansa na zakończenie zenującej sprawy zaległych zobowiązań państwa. Ale aby tak się stało, parlament musi znowelizować przyjętą dwa lata temu ustawę.

ciąg dalszy
- „Dziennik Finansowy” - str. 6

Mistrz Mleczek

(INF. WŁ.) Andrzej Mleczek - artysta grafik, mistrz rysunku satyrycznego - odebrał wczoraj „Złotą Gruszkę”, nagrodę przyznaną corocznie przez Zarząd Małopolskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy RP w Krakowie.

Andrzej Mleczek od lat jest współpracownikiem „Dziennika Polskiego”. Od kilku miesięcy prezentuje na naszych łamach rysunki z przygotowywanej do druku książki „Mój Kraków” (kolejny - poniżej).

W ubiegłych latach „Złote Gruszki” zdobywali także dziennikarze „Dziennika Polskiego”: Ewa Kopcik i Bruno Miecugow.

„Publicysta kreskowy” - str. 4

Od poniedziałku więcej płyt „Abba Pater”

Wkrótce podwójna platyna

(INF. WŁ.) Skomponowana przez Leonardo De Amicisa płyta „Abba Pater”, na której głos Jana Pawła II został połączony z podkładem muzycznym, został podobnie wkrótce zdobędzie tytuł podwójnej platynowej. Dystrybutor - firma Sony Music - przyjął już zamówienia na 35 tys. egzemplarzy. „Abba Pater” została uznana za płytę z muzyką klasyczną, więc dla zdobycia „platyny” wystarczyło sprzedanie 20 tys. egzemplarzy.

W większości krakowskich sklepów muzycznych płytę będzie można kupić dopiero w poniedziałek - wszystkie zamówione wcześniej egzemplarze zostały natychmiast sprzedane. - W piątek w ciągu pół godziny sprzedaliśmy wszystko, a klienci przychodzili i pytali - usłyszeliśmy w jednym ze sklepów. W zależności od marży, płyta kosztowała około 40 zł, a kasetę około 16.

Większość sklepów muzycznych czeka na zamówione płyty. - Zamówienia lawinowo wzrastają, jednak przed światową premierą były skandalicznie niskie - na przykład pięć sztuk dla dużej hurtowni. Tylko i wyłącznie handlowcy są winni, że nie uwierzyli w ten tytuł - powiedziano nam w firmie Sony Music.

(LCK)

Letni czas

(INF. WŁ.) W nocy z soboty na niedzielę zostanie wprowadzony czas letni - przesuniemy wskazówki zegarków z godziny 2.00 na 3.00.

Czas letni wprowadza premier w drodze rozporządzenia. Od stycznia 1996 roku, zgodnie z zaprobowaną przez nasz rząd dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady Unii, jednolita zmiana czasu następuje w całej Europie. Czas letni zostanie odwołany 31 października. (KRM)

Stary Sącz przed wizytą Jana Pawła II

40 km żerdzi

(INF. WŁ.) W Starym Sączu na miejscu, gdzie 16 czerwca br. Ojciec Święty podczas mszy dokona kanonizacji bł. Kingi, założycielki klasztoru klarysek, rozpoczęto już przygotowania.

Zakończono tzw. część teoretyczną przedsięwzięcia, czyli rozpisanie wszelkich harmonogramów, podziału zadań na gminy Sąddeckie, które bardzo mocno włączyły się do pomocy.

Wyznaczono już lądowiska dla dziesięciu papieskich helikopterów i wytyczono liczącą około 1300 metrów główną drogę papieską. Ten trakt przebiegać będzie od miejsca, gdzie wylądują śmigłowce, do ołtarza - w dużej części środkiem sektorów. Warto wiedzieć, że na ich zagospodarowanie potrzeba około 40 kilometrów żerdzi.

Jak informuje starosądecki wiceburmistrz Jan Kupczak, od poniedziałku ruszą prace ziemne, rozpocznie się niwelacja terenu, przygotowanie podkładów pod betonowe płyty, z których zostaną ułożone najważniejsze drogi.

Zaraz po świętach wielkanocnych rozpoczną się prace przy budowie ołtarza.

(PG)

Wembley, godzina 16

Pewność Keegana

Już tylko godziny dzielą nas od rozpoczęcia meczu Anglia - Polska na Wembley (początek - godz. 16).

Trener Anglików Kevin Keegan twierdzi: - Jestem spokojny o wynik meczu. Nie ma się co obawiać, nic złego się nie zdarzy. Keegan ma jednak poważne problemy personalne, z powodu kontuzji nie zagra podstawowy obrońca Adams. Keegan odsłonił już karty, podał skład.

Trener Janusz Wójcik: - Cały czas przypominam naszym piłkarzom starą prawdę - jeśli chcesz zremisować mecz, musisz grać tak, jakbyś chciał wygrać.

Nasza drużyna odbyła wczoraj trening na Wembley. Będzie ją dopingować 6 tys. polskich kibiców. Szerzej - str. 24

Rys. Andrzej Mleczek

„Nil” i 8 innych ofiar

W Prokuraturze Wojskowej powiększa się kartoteka Heleny Wolińskiej

Oprócz gen. Augusta Fieldorfa „Nila” już 8 innych ofiar UB obejmuje sprawa stalinowskiej prokurator Heleny Wolińskiej.

Płk Janusz Palus, rzecznik Naczelnej Prokuratury Wojskowej, poinformował wczoraj, że w tej sprawie „pod uwagę wchodzi już w sumie 9 osób”. Odmówił ujawnienia jakichkolwiek szczegółów, bo „sprawa nie jest jeszcze zamknięta”.

Szczegóły bezprawnych działań Wolińskiej wobec siebie opisał sen. Władysław Bartoszewski. Stwierdził, że UB sformułował wobec niego, po ponaddwuletnim pobycie w areszcie, akt oskarżenia pod sfginowanym zarzutem szpiegostwa. Akt oskarżenia zaakceptowała Wolińska. - Uznała, że powinienem być sądzony, a przecież wiedziała, że w czasie wojny byłem współzałożycielem Rady Pomocy Żydom - dodał Bartoszewski.

Bartoszewskiego skazano na 8 lat więzienia. Wyszedł w 1954 r.

Mieszkająca w Wielkiej Brytanii 80-letnia dziś Wolińska jest na razie podejrzana o bezprawne aresztowanie w 1950 r. gen. „Nila”, bohatera Armii Krajowej, późniejszej ofiary „mordu sądowego”. 12 marca Sąd Najwyższy utrzymał nakaz jej aresztowania, co formalnie otwiera Polsce drogę do wystąpienia o ekstradycję. (PAP)

25 marca o godz. 20.00 w Krakowie sprzed supermarketu „Hit” skradziono białego MERCEDESA SPRINTERA BUSA (całkowicie przeszklony), nr rej. NAX 4600. Za pomoc w odnalezieniu wysoka nagroda. Tel. 0603-935-880, 0603-935-882.

Dziś wraz z „Dziennikiem”
kartka świąteczna
- wielkanocny prezent dla Czytelników

NATO na lądzie?

Po kampanii powietrznej

(INF. WŁ./PAP) Naczelny dowódca sił NATO w Europie gen. Wesley Clark zapowiedział wczoraj, że jeśli prezydent Jugosławii Slobodan Miloszević nie zaprzestanie ataków w Kosowie, Sojusz zaatakuję jugosłowiańskie wojska lądowe. Generał uchylił się jednak od odpowiedzi, kiedy ma to nastąpić, mówiąc, że szczegóły są jeszcze dopracowywane.

— Sojusz nadal zamierza dążyć do systematycznego i rozwijającego się ograniczenia zdolności militarnych jugosłowiańskich sił zbrojnych — mówił generał Clark. — Odkąd planowano operację, było jasne, że kampania powietrzna NATO nie wystarczy, by powstrzymać serbską policję przed atakowaniem kosowskich Albańczyków.

Czyżby znaczyło to, że Sojusz zamierza użyć w wojnie sił lądowych? Jeśli do tego doszło, z polskiej strony możliwe jest wydzielenie pododdziału lub kompanii ze składu stacjonującego w Bielsku-Białej 18. Batalionu Desantowo-Szturmowego 6. Brygady Desantowo-Szturmowej z Krakowa. Obowiązująca procedura przewiduje, że w takich sytuacjach, po uchwale Rady Ministrów, do prezydenta kierowany jest odpowiedni wniosek i głowa państwa podejmuje decyzję o użyciu sił zbrojnych za granicą.

— Wchodzimy w skład sił NATO jako siły natychmiastowego reagowania — w każdej więc chwili możemy być wysłani do Kosowa. Jesteśmy przygotowani na wszystko — deklarował wczoraj w rozmowie z „Dziennikiem” kapitan Tomasz Bąk, zastępca dowódcy 18. Batalionu Desantowo-Szturmowego. Nie chciał jednak zdradzać, jak żołnierze komentują prawdopodobieństwo wyjazdu do Kosowa. — Prywatnie opinie nie powinny być cytowane publicznie — stwierdził kapitan Bąk.

W brytyjskiej bazie RAF-u Gioia del Colle we Włoszech obsługa naziemna przygotowuje Harriera GR7 do kolejnego lotu nad cele w Jugosławii
Fot. PAP/EPA

Ochotnicy wstępujący do batalionu już podczas poboru podpisują zgodę na wzięcie udziału w akcjach poza granicami Polski, jednak w ostatniej chwili mogą się z niej wycofać.

Tymczasem analitycy i znawcy wojskowości uważają, że dla NATO wojna na lądzie wiązałaby się z dużymi stratami. Andrzej Kiński, redaktor naczelny „Nowej Techniki Wojskowej” zwraca uwagę, że Serbowie dysponują bardzo dobrą bronią i są dobrze wyszkoleni oraz doskonale zaznajomieni z górzystym terenem działań wojennych.

Również Wojciech Stanisławski, analityk spraw bałkańskich z Ośrodka Studiów Wschodnich uważa, że w razie wojny na lądzie straty walczących ze sobą stron będą duże. Przypomina liczebność sił jugosłowiańskich: prawie 100-tysięczna regularna armia, około 60-tysięczne sprawdzone w walkach w Kosowie paramilitarne siły policyjne, kilkunastotysięczne działające na terenie Kosowa siły samoobrony oraz rzesze mężczyzn codziennie mobilizowanych do armii. (KRM)

Trzy dni wojny minęły...

W kolejce po chleb

(INF. WŁ.) Wczoraj, mimo ciągłych nalotów, Serbowie starali się prowadzić normalne życie; zdążyli się już przyzwyczaić do tej nienormalnej sytuacji. Z Kosowa dochodziły sprzeczne informacje. Zdaniem albańskich uciekinierów, Serbowie dokonali tam kolejnej masowej egzekucji. Wojenna psychoza zaczęła się udzielać Albanii, a i Macedończycy z każdym dniem mają coraz więcej powodów do niepokoju — wczoraj z ich terytorium wystartowały samoloty NATO; mieszkańcy boją się teraz odwetu Serbów.

Jugosławia

W ciągu dnia mieszkańcy Belgradu kilka razy słyszeli syreny alarmowe. Mimo to banki, część fabryk i niektóre biura pracowały normalnie.

— Kto nie musi, nie chodzi teraz do pracy. W takiej sytuacji każdy woli zostać w domu z rodziną. Ludzie powariowali: przed sklepami ustawiają się ogromne kolejki, ale wykupywany jest głównie chleb — każdy kupuje go po 10 - 15 kg. Benzyny już nie można kupić — paliwo jest tylko dla autobusów i policji, pogotowia — powiedziała nam Milica Rajković, bibliotekarka.

Ostro skoczyły ceny walut. Za markę niemiecką we wrześniu trzeba było płacić 6 dinarów, teraz — już nawet 10 dinarów, a zarobki nie zmieniły się; przeciętna pensja w sektorze państwowym wynosi — w przeliczeniu — 200 marek. — Komunizm się skończył, kapitalizmu jeszcze nie ma. Na razie jest takie nic, ale było jeszcze gorzej — usłyszeliśmy od Milorada Brankovicia — muzyka.

Nawet widmo nalotów nie było w stanie zniechęcić przynajmniej niektórych osób do korzystania z uroków wiosennej pogody. Część kawiarni była otwarta, w ogródkach siedzieli głównie młodzi ludzie. — Pogoda jest tak piękna, że aż szkoda siedzieć w domu. Przecież nie będą cały czas wycekiwać na bombardowania. Zresztą moja znajoma z Bośni opowiadała mi, że podczas oblężenia Sarajewa kawiarnie, kina i dyskoteki były pełne — wtedy były najciekawsze imprezy. A poza tym teraz bomby spadają na obiekty wojskowe — twierdziła Daria Vestić, kosmetyczka z Belgradu.

W obliczu grozących Jugosławii kolejnych nalotów sił NATO, mieszkańcy Belgradu ustawili się w kolejce po chleb, wprowadzone zostały również ograniczenia w sprzedaży paliwa
Fot. PAP/EPA

— Morale narodu jest ciągle wysokie — zapewniał nas Jovan Bulatović, lekarz. — Jesteśmy narodem o tradycjach wojennych. Mężczyźni od dziecka wychowywani są na żołnierzy, a wojny to dla nas żadna nowość. Najgorzej było w pierwszym dniu nalotu — wielu ludzi upadło w panikę, nie wiedzieli, jak się zachować. Nikt się tego nie spodziewał. Ale do wszystkiego można się przyzwyczaić. Wycie syren przeciwlotniczych mało kogo przeraża.

Apel prezydenta Clintona nie wywołał reakcji oczekiwanej przez Waszyngton. — To cynizm. Jak Clinton może mówić, że atakuje nas dla naszego dobra. Czekamy na odezwę Albright po serbsku — ale i tak to nic nie da. Amerykanie potraktowali Jugosławię jak darmowy poligon doświadczalny, ale nie wiedzieli, w co się pakują — powiedział nam Marko Jovanović z Radia „Politika”.

Kosowo

Nikt nie był w stanie podać nam wiarygodnych informacji co do sytuacji w Kosowie. W całym regionie trwał exodus ludności cywilnej. Uchodźcy, którzy znaleźli schronienie w Albanii, poinformowali władze o mordzie, jakiego rzekomo mieli się dopuścić Serbowie. Według Albańczyków, żołnierze zamordowali w Kosowie 20

nauczycieli albańskich. Serbowie zaprzeczali tym oskarżeniom.

— To brzmi absurdalnie. Skąd w jakiejś wiosce kosowskiej miałyby się wziąć 20 nauczycieli? Tam jest jeden nauczyciel na kilka wiosek — argumentował Milan Savljević z Serbskiej Partii Demokratycznej. — To typowa prowokacja, jakiej Albańczycy się notorycznie dopuszczają. Robią z nas kozła ofiarnego. Czemu nie powiedzą, że Wyzwoleńcza Armia Kosowa codziennie bez powodu napada na żołnierzy i cywilów serbskich?

Albania

Wojenna psychoza zaczęła już ogarniać Albanie. — Wszyscy z niepokojem i strachem obserwujemy to, co się dzieje w Jugosławii. Nikt nie wie, co nas czeka — powiedziała nam Mirella Keleni, ekonomistka z Tirany. — Każdego dnia napływa do nas coraz więcej uchodźców. To śmieszne, ale mimo, że są uciekinierami, są o wiele bogatsi od nas. Choć są to nasi pobratymcy, to Albania jest zbyt małym i biednym krajem, żeby ich wszystkich przyjąć. Poza tym, ich napływ dezorganizuje sytuację w kraju. Wraz z prawdziwymi wojennymi uciekinierami przedostają się do nas i przestępcy. Sytuacja polityczna jest u nas bardzo niepewna; rok te-

mu były poważne zamieszki i teraz boimy się kolejnych niepokojów społecznych. Tym bardziej że jak ludzie są biedni, to łatwiej się buntują. Nie chcemy, żeby NATO wciągnęło i nas do tej wojny.

Macedonia

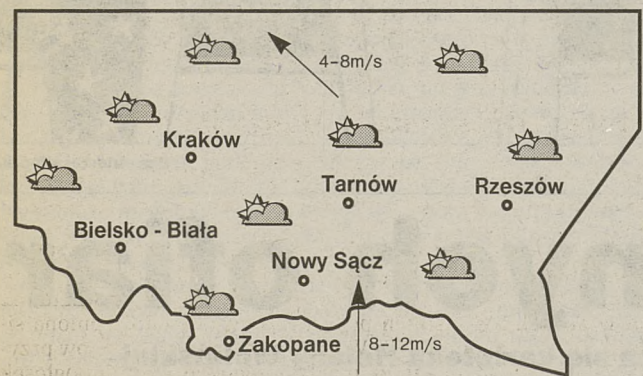
Stało się to, czego Macedończycy obawiali się najbardziej: samoloty NATO wystartowały z Macedonii i tym samym Macedonia została „wmieszana” w konflikt.

— Gdy wychodzisz na ulicę, od razu widzisz małe grupki dyskutujących ludzi. Pojawiają się różne spekulacje co do dalszego rozwoju wypadków. Najbardziej boimy się reakcji tutejszych i kosowskich Albańczyków. Na razie macedońscy Albańczycy są spokojni, bo daliśmy im duże uprawnienia, ale nie wiadomo, na jak długo ich to zadowoli. Ceny są coraz wyższe, z trudem można kupić marki i dolary, jesteśmy jak w pułapce. Co prawda premier nas uspokaja, ale każdy wie, ile są warte takie zapewnienia. Współczujemy ludziom, ale nie chcemy z powodu sąsiedztwa z nimi zostać wplątani w wojnę — powiedziała nam Daniela Mitrikeska, aktorka. Macedonia — jako jedyna z byłych republik jugosłowiańskich — uzyskując niepodległość — uniknęła rozlewu krwi.

DOMINIKA ĆOŚIĆ

Prognoza pogody

Temperatura (min..max)

Bielsko	8	17	Nowy Sącz	8	18
Częstochowa	4	17	Przemysł	6	16
Kasprowy Wierch	4	15	Rzeszów	7	19
Katowice	5	18	Tarnów	7	18
Kraków	4	18	Zakopane	6	15
Krosno	6	17	Warszawa	5	18

Sytuacja baryczna: Polska południowa znajduje się na skraju niżu z centrum w rejonie Korsyki. Z południa napływa ciepła masa powietrza pochodzenia zwrotnikowego.

Prognoza pogody: Dzisiaj będzie pogodnie, zachmurzenie małe i umiarkowane, bez opadów. Temperatura maksymalna od 16 do 19 st., na Podhalu od 14 do 17 st., wysoko w Tatrach +1 st. Wiatr umiarkowany, miejscami, zwłaszcza na Pogórze Karpackim wzmagający się do dość silnego, porywistego, południowy i południowo-wschodni. Wiatr w porach będzie dochodził do 50-70 km/h. W górach wiatr halny. W nocy również pogodnie, bez opadów. Temperatura minimalna od 4 do 8 st., wysoko w Tatrach -2 st. Wiatr umiarkowany, na Pogórze miejscami dość silny i porywisty, południowo-wschodni, w górach wiatr halny.

Ciśnienie atmosferyczne (wczoraj o godz. 15.00): 982 hPa, tj. 737 mm Hg. Tendencja: wahania.

Uwaga kierowcy: Warunki drogowe i widzialność dobra.

Sytuacja biometeorologiczna: Niekorzystna, spowoduje obniżenie sprawności psychofizycznej.

Prognoza orientacyjna na następną dobę: Jutro będzie pogodnie, zachmurzenie przeważnie umiarkowane, jedynie w Karpatach i na Górnym Śląsku okresami wzrost zachmurzenia, na Górnym Śląsku możliwy słaby deszcz. Temperatura maksymalna od 16 do 19 st., na Podhalu od 13 do 16 st., wysoko w Tatrach 3 st. W górach wiatr halny. W nocy na Górnym Śląsku i w zachodniej Małopolsce zachmurzenie umiarkowane i duże, miejscami słabe opady deszczu, w Tatrach deszczu lub śniegu. Na wschodzie Małopolski pogodnie i bez opadów. Temperatura minimalna w nocy od 6 do 10 st., wysoko w Tatrach 1 st. Spadek prędkości wiatru.

Pokrywa śnieżna: Kubalonka 28, Rycerka Górna 46, hala Ornak 68, Bukowina 12, hala Gaścienicowa 144, Kasprowy Wierch 188.

Horoskop codzienny

Księżyc w znaku Lwa

BARAN (21 III - 20 IV): Dobrze, ale brakuje Ci intuicji w sprawach rodzinnych, świetne pomysły okazują się pozorne.

BYK (21 IV - 21 V): Jak sobie pościelesz, tak się wypiszesz. Może całkiem samotnie? I z pretensjami do losu.

BLIŹNIĘTA (22 V - 21 VI): W miarę dobrze, choć z pieniędzmi mogłoby być lepiej. I nie tylko... Jedź w góry na weekend.

RAK (22 VI - 22 VII): Musisz trochę ochłoniąć, wypocząć i odechnąć. Zająć się czymś przyjemnym. Światła! Jak najwięcej.

LEW (23 VII - 22 VIII): Uspokój sprawę rodzinne i je wyjaśnij. Pojedmij wspólnie z partnerem zasadnicze decyzje.

PANNA (23 VIII - 22 IX): Cierpliwość i spokój — dar wytrwałości. On przeprowadzi Cię ponad kłopotami do stanu szczęśliwości.

WAGA (23 IX - 23 X): Na szczęście od dawna nie liczysz, liczysz na siebie. I radzisz sobie wspaniale. Błyszczą gwiazdy na niebie.

SKORPION (24 X - 22 XI): I tak, i siak. Są powody do radości. Ale obowiązków też nie zabraknie. Życzę pomyślności.

STRZELEC (23 XI - 21 XII): Ładnie, wszystko się układa i to coraz lepiej. To cieszy, krzepi.

KOZIOROŻEC (22 XII - 20 I): Przejsiowe osłabienie, zmęczenie, znużenie — ale... Ładnie świecą gwiazdy na niebie.

WODNIK (21 I - 20 II): Powaga, odpowiedzialność, ważne, skomplikowane decyzje. Droga trudna, lecz piękna. I cel ponad wszystkim...

RYBY (21 II - 20 III): Samodzielność. Dojrzałość. Rozsądne wybory... dorosłość. Tak trzeba.

ASTROLOGUS

Oreǳie prezydenta Clintona do Serbów

Rakiety albo pokój

Prezydent Stanów Zjednoczonych Bill Clinton zaapelował wczoraj do Serbów o zakończenie konfliktu w Kosowie. Oskarżył prezydenta Jugosławii Slobodana Miloševicia, że wplątał swój naród w krwawe czystki etniczne.

Clinton powiedział, że Milošević często przemawia w sprawie Kosowa, lecz w jego wystąpieniach jest „zbyt dużo propagandy, a zbyt mało zwykłej prawdy”.

– To Milošević odizolował Serbów od reszty Europy. Nikt nie ma z tego korzyści, na pewno nie Serbia. Zapewniamy, że chcemy, by Kosowo pozostało częścią waszego kraju – powiedział Clinton, broniąc ataków NATO na cele wojskowe w Jugosławii. – Milošević pchnął was w ten konflikt, a teraz chce, by wasi synowie brali w nim udział – powiedział Clinton.

Mówiąc o operacjach prowadzonych przez serbskie siły bezpieczeństwa w Kosowie, Clinton oświadczył, że „nie była to zwykła wojna przeciwko

terrorystom, lecz kampania przemocy przeciwko albańskiej ludności cywilnej”.

Amerykański prezydent zapowiedział, że w razie ewentualnego rozmieszczenia w Kosowie wojsk lądowych NATO „przyjdą one jako siły pokojowe, nie zaś jako wojska okupacyjne”.

– Pragnę, byście zrozumieli, że NATO zgodziło się zostać siłą podtrzymującą pokój, by ukroić terroryzm po obu stronach – oświadczył Clinton. Dodał ponownie, że tylko od Miloševicia zależy, kiedy bombardowania zostaną przerwane.

Prezydent Bill Clinton zapowiedział, że kraje NATO będą zapobiegały temu konfliktowi „wszelkimi środkami, które są dla nich dostępne”.

Nagrane w czwartek na wideo przemówienie, wyemitowane zostało przez CNN wczoraj rano, dzięki łączom satelitarnym około godziny 20.30 czasu polskiego w trzech językach – angielskim, serbskim i rosyjskim.

(PAP)

Rosja „zamraża”

Korespondencja „Dziennika” z Moskwy

Przedstawiciel NATO w Moskwie został zmuszony do wyjazdu z Rosji. Minister spraw zagranicznych Igor Iwanow nie mówi jednak o zerwaniu stosunków z Sojuszem Atlantyckim, a tylko o ich „zamrożeniu”.

Prezydent Rosji Borys Jelcyn zwołał wczoraj na Kreml naczelników wszystkich tzw. ministerstw siłowych: ministra obrony Igora Siergiejewa, naczelnika Szkarbu Generalnego Anatolija Kwasznia, dyrektora Służby Wywiadu Zagranicznego – Trubnikowa. Po posiedzeniu nie wydano żadnego komunikatu. Z informacji przekazanych Dumie przez premiera Primakowa wynika jednak, że rozmawiano o tym, czy Rosja ma udzielić Jugosławii pomocy wojskowej, czy też tylko... politycznej.

Dla komunistów jest jasne: Zjuganow zrobi wszystko, by doprowadzić do udzielenia przez Rosję zbrojnej pomocy Serbom. Według niego, już teraz specjaliści od wojskowej techniki elektronicznej i obrony przeciwlotniczej są przygotowywani w bazach wojsko-

Kilka rosyjskich organizacji prowadzi już zapisy ochotników, którzy chcą jechać na wojnę do Jugosławii. Zajmuje się tym głównie uważana za nacjonalistyczną Liberalno-Demokratyczna Partia Rosji (LDPR) Władimira Żyrynowskiego. W moskiewskim sztabie LDPR twierdzą, że w rosyjskiej stolicy zgłosiło się 5 tys. ludzi, a w całej Rosji – 20 tys. Na zdjęciu ochotnicy w moskiewskiej siedzibie partii zapisują się na wyjazd do Jugosławii.

Fot. PAP/EPA

wych Rosji. Będą wysłani do Jugosławii, jeśli tylko Belgrad o to poprosi. Zjuganow, podobnie zresztą jak jego zagorzały przeciwnik Żyrynowski, ogłosił nawet pobór ochotników do walk w Serbii. Natomiast zde-

cydowanie jest temu przeciwny lider „Jabłoka” – Jawliński, ale i jego partia jest skłonna poprzeć złamanie przez Rosję embarga na dostawy broni do Jugosławii.

KRYSZYNA KURCZAB-REDLICH

Na Białorusi

Strategiczne bombowce?

Rosyjskie ministerstwo obrony przygotowuje się do przelotu na Białorusi rosyjskich bombowców taktycznych i strategicznych – podała wczoraj agencja Interfax. Jej doniesienie zdementował przedstawiciel Sztabu Generalnego Rosji.

Agencja Interfax, powołując się na „dobrze poinformowane źródła w ministerstwie”, twierdzi, że przeniesienie bombowców jest częścią „środków przygotowanych przez Sztab Generalny w związku z agresją NATO przeciwko Jugosławii”.

Zarówno bombowce taktyczne (TU-22M3), jak i strategiczne (TU-160 i TU-95MS) mogą przenosić broń jądrową. Obecnie wchodzi one w skład rosyjskich sił lotniczych i morskich. Według nie potwierdzonych informacji, wojskowi eksperci Rosji i Białorusi analizują obecnie wszystkie elementy tej akcji.

Doniesieniom agencji Interfax zaprzeczył szef wydziału operacyjnego Sztabu Generalnego Sił Zbrojnych FR generał Jurij Bałujewski.

(PAP)

Pomoc poza Jugosławią

(INF. WL.) Do naszej ambasady w Belgradzie telefonują mieszkający na stałe w Jugosławii obywatele polscy, którzy chcą się ewakuować do kraju. – Ambasada zawiesiła działalność, dlatego dzwoniące do niej osoby kierowane są do najbliższych polskich konsulatów: w Budapeszcie, Skopje czy Zagrzebiu. Dopiero tam mogą liczyć na pomoc – informuje Paweł Dobrowolski, rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Po ewakuacji personelu dyplomatycznego, w Belgradzie pozostało jedynie kilku pracowników technicznych. Ewakuowane są też ambasady wszystkich państw NATO. Rzecznik MSZ powiedział nam, że w krytycznych sytuacjach nasi obywatele powinni zgłaszać się do działających jeszcze w Belgradzie ambasad krajów dyplomatycznie niezaangażowanych w wojnę i za ich pośrednictwem kontaktować się z naszymi placówkami dyplomatycznymi.

Według informacji MSZ, w Jugosławii w tej chwili nie przebywają żadne zorganizowane grupy Polaków. Po wezwaniu do opuszczenia tego kraju, z Jugosławii wyjechali także przebywający tam do niedawna polscy biznesmeni.

(KRM)

W dzień i w nocy

Wczoraj NATO znów atakowało cele w Jugosławii

Wczoraj około godz. 19 naszego czasu, z włoskiej bazy Aviano wystartowały kolejne samoloty. W Belgradzie po dwóch godzinach przerwy znów ogłoszono alarm przeciwlotniczy. Korespondentka Reutersa widziała start sześciu trudno wykrywalnych przez radar amerykańskich myśliwców F-117A, dwóch F-16 i dwóch Prowlerów (EA-6B).

Telewizja jugosłowiańska poinformowała wczoraj po południu o atakach lotnictwa NATO na południowe przedmieścia Belgradu. Świadkowie mówili o unoszących się tam kłębach dymu. Alarm powietrzny ogłoszono w Belgradzie o godzinie 16.14, a odwołano o 17.13. Na razie nie wiadomo, jakie obiekty zaatakowano i czy są ofiary w ludziach.

Wczoraj lotnictwo NATO po raz pierwszy zaatakowało Jugosławię w dzień, po bombardowaniach przeprowadzonych w ciągu dwóch kolejnych nocy. Zdaniem obserwatorów, podjęcie nalotów przed zapadnięciem zmroku świadczy o pew-

ności siebie sił NATO, które są przekonane, że wyeliminowały znaczną część jugosłowiańskiej obrony przeciwlotniczej.

Rzecznik prasowy Sił Stabilizacyjnych NATO w Bośni (SFOR) zdementował wczoraj wczesnym wieczorem informację agencji Tanjug, jakoby w Bośni rozbił się samolot NATO. Jak oświadczył, choć miał miejsce „incydent”, którego szczegóły poda później, to „w Bośni żaden samolot NATO nie rozbił się”.

Wcześniej agencja Tanjug podała, powołując się na lokalną telewizję Serbów bośniackich, że samolot NATO – trafiony ogniem jugosłowiańskiej artylerii przeciwlotniczej – rozbił się na terytorium należącym do bośniackich Serbów.

NATO poinformowało wczoraj wieczorem o zestrzeleniu nad Bośnią dwóch jugosłowiańskich myśliwców MiG-29. Usiłowały one najprawdopodobniej zaatakować pozycje SFOR. Obaj zestrzeleni piloci zostali ujęci przez SFOR.

Rada Bezpieczeństwa ONZ odrzuciła wczoraj opracowany

przez Rosję projekt rezolucji, w której żąda się „natychmiastowego wstrzymania” ataków NATO na Jugosławię. Spośród 15 członków Rady za przyjęciem rezolucji głosowało tylko trzech: Rosja, Chiny i Namibia.

Minister spraw zagranicznych Rosji Igor Iwanow oświadczył na konferencji prasowej, że wczoraj do Moskwy nadeszło kolejne pismo od Slobodana Miloševicia, deklarujące gotowość władz Jugosławii do kontynuowania negocjacji. Iwanow nie podał żadnych szczegółów tego pisma, o którym w ogóle nie wspominały agencje prasowe – poza ITAR-TASS.

Ukraińscy ministrowie spraw zagranicznych i obrony, Borys Tarasiuk i Ołeksandr Kuźmuk, odlecieli wczoraj z misją mediacyjną do Belgradu – poinformowało ministerstwo obrony Ukrainy. Tarasiuk ma się spotkać ze Slobodanem Miloševiciem, któremu chce zaproponować usługi mediacyjne Kijowa w konflikcie wokół Kosowa.

(PAP)

Atak na konsulat

Korespondencja „Dziennika” z Kanady

Mieszkańcy w Kanadzie Serbowie demonstrują przeciwko bombardowaniu przez NATO serbskich obiektów militarnych w Jugosławii przed ambasadą USA w Ottawie. W Kanadzie mniejszość serbska liczy około 250 tys. osób.

Fot. PAP/EPA

W czwartek w nocy grupa ponad 300 Kanadyjczyków pochodzenia serbskiego zaatakowała konsulat amerykański w Toronto. Na budynek rzucono „koktajl Mołotowa”. Podczas przepychanek przed wejściem rannych zostało dwóch policjantów. Nie wiadomo, ilu manifestantów aresztowano.

Wczoraj rano około 1000 demonstrantów zgromadzonych przed konsulem skandowało „Serbia! Serbia!”. Serbowie zapowiedzieli, że będą powracać codziennie pod konsulat amerykański, tak długo, jak długo trwać będzie bombardowanie ich kraju. Manifestanci zaznaczyli, że ich protest jest wyrazem zaniepokojenia o losy rodzin.

ZENON KUCZERA

BRYDŹ
MAGAZYN ASÓW

Przez Rumunię

(INF. WL.) Turing Agencja – biuro podróży, które organizuje trzy razy w tygodniu kursy pasażerskie z Warszawy do Sofii przez Jugosławię zdecydowało o zmianie trasy przejazdu. Od wczoraj autobusy nie kursują już przez Jugosławię.

Podróż z Warszawy do Sofii trwa 28 godzin. Dotychczas autobusy przejeżdżały przez obszar Jugosławii, m.in. obwodnicą dla Belgradu. – Ze względu na niebezpieczeństwo zdecydowaliśmy, że na razie nie będziemy jeździć przez Jugosławię. Wybraliśmy trasę przez Rumunię, co może wydłużyć podróż o kilka godzin; nie wiemy, jak długo autobusy będą stać na rumuńskiej granicy – powiedziała nam Daria Madajca z Turing Agencja.

(STRZ)

Igranie z „ogniem”

Korespondencja „Dziennika” z Bułgarii

47 proc. Bułgarów zapytanych przez agencję BBSS Gallup o to, kto ma rację w konflikcie w Jugosławii, odpowiada, że Serbowie, a 24 proc. – że NATO. Oficjalna pozycja Sofii, wyrażona w uchwalonej przez parlament deklaracji, to solidarność z działaniami Sojuszu przy jednoczesnym nieangażowaniu się w sposób bezpośredni ani pośredni w konflikt.

W Bułgarii sytuacja jest spokojna. Ze względu jednak na fakt sąsiedztwa i skomplikowane zaszłości w stosunkach dwustronnych z Jugosławią władze w Sofii wolać dmuchać na zimne i nie dawać powodu Belgradowi do wrogich reakcji. W związku z tym kategorycznie zdementowano tu informacje agencji Tanjug o dwóch rakietach, które jakoby w czwartek wieczorem przeleciały przez bułgarską przestrzeń powietrzną. Według zapewnień generała Micho Michowa, szefa Sztabu Generalnego, dwa samoloty przeleciały równoległe do granicy buł-

garsko-jugosłowiańskiej, lecz leciały w odległości 3-5 km od bułgarskiej przestrzeni powietrznej.

Niezależnie od tego informacja ta dała powód liderowi postkomunistów Pyrwanowowi do postawienia w parlamencie rządowej zarzutu, iż przestrzeń powietrzna została udostępniona siłom NATO. W odpowiedzi premier Kostow przypomniał, że rozgłaszanie tego rodzaju pogłosek może być kwalifikowane przez kodeks karny jako działanie obliczone na sprowokowanie obcego państwa, czyli zdrada.

Władze zaapelowały o unikanie siania defetyzmu i rozpowszechnianie niebezpiecznych sensacji, gdyż w obecnej sytuacji jest to igranie z ogniem. W Bułgarii wojna w sąsiedniej Jugosławii jest na ustach wszystkich, a w niektórych gazetach przyjmuje obraz nieomal apokaliptyczny.

PAWEŁ JANOWSKI

MTL S.A.
LEASING
w 24 godziny!
Sprawdź tel.: (012) 425 93 08
643 10 81
648 30 22 w.316
Warunki nie do przecięcia,
ponadto samochody dostawcze i ciężarowe
bez dokumentów finansowych i zaświadczeń.
Kraków, Al. Pokoju 81

Powołanie nowych ministrów

Bez zgody Unii

Miroslaw Czech zrezygnował z funkcji sekretarza generalnego

Na wniosek premiera prezydent Aleksander Kwaśniewski dokonał wczoraj zmian w składzie Rady Ministrów: powołał czterech nowych jej członków, odwołał ośmiu dotychczasowych.

Maciej Srebro

Akty powołania otrzymali: Artur Balazs (AWS-SKL) - Ministerstwo Rolnictwa, Franciszka Cegielska (AWS-Ruch Stu) - Ministerstwo Zdrowia i Maciej Srebro (AWS-ZChN) - Ministerstwo Łączności. Zostali oni zaprzysiężeni przez prezydenta. Czwartym nominowanym, Andrzej Zakrzewski (AWS-SKL), z powodu choroby nie przybył na uroczystość. Urząd ministra kultury obejmie po złożeniu przysięgi.

Wcześniej prezydent odwołał dotychczasowych szefów resor-

tów: rolnictwa - Jacka Janiszewskiego, zdrowia - Wojciecha Maksymowicza, kultury - Joannę Wnuk-Nazarową, łączności - Marka Zdrojewskiego oraz dwóch ministrów „bez teki” - Ryszarda Czarneckiego i Wiesława Walendziaka.

Rangę ministra utracił Jerzy Widzyk, który pozostanie szefem Kancelarii Premiera. Ze stanowiska ministra-koordynatora reform społecznych odeszła Teresa Kamińska, która otrzymała funkcję szefowej Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń Zdrowotnych.

Tymczasem rzecznik UW Andrzej Potocki po ogłoszeniu przez premiera nazwisk nowych członków rządu powiedział w czwartek w nocy, że Unia nie zgodziła się, by Zakrzewski zastąpił Joannę Wnuk-Nazarową

Artur Balazs

Franciszka Cegielska

(UW) oraz by Marka Zdrojewskiego zastąpił Srebro (obaj z ZChN). Dodał, że zarząd UW nie zgodził się na oddanie AWS resortu kultury. W związku z decyzją premiera z funkcji sekretarza generalnego UW zrezygnował Miroslaw Czech.

Środowisko medyczne jest raczej zaskoczony zmianą na stanowisku ministra zdrowia. Wielu dziwi się, że Franciszka Cegielska nie wywodzi się ze środowiska medycznego. Szybka i nieoczekiwana zmiana na stanowisku ministra zdrowia jest „zaskokowana” szefowa Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych Ilona Tułodziecka: - *Dziwi mnie to, bo przecież jesteśmy w trakcie negocjacji.* Dodała, że Rada będzie chciała szybko spotkać się z Cegielską i omówić dalsze prace nad postulatami pielęgniarek. (PAP)

Zdjęcia: PAP/CAF

Drzwi otwarte

Czy Joanna Wnuk-Nazarowa powróci do Krakowa?

(INF. WŁ.) Nie wiadomo jeszcze, czy Joanna Wnuk-Nazarowa, była minister kultury i sztuki, wróci do obowiązków, jakie pełniła przed podjęciem pracy w rządzie. Nie wiadomo także, czy w ogóle zdecyduje się powrócić do Krakowa. - *To wszystko zależy od niej. W naszej uczelni drzwi są zawsze dla niej otwarte - powiedział „Dziennikowi” prof. Marek Stachowski, rektor krakowskiej Akademii Muzycznej.*

Ponad 17 miesięcy temu, zanim objęła funkcję ministra, Joanna Wnuk-Nazarowa była dyrektorem Filharmonii Krakowskiej. Wykładała także przedmioty teoretyczne w Akademii Muzycznej, ucząc studentów

Wydziałów Teorii, Kompozycji i Dyrygentury oraz Edukacji Muzycznej. Po otrzymaniu propozycji pracy w rządzie, wzięła w obydwu instytucjach urlopy bezpłatne.

- *Nie wiem, czy pani minister wróci do filharmonii. Nigdy nie rozmawialiśmy na ten temat. Ale jeżeli wróci, to ja mam pracę w Akademii Muzycznej - powiedział Anna Oberc, dyrektor Filharmonii Krakowskiej, a także dziekan Wydziału Teorii, Dyrygentury i Kompozycji AM.*

Niestety, nie udało nam się wczoraj skontaktować z byłą ministrem. Jak poinformowano nas w sekretariacie resortu kultury, Joanna Wnuk-Nazarowa była wczoraj nieuchwytna. (AMS)

Zbyt wolno!

Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa niepokoi się

Kolegium Rektorów Szkół Wyższych Krakowa wyraża zaniepokojenie powolnym tempem prac nad nowym prawem o szkołach wyższych przygotowywanym od kilku miesięcy przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Tymczasem podejmowane są różne inicjatywy nagłaśniane przez media, np. opublikowany w „Rzeczpospolitej”, a omówiony obszernie i bałamutnie w telewizji i prasie, tzw. społeczny aspekt ustawy o szkolnictwie wyższym, przygotowany przez grupę rektorów uczelni niepaństwowych. Naszym zdaniem, projekt ten nie spełnia zasadniczych wymogów prawnych i nie przynosi konstruktywnych rozwiązań, a służy promocji prywatnych interesów szkół niepaństwowych. Niestety, jego nagłośnienie wywołało pewne zamieszanie w środowisku akademickim i wśród ogółu społeczeństwa - i dlatego apelujemy o jak najszybsze podanie pod publiczną dyskusję projektu przygotowanego przez MEN.

(INF. WŁ.) W niedzielę wieczorem w klubie „Wolność” odbędzie się uroczystość rozdania „Złotych Masek” - nagród publiczności dla najlepszych krakowskich aktorek, aktorów i dla najlepszej sztuki. Patronat medialny nad plebiscytem sprawuje Radio Kraków. Na antenie będzie można wysłuchać bezpośredniej transmisji.

Dzisiaj natomiast o historii tego plebiscytu mówić będą m. in.: Jerzy Koenig, dyrektor Starego Teatru, Jacek Popiel, rektor PWST i Maria Malatyńska, krytyk filmowy („To lubię” - godz. 10.10).

A wieczorem - transmisja meczu Anglia-Polska (godz. 16)! (G)

Jutro palmy i lamenty

(INF. WŁ.) Jutro wierni Kościoła katolickiego świętują Niedzielę Palmową, która kończy okres Wielkiego Postu i rozpoczyna Wielki Tydzień. Świętowaniu towarzyszą uroczyste misteria, konkursy palm i pokazy obrzędów.

* **Kalwaria Zebrzydowska, godz. 15** - początek Misteriów Wielkiego Tygodnia; artyści amatorzy odegrają scenę upamiętniającą uroczysty wjazd pana Jezusa do Jerozolimy.

* **Kraków, godz. 14.30** - spod Barbakanu wyruszy korowód wielkanocny, który

ulicą Floriańską przemaszeruje na Rynek Główny. Odbędą się tam występy zespołów ludowych, które zaprezentują obrzędy Wielkiego Tygodnia, m.in. lamenty wielkopostne. Będzie można wysłuchać wierszy i śpiewów wielkanocnych, a także obejrzeć największe i najpiękniejsze palmy.

* **Lipnica Murowana, Rynek, godz. 11** - uroczyste święcenie oraz konkurs palm, organizowany przez Gminny Dom Kultury pod patronatem prasowym „Dziennika Polskiego”. Wcześniej zapraszamy na liczne wystawy i kiermasze.

* **Nowy Sącz, bazylika pw. św. Małgorzaty, godz. 12** - poświęcenie palm, które następnie będą oceniane przez konkursowe jury.

* **Rabka, godz. 12** - po poświęceniu palm w kościele parafialnym zostaną one przeniesione do starego kościoła (obecnie Muzeum im. W. Orkana), gdzie zostaną ocenione przez jurorów.

* **Tymbark, Rynek, godz. 12** - konkurs palm organizowany przez Towarzystwo Miłośników Tymbarku i Gminną Bibliotekę Publiczną. (G.SMOL, JAZ)

Zobaczyć Kopernika

Obrazy z kolekcji uniwersyteckiej w Muzeum Narodowym

(INF. WŁ.) Od wczoraj Muzeum Narodowe przedstawia w holu Gmachu Głównego swoich niecodziennych gości: Mikołaja Kopernika i innych uczonych z Uniwersytetu Jagiellońskiego, uwiecznionych na obrazach niepoślednich mistrzów z Janem Matejką na czele.

Obrazy są własnością Uniwersytetu Jagiellońskiego i zdobią Aulę i Salę Senacką w Collegium Novum. Na czas trwania remontu obu sal dziełom udzieliło gościny Muzeum Narodowe - i tak powstała wyjątkowa okazja zaprezentowania dzieł na co dzień raczej trudno dostępnych szerokiej publiczności.

Siedem obrazów z kolekcji uniwersyteckiej - wśród nich „Mikołaj Kopernik albo Rozmowa z Bogiem” Jana Matejki - zostało poddanych konserwacji w pracowniach muzealnych. Remont w Collegium Novum potrwa do końca kwietnia. (AN)

„Złota Gruszka” dla Andrzeja Mleczki

Publicysta kreskowy

(INF. WŁ.) Andrzej Mleczko - artysta grafik, mistrz rysunku satyrycznego, twórca rysowanego felietonu, humorysta, publicysta kreskowy, wielki szyderca, bystry obserwator rzeczywistości, komentator społeczno-kulturalno-polityczny, „dziennikarz inaczej” - odebrał wczoraj „Złotą Gruszkę”, nagrodę przyznaną corocznie przez Zarząd Małopolskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy RP w Krakowie.

„Złotą Gruszkę” przyznano Andrzejowi Mleczce za „wniesienie moralnego niepokoju do polskiej prasy w jej drodze od słowa pisanego do dziennikarstwa obrazkowego, walkę z banałem, stereotypem i wieczną głupotą, obronę zdrowego rozsądku, mącenie świętego spokoju oraz krzewienie kultury współzycia człowieka z człowiekiem - nie zawsze na to zasługującym - w atmosferze życzliwej pobłażliwości”.

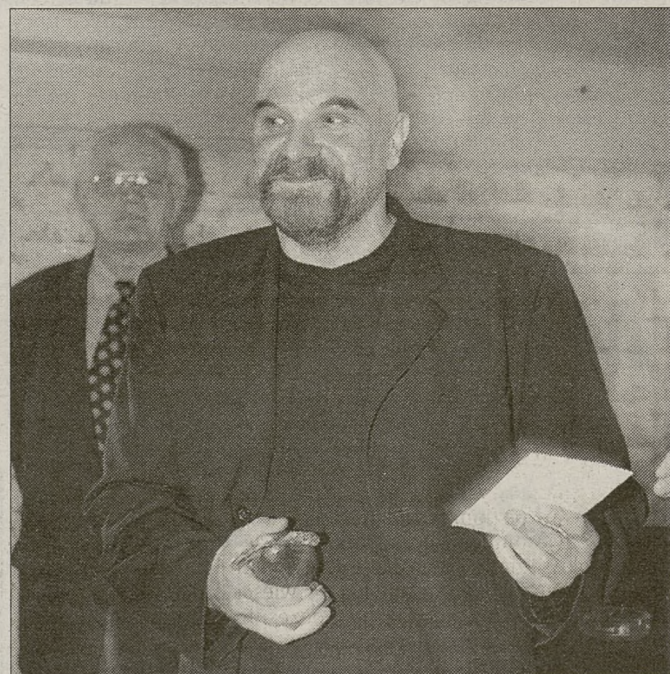
- *Dla Andrzeja Mleczki człowiek myślący normalnie to jednostka mająca w naszym świecie prawo bytu. On dostrzega, że to rzeczywistość często staje na*

głowie - mówił Stefan Ciepły, prezes Zarządu Małopolskiego Oddziału Stowarzyszenia Dziennikarzy RP.

Odbierający „Gruszkę” Andrzej Mleczko powiedział, że zamiast przemawiać, wolałby coś narysować. Zacytował też Jonasza Koftę: - *Wzruszenie nie pozwala mi państwu ścisnąć za gardła.*

Potem przytoczył historię z życia wziętą. - *Kiedyś mój wysoko postawiony kolega zapytał mnie, czy nie chciałbym zostać ministrem kultury i sztuki. Myślałem, że żartuje, więc odpowiedziałem, że tak. Na drugi dzień przeczytałem o tym w prasie. Kiedy zadzwoniono do mnie z informacją o nagrodzie, także pomyślałem, że to żart. Okazało się, że nie. Teraz, kiedy odbiorę telefon ze Sztokholmu w sprawie Nobla, będę wiedział, że to prawda - zapewniał.*

Andrzej Mleczko, rocznik 1949, student Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, autor ponad 10 tys. rysunków, setek plakatów, ilustracji książkowych, grafik użytkowych, setek krajowych i zagranicznych wystaw, od lat jest stałym współ-

Fot. Anna Głód

pracownikiem „Dziennika Polskiego”. Od kilku miesięcy prezentuje na naszych łamach rysunki z przygotowywanej do druku książki „Mój Kraków”.

W ubiegłych latach „Złota Gruszka” zdobywali także dziennikarze „Dziennika Polskiego”: Ewa Kopcik i Bruno Miecugow. (KRM)

DZIENNIK Finansowy

KUP AKCJE, JEŚLI PÓJDA W GÓRĘ — SPRZEDAJ JE, JEŚLI NIE PÓJDA — NIE KUPUJ ICH. WILL ROGERS

NR 490

Zdaniem analityka

Wojna i spokój

„Kupuj, gdy leje się krew” - radzi stara giełdowa zasada i wcale nie mamy tu do czynienia z jakąś metaforą. Krajowy rynek akcji powielając zagraniczne wzorce, zastosował się w minionym tygodniu dokładnie do powyższego przepisu. Straty poniesione wskutek 5-proc. spadku wartości Warszawskiego Indeksu Giełdowego, wywołanego nagłym uświadomieniem sobie przez uczestników rynku groźby wybuchu wojny w Europie, zostały w ciągu dwu ostatnich sesji tygodnia prawie w całości odrobione. Uczestnicy krajowego rynku zostali całkowicie zaskoczeni rozwojem wydarzeń. WIG jeszcze we wtorek zdołał wspiąć się do poziomu miesięcznego maksimum (14 232), by następnego dnia zanotować 5-proc. załamanie. Był to najsilniejszy spadek od czasu styczniowej paniki wywołanej kryzysem finansowym w Brazylii. Również zanotowane w tym tygodniu na rynku podstawowym łączne obroty przekraczające 1 mld zł po raz ostatni wystąpiły w ciągu 3 tygodni stycznia, kiedy to wraz z dewaluacją brazylijskiego reala ustanowiony został nie pokonany do tej pory szczyt WIG-u na poziomie 14 709. Poprzedni przypadek tak intensywnej wymiany akcji miał miejsce w czasie poprzedzającego kryzys w Rosji szczytu giełdowej koniunktury z lipca ub.r.

Bardzo pechowo, dokładnie w dniu, w którym lotnictwo NATO zaatakowało cele w Jugosławii, w Stanach Zjednoczonych opublikowane zostały dane na temat najsilniejszego od grudnia 1991 roku spadku wartości zamówień na dobra trwałego użytku. Na tę 5-proc. obniżkę wpłynął w dużej mierze 14,3-proc. spadek zamówień na środki transportu. Wśród nich 32-proc. załamaniu uległa wartość zamówień na samoloty cywilne. Aż o 37,8 proc. spadły zaś zamówienia na sprzęt wojskowy. Wygląda na to, że jeśli Jugosłowianom nie uda się

wreszcie zestrzelić choćby kilku samolotów NATO, to jedynym sposobem na rozruszanie koniunktury w tej branży będzie odkładany od wielu lat zakup nowoczesnych samolotów przez nasz biedny kraj...

Historia gospodarcza jednoznacznie dowodzi, że wojny są zjawiskami wybitnie inflacyjnymi. Wynika to po części

Na początku przyszłego tygodnia możemy spodziewać się niewielkiego spadku indeksu WIG - uważa Paweł Zach z działu analiz Citibank Poland. - *Inwestorzy prawdopodobnie będą realizować zyski, które osiągnęli na ostatnich sesjach mijającego tygodnia* - dodał. Jego zdaniem, najważniejsze w tym tygodniu było to, że polski rynek nie zareagował paniką na kryzys w Kosowie, a w skali tygodnia wyprzedził wiodące rynki światowe i środkowo-europejskie. WIG wzrósł w ciągu pięciu sesji o 2,2 proc.

- *Paniczna wyprzedaż akcji ograniczyła się na szczęście do jednego dnia i nie była skutkiem obaw o wybuch konfliktu na Bałkanach, ale reakcją na znaczny spadek głównych indeksów światowych* - uważa Zach.

Jego zdaniem, na uwagę zasługuje wzrost zainteresowania dużymi bankami, zwłaszcza BIG-BG, Handlowym i Kredyt Bankiem PBI. - *W ciągu najbliższych miesięcy powinna poprawić się sytuacja spółek eksportujących* - powiedział Zach. Dodał, że stanie się tak nie tylko za sprawą deprecjacji złotego, ale również z powodu prawdopodobnej poprawy koniunktury u naszych największych partnerów handlowych, w szczególności w Niemczech.

(PAP)

z tego, że wojna prowadzi zwykle do zerwania, a przynajmniej ograniczenia większości tradycyjnych więzi handlowych, a tym samym zmniejsza międzynarodową konkurencję, umożliwiając producentom podnoszenie cen. Co więcej, okres wojny nie sprzyja utrzymywaniu dyscypliny budżetowej. Czyż bowiem w obliczu „zmagania ze śmiertelnym wrogiem” rząd może powstrzymać się od konfiskowania oszczędności obywateli za pomocą drukowania pustego pieniądza? Okres pokoju sprzyja tendencjom deflacyjnym wynikającym z nasilenia się międzynarodowej konkurencji wynikającej z odtwarzania więzi handlowych. Lata II wojny światowej oraz zimnej wojny były okre-

sem bezprecedensowego nasilenia inflacji. Wydaje się, że może nie być całkowitym przypadkiem, że po raz pierwszy od czasu Wielkiego Kryzysu z lat 30. o groźbie globalnej deflacji zaczęło się głośno mówić dopiero pod koniec lat 90., a więc po 10 latach od zakończenia zimnej wojny... Oczywiście ponurymi wnioskami na przy-

związanego z wydłużoną weekendową przerwą w notowaniach. W trakcie notowań ciągłych WIG-20 stracił 1 proc., a na świecie doszło do skoku w górę ceny dolara, który wobec euro osiągnął najwyższy od początku roku poziom 1,07. Drożały również obligacje rządu USA tradycyjnie postrzegane przez inwestorów jako „bezpieczne schronienie” na niepewne czasy.

Ze zrozumiałych względów w cień zepchnięte zostały wyniki środowego posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej. Dokonała ona obniżenia tegorocznego celu inflacyjnego do przedziału 6,6-7,8 proc. (na koniec lutego roczny wskaźnik inflacji wynosił już tylko 5,6 proc.) i prognoz wzrostu PKB na +4 proc. (w roku ubiegłym było to +4,8 proc.) oraz podwyższenia wielkości prognozowanego na ten rok deficytu obrotów bieżących do 5,5 proc. PKB.

Przyjęcie bardziej ambitnego celu inflacyjnego zostało przez RPP potraktowane jako pretekst do zmniejszenia tempa liberalizacji polityki pieniężnej. Według wypowiedzi przedstawicieli Rady, poczeka ona z kolejnymi krokami łagodzącymi politykę pieniężną do czasu, gdy upewni się, że pod kontrolą znajdują się takie agregaty, jak przyrost deficytu budżetowego, podaż pieniądza czy akcja kredytowa. Nie można zatem w najbliższych tygodniach liczyć na to, że ewentualne negatywnie oddziałujące na giełdową koniunkturę wydarzenia zagraniczne będą amortyzowane przez kolejne obniżki krajowych stóp procentowych. RPP obniżyła również tempo comiesięcznej dewaluacji złotego z 0,5 proc. do 0,3 proc. oraz rozszerzyła korytarz dopuszczalnych wahań wokół kursu NBP do +/-15 proc. To kolejne rozluźnienie polityki kursowej nie miało większego znaczenia dla rynku, jako że ten od dawna ma już decydujący wpływ na kurs naszej waluty.

Wojciech Białek,
analityk RDM Polonia

Na rynku walutowym

Na rynku polskim w styczniu i lutym złoty nieustannie tracił na wartości i dopiero w marcu wyraźnie wyhamował, przy czym solidnym wsparciem okazał się parytet NBP. Bezpośrednią przyczyną są kiepskie informacje gospodarcze, jakie opublikowano ostatnio i w konsekwencji nieobecność na polskim rynku zagranicznych inwestorów, dla których aktualny poziom polskich stóp procentowych nie jest już tak atrakcyjny, jak w zeszłym roku. Kurs złotego balansuje zatem wokół parytetu czekając na lepsze wieści o gospodarce, nie mogąc jednocześnie wzmocnić się powyżej 1-proc. odchylenia od kursu centralnego.

Początek minionego tygodnia był szczególnie nerwowy. Na kondycji złotego zaważyły bowiem informacje ze świata, a w szczególności kiepskie dane o gospodarce czeskiej. W rezultacie mocno traciła czeska korona pociągając za sobą złotego. Wciąż bowiem w oczach inwestorów za-

granicznych oba kraje zaliczane są do jednej klasy inwestycyjnej i negatywne wydarzenia w jednym z nich natychmiast znajdują odbicie w drugim. Na marginesie dodajmy, że jak chodzi o wydarzenia pozytywne to implikacje nie są już, niestety tak jednoznaczne. Na nerwowość rynku w środku tygodnia miało też wpływ oczekiwanie na wyniki środowego posiedzenia Rady Polityki Pieniężnej. Po styczniowej, bardzo dużej, redukcji stóp procentowych nie spodziewano się kolejnej takiej decyzji, ale zmniejszenie tempa dewaluacji złotego zostało pozytywnie przyjęte przez rynek. Od czwartku złoty sukcesywnie zyskuje na wartości, choć tempo zwyczajnie trudno nazwać olimpijskim. Na pewno ma w tym udział brojna akcja NATO w Kosowie, choć oświadczenie nie demonizowałoby jej wpływu na złotego. Bardziej zdecydowane ruchy kursu złotego obserwować będziemy dopiero, gdy poznamy dane o wzroście gospodarczym w pierwszym kwartale bieżącego roku.

Informacja jak dobrze polska gospodarka radzi sobie z pogorszeniem koniunktury na świecie będzie miała zasadniczy wpływ na widzenie Polski przez zagranicznych inwestorów i w konsekwencji na kurs złotego. Na razie można być umiarkowanym optymistą. W najbliższym tygodniu złoty nie powinien tracić bardziej niż ostatnio.

DARIUSZ KIELAN
Warszawa, 26 marca 1999 r.

DEPARTAMENT SKARBU
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE SA
UWAGA! Bank Handlowy w Warszawie SA nie ponosi odpowiedzialności za skutki finansowe decyzji podjętych w oparciu o powyższe informacje. Aktualna tabela kursowa jest dostępna w oddziale banku w Krakowie, ul. Grzegorzewska 21, tel. 429-26-06, 429-29-51, w telegazecie na str. 710-713 oraz w „Wiadomościach Gospodarczych” w Radiu Kraków o godz. 8.30, UKF 101,6 lub 68,75 MHz.

Tydzień na skrót

Gorącym tematem była w tym tygodniu sprawa informatycznego „Problemu Roku 2000”. Niektórzy poważnie obawiają się, czy polska gospodarka poradzi sobie w ogóle z nieszczęsną zmianą daty w komputerach. Jedynym pocieszeniem jest to, iż spółki publiczne zostały zobligowane przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd do raportowania postępu prac związanych z przygotowaniami do rozwiązania problemu „milenijnej pluskwy”. Kłopotów nie muszą obawiać się Powszechne Towarzystwa Emerytalne - uważa ekspert komputerowy z Centrum im. Adama Smitha Tomasz Kulisiewicz. - *PTE są w korzystnym położeniu, bowiem ich systemy informatyczne tworzone były, kiedy eksperci zdawali sobie sprawę z groźącego niebezpieczeństwa i są przystosowane do problemu 2000 roku* - powiedział cytowany przez PAP specjalista. Problemem natomiast może być otoczenie Funduszy. Jego zdaniem, słabo przygotowane są zakłady energetyczne i inne firmy współpracujące z PTE. - *Trzeba uświadomić mniejszym firmom, że zagrożenie jest realne* - powiedział.

Wkrótce powinien być znany doradca prywatyzacyjny do sprzedaży 25-35 proc. akcji Telekomunikacji Polskiej - powiedziała wczoraj w wywiadzie dla PAP wiceminister skarbu Alicja Kornasiewicz. Dodała, że zaproszenie do rokowań mogłoby ukazać się w maju. - *W przypadku TP SA istnieje jednak problem ustawy o łączności, hamującej drugi etap prywatyzacji tej spółki* - wyjaśniła Kornasiewicz. Według obowiązującej ustawy, udział prywatnego właściciela TP SA nie może wynieść więcej niż 49 proc. Projekt nowelizacji ustawy zaakceptował rząd i trafił on do Sejmu. Kornasiewicz przewiduje, że sprawa ta powinna zostać uregulowana w ciągu miesiąca.

Rozpoczyna się kolejna faza boju o Bank Zachodni. Zainteresowanych kupnem 80 proc. jego akcji jest ponad dziewięć firm - powiedziała wczoraj PAP wiceminister skarbu państwa Alicja Kornasiewicz. Jak przypominała agencja, ofertę na kupno akcji tego banku złożyły m.in. BIG Bank Gdański, Powszechny Bank Kredytowy, a także Societe Generale i Allied Irish Bank. Do 30 kwietnia tego roku minister skarbu ma wyłonić tzw. krótką listę instytucji, dopuszczonych do dokładnego zbadania stanu finansów sprzedawanej spółki.

Akcje Koncernu Naftowego, powstałego w wyniku inkorporacji CPN do Petrochemii Płock powinny trafić na giełdę w IV kwartale tego roku - poinformował wczoraj minister skarbu państwa Emil Wąsacz. Wąsacz dodał, że prospekt emisyjny spółki powinien być gotowy do końca sierpnia. Powiedział, że inkorporacja CPN do Petrochemii nastąpi w maju tego roku. W pierwszym etapie prywatyzacji Koncernu Nafto-

wego, w drodze oferty publicznej zostanie udostępnionych do 30 proc. akcji na giełdzie w Warszawie i giełdach zagranicznych.

Wyraźny wzrost kursu akcji KGHM Polska Miedź sprawił, że o tej spółce znów sporo się ostatnio mówiło. Marian Krzeziński, niedawno powołany prezes zarządu, zapowiedział na czwartkowej konferencji prasowej, że zwróci się do Rady Nadzorczej o zmianę w zarządzie spółki. Wcześniej w środę w Legnicy prezes Krzeziński poinformował, że strategia KGHM skoncentruje się na zadaniu podstawowym, czyli wydobyciu miedzi, a także na telekomunikacji i szybszej niż dotąd sprzedaży spółek zależnych. - *Chcę stworzyć przedsiębiorstwo, które będzie bardziej czytelne dla inwestorów* - zadeklarował cytowany przez PAP menedżer. Wczoraj zaś wspomniana wcześniej wiceminister skarbu Alicja Kornasiewicz poinformowała, że w ciągu dwóch tygodni powinien być znany harmonogram sprzedaży 10 proc. akcji KGHM.

Komornik Sądu Rejonowego w Poznaniu wszczął, na wniosek BIG Banku Gdańskiego, egzekucję przeciw Swarzędzowi i wezwał spółkę do zapłaty zobowiązania wobec banku w wysokości 4 mln 600 tys. zł wraz z odsetkami (obecnie przekroczyły one 4 mln zł). Egzekucja kierowana jest do dwóch nieruchomości w Poznaniu, których Swarzędz jest użytkownikiem wieczystym. Jak poinformowano, zarząd Swarzędza wystąpił do Sądu Okręgowego w Poznaniu z powództwem przeciwegzekucyjnym. W jego opinii roszczenie BIG BG nie jest wymagalne.

Total Oil Holdings, należąca do francuskiego koncernu Total, przejmie nie należąca jeszcze do tej grupy część akcji brytyjskiej firmy Kalon - poinformowano w czwartek. Kalon jest głównym udziałowcem Polifarb Cieszyn Wrocław. Posiada 30 188 773 akcji tej spółki, co stanowi 66,55 proc. kapitału akcyjnego oraz liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Kalon zajmuje się produkcją i dystrybucją farb i dodatków dekoracyjnych. W zeszłym roku obroty firmy wyniosły 473,3 mln funtów, a zysk netto 38,3 mln funtów. Grupa Total posiada obecnie 65,9 proc. kapitału akcyjnego Kalon. Przyczyną przejęcia Kalona przez grupę Total jest dążenie do uniknięcia konfliktu z mniejszościowymi udziałowcami Kalona, wynikającego z obecności w grupie Total dwóch producentów farb. Grupa Total jest międzynarodową firmą działającą w sektorze naftowym. Działała także w branży chemicznej. Ma udziały w przemyśle węglowym, jądrowym i elektrycznym. W ubiegłym roku sprzedaż koncernu wyniosła 6,9 mld franków.

Powyższe podsumowanie opracowano na podstawie serwisu Polskiej Agencji Prasowej i raportów spółek. (Ł.K.)

Krótko

■ **ZAPROSZENIE W KWIETNIU.** Zaproszenie potencjalnych inwestorów do rokowań w sprawie kupna 30 proc. akcji PZU jest planowane na połowę kwietnia – powiedziała wiceminister skarbu Alicja Kornasiewicz. Zaznaczyła jednak, że jest to termin roboczy, który może się zmienić.

■ **KANDYDAT NA PREZESA.** Kandydatem na prezesa zarządu Koncernu Naftowego został Andrzej Modrzejewski, obecny prezes NFI im. E. Kwiatkowskiego.

■ **UMOWA HUTY.** Stal-export podpisał umowę o współpracy z Hutą im. T. Sendzimiry w zakresie sprzedaży wyrobów HTS na rynku krajowym. Umowa ta obowiązująca będzie od 1 kwietnia br. do 31 marca 2000 r. i przedłużana będzie automatycznie na następne lata, o ile strony nie postanowią inaczej. Strony zobowiązały się ponadto do wspólnych działań mających na celu ograniczenie dumpingowego importu wyrobów konkurencyjnych.

■ **SPRZEDALI BIUROWIEC.** Zarząd Uniwersalu poinformował, że zawarta została umowa sprzedaży nieruchomości położonej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich składającej się z budynku biurowego oraz gruntu o powierzchni 3 199 m kw. Cena ewidencyjna budynku wynosi 35 644 401,80 zł, a cena prawa użytkowania wieczystego gruntu 24 355 598,20 zł. Nabywcą jest Biuro Inwestycyjne CODE z siedzibą w Krakowie. Nieruchomość została zbyt na warunkach określonych w umowie przedwstępnej, czyli 60.000.000 zł plus prawo nieodpłatnego użytkowania 1750 m kw. powierzchni biurowej przez pięć lat.

■ **CERTYFIKAT NATO.** Zakłady Mięsne Farmutil, należące do senatora Henryka Stokłosa, otrzymały certyfikat uprawniający do zaopatrywania w żywność wojsk Paktu Północnoatlantyckiego.

■ **DECYZJA ZA MIESIĄC?** Rozstrzygnięcie przetargu na niezależnego operatora telekomunikacyjnego dla województwa warszawskiego powinno nastąpić za około miesiąc – powiedział po objęciu stanowiska ministra łączności Maciej Srebro. – Pewne wstępne decyzje w kwestii koncesji warszawskiej zostały już podjęte przez poprzedniego ministra. Jeżeli ja stwierdzę, że są one zgodne z regulami, a skarb państwa jest usatysfakcjonowany, to decyzja może zapaść szybko. Myślę, że jest to kwestia trzech tygodni do miesiąca – powiedział Srebro.

■ **ZGODA KOMISJI.** Komisja Papierów Wartościowych i Giełd zgodziła się na nabycie przez Deutsche Bank Polska 100 proc. akcji Domu Maklerskiego Pro Capital.

■ **CENA PROJPRZEMU.** Zarząd spółki Projprzem ustalił cenę emisyjną akcji serii D oferowanych w publicznej subskrypcji na 10 zł za jedną akcję – poinformowano wczoraj. W październiku Komisja Papierów Wartościowych i Giełd dopuściła do publicznego obrotu 4 mln 496 tys. akcji serii A, A-1, B i C i D Projprzem. Publiczna subskrypcja akcji serii D trwać będzie od 6 do 27 kwietnia. Zapisy na akcje w obu transzach przyjmowane będą od 6 do 16 kwietnia. Projprzem chce zadebiutować na rynku równoległym warszawskiej giełdy.

(PAP)

Monitorować import

Rynek rolny przestał funkcjonować – uważa nowy minister Artur Balazs

Wprowadzenie monitoringu importu i uruchomienie rynku rolnego zapowiedział wczoraj nowy minister rolnictwa Artur Balazs. Jego zdaniem, obecnie rynek rolny przestał funkcjonować.

Premier Jerzy Buzek, który wprowadził Balazsa do ministerstwa, uważa, że najważniejsze staje się wygospodarowanie środków umożliwiających wykorzystanie pomocy Unii Europejskiej. Przypomniał, że Bruksela finansuje programy pomocowe jedynie w 70 proc., a pozostałe 30 proc. musi pochodzić z naszego kraju.

Zdaniem Balazsa, w resorcie rolnictwa należy realizować trudny, twardy i realistyczny program, który da wsi rzeczywistą szansę. Żeby prowadzić trudne reformy należy jednak wyjaśnić kwestie finansowania rolnictwa – powiedział.

Balazs zapowiedział również, że rolę głównego negocjatora resortu w rozmowach z rolnikami planuje powierzyć Adamowi Tańskiemu, prezesowi Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Nowy minister swoją pracę w resorcie zamierza zacząć od „inventaryzacji różnych opraco-

wań, dokumentów i koncepcji oraz analizy problemów”. Chce też „stworzyć spójne stanowiska w wielu spornych sprawach oraz określić gradację problemów i terminarz realizacji spraw bieżących”.

– W tej chwili należy zająć się sprawami bieżącymi, organizacyjnymi, dotyczącymi porozumień i rozmów z rolnikami – dodał.

W dalszej perspektywie Balazs ma w planach opracowanie długofalowej koncepcji pracy resortu rolnictwa.

Nowy minister rolnictwa zamierza kontynuować realizację „Paktu dla Wsi”, który – jego zdaniem – nie jest jeszcze dokumentem zamkniętym, jednolitym, ale dopiero w trakcie opracowania.

– Myślę, że „Pakt” to jest coś więcej niż tylko zapis problemów, a jego realizacja chyba rozłoży się na wiele lat – powiedział.

Balazs nie chciał mówić o swoich pomysłach dotyczących reformy i restrukturyzacji rolnictwa.

– Myślę, że będzie okazja, żeby mówić o pomysłach i będę o nich mówił – dodał. (PAP)

Ministerstwo Skarbu Państwa zapowiada

Zbrojeniówka do prywatyzacji

Resort skarbu rozpocznie jeszcze w tym roku prywatyzację sektora zbrojeniowego. Wiceminister Alicja Kornasiewicz powiedziała wczoraj, że w tym roku może zostać sprywatyzowana Fabryka Łożysk Tocznych w Kraśniku.

Zgodnie z przyjętym przez rząd programem restrukturyzacji przemysłu obronnego, spośród 34 spółek zbrojeniowych tylko 12 nie podlegałyby prywatyzacji. 9 pozostanie spółkami skarbu państwa. Prywatyzacji unikną też centrale handlujące bronią: Cenrex, Cenzin i Bumar.

Zdaniem wiceminister skarbu, wiele zakładów zbrojeniowych potrzebuje restrukturyzacji produkcji i „powiązania inwestora strategicznego z dostawcami, ogólnie mówiąc – zakupu sprzętu przez Polskę”. Jednak według Kornasiewicz, prace nad prywatyzacją tego sektora rozpoczęto niedawno. Na razie trzeba więc wybrać doradców i przygotować analizy. – W tym sektorze nic nie jest jeszcze przygotowane do prywatyzacji, nie ma nawet audytu – powiedziała.

(PAP)

20 proc. akcji elektrowni PAK

Dla Elektrimu

Elektrim kupi od skarbu państwa 20 proc. Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin – poinformowano wczoraj. Spółka podała, że minister skarbu państwa zaakceptował uzgodnione wcześniej z Elektrimem warunki sprzedaży pakietu akcji PAK, a umowa zostanie podpisana 31 marca.

Komunikat Elektrimu nie zawiera bliższych szczegółów. Nie podała ich także rzeczniczka Elektrimu Ewa Bojar. – Do momentu podpisania umowy jesteśmy zobligowani do tego, by nie ujawniać szczegółów – powiedziała. – Jesteśmy zadowoleni i cieszymy się, że decy-

zja ministra jest pozytywna – dodała.

Elektrim wynegocjował projekt umowy kupna od skarbu państwa akcji Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin pod koniec lutego. Konsorcjum Elektrimu parafowało ze wszystkimi działającymi w firmie związkami zawodowymi pakiet gwarancji socjalnych dla pracowników ZE PAK.

Sprzedaż akcji ZE PAK będzie pierwszą prywatyzacją elektrowni w Polsce. Firma jest drugim co do wielkości krajowym producentem energii elektrycznej z węgla brunatnego.

(PAP)

Nadzieja na współpracę

Części z Rzeszowa w lotniczych silnikach Rolls-Royce'a?

W WSK PZL Rzeszów mają być produkowane komponenty kompresorów do 2 typów silników firmy Rolls-Royce Plc. Rozmowy dotyczące skali współpracy jeszcze trwają – poinformowali wczoraj przedstawiciele Rolls-Royce'a.

Paul Kaye – dyrektor Rolls-Royce na Europę Centralną i Wschodnią – poinformował, że w Rzeszowie produkowane byłyby elementy silników Trent 500 i BMW Rolls-Royce 710, wykorzystywanych w samolotach cywilnych. Ten pierwszy typ silnika będzie jedynym montowanym w samolotach Airbusa typu A340-500/600. Kaye podkreślił, że jego firma uzyskała zamówienia na ten silnik, przekraczające wartość 5 mld USD.

Dyrektor Rolls-Royce'a na Europę Centralną i Wschodnią nie chciał mówić o kosztach współpracy z PZL Rzeszów. Zaznaczył, że dzięki tej współpracy WSK PZL zyska dostęp do nowoczesnych technologii, a jego firmę interesuje długoletnia, czyli min. 20-letnia współpraca.

Jego zdaniem, efektem oszczędności w kosztach produkcji tych komponentów może być zwiększenie zakresu prac nad bieżącymi i przyszłymi programami firmy Rolls-Royce, które mają być realizowane w Polsce. Kaye powiedział też, że prowadzone są rozmowy dotyczące współpracy z innymi zakładami lotniczymi oraz stoczniami w Polsce.

Przypomniał, że LOT złożył potwierdzone zamówienie na 6 brazylijskich samolotów Embraer RJ145, z możliwością kupna następnych 6. Te nie-duże samoloty odrzutowe, przeznaczane do obsługi połączeń regionalnych, napędzane są silnikami Rolls – Royce'a. Całkowita wartość kontraktu na te silniki do wszystkich tych samolotów wynosi 65 mln USD.

Rolls-Royce Plc zajmuje się produkcją silników lotniczych wykorzystujących turbiny gazowe, samych turbin gazowych stosowanych w lotnictwie i w silnikach morskich, a także turbin do produkcji energii. (PAP)

Lepiej późno niż wcale...

Ciąg dalszy ze str. 1
– W latach 1992 – 1993 Trybunał Konstytucyjny wydał trzy orzeczenia, które uznały wprowadzone przez rząd przepisy za niezgodne z konstytucją. Parlament i rząd musiały przedstawić sposób, w jaki poszkodowani obywatele uzyskają rekompensaty – przypominały w resorcie skarbu.

Niestety, rządzący nie spieszyli się z uregulowaniem zobowiązań państwa. Dopiero w 1997 r. uchwalono ustawę, która przewidywała wydanie uprawnionym świadectw rekompensacyjnych. Koncepcję zadośćuczynienia kilkakrotnie zmieniano, co zresztą miało prawo dezorientować i zirytować miliony osób czekających na zwrot zabranych im przed laty pieniędzy. Obecnie rząd twierdzi, że rekompensaty wypłacone zostaną w gotówce. A mówimy o kwocie gigantycz-

nej – ten dług państwa z odsetkami sięgnął już 10,7 mld zł.

Zgodnie z przedstawionym wykładem harmonogramem wypłat gotówkowych, w przyszłym roku pieniądze mają otrzymać najstarsi – osoby powyżej 70. roku życia. W 2001 r. rekompensaty mają zostać wypłacone osobom w wieku 61-70 lat, w roku 2002 – w wieku 51-60 lat, w 2003 r. – 41-50 lat, zaś w roku 2004 – pozostałym uprawnionym.

Niestety, w biurze prasowym resortu skarbu nie potrafiono nam wczoraj powiedzieć kto (jaki urząd) zajmie się wypłatą rekompensat. Nie wiadomo także, czy do uprawnionych zostaną wysłane odpowiednie zawiadomienia, czy też to sami zainteresowani będą musieli zgłosić się (gdzie?). W resorcie skarbu poradzono nam, by cierpliwie czekać na doprecyzowanie procedury

wypłat. Obiecano udzielenie odpowiednich informacji, kiedy tylko będą one dostępne. Na razie musimy więc zadowolnić się dość enigmatyczną zapowiedzią z czwartkowej konferencji prasowej. Jak relacjonowała PAP, poinformowano wówczas, że w wielu przypadkach – głównie osób starszych i mieszkających na wsi – pieniądze będą dostarczane do domów uprawnionych.

Warto pamiętać, że realizacja czwartkowych obietnic będzie możliwa dopiero po zmianie prawa. Aby wypłacić rekompensaty w gotówce, Sejm musi znówelizować wspomnianą wcześniej ustawę z 1997 r. W czwartek obiecano, że Rada Ministrów zajmie się projektem nowelizacji „najszybciej, jak to będzie możliwe”. Nowelizację musi potem zaakceptować Sejm. Potem przyjdzie czekać na wypłatę...

ŁUKASZ KWIECIEŃ

Kolejny fundusz

Urząd Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi udzielił kolejnego zezwolenia na utworzenie Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego – tym razem dla PTE Allianz Polska. To już osiemnasta licencja na działalność powszechnych towarzystw emerytalnych. Początkowy kapitał PTE Allianz Polska SA wynosi 41,46 mln zł, a wkrótce ma zostać podniesiony do 72 mln zł – podano wczoraj. Otwarty Fundusz Emerytalny Allianz Polska będzie pobierać opłatę od składek w wysokości 7 proc. Bankiem depozytariuszem będzie Deutsche Bank Polska. (PAP)

Wiosenne kredyty

(INF. WŁ.) Banki starają się zachęcić nas do zaciągania pożyczek proponując kredyty określane mianem „wiosennych” lub „świętecznych”. Klienci powinni zwrócić uwagę nie tylko na oprocentowanie, ale i na prowizję pobieraną od udzielanego kredytu – mogą one sięgać nawet kilku procent. W niektórych przypadkach pożyczki oferowane są tylko posiadaczom rachunków rozliczeniowo-oszczędnościowych prowadzonych przez dany bank.

O nowych wiosenno-świętecznych kredytach poinformowali nas wczoraj przedstawiciele Banku Przemysłowo-Handlowego i Powszechnego Banku Kredytowego.

– Wielkanocny kredyt konsumpcyjny PBK udzielany jest posiadaczom ROR-u prowadzonym w Powszechnym Banku Kredytowym w Krakowie lub osobie, która zobowiąże się w umowie kredytu do otwarcia takiego rachunku – poinformowała nas Janina Wcisło, zastępca dyrektora III oddziału PBK w Krakowie. Maksymalny okres kredytowania ustalono na 30 miesięcy. Kredyt oprocentowany jest według

zmiennej stopy – 13,25 proc. w skali roku. Prowizja wynosi 0,5 proc.

BPH proponuje w okresie 29 bm. – 31 maja „gotówkową pożyczkę wiosenno-święteczną”. Jak wyjaśnił nam Robert Waker, rzecznik prasowy banku, okres kredytowania wynosi do sześciu miesięcy. Oprocentowanie w formie stawki stałej ustalono na 12 proc. w stosunku rocznym (dla posiadaczy ROR-ów tego banku) i 13,7 proc. (dla tych, którzy nie mają tego rachunku). Prowizja wynosi 2 lub 4 procent w zależności od tego, czy dana osoba posiada ROR BPH czy też nie. W ramach wiosenno-świętecznej oferty BPH można pożyczyć od 1 tys. do 10 tys. zł.

„Kredyt wiosenny” proponuje zaś PKO BP. Udzielany jest on od 22 marca do 31 maja br. Okres spłaty kredytu i odsetek może sięgać sześciu miesięcy.

Wydaje się, że promowanie swoich usług przez specjalne kredyty weszło już na stałe do reguł postępowania naszych bankowców. Warto bowiem przypomnieć, że w grudniu oferowane są pożyczki „gwiazdkowe” i „choinkowe”. (Ł.K.)

BCC ocenia

Rządowy projekt ustawy o działalności gospodarczej daje samorządom terytorialnym zbyt duże uprawnienia kontrolne wobec firm – oceniają przedsiębiorcy z Business Centre Club. Akceptują jednak projekt ustawy.

Projekt zakłada, że urzędnicy samorządu terytorialnego i administracji publicznej mieliby prawo do kontroli przedsię-

biorstwa, a nawet do czasowego (na 3 dni) zamknięcia go, jeżeli uznają, że zagraża ono życiu, zdrowiu lub majątkowi obywateli. Przedsiębiorcy z BCC postulują, żeby samorzady były zobowiązane jedynie do informowania odpowiednich służb, jeśli stwierdzą, że firma stwarza jakieś zagrożenie, zostawiając dalsze działania owym służbom. (PAP)

Najlepiej za darmo...

Rozdawanie produktów za darmo jest najskuteczniejszą formą promocji – wynika z badań przeprowadzonych w grudniu przez IQS and QUANT Group. Z kolei najmniej zachęcające formy to nie zapowiedziane wizyty akwizytorów oraz takie akcje, które wymagają od nas systematyczności i aktywności (np. zbieranie kuponów lub kapsli). Jeśli finalem promocji jest losowanie nagród, to aż 45 proc. Polaków uważa, że do wzięcia udziału najbardziej zachęca nagroda w postaci drobnych przedmiotów, na zasadzie „każdy los wygrywa”; 31 proc. wolałoby kilka większych nagród, zaś najmniej zwolenników (23 proc.) ma jedna główna, wartościowa nagroda.

Znacznie bardziej akceptujemy promocję niż reklamę. Ponad połowa Polaków jest pozytywnie nastawiona wobec promocji. (PAP)

NOTOWANIA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SESJA 1530-1534)

Main table containing market data for various stocks, including columns for Kurs 26 tyg., AKCJE, Obrót, Proc. em., P/E, Kapita- lizacja, Oferty i dogrywki, and Kursy akcji.

Continuation of the market data table, listing various companies and their financial metrics.

Table with 5 columns: Indeksy, pon., wt., śr., czw., piąt. Listing indices like MIDWIG, WIG, WIG-20, WIRR, NIF.

Table with 6 columns: Fundusze powiernicze, pon., wt., śr., czw., piąt. Listing various investment funds like Arka, ABB, DWS, ING, etc.

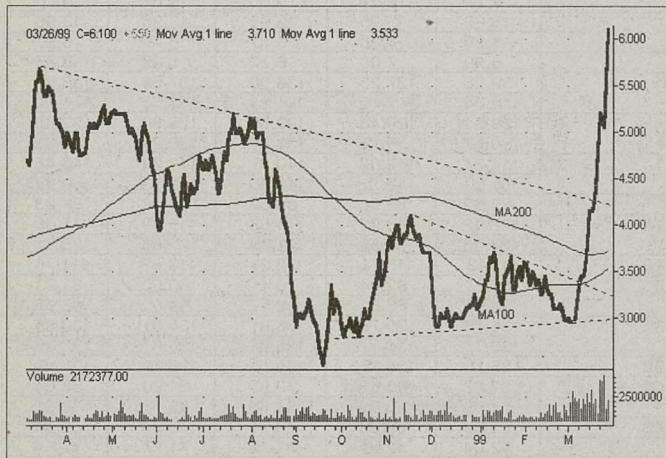
Na szarym tle - maksymalna cena zakupu

Advertisement for 'Co? Gdzie? Kiedy?' featuring a large stylized logo and text about CASPOL and UNIMIL subscription services.

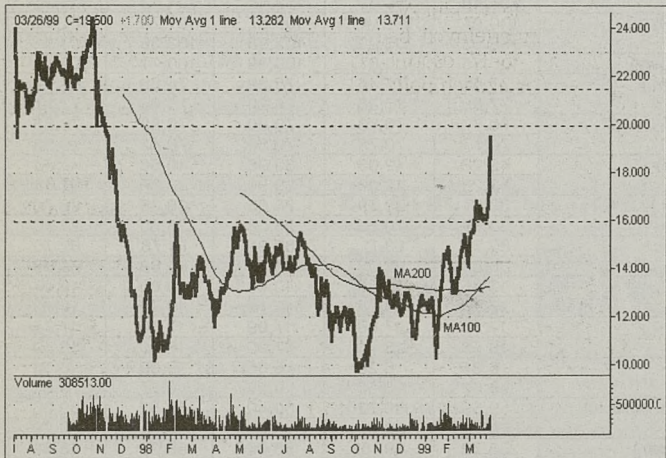
Kto zarobił? Kto stracił?

Analiza techniczna

Ryzyko polityczne dobitnie dało znać o sobie, i to dziwnym trafem w okresie działania węzła czasowego wyższego rzędu, wynikającego tylko z analizy technicznej przeprowadzonej metodami szeregów czasowych. Najpierw silny, jednosesyjny spadek śladem innych rynków światowych na wiadomość o zbrojnej interwencji, a następnie powrót do poziomów z początku tygodnia. Odrobienie strat, w przypadku WIG-20 nawet z nawiązką, należy odbierać pozytywnie. Wyraźnie mniejsze obroty na sesji zamykającej tydzień nie potwierdzają jednak wzrostów, a wykresy świecowe, na pierwszy rzut oka popytowe, można interpretować jako kończące rosnącą tendencję.

W okresie dużego rozchwiania rynku znalazły się firmy, których notowania kontynuowały silną, prawie pionową aprecjację. Niekwestionowanym liderem od dwóch tygodni pozostaje **BIG BG**, którego tempo wzrostów jest zdumiewające. Podwojenie wartości w tak krótkim czasie nie zdarza się często. Wybicie z formacji potrójnego dna dało w rezultacie szybkie pokonanie historycznego poziomu sprzed roku.

Akcje **KGHM** dokładnie rok z kolei konsolidowały się, budując formację podwójnego, a może nawet poczwórnego dna, by wreszcie pokonać poziom 16 zł, który wcześniej skutecznie hamował wzrosty. Przebicie oporu, krótka korekta i przyspieszenie aprecjacji doprowadziły wykres do kolejnych podażowych poziomów, które mogą na razie stanowić skuteczną zaporę przed dalszymi wzrostami.

Powyższy tekst stanowi wyraz osobistej wiedzy i poglądów autora i nie powinien być inaczej interpretowany.

Krzysztof Mrozowski
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości
Kraków, al. Kijowska 14

Z pozycji gracza

Stracona okazja

Myślę, że wielu inwestorów ma powody do niezadowolenia. Ci, którzy mają inne odczucia, są zapewne w mniejszości. Historia giełdowej ruletki uczy, że załamania koniunktury wynikłe z czynników pozafundamentalnych są doskonałą okazją do taniach zakupów. Ponad 5-proc. spadek indeksu WIG w środę spowodowany został splotem niekorzystnych czynników w postaci sporej przeceny na Wall Street jak i początkiem wojny Jugosławia - NATO. Zakupy poczynione, „gdy leje się krew”, zawsze owocują ponadprzeciętnymi zyskami. Panika nie jest dobrym doradcą i ci, którzy jej posłuchali już podczas środowej dogrywki wiedzieli, że uczynili źle, sprzedając akcje po niskich cenach. Dogrywka i notowania ciągle tego dnia wykazały, że jest spore grono twardzieli, które nie boi się huk bomb i ma olbrzymi apetyt na szybki zarobek. Sesja czwartkowa i piątkowa

przebiegły zgodnie z założonym przez nich scenariuszem, pozwalając zrealizować założone zyski.

Do beneficjentów wojny na pewno można zaliczyć akcjonariuszy **KGHM**, którego akcje zwyżkują - zgodnie z zasadą: armaty strzelają, miedź drożeje. **KGHM** dopomaga także fakt, że na fali wojennego przerażenia złotówka znowu straciła na wartości, a jej słabość jest na rękę temu dużemu eksporterowi.

Czy można liczyć na dalsze szybkie wzrosty? Wydaje mi się, że rynek jeszcze nie dojrzał do generalnego wzrostu cen. Raczej ciągle króluje spekulacja. Zachód wychodzi z akcji **BIG-u**, ale ktoś je intensywnie skupuje. Do tego tajemniczego inwestora przyłączyło się grono krajowych spekulantów. Wymiana akcjonariatu widoczna jest także na innych bankach. Dopóki podaż na tych walorach trwa, szansa na wzrost całego indeksu jest niewielka.

GRACZ

Po raz kolejny hitem giełdowego tygodnia była zwyżka kursu akcji **BIG** Banku Gdańskiego. Walory te podrożały tym razem o 27,1 proc. Dynamikę zwyżki ceny w ciągu ostatnich trzech tygodni trzeba uznać za imponującą. I oczywiście pogratulować tym, którzy dzięki sprawnej spekulacji powiększyli poważnie swój kapitał.

W czołówce rankingu najlepszych inwestycji znalazły się w minionym tygodniu walory **KGHM** Polska Miedz. Po koszmarnym, niemal dwuletnim dryfowaniu zdołały one na wczorajszym fixingu osiągnąć poziom zbliżony do tego, z jakiego rozpoczynały swoją giełdową karierę. Co niestety, nie znaczy wcale, że pechowi inwestorzy zdołali odzyskać swoje pieniądze. Jeśli bowiem kupowali papiery po ok. 20 zł i sprzedawali je np. wczoraj, to ich strata nie ogranicza się niestety do kilkuprocentowych kosztów transakcyjnych. Bo jeśli przyjmiemy, że pieniądze były zamrożone w tych papierach przez choćby półtora roku to należy wziąć pod uwagę utracenie korzyści z alternatywnego ulokowania kapitału. Innymi słowy - zamiast kupować akcje **KGHM**, można było je zdeponować w banku. Można przypuszczać, że w tym samym czasie kapitał na lokacie bankowej zarobiłby dla swojego właściciela przynajmniej 30

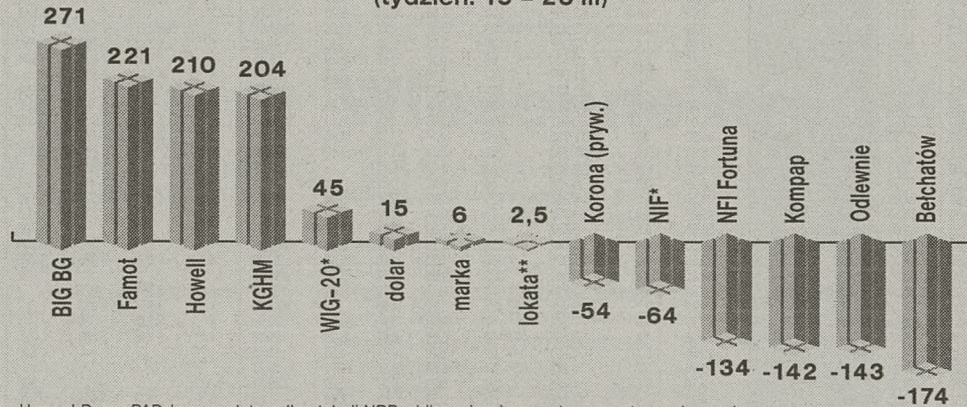
procent. Gorzką lekcję cierpliwości zafundował rynek kapitałowy tym, którzy nabyli walory **KGHM**. Cóż, pozostaje

kiej marki, franka szwajcarskiego czy franka francuskiego.

Na zmianie wartości jednostek uczestnictwa funduszy in-

4,9 procent. O nieco ponad 3 proc. spadła wartość jednostki funduszu prywatyzacji **DWS**. Natomiast w największym

Ile złotych można było zarobić lub stracić, inwestując 1 tys. zł? (tydzień: 19 - 26 III)

Uwaga! Dane: PAP, kursy walut według tabeli NBP, obliczenia własne, stopy zwrotu z wybranych inwestycji nie uwzględniają ewentualnych prowizji i opłat oraz wpływu inflacji

* traktowane jako koszty akcji,

** lokata złotowa, 12 proc. w skali rocznej.

mieć nadzieję, że przyszłość pozwoli na zrekompensowanie z nawiązką wielomiesięcznego stresu...

Obserwowane w minionym tygodniu osłabienie złotego sprawiło, że „na plusie” znaleźli się posiadacze walut obcych. Dolar podrożał o blisko 6 gr, czyli o niemal 1,5 proc. Zbliżony wynik procentowy uzyskali właściciele brytyjskich funtów. Wyraźnie mniejsza była natomiast skala zwyżki notowań niemiec-

westycyjnych (powierniczych) odbiły się oczywiście wydarzenia na rynku akcji. Pogorszenie sytuacji na rynku walorów Narodowych Funduszy Inwestycyjnych doprowadziło do obniżenia poziomu indeksu **NIF** o 6,4 procent. Jak można było się spodziewać, sprawiło to, że najbardziej ucierpiały fundusze lokujące właśnie w te papiery. Prywatyzacyjna **Korona** straciła blisko 5,4 procent, zaś „czwórka” **Pioniera** - niemal

stopniu wzrosła wartość jednostki **Wagi Skarbca** oraz indeksowego **Eurofunduszu 4** (w obu przypadkach ok. 2 proc.).

(L.K.)

Dziennik Finansowy
Łukasz Kwiecień
61-99-193

Kursy w kantorach - w złotych

■ **KRAKÓW** - dolar, skup: 3,920, sprzedaż: 3,965-3,970, marka, skup: 2,170, sprzedaż: 2,210, funt, skup: 6,350, sprzedaż: 6,470, frank szw., skup: 2,660, sprzedaż: 2,700, frank fr., skup: 0,648, sprzedaż: 0,665, szyling, skup: 0,308, sprzedaż: 0,313-0,314.

■ **NOWY SĄCZ** - dolar, skup: 3,900, sprzedaż: 3,990, marka, skup: 2,165, sprzedaż: 2,240, frank fr., skup: 0,645, sprzedaż: 0,663, szyling, skup: 0,307, sprzedaż: 0,316, fr. szw., skup: 2,640, sprzedaż: 2,710, funt, skup: 6,340, sprzedaż: 6,480, korona czeska, skup: 0,110, sprzedaż: 0,116, korona sł., skup: 0,920, sprzedaż: 0,990.

■ **TARNÓW** - dolar, skup: 3,920, sprzedaż: 3,955, marka, skup: 2,180, sprzedaż: 2,220, funt, skup: 6,352, sprzedaż: 6,400, szyling, skup: 0,309, sprzedaż: 0,314, frank fr., skup: 0,650, sprzedaż: 0,660, frank szw., skup: 2,670, sprzedaż: 2,710. (L.K.), (JT), (IWO)

Tabela NBP nr 61/99 (z 26 III) Kurs średni zmiana w %

		Kurs średni	zmiana w %
Australia	1 AUD	2,5180	-0,09
Austria	1 ATS	0,3109	-0,80
Belgia	100 BEF	10,6061	-0,80
Czechy	1 CZK	0,1115	-0,54
Dania	1 DKK	0,5757	-0,81
Finlandia	1 FIM	0,7196	-0,80
Francja	1 FRF	0,6523	-0,79
Grecja	100 GRD	1,3244	-0,50
Hiszpania	100 ESP	2,5714	-0,80
Holandia	1 NLG	1,9415	-0,80
Irlandia	1 IEP	5,4326	-0,80
Japonia	100 JPY	3,3216	-0,95
Kanada	1 CAD	2,6294	0,37
Luksemburg	100 LUF	10,6061	-0,80
Norwegia	1 NOK	0,5107	0,22
Portugalia	100 PTE	2,1841	-0,80
RFA	1 DEM	2,1876	-0,80
USA	1 USD	3,9580	-0,05
Szwajcaria	1 CHF	2,6802	-0,93
Szwecja	1 SEK	0,4782	-0,13
Węgry	100 HUF	1,6869	-0,18
W. Brytania	1 GBP	6,4353	-0,61
Włochy	100 ITL	0,2210	-0,76
strefa euro	1 EUR	4,2785	-0,80

NOTOWANIA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH (SESJA 1530-1534)

Kurs	Min (zł)	Max (zł)	AKCJE	Kurs (zł)	Zmiana (%)	Obrót		Proc. em.	C/WK	P/E (C/Z)	Kapitałizacja	Oferty i dogrywki			Kursy akcji			
						Wol. (szt.)	Wart. (tys. zł)					K/S	Oferta (szt.)	Real (szt.)	Dogr. (szt.)	22.03 (zł)	23.03 (zł)	24.03 (zł)

AKCJE - Rynek wolny																	
143	7,35	Ampli	1,32	2,3	19 700	52	0,50	0,68	x	4,33	S	8 154	0	1,27	1,24	1,27	1,29
38,70	62,00	Bakoma	60,00	0,0	590	71	0,01	8,24	19,80	600,00	S	190	40	60,00	60,00	60,00	60,00
18,00	27,50	Bizum	19,80	3,1	1 351	53	0,04	0,61	22,10	82,35	S	190	40	20,70	19,20	18,80	19,20
9,85	30,00	Brok	13,80	0,7	1 915	53	0,10	0,63	25,40	27,77	S	613	613	14,50	14,50	13,10	13,70
2,60	4,95	Budopiel	2,70	0,0	6 058	33	0,13	1,32	13,10	12,15	K	9 463	920	2,70	2,70	2,70	2,70
1,20	2,80	Debia	1,60	2,6	26 250	84	0,95	0,25	4,40	4,40	K	3 611	3 611	1,69	1,69	1,68	1,56
1,30	1,60	EBI	1,38	2,2	22 729	63	0,36	0,88	6,00	8,64	K	17 287	7 000	1,36	1,39	1,35	1,35
2,50	7,60	Famot	6,35	9,5	430	5	0,01	2,15	46,00	34,63	K	2 150	430	5,25	5,50	5,50	5,80
3,60	5,00	Gant	4,20	-5,6	280	2	0,01	1,60	7,20	11,85	K	280	280	4,50	4,50	4,45	4,45
1,62	9,35	LZPS	3,20	3,2	4 200	27	0,25	0,25	7,40	5,35	S	2 124	2 124	3,50	3,30	3,20	3,10
1,80	3,60	Murawski	2,50	0,7	2 987	15	0,10	1,49	x	7,41	S	447	447	2,25	2,47	2,55	2,30
3,00	7,00	Odezwie	3,00	0,0	118 905	713	3,03	0,56	5,50	11,79	S	38 352	38 352	3,40	3,40	3,20	3,00
6,25	14,95	Permedia	8,00	1,3	1 243	20	0,06	1,03	7,00	16,82	K	8 807	0	8,10	8,20	8,00	7,90
18,00	27,50	Skotan	22,00	0,4	4 528	199	0,63	0,77	3,60	15,84	K	2 120	2 120	22,60	20,60	21,00	22,00
7,00	14,80	Siwary	7,10	1,4	1 101	16	0,13	0,41	3,10	5,96	K	4 775	601	7,10	7,00	7,00	7,00
1,98	3,00	TUP	2,50	0,0	20	0	0,00	0,86	25,40	x	S	1 024	0	2,40	2,40	2,40	2,50
5,25	14,20	ZEG	7,10	0,0	22	0	0,00	0,28	7,00	8,06	K	380	22	7,25	7,30	7,10	7,10

AKCJE - Narodowe Fundusze Inwestycyjne																	
2,90	8,05	01NFI	4,05	1,3	30 476	247	0,10	0,30	116,10	123,36	K	4 603	4 603	4,25	4,20	4,00	4,00
2,65	12,10	02NFI	3,95	3,9	92 488	731	0,30	0,31	x	121,55	K	3 347	3 347	4,20	4,05	3,65	3,80
2,85	11,00	03NFI	4,15	1,2	65 856	547	0,22	0,40	x	126,40	K	2 342	2 342	4,70	4,50	4,05	4,10
3,30	10,60	04PRG	6,60	0,0	206 439	2 725	0,68	0,48	13,20	201,02	K	3 328	3 328	6,90	6,80	6,50	6,60
3,80	7,15	05VICT	6,75	2,3	23 798	321	0,08	0,72	x	205,59	K	10 076	104	6,55	6,60	6,60	6,60
3,50	7,60	06MAGNA	7,45	2,8	49 615	739	0,16	0,63	21,40	226,91	K	14 818	207	7,10	7,20	7,20	7,25
2,70	7,30	07NFI	3,95	0,0	25 223	199	0,08	0,34	x	120,31	K	12 743	3 655	4,30	4,05	3,90	3,95
3,85	7,70	08OCTAVA	6,20	2,5	6 214	77	0,02	5,00	7,90	188,84	K	156	82	6,15	6,45	5,85	6,05
3,90	13,20	09KWAT	6,30	0,0	14 128	178	0,05	0,53	x	191,89	K	1 568	55	7,05	6,95	6,30	6,30
3,80	8,35	10FOKSA	5,15	1,0	18 981	196	0,06	0,37	x	156,86	K	1 568	55	5,50	5,40	5,25	5,10
3,00	11,30	11NFI	4,00	2,6	39 471	316	0,13	0,32	x	121,83	K	17 328	5 461	4,35	4,20	3,80	3,90
3,25	9,70	12PIAST	3,90	2,6	22 763	178	0,07	0,34	x	118,79	S	9 736	9 736	4,15	4,05	3,65	3,80
4,35	9,35	13FORTUNA	5,50	-1,8	83 807	922	0,28	0,41	x	167,52	S	22 156	22 156	5,55	6,30	6,05	5,45
4,30	9,60	14ZACH	5,85	0,9	17 246	202	0,06	0,51	x	178,18	S	1 354	1 354	6,46	6,30	6,20	5,80
2,70	9,05	15HETMAN	5,30	1,9	18 998	201	0,06	0,49	x	161,43	K	1 648	1 648	5,70	5,50	5,20	5,20

OBLIGACJE															
Min	Max	Śred.	max	NAZWA	Data wykupu	Kurs aktualny	Zmiana (%)	Odsetki (zł)	Cena rozl. (zł)	Obrót (szt.)	(tys.) (zł)	22.03 (zł)	23.03 (zł)	24.03 (zł)	25.03 (zł)
(zł)	(zł)	(zł)	(zł)			(zł)		(zł)	(zł)			(zł)	(zł)	(zł)	(zł)
95,0	97,6	96,7	2,6	IR0300	00-03-01	97,0	2,0	1,31	98,31	224	44	96,8	97,6	97,0	95,0
98,7	99,4	98,9	0,7	IR0899	99-06-01	98,7	0,0	6,59	105,29	244	51	99,4	98,8	98,7	98,7
96,9	97,1	97,0	0,2	IR0999	99-09-01	96,9	-0,1	4,80	101,70	1 442	293	97,1	97,0	97,0	97,0
95,5	96,2	95,9	0,7	IR1299	99-12-06	95,7	0,2	2,94	98,64	892	176	96,2	96,1	96,0	95,5
99,3	99,7	99,6	0,4	TZ0200	00-02-06	99,3	-0,3	2,12	101,42	3 211	651	99,7	99,7	99,7	99,6
99,5	99,5	99,5	0,0	TZ0201	01-02-06	99,5	0,0	2,12	101,62	4 192	852	99,5	99,5	99,5	

Przyjęcie Agendy 2000

Zmęczenie i ulga

Korespondencja „Dziennika” z Berlina

w sprawie Agendy 2000 został osiągnięty. Jednak wypracowanie porozumienia nie było łatwe.

Tym razem na nowo przedyskutowano trzy wielkiej wagi pakiety ustaw: finansowanie rolnictwa, ustalenie wielkości regionalnych funduszy strukturalnych i wysokości składek, jakie państwa członkowskie Unii wpłacać będą do jej budżetu.

Mimo różnicy stanowisk w poszczególnych kwestiach, co

do jednego państwa „piętnastki” były zgodne – konieczności oszczędności. Założony budżet Unii – na najbliższych sześć lat – to 700 miliardów euro. By go nie przekroczyć, konieczne były cięcia. Problem w tym, że żaden z uczestników zakończonego wczoraj szczytu nie chciał, by były one poczynione jego kosztem.

Ostateczny wynik berlińskich pertraktacji to 213 mld euro przeznaczonych dla regional-

nych funduszy strukturalnych (zwycięstwo krajów Europy Południowej) oraz przyjęcie w przyszłości zasady, by wpłacane do budżetu Unii składki naliczane były w oparciu o wysokość produktu krajowego brutto, a nie jak dotąd – podatku od wartości dodanej.

Najtrudniejszą część Agendy – kwestia reformy rolnej i subsydiów dla tego sektora – pozostała w zawieszaniu. Na wniosek

Francji, problem ten został wyjęty z podpisanego pakietu i ma być ponownie przedyskutowany w późniejszym czasie.

W nie zmienionej postaci przyjęto wcześniej już poczynione ustalenia dotyczące funduszy pomocy dla państw ubiegających się o członkostwo w Unii. Jeszcze na początku marca zgodnie zdecydowano, że do roku 2006 Wspólnota Europejska przeznaczy na ten cel środki w wysokości 63 miliardów euro, z czego większość (41,2 mld euro) wspomóc ma restrykturyzację rolnictwa krajów kandydatów. Dalsze 21,8 mld przekazane mają być w ramach „zapomogi” jeszcze przed przystąpieniem tych krajów do EU.

ANETA PRZYBYŁA

Kappa po 13 latach Korespondencja „Dziennika” z Holandii

Holandia pomoże polskiemu rządowi wypełnić aplikacyjne formularze potrzebne do członkostwa w UE, tak aby Polska mogła wykonać „papierkowe” zadania. Wczoraj w Utrechcie ministrowie spraw zagranicznych Polski Bronisław Geremek i Holandii Jozius van Aartsen podpisali memorandum o współpracy polsko-holenderskiej.

Wcześniej profesor Bronisław Geremek otrzymał tytuł doktora honoris causa, przyznany mu przez Uniwersytet w Utrechcie jeszcze w 1986 roku. Wtedy dyplom odebrała co prawda żona profesora – jemu samemu polskie władze zabroniły wyjechać z kraju – ale tzw. kappa, czyli toga czekała na profesora Geremka 13 lat.

To właśnie z powodu przyjazdu do Utrechtu polskiego ministra spraw zagranicznych holenderski MSZ zorganizował tzw. konferencję utrechtcką.

Holenderski minister spraw zagranicznych Jozius van Aartsen jako pierwszy polityk „15” powiedział otwarcie, iż Polska może być członkiem Unii Europejskiej już w 2003 roku. Uznał, że podanie tej daty jest nie tylko właściwe, ale jest sposobem na zmobilizowanie obu stron, tak unijnej, jak i polskiej, do prowadzenia bardziej intensywnej negocjacji. – Obecna faza negocjacji, to wyłącznie wymiana dokumentów pomiędzy Brukselą a Warszawą, a Polacy zostali zasypani dokumentami i formularzami, z którymi nie bardzo wiedzą, co zrobić – uważa minister.

JOLANTA VAN GRIEKEN-BARYLANKA

DZIENNIK POLSKI

Szanowni Państwo!

Zachęcamy Państwa do obecności reklamowej na łamach naszego magazynu kolorowego „Dom”, który towarzyszyć będzie XIII Krakowskiemu Targom Budownictwa WIOSNA '99. Impreza odbędzie się w dniach 15-18 kwietnia w Centrum Targowym Chemobudowa Kraków SA.

W magazynie zamieścimy artykuły poruszające tematykę: małej architektury ogrodowej, instalacji zasilania domów gazem płynnym ze zbiorników zewnętrznych, przydomowe szamba ekologiczne. Poinformujemy Czytelników o nowościach w branży materiałów budowlanych, poszyciowych oraz materiałów wykończeniowych. Postaramy się, by część redakcyjna magazynu „Dom” była jak najlepiej dostosowana do treści zleconych przez Państwa firmy reklam.

Specjalne wydanie magazynu „Dom” ukaże się 15 kwietnia. Reklamy przyjmujemy do 6 kwietnia.

Koszt jednostronicowej reklamy to 2 700 zł, 1/2 str. - 1 600 zł, 1/4 - 950 zł, a 1/8 - 620 zł.

Podane ceny nie obejmują podatku VAT.

Szczegółowe informacje można uzyskać w:

Redakcji Magazynów Specjalnych „Dziennika Polskiego” tel. (012) 619-91-13, 619-91-16

Biurowi Reklam i Ogłoszeń Wydawnictwa Jagiellonia: (012) 619-91-86, 619-91-96

Oddziałach „Dziennika Polskiego”:

Nowy Sącz - tel. (0-18) 443-54-49

Rzeszów - tel. (0-17) 85-22-478

Tarnów - tel. (0-14) 21-35-20.

Zginął Czornowił

Znany ukraiński polityk, szef centroprawicowego Ludowego Ruchu Ukrainy (NRU) Wiaczesław Czornowił zginął w czwartek o 23.30 w wypadku samochodowym na trasie Zołotonosza-Kijów.

W ukraińskim ministerstwie ds. nadzwyczajnych poinformowano, że toyota, którą jechał Czornowił, zderzyła się z ciężarowym kamazem, który wykonywał manewr zawracania. Toyota uderzyła w przyczepę kamaza. Na miejscu zginął Czornowił, a także kierujący toyotą młody polityk i dziennikarz Jewhen Pawliw, który pracował przez pewien czas w Polsce jako korespondent ukraińskiej telewizji.

Trzeci pasażer toyoty, Dmytro Panamarczuk, w ciężkim stanie, z licznymi obrażeniami organów wewnętrznych, przebywa w szpitalu. Panamarczuk był sekretarzem prasowym NRU i „prawą ręką” Czornowiła. (PAP)

Śmierć w tunelu

Fot. PAP/CAF

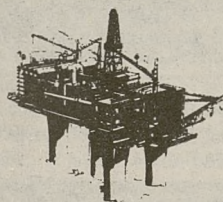
Bilans pożaru w tunelu pod Mont Blanc, który był dogaszany jeszcze w czwartek wieczorem, wyniesie od 16-17 do 30 ofiar śmiertelnych – powie dział wczoraj dyrektor spółki eksploatującej tunel Remi Chardon.

Uwzględniając liczbę znalezionych w tunelu pojazdów i ob-

serwację strażaków włoskich, należy praktycznie wykluczyć, że liczba ofiar śmiertelnych będzie mniejsza niż 16-17 osób. Jeśli w spalonych pojazdach podróżowało po kilka osób, liczba ofiar może sięgnąć trzydziestu – wyjaśnił. Do chwili obecnej strażacy wydobyli z wraków samochodów zwłoki 9 osób. (PAP)

Różne

Możliwość wysokich zarobków! MOŻLIWOŚĆ PODJĘCIA PRACY na naftowych platformach wiertniczych na całym świecie

Teraz możesz pracować na Naftowej Platformie Wiertniczej i zarabiać dużo dolarów za granicą! Zainteresowani kandydaci powinni być osobami o silnej motywacji w wieku od 20 do 40 lat. Kandydaci nie posiadający doświadczenia w tym zawodzie mogą ubiegać się o pracę na stanowiskach na szczeblu wstępnym.

Stanowiska:	Pensja:
•Wiertacz Ropy	US\$ 380/dzień
•Robotnik Portowy (Pomocnik)	US\$ 275/dzień
•Pracownik Obsługi	US\$ 250/dzień

Inne Stanowiska: Pracownik Administracyjny, Pracownik Hotelowy i Dostawcy, Elektrycy, Specjalista do spraw Remontów i Napraw, itd. (Dzienny wymiar pracy wynosi 12 godzin.)

Jeżeli chcesz się więcej dowiedzieć o dobrze płatnych stanowiskach pracy w Morskim Przemysle Naftowym, wypełnij poniższy formularz. Wyślij go do nas i przyślemy Ci więcej informacji.

Caledonian Offshore Ltd.

107 Shorting Rd., Suite 100, Scarborough, Ontario M1S 5K2, CANADA

Pan Pani

Name _____

Address _____

City _____ Postal Code _____

Country _____ P.D.P

Miejsce na intemecie: <http://www.caledonianoffshore.com>

Z „UNI HUT” S.A. na wakacje !!! RIMINI - 999 zł, Szkoła przetrwania - 749 zł

Słoneczne Rimini '99 (10-18 lat), 12 dni, cena 1099 zł. Jeżeli wykupisz imprezę do 15.04.99 r. - zapłacisz tylko 999 zł !!! W cenie: transport, noclegi w ośrodku wczasowym, wyżywienie - 3 posiłki dziennie i prowiant na drogę powrotną, ubezpieczenie NW i KL, opieka pilota, wychowawców, bezpłatnie w obiekcie: żaglówki, deski surfingowe, leżaki, parasole, basen, korty tenisowe, rowery górskie...

Szkoła przetrwania w Wierchomli Małej (10-14 lat). Termin 5 - 19.07.99 r., cena 799 zł. Jeżeli dokonasz pełnej wpłaty do 15.04.99 r., zapłacisz tylko 749 zł !!! W cenie: transport, noclegi w ośrodku wczasowym, wyżywienie - 4 posiłki dziennie i prowiant na drogę powrotną, ubezpieczenie NW i KL. Elementy szkoły przetrwania - zjazdy na linie ze skałek, przechodzenie przez „most tybetański”, strzelanie z broni pneumatycznej oraz wiele innych atrakcji...

Przyjdź do nas, nie zwlekaj !!!

Centrum Adm. HTS, bud. S, pok. 125 A, tel./fax (012) 644-68-16.

W ogłoszeniu dotyczącym przetargu zamieszczonym w dniu 10 marca 1999 r. w Dzienniku Polskim, wystąpił błąd w treści ogłoszenia za który wszystkich zainteresowanych przepraszamy. Poniżej zamieszczamy prawidłową treść ogłoszenia.

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA „ZADWORZE” w Krakowie, ul. Św. Gertrudy 7 ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie w generalnym wykonawstwie budynku mieszkalnego wielorodzinnego w technologii tradycyjnej przy ul. Ks. W. Turka 9 w Krakowie

Budynek 4-klatkowy, podpiwniczony, trzykondygnacyjny, kubatura budynku 12800 m³, mieszkań 42.

Termin realizacji do 31.05.2000 r.

Specyfikacje istotnych warunków zamówienia wraz z materiałami przetargowymi oraz szczegółowe informacje dot. warunków przetargu można otrzymać w Dziale Technicznym Spółdzielni w Krakowie przy ul. Ks. W. Turka 5, telefon: 653-14-31
Cena materiałów 70,00 zł.

Termin składania ofert upływa dnia 2.04.1999 r. Otwarcie ofert nastąpi dnia 7.04.1999 r.

Wadium w wysokości 100 tys. należy wpłacić na konto SM „Zadworze” do dnia 2.04.1999 r.

Oferty winny być składane wyłącznie w formie pisemnej w siedzibie zamawiającego. Spółdzielnia zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny oraz swobodnego wyboru oferenta.

Zarząd Miasta Krakowa ogłasza

PRZETARG USTNY OGRANICZONY

do Towarzystw Budownictwa Społecznego, w których udziałowcem jest Gmina Kraków, na sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nie zabudowanych działek, oznaczonych nr. 8/81 o pow. 8274 m² i nr. 8/83 o pow. 1835 m² - położonych w obrębie 17, jednostka ewidencyjna Podgórze, przy ul. Nowohuckiej, objętych KW 201120 - stanowiących własność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Gminy Kraków.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przemysłowego Miasta Krakowa działki położone są w obszarze mieszkaniowo - usługowym (M2U).

Uzbrojenie: przez teren działek przebiega miejska sieć wodociągowa Ø 150 mm oraz wewnętrzna sieć kanalizacyjna, obsługująca zespół bloków mieszkalnych wielorodzinnych Spółdzielni Mieszkaniowej „Lipska”. Wzdłuż ul. Nowohuckiej przebiega miejska kanalizacja ogólnospławna. Zagospodarowanie terenu powinno być dostosowane do przebiegu ww. uzbrojenia. Odległość obiektów od wodociągu Ø 150 mm winna wynosić 3,0 m, a od kanalizacji miejskiej minimum 5,0 m. Na trasie miejskiego uzbrojenia wodno-kanalizacyjnego powinien pozostać wolny pas terenu (bez zadrzewień, zakrzewień i elementów małej architektury). W rozpatrywanym terenie obowiązuje system kanalizacji ogólnospławnej.

W pobliżu działek przebiega: wodociąg Ø 150 mm i kanał ogólnospławny 60/90 Ø 50-40 cm w ul. Nowohuckiej, wodociąg Ø 100-80 mm, kanał ogólnospławny Ø 50 cm w ul. Koszykarskiej. Istnieje możliwość zasilania gazem, źródło gazu - gazociąg Ø 110 PE średnioprężny w ul. Nowohuckiej. Zakład Energetyczny zapewnia dostawę mocy do projektowanych budynków. Szczegółowe warunki techniczne zasilania zostaną określone po podaniu wielkości zapotrzebowanej mocy.

Cena wywoławcza 1 264.000,00 PLN Wadium 70.000,00 PLN.

Przetarg odbędzie się o godz. 9.30 w dniu 15 kwietnia 1999 r. w budynku Urzędu Miasta Krakowa przy ul. Wielopole 17 A, sala konferencyjna na parterze.

W przetargu mogą brać udział Towarzystwa Budownictwa Społecznego, w których udziałowcem jest Gmina Kraków, które najpóźniej do dnia 12 kwietnia 1999 r. wpłacą wadium w podanej wyżej wysokości - na konto BWR SA II O/Kraków nr konta 19101051-88792-360-104 Wydział Finansowy UMK.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygra, zalicza się na poczet ceny nabycia prawa użytkowania wieczystego działek. Wadium ulega przypadkowi w razie uchylenia się uczestnika, który przetarg wygra, od podpisania umowy notarialnej. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie niezwłocznie zwrócone na konto wpłacającego.

Cena prawa użytkowania wieczystego działek ustalona w drodze licytacji jest płatna jednorazowo, najpóźniej w dniu zawarcia aktu notarialnego.

O terminie zawarcia umowy notarialnej nabywca zostanie powiadomiony do 21 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu.

Szczegółowych informacji udziela Wydział Skarbu Miasta Urzędu Miasta Krakowa, ul. Grunwaldzka 8, pok. 301, tel. 411-23-12 w godzinach pracy urzędu.

Zarząd Miasta Krakowa zastrzega sobie prawo odwołania przetargu w uzasadnionych przypadkach.

Z głębokim żalem żegnamy

śp. WŁADYSŁAWĘ PEKAŁĘ

Wielką Damę tarnowskiej sceny, wybitnego rzemieślnika - mistrza fryzjerstwa i charakterystyki. Swoim całym życiem służyła sztuce. Niezwykle utalentowana, dobra i życzliwa na zawsze pozostanie w naszej pamięci.

Zespół i Dyrekcja Tarnowskiego Teatru im. L. Solskiego

Życzliwych pamięci mojego Męża

JANA JANOWSKIEGO

pragnę powiadomić, że w dniu 30.03.1999 r. o godz. 18.00, w kolegiacie św. Anny zostanie odprawiona msza św.

Maria Janowska

Poruszeni wiadomością o śmierci OJCA składamy
x dr. Januszowi Mastalskiemu

wyrazy głębokiego współczucia i łączymy się w modlitwie

Koleżanki i Koledzy, Rodzice i Uczniowie
I Społecznego Liceum Ogólnokształcącego w Krakowie

Pograżeni w głębokiej żalobie zawiadamiamy,
że w dniu 26.03.99 r.
zmarł

ś t p

mgr inż.

HENRYK SZOT

absolwent Wydziału Mechanizacji Rolnictwa Akademii Rolniczej
w Krakowie.

Nabożeństwo żałobne zostanie odprawione w dniu 29.03.99 r.
o godzinie 12.00 w kościele parafialnym w Proszowicach,
po czym nastąpi odprowadzenie Zmarłego
na cmentarz parafialny.

Żona z Dziećmi, Matka, Brat, Rodzina

„Odszedł od nas w ciszy i spokoju”

Nasz Najukochańszy Mąż, Tatuś i Dziadziuś

ś t p

TADEUSZ PTAK

urodzony 7 listopada 1925 r.,
opatrzoney św. Sakramentami,
zmarł dnia 25 marca 1999 r.

Długoletni pracownik

Zakładów Przemysłu Tytoniowego w Krakowie.

Był szlachetny, dobry i mądry. Wszystko zawdzięczamy Jemu.

Nabożeństwo żałobne przy Zmarłym odprawione zostanie
w poniedziałek, dnia 29 marca 1999 r. o godz. 15.00 w kaplicy
na cmentarzu w Węgrzicach, po czym nastąpi odprowadzenie
Zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku,
o czym zawiadamiają pograżeni w niezmiernym żalu i bólu

Żona, Córki, Syn, Synowa, Zięciowie, Wnuczka i Wnukowie

Koledze

Andrzejowi Filusowi

wyrazy serdecznego współczucia z powodu śmierci OJCA
składają

Wojewódzki Inspektor i Współpracownicy
z Wojewódzkiego Inspektoratu Skupu
i Przetwórstwa Artykułów Rolnych w Krakowie

Mija czwarta rocznica śmierci

ś t p

ANDRZEJA GONCIARZA

Bliskich i Przyjaciół Jego proszę o chwilę wspomnień i modlitwę
podczas mszy św. odprawionej w dniu 28 marca (niedziela) o godz. 18.30
w kościele Zmartwychwstania Pańskiego przy ul. Łobzowskiej 10

Krystyna

20 marca 1999 r.

w wieku 78 lat

zmarła w Cleveland (USA)

STEFANIA KOTUSIŃSKA

Niech spoczywa w pokoju.

Brat z Rodziną

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 25.03.1999 r.,
przeżywszy lat 68, po krótkiej a ciężkiej chorobie, opatrzoney
świętymi Sakramentami zmarł nasz Najdroższy Ojciec i Dziadek

ś t p

JERZY IBKOWSKI

długoletni pracownik Instytutu Fizyki Jądrowej
i Akademii Medycznej w Krakowie.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w środę,
dnia 31.03.1999 r. w kaplicy na cmentarzu Rakowickim,
po czym nastąpi odprowadzenie prochów Zmarłego
na miejsce wiecznego spoczynku.

Pograżona w smutku

Rodzina

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

ś t p

MICHALINA LIPKA

Najukochańsza Żona, Mamusia, Babcia, Prababcia,
zmarła 25 marca 1999 r. w 74. roku życia.

Msza święta pogrzebowa odbędzie się w Węgrzicach,
27 marca 1999 r. o godz. 14.00.

Mąż, Synowie, Synowa,
Wnuki, Prawnuk

ZAKŁAD USŁUG POGRZEBOWYCH „LILIA” S.C.

Kraków, ul. św. Łazarza 19, tel. 421-24-80
zakład czynny w godz. 7 - 16

poleca

BEZPŁATNE USŁUGI POGRZEBOWE W RAMACH ZASIŁKÓW ZUS

Sprzedaż trumien, obsługa żałobników, transport
krajowy i zagraniczny, kremacja, wieńce, nekrologi.

KOMPLEKSOWĄ OBSŁUGĘ POGRZEBÓW

Dyżur całodobowy, przewóz z mieszkań,
również w niedziele i święta. ☎ 637-88-76

ZAKŁADY POGRZEBOWE

Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o

ul. Rakowicka 41, 7.00 - 16.00, tel. 412-40-60, ul. Rakowicka 35a, 7.00 - 16.00,
święta 8.00 - 14.00, tel. 411-47-76

cm. Grębatów 7.30 - 15.30, sobota 8.00 - 14.00, tel. 645-31-61

ul. Reduty, obok cmentarza Batowice, całą dobę,
również w niedziele i święta, tel. 411-35-26, 411-45-02, 411-45-04

cm. Podgórze, 7.30 - 15.30, tel. 656-55-11

BEZGOTÓWKOWE USŁUGI POGRZEBOWE w ramach zasiłków ZUS, KRUS i inne

Kompleksowa obsługa pogrzebów, duży wybór trumien,
obsługa żałobników, transport krajowy i zagraniczny,
kremacja, wieńce, nekrolog, formalności w USC.

CAŁODOBOWY PRZEWÓZ Z MIESZKAŃ, także w soboty i święta

☎ 411-45-02,

☎ 411-45-04

Uprzejmie informujemy,
że Biuro Ogłoszeń
„Dziennika Polskiego”
przyjmuje zlecenia na druk
ogłoszeń nekrologowych
codziennie do godz. 18.

Ogłoszenia ekspresowe

Praca

BLACHARZA samochodowego przyjmę.
/014/ 68-69-330. 635727

ELEKTRYKA z uprawnieniami pomiarowymi
zatrudnimy. /012/ 422-22-86, 0602-68-
99-78. 636005

KELNERKĘ do restauracji przyjmę. 0602-
357-471. 635871

MŁODEGO mężczyznę do sklepu AGD.
012/656-58-33. 180278

PARKIECIARZY przyjmę, al. 29 Listopada
103a, 012/413-47-83. 179997

RENCISTKĘ w charakterze sprzedawcy,
aktualne badania lekarskie. 012/637-88-
58. 180339

SOLIDNEGO panelarza - fliziarza. 090-33-
90-12. 636061

ZATRUDNIĘ fryzjerkę. /012/637-94-23.
636094

Nauka

POLSKI, tanio. 0602-286-731. 180033

Matrymonialne

WYKSZTAŁCONA, atrakcyjną panią do lat
37, pozna inteligentny, kulturalny pan w
średnim wieku. Tylko fotooferty 180068
Kraków, Wiślna 2. 180068

Sprzedaz

AUTOMATY niemieckie do lodów. /033/
874-20-06. 180201

SEGMENT dziecięco-młodzieżowy bardzo
funkcjonalny. 012/266-89-25. 180030

Zwierzaki

JAMNIKI długowłose. 0602-78-70-89. 180357

Motoryzacyjne

A. A. A. Auta powypadkowe, uszkodzone,
zdecydowanie kupię. /012/ 647-13-64,
/012/645-02-85. 632725

ASTRA II Comfort, 1.6, fabrycznie nowy,
okazyjnie sprzedam. (018)26-561-50,
(012) 413-29-69. 635793

FAVORITKĘ sprzedam. /012/657-00-48.
636072

FIAT 126p, 1997, sprzedam, 012/284-17-
50. 636289

FIAT Marea kombi, 1997, ABS, klima-
tyzacja, kupiony w Polsce. /012/285-02-
50, 0602-853-936. 636006

FIAT Punto 97 - sprzedam. 501-404-809,
659-04-64. 636157

FORD Escort 1.4 gaz 9.000.- /012/644-51-
57. 636261

ŁADA tanio. /012/637-92-05. 636245

OPEL Corsa 1.0, 1990, 12.800.- /012/
274-35-23. 636088

OPEL Corsa, 1996/97. 0601-42-96-77.
636252

PEUGEOT 406, ST, 1.8, pilnie sprzedam.
012/636-56-46, 0601-22-07-39. 636122

SPRZEDAM Audi 80 B3, 1987. 0601-48-
80-80. 635966

SPRZEDAM Fiata 126el, granatowy, 6500
zl. 0602-849-729. 180010

SPRZEDAM Fiata 126p, 1998, 11.000 km.
/012/412-76-01. 635764

SPRZEDAM Honda Civic, 1.4, kontyngent
98. /012/655-42-25 po 19.00. 635975

Lokale

CHOPINA, 26 m², do wynajęcia. /012/633-
54-36. 180212

DO odstąpienia prosperujący ogólni-
spółwyczy sklep na Prądniku Czerwonym.
Pilnie. 0601-46-08-08. 635211

DO wynajęcia dwupokojowe umeblowane z
telefonem Dywizjonu 303. /012/641-00-
91. 636256

DO wynajęcia pokój dla 2, 3 osób w sa-
modzielnym mieszkaniu. 0601-67-90-88.
180235

M-2 za 500.- /012/ 654-50-34. 180222

POKÓJ pracującej. 012/653-22-21. 635588

SPRZEDAM 3-pokojowe 60 m², cena 115.000,
ul. Jerzmanowskiego. /012/657-31-62. 180134

TRZYPOKOJOWE mieszkanie 62,5 m² sprze-
dam z odroczonym o 5 m-cy terminem wy-
prowadzenia. 155.000.-. 012/415-53-71.
180294

Nieruchomości

MYŚLENICE! Domek rekreacyjny tanio.
/012/272-13-32, /012/272-17-00. 635914

OKAZJA! Siepraw, Krzyszkowice, sprze-
dam tanio działki budowlane. /012/272-
13-32, /012/272-17-00. 635908

OKAZYJNIE sprzedam działkę w Tyńcu, tel.
/012/655-41-54. 636135

SPRZEDAM działkę budowlaną w górach
koło Mszany. 0602-849-729. 180006

SPRZEDAM działkę budowlaną gm. Zie-
lonki, 5000 /ar. 0602-849-729. 180009

SPRZEDAM działkę pracowniczą. /012/
262-05-17. 180125

Zguby

JANUSZ Mokrzycki student inżynierii środo-
wiska zgubił legitymację nr 37745/W. 635730

ZNAJAZCĘ dowodu osobistego ZL nr
3887985 proszę o zwrot na adres podany
w dowodzie. Nagroda! 635122

Usługi

CYKLINOWANIA, układania. /012/656-15-
36. 634100

CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek - so-
lidnie. 012/648-56-35. 632766

PIT-y roczne tanio! 012/633-86-48. 180250

Biznes

ODSTĄPIĘ pilnie prosperujący ogólni-
spółwyczy sklep na Prądniku Czerwonym.
0601-46-08-19. 635209

Różne

WRÓZKA. /012/637-43-16. 635218

KRONIKA KRAKOWSKA

Dworzec bez prądu, sytuacja bez precedensu

Spóźnienie wszystkich pociągów wyniosło w sumie 271 minut

Od godziny 12.30 w piątek, przez blisko 1,5 godziny, Dworzec Główny PKP w Krakowie nie przyjmował ani nie odprowadzał żadnych pociągów, gdyż wysiadło zasilanie urządzeń zabezpieczenia ruchu. Nie można było sterować m.in. semaforami i rozjazdami, gdyż „pulpit nastawniczy był ciemny” – powiedziano nam. Zawiodło przy tym zasilanie podstawowe i awaryjne.

Pociągi zdążające do Krakowa, z różnych rejonów kraju, musiały zatrzymać się m.in.: na stacji w Płaszowie, Mydlnikach w rejonie Trzebini. Z poślizgiem

wyruszyły w drogę m.in. pociągi do Frankfurtu i Bratysławy, a opóźnienia wynosiły od kilkunastu do kilkudziesięciu minut. Najbardziej cierpliwi musieli być pasażerowie „Ślązaka”, jadącego z Zielonej Góry, który oczekiwał najdłużej; jak nam powiedziano, „spóźnienie wszystkich pociągów wyniosło w sumie 271 minut”.

Przyczyną awarii było „uszkodzenie kabla”. Na Dworcu Głównym nie pamiętano, by w ostatnich latach doszło do podobnej sytuacji. O godzinie 13.50 pociągi ruszyły. (J.ŚW)

Tajne ankiety

Wprawdzie można nie wpuścić i nie odpowiadać, ale, być może, będzie to jedyna okazja, by zobaczyć policjanta ze swojej dzielnicy

Policjanci rozpoczęli już odwiedzanie mieszkań w budynkach, które znajdują się w pobliżu planowanych tras przejazdu papieża i miejsc ceremonii w trakcie jego czerwcowej wizyty. – Najczęściej są to umundurowani dzielnicowi, ale może się także zdarzyć, że będą to policjanci po cywilnym – podał nadkomisarz Dariusz Nowak, rzecznik prasowy małopolskiej policji.

Rzecznik przyznał jednocześnie, że „można policjanta nie wpuścić”, co nie będzie się wiązało z ewentualnym wyważeniem drzwi, jeśli nie ma przy tym podejrzenia, że ktoś poszukiwany przez policję ukrywa się w mieszkaniu lub że przechowywane są tam trefne rzeczy. Policjanci będą zadawać pytania administratorom i domownikom, gdyż mają wypełnić ankiety dotyczące nie tylko mieszkania (kto jest najemcą, kto w czasie wizyty papieża będzie w domu, czy osoby z mieszkania były notowane przez policję lub karane), ale też samego budynku (sposobu zabezpieczenia strychu i piwnic, liczby włazów na dach, możliwości przejścia do sąsiednich budynków itp.). Nadkomisarz Nowak dodał, że „mieszkańcy nie mają obowiązku odpowiadać na pytania”, choć policja liczy, że to jednak zrobią. Jeśli nie chcą wpuścić funkcjonariusza – rozmowa może się odbyć na korytarzu.

– Wszystkie te działania wynikają z chęci zapewnienia, przez policję, należytego bezpieczeństwa papieżowi, mieszkańcom i pielgrzymom. Nie ma przy tym obawy, że zebrane dane „wyciekną” na zewnątrz, dlatego że po ich wykorzystaniu zostaną zebrane i umieszczone w policyjnych archiwach – z naniesioną klauzulą „tajne” – podał Dariusz Nowak. Policja przestrzega przy tym, że przy okazji mogą pojawić się „falszywi policjanci, różnego rodzaju oszuści i złodzieje”, którzy, pod pretekstem wypełniania ankiety, mogą chcieć wejść do mieszkań. Dlatego należy poprosić policjantów (właszcza z tych po cywilnym), by pokazali legitymację, można też poprosić o numer jednostki i telefon do niej i sprawdzić, czy wysyłała do nas kogoś.

* Jeśli upewnimy się, że mamy do czynienia z prawdziwym policjantem, warto jednak wpuścić go do mieszkania i porozmawiać z nim, gdyż kolejną okazją, by zobaczyć funkcjonariusza ze swojej dzielnicy – może niezbyt prędko się powtórzyć. (J.ŚW)

Fot. Anna Kaczmarz

Z ręki syna?

Policja zatrzymała dwudziestokilkuletniego mieszkańca Krakowa – podejrzewanego o śmiertelne pobicie swego ojca. Zwłoki 48-letniego mężczyzny znaleziono, w poniedziałek wieczorem, w jego mieszkaniu w Prokocimiu. Denat nie miał na ciele żadnych obrażeń zewnętrznych.

Mimo to zwłoki przekazano do Zakładu Medycyny Sądowej. Sekcja wykazała natomiast, że śmierć nastąpiła w wyniku wewnętrznych obrażeń – spowodowanych pobicie. W czwartek policja zatrzymała syna mężczyzny. Trwają badania wszystkich okoliczności tego zdarzenia. (EK)

Niebezpieczna środa

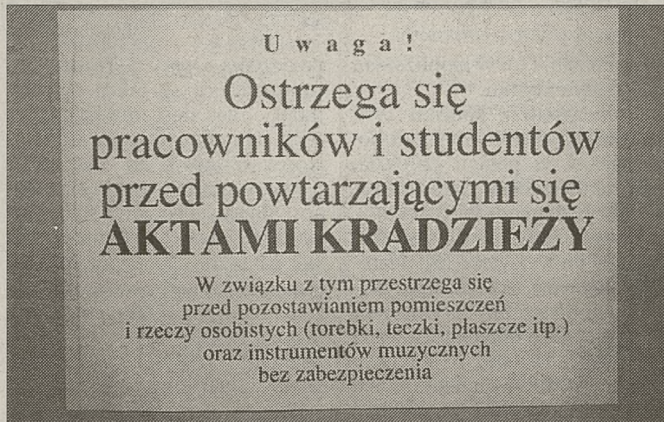
Większości przestępstw mogła zapobiec policja

Środa jest dniem, w którym w Krakowie popełnia się największą liczbę przestępstw – wynika z raportu policji – przygotowanego dla władz miasta. Najniebezpieczniej jest na Starym Mieście, a także w Nowej Hucie. „Ozami spokoju” są natomiast Łobzów oraz Wola Duchacka. W styczniu i lutym popełniono na terenie Krakowa prawie 3,5 tys. przestępstw. W raporcie stwierdzono, że większości (72 proc.) z nich mogła zapobiec policja. Raport przygotowany został pod kątem prewencji, dla potrzeb programu poprawy bezpieczeństwa, przygotowanego przez władze miasta. Odnotowano w nim przede wszystkim te przestępstwa „na zapobieganie których mogły mieć wpływ służby prewencji”.

Do przestępstw, którym mogła zapobiec policja – najczęściej dochodzi w godz. od 22 do 6 rano. Największą plagą Krakowa są włamywacze i złodzieje specjalizujący się w samochodach (53 proc. wszystkich przestępstw stanowiła włamanie do samochodów, kradzieże samochodów i uszkodzenia samochodów). Następne miejsca zajmują: „włamanie do obiektów” (29 proc.), kradzieże mienia (4,6 proc.), rozboje i wymuszenia rozbójnicze (3,4 proc.), a także bójki i pobicia (2,6 proc.). We wtorek zdarza się najczęściej włamań, w czwartek – rozbojów, w soboty bójek i pobici. Na samochody należy uważać szczególnie we środy. Sobota to dzień kradzieży oraz uszkodzeń mienia. Najspokojniejsza jest niedziela.

Z kroniki wypadków

Około godz. 6.35, na ul. Wielickiej, autobus potrącił mężczyznę, którego z poważnymi obrażeniami ciała przewieziono do Szpitala im. Rydygiera. Na osiedlu Dywizjonu 303 samochód „Fiat Punto” zderzył się z żukiem. Ranny został pasażer żuka. Na ul. Łowińskiego, około godz. 7.45, doszło do zderzenia samochodu „Saturn” z fiatem 126p. Kierowca fiacika i dwoje jadących z nim dzieci doznały poważnych obrażeń ciała. Ciężkich obrażeń ciała doznał kierowca jednego z dwóch mercedesów, które zderzyły się w Michałowicach. W miejscowości Prusy samochód „Żuk” potrącił 16-letniego chłopca, którego z poważnymi obrażeniami przewieziono do szpitala. Ciężko ranna została również 10-letnia rowerzystka, którą w Kryspinowie potrącił samochód. Ambulatorium Chirurgiczne Pogotowia Ratunkowego udzieliło wczoraj pomocy 115 pacjentom. Policja Drogowa, na terenie miasta i powiatu, interweniowała w 13 wypadkach, w których rannych zostało 16 osób, 16 kolizjach i zatrzymała 1 nietrzeźwego kierowcę. Strażacy wyjeżdżali 30 razy do palących się traw. (BAR)

Fot. Anna Głód

Stare Miasto znajduje się na pierwszym miejscu pod względem liczby przestępstw związanych z samochodami, rozbojami, uszkodzeniami mienia. W kategorii „bójki i pobicia” pierwsze miejsce zajmuje Nowa Huta. Włamania do mieszkań najczęściej zdarzają się w Prokocimiu i Bieżanowie.

W raporcie wymienione są również ulice i miejsca, gdzie najczęściej dochodzi do przestępstw. W centrum są to: ul. św. Anny, Bracka, plac Szczepański, ul. Westerplatte, Kopernika, plac Dworcowy, Planty, Krowoderska, Długa, św. Filipa, Dietla, św. Gertrudy i Piłsudskiego.

W styczniu i lutym na drogach w Krakowie zdarzyły się 242 wypadki. Zginęło w nich 7 osób, a 289 było rannych. Większość wypadków (71 proc.) spowodowali kierujący. Ich przyczynami było przede wszystkim niedostosowanie prędkości do warunków

jazdy. Piesi zawinili w 28 proc. wypadków; nieostrożnie wchodzili na jezdnię. W ciągu dwóch pierwszych miesięcy tego roku 19 nietrzeźwych pieszych było sprawcami wypadków. Dzieci spowodowały 12 wypadków, przede wszystkim – jako piesi, ale także – jako kierowcy (w styczniu i lutym zdarzył się jeden taki przypadek). Najwięcej wypadków zdarza się w piątki, w godz. 17 – 22. Trasa, którą lepiej nie jeździć – to most Dębnicki, ul. Kopernickiej, Kamińskiego i Wielicka. Zdarzyło się tam najwięcej (18) wypadków.

W pierwszych dwóch miesiącach tego roku spadła liczba wypadków, a wzrosła kolizji – w porównaniu do stycznia i lutego ubiegłego roku. Zdaniem policji, niepokojący jest duży udział pieszych w wypadkach (uczestniczą w co drugim). Z miejsca wypadku ucieka średnio co 8 kierowca. (AM)

Dzieci w domu, rodzice w szkole

Szkołę podstawową w Okleśnej (gmina Alwernia) okupują od dwóch dni rodzice. Domagają się, aby utworzona tam została jedna klasa gimnazjalna. Około 80 rodziców przychodzi rano do szkoły zamiast swoich dzieci. Przebywają na sali gimnastycznej w czasie pracy szkoły. Budynek jest oflagowany, wisi na nim transparent informujący o akcji protestacyjnej.

Zgodnie z uchwałą przez samorząd siecią szkolną, w gminie Alwernia powstanie w przyszłym roku szkolnym jedno gimnazjum, które będzie miało trzy oddziały – w Brodłach, Kwaczale i Regulicach. – Nie rozumiemy, dlaczego o nas też nie może powstać jedna klasa gimnazjalna – mówią rodzice. Twierdzą, że gmina ich oszukała. – Prawie do ostatniej chwili mówiono nam, że w gminie powstanie jedno gimnazjum i jeden oddział. Potem nagle okazało, że powstają trzy oddziały, ale nie u nas. My prosiliśmy o klasę gimnazjalną od października ubiegłego roku – mówią rodzice. Ich zdaniem, oddział gimnazjum w Alwerni powinien powstać w ich szkole także dlatego, że jest to trzecia pod względem liczebności uczniów podstawówka w gminie.

Rodzice narzekają, że władze gminy nie chcą z nimi rozmawiać. – W ciągu ostatnich dni rozmawiałem z rodzicami telefonicznie – mówi Wiktor Cypcar, burmistrz gminy. – To rada gminy uchwaliła sieć szkolną, zarząd o tym nie decydował. Zdaniem burmistrza, protestujący rodzice powinni zwrócić się do radnych w sprawie zmian w uchwalonej sieci szkolnej. – W sprawie Okleśnej została zorganizowana nadzwyczajna sesja rady gminy. Uchwalono na niej, że w Okleśnej nie będzie oddziału gimnazjum. Trzech radnych było za utworzeniem klasy gimnazjalnej, a 14 – głosowało przeciwko – przypomina burmistrz. Jego zdaniem, stworzenie jednego gimnazjum, do którego chodziłyby dzieci z kilku miejscowości, jest znacznie korzystniejsze niż tworzenie oddziałów. – Gimnazjum da dzieciom szansę na lepszą edukację – twierdzi burmistrz. Jego zdaniem, szkoły w Kwaczale, Brodłach i Regulicach mają lepsze warunki lokalowe niż szkoła w Okleśnej.

Protestujący rodzice twierdzą, że nie opuszczą szkoły, dopóki nie zostanie utworzony oddział gimnazjum. Wczoraj nie doszło do spotkania z władzami gminy. Z protestującymi spotka się natomiast kurator oświaty. (AM)

Notujemy

■ **ZA STEROWNIK, MŁOT I KRUSZYWA.** W kończących się dzisiaj II Targach Drogownictwa DROGPOL '99 przyznano nagrody i wyróżnienia w trzech kategoriach: bezpieczeństwo ruchu, urządzenia do utrzymania i eksploatacji dróg i infrastruktura drogowa. W pierwszej z nich nagrodę otrzymała firma „Sygnaly” SA z Rybnika – za wyprodukowanie sterownika przejścia dla pieszych. W kategorii drugiej zwyciężyła firma Dabex Trade z Krakowa (jurorów zachwycił młot pneumatyczny autorstwa tej firmy), a trzeciej – firma Słag Recycling z Krakowa – za kruszywa drogowe z żużli hutniczych. (AM)

■ **NAJPIERW HALA.** Komisja Praworządności i Porządku Publicznego RM Krakowa zwróciła się do Zarządu Miasta z wnioskiem o przekazanie działek na os. Zgody – Szkole Aspirantów Straży Pożarnej. Na tym terenie strażacy chcą wybudować halę sportową i krytą pływalnię, które byłyby udostępniane pobliskiej Szkole Podstawowej nr 152 i innym jednostkom oświatowym. W pierwszej kolejności byłaby budowana hala sportowa – już w tegorocznym budżecie Komendy Głównej PSP są pieniądze na przygotowanie i rozpoczęcie realizacji tej inwestycji. (geg)

■ **ZABRALI TAKŻE PSA.** Z mieszkania przy ulicy Smolki zniknęło tysiąc złotych oraz... owczarek niemiecki kosztujący 2,5 tysiąca złotych. W sklepie przy ulicy Wybickiego zatrzymano 45-letnią kobietę, która usiłowała ukraść bieliznę i artykuły spożywcze o wartości 350 złotych. W sklepie przy ul. Conrada złapano natomiast dwóch mieszkańców Wałbrzycha (w wieku 16 i 25 lat), którzy ukradli artykuły gospodarstwa domowego kosztujące ponad 630 złotych. (js)

■ **TRZECH NA JEDNEGO.** Po pościgu, zatrzymano 16-letniego mieszkańca osiedla Na Wzgórzach, który, wraz z kolegami, napadł na studenta Akademii Ekonomicznej. Wkrótce ustalono personalia i złapano pozostałych dwóch bandytów – w wieku 17 i 16 lat. (js)

■ **ZNANI Z LISTU GOŃCZEGO.** Patrol Straży Miejskiej zatrzymał na os. Teatralnym mężczyznę, którego rozpoznano jako poszukiwanego listem gończym. Kolejnego poszukiwanego listem gończym złapano strażnicy – w trakcie kontroli handlujących koło Hali Targowej przy ul. Grzegorzeckiej. (js)

■ **SKRADZONE SAMOCHODY.** Z ulicy Konrada ukradziono mercedesa o wartości 40 tysięcy złotych, z osiedla Strusia renault o wartości 25 tysięcy złotych, z ulicy Lea toyotę camry cenioną na 70 tysięcy złotych, z ulicy Bora Komorowskiego fiata ducato kosztującego 50 tysięcy złotych, a z ulicy Majora volkswagena transportera za 40 tysięcy złotych. (js)

Woli pałac od dworku

Studenci UJ czekają na wyprowadzenie się administracji Opery

Krakowska Opera i Operetka od lat znajduje się w trudnej sytuacji lokalowej, a możliwość wybudowania w Krakowie gmachu operowego z roku na rok staje się coraz bardziej mglista. Kłopoty lokalowe dotyczą m.in. pomieszczeń administracyjnych. Do końca 1996 roku mieściły się one w budynku przy ul. Senackiej 6. Jednak zły stan techniczny budynku i wysoki czynsz (10 tys. zł miesięcznie) zmusiły Operę do wyprowadzki.

- W pokojach na parterze pojawił się grzyb, należało więc czym prędzej się wyprowadzić - opowiada dziś dyrektor Opery i Operetki Jerzy Noworol. - Wtedy z pomocą przyszedł Operze ówczesny wojewoda krakowski Jacek Majchrowski. Dzięki niemu mogliśmy się wprowadzić do pałacu Larischa, gdzie jesteśmy do tej pory. Duże pomieszczenia poprzedzieliśmy ściankami gipsowymi, pozostawiając tylko 70-metrową salę prób. Opera w pałacu Larischa nie płaci czynszu, ponosi jedynie koszty eksploatacji.

Pałac jednak został przekazany, przez tego samego wojewodę, Wydziałowi Prawa i Administracji UJ, pod warunkiem jednakże, że uniwersytet, z własnych funduszy, zakupi jakieś pomieszczenia dla Opery. I tak się też stało. Uniwersytet kupił, za 2,2 mln zł, i przekazał skarbowi państwa za przeznaczeniem na biura dla administracji Opery kamienicę przy ul. Ciemnej 6 na Kazimierzu, tzw. dworek Esterki. Metraż tej kamienicy był zbliżony do tego, jaki Opera zajmuje w pałacu Larischa - ok. 600 metrów kw. Jednak propozycja przeprowadzki na Kazimierz spotkała się ze sprzeciwem dyrektora Noworola. Uważał on bowiem (i podtrzymuje ten pogląd do dzisiaj), że siedziba Opery powinna znajdować się w ścisłym cen-

Fot. Anna Głód

trum miasta, tzn. w najbliższym sąsiedztwie Rynku.

Tymczasem z końcem 1998 roku minął termin wynajmu pomieszczeń w pałacu Larischa, a Opera nie zdołała znaleźć lokalu, który, zdaniem jej dyrektora, nadawałby się na nową siedzibę. Władze uniwersytetu zadeklarowały gotowość przedłużenia wynajmu pomieszczeń dla Opery do 30 czerwca, na dotychczasowych warunkach. Uznano, że ten nowy termin jest już nieprzekraczalny, gdyż - jak twierdzi prodziekan Wydziału Prawa prof. Jerzy Stelmach - w roku akademickim 1999/2000 do pałacu Larischa muszą zostać przeniesione zajęcia dydaktyczne studentów tego wydziału, które obecnie odbywają się w wynajmowanych przez uniwersytet lokalach, za które trzeba płacić wysoki czynsz. Dla uczelni, która zmuszona jest odbywać 1/3 zajęć w lokalach wynajmowanych (jest to 20 obiektów o łącznej powierzchni 18 tys. m. kw., za które tegoroczny czynsz wyniesie ponad 2 mln zł) każdy metr jest ważny.

Opera zaczęła więc dość rozpaczliwie szukać nowego lokum. W tym samym czasie do opinii publicznej została przekazana informacja o rozważanej w Urzędzie Marszałkowskim koncepcji

połączenia Opery i Teatru Słowackiego, co w takiej sytuacji mogło mieć dość niejasny kontekst. Jednak dyrektor Jerzy Noworol wyjaśnił, że nie myśli o wprowadzeniu się do biur Teatru Słowackiego, gdyż są one za ciasne dla dwóch instytucji. I nawet gdyby doszło do rozważanej fuzji, w niczym by to nie rozwiązało kłopotów lokalowych Opery. A poza tym taka operacja - jego zdaniem - mogłaby wyrządzić wiele złego obu instytucjom. - Wzajemna niechęć i animozje, jakie mogą się spiętrzyć przy przeprowadzaniu takiego połączenia, na pewno nie przyczynią się do rozkwitu obu instytucji i potrzeba będzie wiele czasu, żeby to wszystko załagodzić - powiedział dyrektor Noworol.

Opera gdzie indziej szuka rozwiązania swoich problemów. Rozpoczęto bowiem starania o pozyskanie lokalu przy ul. Brackiej 1 i przy ul. Mikołajskiej 4. Sytuacja jest jednak nieco skomplikowana, gdyż oba te lokale należą do gminy, a nie do skarbu państwa, a ponadto jeden z nich wymaga remontu, a o drugi ubiegają się też inni. Dyrektor Noworol zapowiada, że jeżeli nie będzie miał dokąd, nie wyprowadzi się z pałacu Larischa. (TZ)

Łopatą w głowę

Spór między sąsiadami w Bronowicach trwa już kilka lat i toczy się o 1,5-metrowy pas ziemi, wchodzący w skład drogi dojazdowej. Jego efektem jest kilkadziesiąt postępowań policyjnych i prokuratorskich, dotyczących m.in. pobić, uszkodzeń mienia i obłania drzwi fekaliami. Część dochodzeń została już zakończona, część toczy się nadal. Sąsiedzi obwiniają się nawzajem. Kilka dni temu doszło do kolejnej bójkii między nimi.

Tym razem, podczas bójkii, w ruch poszła łopata. 64-letni mężczyzna uderzył nią kilkakrotnie swego nieco młodszego sąsiada. Interweniowała policja i pogotowie. Poszkodowany trafił do szpitala z ranami ciętymi głowy, stłuczoną ręką i podejrzeniem wstrząsu mózgu. Lekarze określili jego stan jako nie zagrażający życiu. Dla jego przeciwnika - sprawa również będzie mieć ciąg dalszy. Prokurator przedstawił mu bowiem zarzut uszkodzenia ciała i zastosował dozór policyjny. (EK)

Nie chcą pchłego targu

Rada Dzielnicy I wystąpiła do Urzędu Miasta Krakowa z wnioskiem o likwidację niedzielnego handlu na terenie placu Nowego i przyległych do niego ulic. Radni dzielnicy I chcą, by ten handel został przeniesiony w inne miejsce, bo jest on uciążliwy dla okolicznych mieszkańców - nie mogą oni w niedzielę wyjść spokojnie z domu ani wyjechać samochodem, gdyż bramy wjazdowe zastawione są stoiskami handlowymi. Niektórzy handlarze rezerwują sobie dobre miejsca już w nocy, przez co zagłuszają ciszę nocną. - To jest tylko sprawa egzekwowania przepisów - powiedziała nam Marta Nowak, dyrektor Wydziału Handlu i Usług UM. - Nie można karać spółki, administrującej placem, za nielegalny handel na sąsiednich ulicach. Gdybyśmy zakazali handlu w niedzielę, to byłoby to równoznaczne z likwidacją spółki, gdyż to z niedzieli są największe dochody. Rozumiem jednak, że dla mieszkańców stwarza to pewne niedogodności.

Marta Nowak przyznała, że były podejmowane próby „ucywilizowania pchłego targu”, ale okazały się bezskuteczne. UM proponował części handlowców przeniesienie się w inne miejsce, jednak na niedzielny handel na Rynku Dębnickim nie zgodziła się RD VIII, a handlowcy nie chcieli się przenieść na plac Imbramiński. - Ludzie przyzwyczajeni są do pewnych miejsc, to już pewna tradycja - przyznała Marta Nowak. - Istniejące na zachodzie pchle targi odbywają się w innych warunkach. Nie można powoływać się na „tradycję handlu odzieżowego”, gdyż 8 lat to jeszcze nie tradycja - podkreślili radni. (GEG)

Znaleziono jedynie wrak poloneza

Przepadł bez śladu

W miniony poniedziałek, w Porębie Spytkowskiej, w pobliżu Bochni ujawniono wrak spalonego poloneza. Samochód należał do 27-letniego Andrzeja Prostaka z Krzeszowic, który zniknął bez śladu trzy dni wcześniej.

Całkowicie wypalony wrak poloneza, porzucony w przydrożnym rowie, odkrył mieszkaniec Poręby Spytkowskiej - w poniedziałek tuż przed 8 rano i natychmiast zawiadomił policję. W czasie oględzin pogorzelska znalazła dwie tablice rejestracyjne, nie noszące śladów spalenia. Okazało się, że samochód należy do mieszkańca Krzeszowic, 27-letniego Andrzeja Prostaka. Z dotychczasowych policyjnych ustaleń wynika, że mężczyzna przepadł bez wieści 19 bm. Ok. godz. 18.40 wyszedł z mieszkania rodziców przy ul. Targowej w Krzeszowicach, z zamiarem udania się na oddalone o ok. 3 km os. Czadkowie, gdzie pracowała jego żona. Kończyła pracę o godzinie 19 i miała ją przywieźć do domu swym polonezem. Nie dotarł tam jednak. O godz. 19.20 zaniepokojona ko-

bieta zadzwoniła do teściów, pytając, co dzieje się z mężem. Nie mieli pojęcia.

Tuż przed wyjściem od rodziców Andrzej Prostak wspominał, że musi zatankować paliwo. Mógł to zrobić na najbliższej stacji, w pobliżu ulicy Targowej, tuż przed godz. 19. Ktoś widział tam czerwonego poloneza, podobnego do tego, którym poruszał się zaginiony. W aucie znajdowało się jednak dwóch mężczyzn.

Sledztwo w tej sprawie prowadzi Wydział Kryminalny KWP w Krakowie. Policja prosi o kontakt wszystkie osoby, które mogą pomóc w wyjaśnieniu zagadkowego zniknięcia mężczyzny - tel. 0800-131-333 lub 012 413-44-44.

27-letni Andrzej Prostak ma ok. 175 cm wzrostu, ciemną cerę, czarne oczy i wyraźnie utyka na prawą nogę. W chwili zaginięcia ubrany był w skórzaną brązowo-czarną kurtkę, czerwoną bluzę, brązowe spodnie i czarne adidas. Poruszał się czerwonym polonezem o numerach rejestracyjnych: KVL 9481. (EK)

Więcej dymu niż ognia

Gorąca chłódnia

Wczoraj, parę minut przed godziną jedenastą, w Zakładach Farmaceutycznych Pliva Kraków (przy ul. Mogińskiej 80) wybuchł pożar. Wkrótce potem straż przemysłowa firmy zlokalizowała ogień i zajęła się jego gaszeniem. Tymczasem mieszkańcy Krakowa, widząc dym unoszący się nad zakładem farmaceutycznym, zaalarmowali straż pożarną. Po 10 minutach na miejscu zdarzenia był już wóz strażacki. Pożar został szybko ugaszony.

- Ogień pojawił się w budynku stacji uzdatniania wody - mówi Marian Kos, wiceprezes zarządu spółki. - Zapaliła się obudowa chłódni, wykonana

z tworzyw żywicznych. Tak naprawdę więcej było dymu i smrodu niż ognia. Wstępnie straty szacujemy na 5 tysięcy złotych. Żadnego z pracowników nie było w czasie pożaru w tym budynku, nie było także żadnych substancji chemicznych, które groziłyby skażeniem środowiska - jest tam tylko czysta i brudna woda. W pobliżu nie ma też żadnych budynków produkcyjnych, na które mógłby się przeniesić ogień. Przyczyny wybuchu pożaru zbada komisja, na razie możemy przypuszczać, że ogień powstał w wyniku zwarcia instalacji elektrycznej lub prac spawalniczych prowadzonych w obiekcie. (WT)

Co roku upominaliśmy się o „Program”

Zrównoważony rozwój

Ryszard Maślowski, wojewoda małopolski, przekazał Markowi Nawarze, marszałkowi województwa małopolskiego, „Program ochrony środowiska województwa krakowskiego”. - Dwa lata temu zostało zlecone wykonanie tego programu - powiedział Ryszard Maślowski. - Kłopot jest w tym, że program opracowano dla dawnego województwa krakowskiego, ale jeszcze we wrześniu ubiegłego roku złożyłem wnioski o wsparcie finansowe dla podobnego dokumentu dla Małopolski. 75 proc. środków ma po-

chodzić z funduszy pomocowych holenderskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, 10 proc. z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, resztę musi dać marszałek województwa. - Cieszę się z każdej deklaracji wsparcia finansowego - stwierdził Marek Nawara. - Chcę jednak przypomnieć, że inicjatywę stworzenia programu ochrony środowiska podjął Sejmik Samorządowy Województwa Krakowskiego. Było to 4 lata temu i co roku upominaliśmy się o ten dokument. Według Marka Nawary, „Program” zawiera dużo przydatnych informacji, które potrzebne będą dla przygotowania strategii sektorowej dla obszaru nowego województwa (takiego opracowania nie ma tylko obszar dawnego województwa nowosądeckiego).

Główną zasadą, przyjętą w „Programie”, jest zrównoważony rozwój, umożliwiający rozwój gospodarczy i społeczny przy ochronie walorów środowiskowych. Dokument podzielono na 3 części - pierwsza mówi o latach 1999 - 2002, druga - o przedziale czasowym 2003 - 2015, trzecia zawiera wytyczne dla strategii gminnych i powiatowych. Tylko na pierwszy okres realizacji programu (do roku 2002) potrzeba blisko 1,39 mld zł. (GEG)

Dwie z czterdziestu

- Mamy czterdzieści podań od polskich rodzin z Kazachstanu, w tym roku zaprosimy dwie z nich. Wyboru dokona najprawdopodobniej Komisja ds. Rodziny Polityki Społecznej Rady Miasta Krakowa, gdyż przy poprzednim wyborze radni mieli zastrzeżenia, że rodziny zostały wskazane przez Zarząd Miasta, a rada tylko akceptowała ten wybór - mówi Iga Gutowska-Żyra z Biura Promocji i Współpracy Urzędu Miasta. Wiceprezydent Jerzy Jedliński obcuje, że gmina będzie sprowadzać z Kazachstanu więcej niż dwie polskie rodziny rocznie.

Do tej pory udało się do Krakowa sprowadzić tylko dwie rodziny z Kazachstanu. Choć w listopadzie 1997 roku RM postanowiła zaprosić kolejne 3 rodziny, do tej pory nie udało się zakończyć tej sprawy. - Zaraz po tej uchwałę Zarząd Miasta przekazał notarialne zaproszenia. Niestety - dalszy ciąg sprawy jest już poza nami, możemy tylko czekać na sygnał z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o przyznaniu wizy repatriacyjnej. Na te rodziny czekają puste mieszkania, by w każdej chwili mogły być zasiedlone - tłumaczy Iga Gutowska-Żyra. Jej zdaniem, problem polega na skomplikowanej procedurze, obowiązku dostarczenia wielu dokumentów i zaświadczeń, które trzeba zbierać na terenie dawnego ZSRR. - Kontaktowaliśmy się w tej sprawie nawet z konsulem w Alma-Atie i do tej pory nie wiemy, co się dzieje z tymi rodzinami - dodaje Iga Gutowska-Żyra. (GEG)

Podział albo zwolnienia

Nadzór, bez pracowników

- Wystąpiłam do Wojewódzkiego Urzędu Pracy z powiadomieniem o zamiarze zwolnień grupowych w dawnym Zakładzie Obsługi Urzędu Rejonowego - poinformowała nas Renata Godyń-Swędzioł, starosta powiatu krakowskiego. - Równocześnie zwróciłam się do wojewody małopolskiego, by podzielił tę jednostkę proporcjonalnie do podzielenych wcześniej nieruchomości.

Przed 1 stycznia Zakład Obsługi UR zajmował się administrowaniem nieruchomości skarbu państwa podległych Urzędowi Rejonowemu. Po wprowadzeniu reformy administracyjnej zdecydowana większość nieruchomości trafiła pod nadzór gminy Kraków, ale do tej pory nie przejęła ona ani jednego pracownika. - Nie mam pieniędzy na utrzymanie 54 etatów, nie mam pieniędzy na wypłatę trzynastej pensji, a otrzymałam tylko jeden budynek. Jeśli prezydent Krakowa nie potrzebuje tych ludzi, to niech on ich zwolni, a nie ja, skoro to on przejął zadania, które te osoby do tej pory wykonywały - powiedziała Renata Godyń-Swędzioł.

- Początkowo zakładaliśmy przejęcie tego zakładu, ale otrzymaliśmy pismo, w którym poinformowano nas, że wszystkie przychody z administrowania przekazanych nam nieruchomości musimy odprowadzać

do budżetu wojewody - stwierdził wiceprezydent miasta Paweł Zorski. - Uznaliśmy, że mamy wyspecjalizowaną jednostkę w zarządzaniu nieruchomościami - Zarząd Budynków Komunalnych - i to jemu powierzyliśmy to zadanie. Paweł Zorski powiedział, że ZBK jest gotowe przejąć 2 etaty, być może kilka osób mogłoby pracować w prywatnych spółkach administrujących, którym zarządanie zleca ZBK. - Mamy dotację z budżetu państwa na administrowanie tymi nieruchomościami - przyznał wiceprezydent - ale jest ona niewystarczająca na bieżące utrzymanie tych obiektów. Jego zdaniem, sprawa Zakładu Obsługi UR powinna być rozwiązana przed 1 stycznia, przez administrację rządową, a nie zrzucona na barki samorządu. - Wszystkiego nie dało się załatwić przed 1 stycznia tę sprawę regulowała także ustawa o przepisach wprowadzających reformę administracyjną, ale okazało się, że zapisy tej ustawy nie są najtrafniejsze - wyjaśnił Michał Świtalski, rzecznik prasowy wojewody, który zapewnił, że pismo starosty zostanie przeanalizowane.

Jeśli nic się nie zmieni, starosta powiatu krakowskiego wręczy wypowiedzenia z końcem kwietnia. (GEG)

Capella
cracoviensis

patronat prasowy:

DZIENNIK POLSKI

28 marca, godz. 18.00

aula Akademii Muzycznej „Florianka”

Ferenc Liszt „Via Crucis”

Wykonawcy: zespół Madrygalistów Capellae Cracoviensis,
Ewa Wolak-Moszyńska (fortepian), Andrzej Pikul (fortepian),
Aleksander Fabisiak (recytacja).
Dyrygent: Stanisław Krawczyński

Aktorzy „Bez suflera”

Międzynarodowy Dzień Teatru, który dzisiaj obchodzimy, jest szczególną okazją do refleksji nad pracą i życiem ludzi sceny. Aktorzy, z założenia, skazani są na wieczne stresi, napięcia, związane tak z sukcesami, jak porażkami. A jak to jest, kiedy „kurtyna zapada” i trzeba w ogóle z tej sceny, z racji wieku, zejść? Gdy zaciemnia się „teatralny nieboskłon”? Co wtedy?

Siadamy rzędami białe główki pachną kwiaty dawnych zdarzeń

minionej kobiecości /.../ wypuszczone z kulis scen mienimy się wśród drzew przyduszone desdemony pogubiłyśmy astrowów-heleny z kluczem żurawi odlatujemy-goplany /.../

„Teatralny nieboskłon” – to tytuł wspaniałego wiersza o kondycji starych aktorów, krakowskiej aktorki i poetki Stanisławy Zawiszanki. Powstał w Skolimowie, w Domu Aktora Seniora, gdzie obecnie mieszka ta cudowna kobieta i artystka. Zawsze eleganka i kobieca, wciąż w kontaktach z krakowskim środowiskiem artystycznym, potrafi niezwykle trafnie, także autoironicznie, scharakteryzować słowem sytuację starych aktorów wspólnie mieszkających.

Czas wsunął naszą urodę w najgłębszą kieszeń w liściach szmerzą sonety Szekspira

pod ramię z Czechowem z doskonałą dykcją każda w roli starości los sufler splątał teksty

„Bez suflera” – to tytuł filmu –reportażu ze Skolimowa, w reż. Andrzeja Titkova. Wyemituje go TVP, z racji dzisiejszego święta, w programie I o godz. 13.55. W reportażu tym m.in. szansa dla licznych w Krakowie przyjaciół artystki na spotkanie ze Stanisławą Zawiszanką. (BN)

Dokąd po szkole?

■ **MDK „DOM HARCERZA”** (ul. Lotnicza 1, tel. 411-91-89) proponuje m.in. naukę: języków obcych, gry na instrumentach, śpiewu, zajęcia plastyczne, aerobik dla dzieci, callanetics, a także pracę w klubach: audio-wideo, filmowy, kolekcjonerów, strzeleckim, kultury etnicznej, młodych twórców, turystyczno-historieskim i modelarni, pracowni rękodzielniczej oraz zespołu taneczno-wokalnym.

■ **STAROMIEJSKIE CENTRUM KULTURY MŁODZIEŻY** (ul. Wietora 17 - tel. 656-01-54, ul. Szeroka 16 - tel. 421-29-87, ul. Józefa 12 - tel. 656-16-35) zaprasza dzieci i młodzież do pracowni: plastyki dziecięcej, tkaniny artystycznej, szopek krakowskich oraz zajęcia z zakresu malarstwa i rysunku. Centrum prowadzi też warsztaty architektoniczne, kursy przygotowujące na ASP. Pracownia Edukacji Europejskiej zaprasza dzieci i młodzież o różnym stopniu zaawansowania na kursy języka angielskiego i niemieckiego, zaś Akademia Dziennikarska na: warsztaty radiowe, do Klubu Dziennikarza, do Koła Animacji Kulturalnej oraz na zajęcia prezentujące historię i kulturę Żydów. Pracownia Edukacji Muzycznej proponuje udział w zajęciach umuzykalniających oraz chórze; klub żeglarski „Kolchida” proponuje zajęcia klubowe, szkoleniowe oraz udział w rejsach, a pracownia tańca i baletu – aerobik oraz zajęcia taneczne w Eksperymentalnym Studiu Tańca EST. Zapisy i informacje pod podanymi wyżej adresami, codziennie w godz. 13-19. SCKM zaprasza ponadto licealistów i studentów na zajęcia chóru mieszanego; w programie m.in. nauka czytania nut oraz emisji głosu, udział w koncertach i konkursach. Zapisy przy ul. Wietora 15, tel. 656-01-54.

Droga krzyżowa

Przemijanie świata

Wczoraj, w kościele oo. Franciszkanów członkowie Arcybractwa Męki Pańskiej odbyli tradycyjną drogę krzyżową. Arcybractwo to organizacja, której korzenie sięgają średniowiecza. Jego celem jest propagowanie męki i śmierci Chrystusa tak,

aby zwykły człowiek zastanowił się nad przemijaniem świata. Członkowie bractwa, choć nie praktykują już dziś biczowania, nadal zachowują tradycję przebrania się w zakapturzone stroje po zmarłych braciach. (G)

Zdjęcia: Anna Głód

Na Rynku już święta

Palmy, lamenty i lanie

Kilkadziesiąt stoisk stało na Rynku Głównym – w ramach Targów Wielkanocnych – zaplanowanych do 5 kwietnia. W kioskach będzie można kupić stroiki, pamiątki, słodycze, wyroby cepeliowskie, biżuterię, wyroby z wełny, kwiaty. Będzie także coś dla ciała – stoiska gastronomiczne, w tym z piwem i grzaniem winem.

Targom towarzyszyć będą imprezy kulturalne. W niedzielę

(od godz. 14.30) zaplanowano przedstawienie obrzędów wielkanocnych, związanych głównie z palmami; 1 kwietnia odbędą się Wielkopostne Lamenty Dziadów, a 3 kwietnia (o godz. 11) przewidziano Stół Wielkanocny, poświęcenie potraw i poczęstunek dla bezdomnych. 5 kwietnia (o godz. 11) organizatorzy zapowiadają pokazanie „obrzędu lanego poniedziałku w sposób kulturalny”. (J.ŚW)

Fot. Anna Głód

Warto wiedzieć i skorzystać...

■ **KOŁO KRAKOWSKIE EUROPEJSKIEJ SZKOŁY PSYCHOANALIZY** zaprasza dziś o godz. 10 (Instytut Goethego w Rynku Głównym 20) na wykład Barbary Gorczycy pt. „Odczytanie przypadku Człowieka Szczura”.

■ **W KLUBIE „KUŹNIA”** (os. Złotego Wieku 14) – dziś w godz. 11 – 14 „Koci meeting”. W programie: wystawa domowych kotów, porady fachowców dotyczące żywienia i pielęgnacji kotów, zbiórka suchego pokarmu, aukcja kotów ze Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt, kiermasz, występ grup tanecznych. Dzieci mogą przyprowadzić własnego kota, wziąć maskotkę lub ubrać kocia maskę.

■ **W CENTRUM SZUKI I TECHNIKI JAPANEJSKIEJ „MANGHA”** (ul. Konopnickiej 26) – 28 bm. o godz. 19 recital fortepianowy Junko Asano. W programie utwory Chopina.

■ **W CENTRUM KULTURY ŻYDOWSKIEJ** przy ul. Meiselsa 17 – 28 bm. o godz. 18 koncert kameralny w wykonaniu tria smyczkowego „Con Idea”. W programie: Bonporti, Avison, Haydn, Mozart, Albrechtsberger.

■ **W SALI KONCERTOWEJ** Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” (Rynek Główny 14) – 28 bm. o godz. 19.30 koncert, w którym wystąpią: Sanna Rantasalo (śpiew) i Anna Jakubowska (śpiew) z Konserwatorium im. Beli Bartoka w Budapeszcie. W programie m.in.: Vivaldi, Schubert, Rossini, Bellini, Brahms, Granados.

■ **W HARRIS PIANO JAZZ BAR** (Rynek Główny 22) – dziś o godz. 21 wystąpi „JB and JB” Marka Michalaka. 28 bm. o godz. 19 „Niedziela z Ładą Gorpienko”. Wstęp wolny.

■ **W BLUES CLUB EB KLINIKA 35** (ul. św. Tomasza 35) – dziś o godz. 21 koncert zespołu „The Dorsz” (blues rock band).

■ **GIEŁDA STAROCI**, połączona z wyprzedazą poukcyjną, dziś od godz. 9 w siedzibie Krakowskiego Klubu Kolekcjonerów przy ul. Siemiradzkiego 13/6.

■ **W ŚRÓDMIEJSKIM OŚRODKU KULTURY** (ul. Mikołajska 2) – dziś o godz. 17 „Staroświecki kabaret Hemara”. Występują: Zinaida Zagner i Jerzy Pal. 28 bm. o godz. 11 – w ramach „Niedzieli z tatą” – spektakl „Pchła szachrajka”.

■ **SPOTKANIE Z PIOTREM LEWANDOWSKIM**, autorem książki pt. „Samoleczenie metodą BSM” (oraz pokaz filmu o metodzie BSM) – 28 bm. o godz. 16 w KS „Korona” przy ul. Kalwaryjskiej 9/15. Wstęp wolny.

■ **GMINNY PRZEGLĄD PUCHEROKÓW** – 28 bm. o godz. 11 w sali Urzędu Gminy w Zielonkach.

■ **REFLEKSYJNY KONCERT WIELKOPOSTNY** – 28 bm. o godz. 15.30 w kościele oo. Kapucynów przy ul. Loretańskiej 11. W programie: „Stabat Mater” A. Vivaldiego oraz utwory Bacha, Schuberta i Mozarta. Wystąpi m.in. Krakowski Zespół Kameralny.

■ **W KOŚCIELE ŚW. BARBARY** (pl. Mariacki) – 28 bm. o godz. 19 wystąpi Austrian Art Orchestra i soliści (Frank Zebinger – „Pasja według św. Marka”). Słuchacze będą też obserwować „proces twórczy, w trakcie którego Theresia Plank-Zebinger zobrazuje swoje muzyczne doznania i emocje, korzystając z tradycyjnego warsztatu malarskiego”. Wstęp wolny.

■ **W KLUBIE „ATMOSFERA”** przy pl. Szczepańskim 7 – 28 bm. o godz. 19 koncert grupy „Sebastian Cielewski i przyjaciele” (jazz rock).

■ **W GALERII „ROZMAITOŚCI”** (DK „Podgórze” przy ul. Krasickiego 18) – 29 bm. o godz. 16 wernisaż wystawy „Konstanty Krumiłowski (1872 – 1938) – pamiątki rodzinne”. Wystawa czynna do 23 kwietnia.

Szancenbachowie

Fot. Anna Kaczmarz

Malarstwo Jana Szancenbacha Kraków zna i ceni od lat. Otwarta wczoraj wystawa w Pałacu Sztuki – pierwsza pośmiertna – jest zarazem pierwszą pokazującą dorobek Profesora w artystycznym kontekście twórczości rodziny, a ściśle rzecz biorąc – dwóch kobiet najważniejszych w jego życiu: matki, Marii ze Skłodowskich, i żony, Krystyny Rumian. Maria ze Skłodowskich secundo voto Szancenbachowa – uczyła się rysunku i malarstwa w prywatnej szkole. Obrazy wystawione w Pałacu Sztuki dowodzą, że miała talent. Tę część wystawy, jedyną z prywatnym akcentem, dopełniają zdjęcia z rodzinnego albumu.

Pozostałe sale na górze poświęcono malarstwu Jana Szancenbacha. Ponad sto obrazów (także malowane plafony, które swego czasu wystawiane były w galerii Zblyluta Grzywacza) daje rozległy czasowo wgląd w dorobek tego cenionego artysty.

Krystyna Rumian, zanim została żoną Jana Szancenbacha, była jego koleżanką z krakowskiej Akademii. Obrazy i grafiki tej nieco zapomnianej artystki wypełniają sale dolnego Pałacu Sztuki.

Na wernisażu, który zgromadził znamienite grono gości (wśród nich – wojewoda małopolski, prezydent Krakowa, dyplomaci, rektor i profesorowie Akademii), przypomniano ostatnią wolę Szancenbacha – jasno wyrażoną w testamentie. Zgodnie z tym zapisem, ma powstać Fundacja Rodziny Szancenbachów, a obrazy stanowiące dorobek dwóch pokoleń winny zostać udostępnione w stałej galerii w domu Profesora. Obrazy wystawione w Pałacu Sztuki, wszystkie z wyjątkiem czterech, stanowią kolekcję, która wypełni ową galerię. (AN)

Dyrektorskim szlakiem

Muzeum Starego Teatru otwiera dzisiaj monograficzną wystawę – poświęconą byłemu dyrektorowi Starego Teatru Zygmuntovi Hübnerowi, w tym roku bowiem mija 10. rocznica jego śmierci. Ekspozycja, przygotowana przez Annę Litak i Cezarego Niedziółkę, przyjechała do Krakowa z Warszawy, gdzie była pokazywana w Teatrze Powszechnym, a od nas pojedzie do Gdańska, do Teatru Wyrzeże. Trasa tej peregrinacji nie jest przypadkowa – jest to bowiem „dyrektorski szlak Zygmunta Hübnera”. Chociaż w niektórych z wymienionych teatrów był tylko kierownikiem artystycznym, to jednak odcisnął na nich piętno swojej osobowości.

Zygmunt Hübner był aktorem, reżyserem, pisarzem, esetą, dramaturgiem, pedagogiem i wreszcie dyrektorem teatrów. Wyreżyserował ponad 100 przedstawień, w tej liczbie są także i te, które powstały dla Teatru Telewizji. Wystawiał przede wszystkim sztuki autorów XX-wiecznych, a jeżeli sięgał po klasyków – to

zawsze próbował ich uwspółcześnić. Wiele z przedstawień Hübnera żyje w pamięci teatromanów do dziś. Do tych najbardziej cenionych należą m.in.: „Poskromienie złończy”, „Ulises”, „Lot nad kukułczym gniazdem”. Z jego kreacji aktorskich wystarczy wymienić chociażby Moczarskiego z „Rozmów z katem” ze spektaklu A. Wajdy czy majora Sucharskiego z filmu „Westerplatte” S. Różewicza.

Na wystawie obok dokumentacji fotograficznej i wydawniczej przedstawień reżyserowanych przez Zygmunta Hübnera znalazło się też kilka kostiumów z tych spektakli. Pokazane są pamiątki i zdjęcia prywatne, które udostępniła Mirosława Dubrawska, żona artysty, oraz korespondencja – listy te bardziej prywatne i te „artystyczne”, a także egzemplarze książek wydanych przez tego człowieka teatru – dotyczących sceny. Wystawę, rozmieszczoną na dolnym i górnym foyer przy Dużej Scenie Starego Teatru oraz na sali Modrzejewskiej, będzie można oglądać do 16 maja. (TZ)

Życie generała „Błękitnej Armii”

Szkoły podstawowe na terenie gminy Skawina postanowiły urządzić cykl konkursów pod hasłem „Słynne postaci naszego regionu”. Uczniowie ośmiu szkół zgłębiali najpierw tajemnice życia generała Józefa Hallera, legendarnego dowódcy „Błękitnej Armii”, który urodził się w pobliskich Jurczycach. Wciąż jeszcze istnieje rodzinny dworek generała, a na terenie gminy znajdują się także groby jego bliskich.

W konkursie, który odbył się wczoraj w radziszowskiej szkole podstawowej, wzięło udział osiem trzyosobowych drużyn. Po zażartej dogrywce między trzema najlepszymi drużynami – zwyciężyli reprezentanci Szkoły Podstawowej w Jurczycach, drugie miejsce zajęli gospodarze, a trzecie – uczniowie

z Polanki. W nagrodę zwycięzcy dostali plecaki, książki i wydawnictwa encyklopedyczne, a kolejne drużyny piłki i książki. Nagrody ufundowały m.in.: Prezydent Radziszów, rady sołeckie z Radziszowa i Jurczyc i Rada Parafialna z Radziszowa.

– W naszej szkole zorganizowałyśmy też z tej okazji wystawę eksponatów związanych z generałem Hallerem – mówi Marek Bogoń, dyrektor szkoły w Radziszowie. – Przyszło do nas wielu mieszkańców okolicy, by podzielić się swoimi cennymi pamiątkami. Na wystawie, którą można oglądać do niedzieli włącznie, prezentujemy listy i fotografie generała, jego popiersie, portrety, różne dokumenty, a także księgę urodzeń z kościoła w Radziszowie – z notatką o chrzcie przyszłego generała. (WT)

Radio Taxi - „GROSIK”

tel. 6-333-444
lub 96-69

Ceny konkurencyjne

RADIO-TAXI

919

KRAKÓW

dodatkowe numery komórkowe:

0602 122-919
0501 232-555

27

marca

sobota

Lidii, Ernesta

Dyżury aptek

Ul. Grodzka 26, niedziela i święta 10-17, tel.: 421-98-81; **ul. Szpitalna 38**, poniedziałek - piątek 8 - 22, sobota 8 - 20, tel.: 422-65-34;

CAŁODOBOWE: ul. Mogińska 21, tel.: 411-01-26; **ul. Dunajewskiego 2**, tel.: 422-65-04; **os. Centrum A bl. 3**, tel.: 644-17-36; **os. Szkolne 13**, tel.: 644-06-90; **ul. Makowskiego 4**, tel.: 636-08-65; **ul. Narutowicza 19**, tel.: 415-75-28; **ul. Kalwaryjska 94**, tel.: 656-18-50; **ul. Wielicka 79**, tel.: 655-93-80.

KRZESZOWICE, ul. Legionów Polskich 30; **MYŚLENICE**, os. Pardyaka 12; **PROSZOWICE**, ul. 3 Maja 7 (sobota), ul. Królewska 84 (niedziela); **SKAWINA**, ul. Ogrody 101; **WIELICZKA**, ul. Sienkiewicza 24.

Szpitala

Sobota

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ - Kopernika 21, **CHIRURGII DZIECIĘCEJ** - Prokocim, **LARYNGOLOGICZNY** - Kopernika 23a, **OKULISTYCZNY** - Witkowiec, **UROLOGICZNY** - Grzegorzewska 18 (Klinika Urologii CM UJ), **MYŚLENICE** - Szpitalna 2, **PROSZOWICE** - Kopernika 2.

Niedziela

CHIRURGII OGÓLNEJ, CHIRURGII URAZOWEJ - os. Złota Jesień 1 (Szpital im. L. Rydygiera), **CHIRURGII DZIECIĘCEJ** - Prądnicza 35 (III Klinika Chirurgii CM UJ), **LARYNGOLOGICZNY, UROLOGICZNY** - Prądnicza 35 (Szpital im. G. Narutowicza), **OKULISTYCZNY** - Kopernika 38 (Klinika Okulistyki CM UJ), **MYŚLENICE** - Szpitalna 2, **PROSZOWICE** - Kopernika 2.

Pogotowia

Św. Łazarza 14: tel. 999 - wezwania do wypadków, zachorowań i przewozy, 422-29-99; **Centrala**: tel. 422-36-00; **Lotnisko Balice: Alarmowy**: tel. 285-68-99, 285-68-98; **Teligi 8**: tel. 658-59-99, 658-59-79; **Rynek Podgórski**: tel. 656-59-99; **Nowa Huta**: tel. 644-49-99; **Krowodrza, Piastowska 32**: tel. 633-39-99, **Alarmowy**: tel. 633-39-99; **Skałowa**: tel. 999, 276-14-44; **Wieliczka**: tel. 278-12-89, **Alarmowy**: tel. 999; **Myślenice**: tel. 999; **Jerzmanowice**: tel. 389-50-99 (alarmowy), 389-50-48; **Niepołomice**: tel. 281-19-99; **Skała**: tel. 389-19-99; **Krzeszowice**: tel. 999; **Podstacja Pogotowia Ratunkowego Słomniki**, tel. 64 lub 67 czynna całą dobę; **Proszowice**: tel. 999, **Zachorowania i przewozy**: tel. 386-21-35; **Wojewódzka Kolumna Transportu Sanitarnego - transport chorych**: tel. 421-71-58.

FALCK - Pogotowie Ratunkowe; transport chorych, tel. 636-61-10, 636-46-11.

„LEKARZ” - wizyty domowe - codziennie, tel. 658-49-59.

„MEDICINA” - wizyty domowe lekarzy, tel. 411-13-78.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - wyjazdy całodobowe, 655-55-33, 0602-314-742.

POGOTOWIE WETERYNARYJNE - lecznica - całodobowo, 643-53-08, 0601-991-355.

Sobota

Radio ALFA

72,56 FM, 102,40 FM

tel.: 285-85-85

Serwisy informacyjne: 7.00 - 22.00 Serwisy lokalne: 13.00, 17.00, 19.00 (dyżury aptek i szpitali) Repertuar kin i teatrów: 14.00 Wiadomości kulturalne: 16.00

7.05 - 9.00 Poranny budzik 9.05 - 10.00 Muzyka non stop 10.05 - 12.00 Dwie godziny z życia miasta 12.05 - 13.00 Muzyka non stop 13.05 - 15.00 Popołudnie czytelnika 15.05 - 18.00 Muzyka non stop 18.05 - 20.00 Lista przebojów Radia Alfa 20.05 - 21.00 Mixer 21.05 - 7.00 Muzyka non stop

Radio BLUE FM 97,7 MHz

7.00 - 12.00 Rano 12.00 - 18.00 Popołudnie 18.00 - 20.00 „Gra Wstępna” (soul taneczny) 20.00 - 2.00 „CSS FM” (dance)

Jazz Radio

101,0 FM

Serwis kulturalny: 12.30, 16.30

6.00 - 10.00 Bułka z funkiem 10.00 - 19.00 Jazz 20.00 - 21.00 Lista przebojów 21.00 - 22.00 Koncert 22.00 - 24.00 Jazz dance 24.00 - 3.00 Ballady jazzowe 3.00 - 6.00 Jazz

Radio ŁAN

96,70, 71,69 FM

tel.: (012) 386-21-97

Wiadomości z kraju i ze świata: od 6.25 do 14.25 co godzinę i 16.25, 17.25, 19.25 **Wiadomości lokalne i regionalne**: 6.55, 7.55, 9.55, 12.55, 15.55, 18.55 **Informacje kulturalne**: 8.45, 12.45, 16.45

6.00 Wstawaj! Twoje Radio gra! - poranny blok informacyjno-muzyczny 9.00 Z 9 na 12 - program reporterów, wywiady, rozmowy, reportaże 12.30 FUN Program Radia Łan - hity non stop 15.00 Między nami - magazyn 16.00 Lista przebojów Radia Łan 18.00 Sobotnie Disco Dance Party 22.00 VOA Głos Ameryki

Przychodnie

Całodobowe dyżury krakowskich przychodni:

Śródmieście

Przychodnia nr 5, al. Pokoju 4, tel.: 430-40-94

Przychodnia nr 6, ul. Ułańów 29a, tel.: 411-71-68

Przychodnia nr 7, ul. Strzelców 15, tel.: 411-41-24

Krowodrza

Przychodnia nr 1, ul. Galla 24, tel.: 637-25-55

Przychodnia nr 3, al. Krasińskiego 28, tel.: 422-45-54

Przychodnia nr 6, ul. Nałkowskiego 1, tel.: 637-38-77

Nowa Huta

Przychodnia nr 6, os. Jagiellońskie 1, tel.: 648-00-44

Pogotowie Ratunkowe „Nowa Huta”, os. Na Skarpie 66, tel.: 644-49-99

Podgórze

Krakowskie Pogotowie Ratunkowe Oddział nr 2, Rynek Podgórski 2, tel.: 656-59-99

Krakowskie Pogotowie Ratunkowe Oddział nr 9, ul. Teligi 8, tel.: 658-59-99

Sklepy nocne

Delikatesy „OCZKO”, ul. Stradom 21, tel. 421-71-41

Delikatesy „DELICJE”, Rynek Kleparski 5, tel. 421-74-38.

z Waszyngtonu - program polskojęzyczny dziennik VOA (10 minut) 6.30, 22.00, 23.00, 24.00, 0.49 1.00 - 6.00 VOA Europe „Music & More”

Opera FM

87,8 MHz

tel.: 421-96-96

7.21 G. Rossini „Hermiona” - C. Gasdia, M. Zimmermann, Ch. Merritt 9.24 W.A. Mozart „Wesele Figara” - G. London, L. della Casa, R. Peters 11.34 R. Leoncavallo „Pajace” - M. Callas, G. di Stefano, T. Gobbi 12.53 M. Glinka „Iwan Susanin” - T. Siniawska, W. Szczerbakow, S. Arkipow 15.29 G. Donizetti „Lucja z Lammermoor” - A. Moffo, C. Bergonzi, M. Sereni 17.46 V. Bellini „Norma” - M. Caballe, F. Cossotto, P. Domingo 20.23 Ch. Gounod „Faust” - P. Domingo, M. Freni, N. Ghiaurov 23.32 Ch.W. Gluck „Zdradzonej Kadi” - W. Berry, A. Rothenberger, H. Donath 0.21 A. Vivaldi „Catone in Utica” - C. Gasdia, M. Schmiege, S. Rigacci 2.05 R. Wagner „Walkiria” - E. Marton, Ch. Studer, J. Morris 5.57 G. Rossini „Dziwica z jeziora” - J. Anderson, M. Dupuy, R. Blake

Radio Plus

tel.: 200-6-200

Wiadomości: 6.00 - 22.00 (co godzinę) **Wiadomości sportowe**: 9.06, 10.06, 19.06, 21.06 **Komunikaty drogowe**: 7.45, 8.45

6.00 - 9.00 **Zaczynj od Plusa**: ewangelia dnia i refleksja, muzyka na dzień dobry, gość dnia, informacje i rekomendacje kulturalne 9.00 - 15.00 **Czas dla nas**: 9.45 Apteka ojca Grzegorza, 10.15 Niepołomice na antenie Radia Plus, 11.45 600 sekund dla klasyki, 12.10 Muzyczny kalendarz, 13.00 - 15.00 Plus Minus Lista 15.00 - 20.00 **Labirynty Plusa**: program parakulturalny Jacka Bańki i Marcina Hueta, a w nim muzyczne ciekawostki, goście, rozgrywki szachowe, konkursy 20.00 - 24.00 **Poczuj Plusa** 24.00 - 6.00 **Nocny odcień Plusa**

Radio RAK

tel.: 636-74-50

Wiadomości: od 7.30 do 10.30 i od 14.30 do 19.30 podawane co godzinę **Wiadomości lokalne**: 7.32, 9.32, 15.32 **Wiadomości sportowe**: 23.00 **Wiadomości drogowe**: 7.50, 8.50 **Janosik**: 24.00 Program muzyczny: 0.03 - 6.00

6.00 - 9.00 **Klub Rannych Ptaszków**, w tym 6.45 Dziennik Radia RFI 10.00 **TRACH** - program Akademii Dziennikarskiej SCKM 11.00 **Czytadło** 12.00 **Zwrotnik Raka** 14.00 **Punkowa piguła** 15.00 Paleta kultury 17.00 **Nowości z RAKlisty** 20.00 - 22.00 **Poetycka Lista Przebojów** 23.00 - 24.00 **Klinika RAKa**

Radio Wanda

66,25 i 92,50 MHz

tel.: 200-02-00

Serwisy informacyjne: za- wsze o pełnej godzinie

6.15 - 10.00 **Melodie przebudzanki** 10.15 - 12.00 Koncert zyczeń 13.15 Konkurs 30 pytań 14.30 - 15.00 **Radioaktywna lista przebojów** 16.15 Niezapomniane przeboje 18.00 Program RFI 19.15 Przygoda z filmem 21.15 **Dancing** 23.00 Serwis RFI 24.00 Noc z melodią

Radio Wawa

Wiadomości od 6.00 do 18.00 co godzinę **Serwis sportowy** co godzinę w wiadomościach **Przegląd prasy** - 7.11, 8.11 **Przegląd prasy dla kobiet** - 8.50

9.30 **Motoflash** - magazyn motoryzacyjny 10.30 **Rozmowy z oldbojem** - spotkanie z Bohdanem Tomaszewskim 13.00 - 16.00 **Trzy po trzy** - wywiady, goście Radia Wawa 18.10, 18.35

Krakowska antena

Claps - nowości w kinach 20.05 **Radioaktywna wojna na czereśnie** - sobotni show Radia Wawa

Niedziela

Radio ALFA

Serwisy informacyjne: 7.00 - 22.00 Serwisy lokalne: 13.00, 17.00, 19.00 (dyżury aptek i szpitali) Repertuar kin i teatrów: 14.00 Wiadomości kulturalne: 16.00

7.05 - 9.00 Poranny budzik 9.05 - 10.00 Muzyka non stop 10.05 - 11.00 Alfolandia 11.05 - 13.05 Muzyka non stop 13.05 - 13.30 **CHIP komputerowy** 13.30 - 17.00 Popołudniowa muzyka 17.05 - 19.00 Z dyskotekowej szuflady 19.05 - 21.00 **Opowieści niezwykłe** 21.05 - 6.00 Muzyka non stop

Radio BLUE FM 97,7 MHz

8.00 - 12.00 Po Wszystkim (soul miłosny) 12.00 - 18.00 **Niedzielny Artysta** (nasz faworyt) 18.00 - 20.00 **Twój Ruch** (nasze płyty, wasza muzyka) 20.00 - 24.00 **Blue Fm Extra** (bez poręczy)

Jazz Radio

6.00 - 11.00 Bułka z funkiem 11.00 - 12.00 Jam(nik) session 12.00 - 18.00 Jazz 18.00 - 19.00 Ten stary dobry jazz - Ryszard Wolański 19.00 - 21.00 **Blue train** - Tomasz Tłuczkiwicz 21.00 - 22.00 Koncert CD 22.00 - 24.00 **Rock live** - Zbigniew Hołdys 24.00 - 3.00 **Ballady jazzowe** 3.00 - 6.00 Jazz

Radio ŁAN

Wiadomości z kraju i ze świata: 7.25, 8.25, 10.25, 12.25, 13.25, 16.25, 19.25 **Wiadomości lokalne i regionalne**: 7.55, 9.55, 12.55, 15.55, 18.55 **Informacje kulturalne**: 8.45, 14.45

6.00 Wstawaj! Twoje Radio Gra - poranny blok muzyczny 10.00 **Regionalny Tygodnik Radiowy** - wydawnictwo z regionu, kraju i świata 12.30 **FUN Program Radia Łan** 15.00 **Koncert zyczeń** 18.00 **Moje radio** - magazyn wybitnie niedzielny 20.00 Program dla zakochanych 22.00 **VOA Głos Ameryki z Waszyngtonu** - program polskojęzyczny dziennik VOA (10 minut) 6.30, 22.00, 23.00, 24.00, 0.49 1.00 - 6.00 VOA Europe „Music & More”

Opera FM

8.33 W.A. Mozart „Don Giovanni” - E. Wachter, J. Sutherland, L. Alva 11.36 A. Franchetti „Krzysztof Kolumb” - R. Bruson, R. Scanduzzi, R. Ragatzu 13.55 L. van Beethoven „Fidelio” - D. Vought, B. Heppner, E. Norberg-Schultz 16.00 G. Bizet „Carmen” - M. Callas, N. Gedda, A. Guiot 18.26 J. Massenet „Cyd” - P. Domingo, G. Bumbry, P. Plishka 20.52 G. Verdi „La Traviata” - M. Callas, G. di Stefano, E. Bastianini 22.56 F. von Flotow „Marta” - A. Rothenberger, B. Fassbaender, D. Weller 1.66 G.F. Haendel „Juliusz Cezar” - J. Baker, Ch. Booth-Jones, S. Walker 4.11 R. Schumann „Genoveva” - R. Ziesak, M. Lipovsek, D. van der Walt

Radio Plus

Wiadomości: 6.00 - 22.00 (co godzinę) **Wiadomości sportowe**: 9.06, 10.06, 19.06, 21.06 **Komunikaty drogowe**: 7.45, 8.45

6.00 - 12.00 **Plus na dzień dobry** - ewangelia dnia i refleksja, **Poranna kawa Radia Plus** - audycja Piotra Semki, „**Kościół żywy**” - to sprawy, którymi żyje Kościół w Polsce i na świecie, debaty nad wiza obecności katolików w życiu publicznym, rozmowy ze znanymi ludźmi o wierze i ich życiu religijnym 12.00 - 18.00 **Cztery z Plusem**: 12.15 - 12.57 „**Z życia Kościoła**” - kronika wydarzeń z życia diecezji, po 13.06 - „**Frona**” - Czy cywiliza-

cja chrześcijańska skazana jest na konflikt z liberalizmem i modernizmem końca XX wieku? Co to znaczy być katolikiem u progu nowego wieku? Od 15.06 - 18.00 **Piosenki na życzenie** 18.00 - 24.00 18.06 - 18.48 „**Słowo plus muzyka**” - program, w którym znany biblista ks. Waldemar Chrostowski wyjaśnia tajemnice Biblii i starożytnego świata, po 20.06 „**Karnet**” - magazyn kulturalny Magdy Dobrzyńskiej 24.00 - 6.00 **Nocny odcień Plusa**

Radio RAK

Wiadomości: od 14.30 do 19.30 podawane co godzinę **Wiadomości lokalne**: 7.32, 9.32, 15.32 **Wiadomości sportowe**: 23.00 **Janosik**: 24.00 Program muzyczny: 0.03 - 6.00

6.00 - 9.00 **Klub Rannych Ptaszków**, w tym 6.45 Dziennik Radia RFI 12.00 - 13.00 **Dialogi filmowe** 14.00 - 14.30 **Dwa kwadransy z panią domu** 15.00 - 16.00 **RAK na wybiegu** 17.00 **Dance Party** 20.00 **Lista Przebojów**

Teatry

Sobota

SŁOWACKIEGO (pl. św. Ducha 1) - 19: „Godzina, w której nie wiedzieliśmy nic o sobie nawzajem”. **STARY** (ul. Jagiellońska 1) - 19.15: „Miarła za miarę”. **KAMERALNY** (ul. Starowiślna 21) - 18: „Lunatycy II”. **SCENA przy Sławkowskiej** - 19.30: „Wznowienie”. **BAGATELA** (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Mayday”. **SCENA POD RATUSZEM (Rynek Główny 1)** - 16: Czytamy współczesny dramat, 19.30: „Lekarz mimo woli”. **GROTESKA** (ul. Skarbowska 2) - nieczynny. **SCENA STU** (al. Krasińskiego 16) - 19: „Dalej robię swoje”. **Teatr AKNE** (w Teatrze Zależnym, ul. Kanoniczna 1) - 18: „Plaisirs d'amour”. **KTO** (ul. Gzysykowski 8) - 20: „Po czym poznać łyżkę stołową z bliska” - kabaret.

Krakowskie Reminiscencje Teatralne

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Alternatywnych: **Sala Obrad Urzędu Miasta Krakowa** (pl. Wszystkich Świętych 3-4) - 11 - 16: Polityka i Teatr - sesja w ramach projektu ALTERNATYWNA EUROPA.

Rynek Główny - 14.30: teatr TERMINUS A QUO (Nowa Sól) - „Go!” (spektakl plenerowy).

„SOLVAY” (ul. Zakopiańska 62 - odjazd autokaru spod „Rotundy” o godz. 15.30) - 16: Teatr GLIUKAI (Kłajpeda) „Kokakola”.

SCENA RATUSZ (Rynek Główny) - 16: Teatr MANDALA (Kraków) „Perfidny zarzut”.

PWST - sala 311 (ul. Straszewskiego 22) - 18: MARCIN LIBER (Poznań) „Jedynak”.

PWST - sala im. Wyspiańskiego (ul. Straszewskiego 22) - 19.15: DYANE NEIMAN/ADRIANA KOCLIAN. DANCE (Kolonija) „Chicken Fodder & other fine stories”.

RYNEK GŁÓWNY - 20.30: Teatr ÓSMEGO DNIA (Poznań) „Szczyt”.

CK „ROTUNDA” - sala górna - 22.15: Teatr PROVISORIUM, KOMPANIA „TEATR” (Lublin) „Ferdydurke”.

CK „ROTUNDA” - sala dolna - 24: OLEG ŻUKOWSKI (St. Petersburg) „Sonderschule”.

Niedziela

SŁOWACKIEGO (pl. św. Ducha 1) - 17, 19: recital Michała Bajora „Uczucia”.

STARY (ul. Jagiellońska 1) - 19.15: „Miarła za miarę”.

KAMERALNY (ul. Starowiślna 21) - 18: „Lunatycy II”.

SCENA przy Sławkowskiej - 19.30: „Wznowienie”.

BAGATELA (ul. Karmelicka 6) - 19.15: „Mayday”.

SCENA POD RATUSZEM (Rynek Główny 1) - 19.30: „Lekarz mimo woli”.

GROTESKA (ul. Skarbowska 2) - 11: „Podróże Pinokia”.

Towarzystwo Teatralne MISZUNG (w Teatrze Zależnym, ul. Kanoniczna 1) - 19: „Anons”.

Teatr Zależny (ul. Kanoniczna 1) - 16: „Zamieszkać z Tobą”.

Podgórski Teatr Lalki i Aktora „PARAWAN” (Wrzos, ul. Zamoj- skiego 50) - 12: „Zaczarowany lalek świat”.

Krakowskie Reminiscencje Teatralne

Międzynarodowy Festiwal Teatrów Alternatywnych - Pierwszy krakowski dzień Oberiu:

PWST - sala im. Wyspiańskiego (ul. Straszewskiego 22) - 13.30: Teatr ROZRYWKI (Chorzów) „Tango Oberiu. 1928”

PAŁAC POD BARANAMI (Rynek Główny) - 16-19: „Oberiuści idą do nieba. Akcja Purnonsens”.

CK „ROTUNDA” - sala górna - 20: Teatr STUDIO (Warszawa) „Bam”.

MYŚLENICE, SIEPRAW, WIELICZKA, WOLA ZRĘCZYCKA, ZIELONKI

Siedem celów głównych

Strategia rozwoju gminy Siepraw

Najważniejszym punktem sesji Rady Gminy Siepraw było przyjęcie strategii rozwoju gminy na najbliższe lata. Wyznacza ona główne zadania, które gmina będzie starała się zrealizować w ciągu najbliższych lat. Strategia przeszła jednogłośnie.

Projekt strategii opracowano na przełomie kwietnia i maja ubiegłego roku. Pracowało nad nim duże grono ludzi nie tylko z gminy. – Strategię opracowano, by móc ubiegać się w przyszłości o kredyty na poważniejsze przedsięwzięcia. Wszystkie fundusze europejskie żądają takich dokumentów, które powinny być stale modyfikowane, uwzględniać nowe pomysły. Strategia pozwala uświadomić sobie, co dla danego terenu jest najważniejsze – powiedziała

wójt Tadeusz Pitala rozpoczynając prezentację strategii gminy.

W sieprawskiej strategii zapisano siedem głównych celów. Jednym z najważniejszych jest stworzenie forum współpracy sieprawskiego biznesu i rzemiosła, czego do tej pory nie udało się zrealizować.

Innym ważnym celem jest rozwój infrastruktury technicznej na terenie gminy. Ktoś musi zarządzać wodociągami i kanalizacją czy przeprowadzić reelektryfikację, niezbędną do powstania strefy przemysłowej.

W Sieprawiu zawsze starają się dbać o nawierzchnie dróg. Chcą poprawić połączenia gminy z Krakowem. Chodzi głównie o trasę Siepraw – Świątynki – Mogilany – Kraków, omijającą

przeciążoną szosą zakopiańską. Większa część tej trasy jest w gestii powiatu bądź sąsiednich gmin.

Władze gminy chcą rozwinąć rekreację i przyjmować pielgrzymów dążących do miejsc związanych z kultem błogosławionej Anieli Salawy.

Kolejnym celem strategii jest stworzenie bazy kulturalno-oświatowej w gminie. Zagospodarować można prawie 7 ha łąk należących do gminy. Planuje się stworzenie warunków umożliwiających powstawanie nowych stref przemysłowych.

Ostatnim celem strategii jest działanie na temat samorządności i współpraca z sąsiednimi gminami. Może uda się powołać stowarzyszenie działające na rzecz rozwoju regionu.

DARIUSZ BURDA

Wieliczka

Kinga w budowie

17 kwietnia, po mszy dziękczynnej za przyjazd Ojca Świętego do Polski, 135 metrów pod ziemią, na III poziomie wielickiej kopalni zostanie odsłonięty ołtarz, poświęcony błogosławionej Kingie – patronce górników, która podczas tegorocznej pielgrzymki Jana Pawła II ma być kanonizowana.

Ołtarz zostanie zbudowany z drewna. Stanisław Anioł, autor projektu – górnik rzeźbiarz, twórca wielu związanych z kopalnią i Wieliczką dzieł – mówi, że wzorował się na innych, podziemnych kaplicach. W centrum ołtarza znajdzie się obraz Piotra Moskala przedstawiający księżną Kingę na tle podziemnych chodników. W bocznych wnękach staną wykonane z drewna lipowego rzeźby patronów górników: świętej Barbary i świętego Antoniego.

Jan Sikora, prezes spółki Trasa Turystyczna – Kopalnia Soli podkreśla, że ołtarz nawiązuje do wielowiekowej tradycji wielickich górników. W tym właśnie miejscu, w którym powstaje, przed wiekami zbudowano kaplicę z wykutymi w soli rzezbami świętej Barbary i błogosławionej Kingi. Zabytki te można dziś oglądać w Muzeum Żup Krakowskich. Kaplicę zlikwidowano w XIX wieku, z powodu przebudowy tej części kopalni w celu wprowadzenia maszyny parowej.

Prace przy budowie ołtarza zostaną uwiecznione przez Jerzego Ridana, krakowskiego filmowca, przygotowującego film pt. „Księżna Kinga”. Najprawdopodobniej w połowie maja zostanie on zaprezentowany Janowi Pawłowi II w Watykanie. (DSF)

Koncert pośród żupy

Jutro, w niedzielę, o godz. 16 w Domu pośród Żupy, wielickiego Muzeum Żup Krakowskich przy ul. Zamkowej 1 odbędzie się koncert kameralny w wykonaniu pedagogów i uczniów średniej szkoły muzycznej z Krakowa.

Peru w Myślenicach

Tradycja i magia Ameryki Południowej w mieszance kulturowej Hiszpanii, Afryki, Indian i Inków stanowi pigułkę egzotykną, której smak poznamy na wystawie „Peru w barwnej fotografii”.

W Myślenickim Ośrodku Kultury już od 28 marca będzie można oglądać cykl czterdziestu zdjęć wykonanych przez Agnieszkę i Gabriela Turskich podczas podróży do Peru i Boliwii. Uzupełnieniem wystawy będą gliniane figurki, magiczne urządzenie do przywoływania deszczu, haftowane chusty i inne pamiątki jako namiastka peruwiańskich wrażeń.

(JBO)

W dworze „Bella Vita”

Obrazy, palmy i muzyka

Pod patronatem „Dziennika”

W Woli Zręczyckiej, w dworze „Bella Vita” dzisiejsze popołudnie spędzą miłośnicy malarstwa, muzyki, twórczości ludowej.

Podczas charytatywnej imprezy, zorganizowanej przez Zarząd Wojewódzki Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski będzie można obejrzeć i kupić obrazy namalowane przez Romana Kasarabę z Danii i Czesława Pyrgiesza z Krakowa, zaopatrzyć się w wielkanocne palmy przygotowane przez Kolo Gospodyń z Niegowicy i posłuchać

muzyki w wykonaniu zespołów „Gdowanie” oraz „Omen”. O dobrych nastrojach gości „Popołudnia z malarstwem”, rozpoczynającego się o godz. 16, zadbają też Browary Szczecińskie „Bosman”. Spotkanie poprowadzi aktor teatru Bagatela – Krzysztof Bochenek. Patronat prasowy objął „Dziennik Polski”.

Dochód z imprezy przeznaczony zostanie na rozbudowę ośrodka rehabilitacyjnego dla niepełnosprawnych w Podolanach.

(BAR)

W Zielonkach

Jutro „Pucheroki”

Tradycyjnie co roku w Zielonkach w Niedzielę Palmową odbywa się gminny przegląd grup „Pucheroków”. Zwyczaj ten do dzisiaj kultywowany jest w Bibicach, Zielonkach i Trojanowicach.

„Pucheroki” to zwyczaj zapoczątkowany przez krakowskich żaków w siedemnastym wieku. Nazwa pochodzi od łacińskiego słowa „puer” – chłopiec. Zgodnie z tradycją, o świcie w Niedzielę Palmową, chłopcy poprzebierani w metrowe czapy ze słomy i kolorowe bibułki, z usmarowanymi sadzą twarzami, w kozuchach

futrem na wierzch i przepasanymi powrościami ze słomy ruszą na wieś.

Teraz za „pucheroków” przebijają się chłopcy od 4 do 15 lat. Chodzą od domu do domu wygłaszając zabawne kule, otrzymują w zamian smakołyki bądź pieniądze.

Gminny przegląd grup „pucheroków” rozpocznie się o godzinie jedenastej w sali gminnej w Zielonkach. Pół godziny wcześniej „pucheroki” wyruszą spod kościoła parafialnego, skąd przejdą do sali gminnej.

(DAR)

Informator Medyczny

WIZYTY DOMOWE

DOMOWE WIZYTY LEKARZY,

chirurg, internista,
pediatra, urolog, neurolog.

MEDICINA®
Tel. 411-13-78, całą dobę

„ABACUS”: INTERNIŚCI EKG, kropłówki, analizy. 012/654-52-04.

ABC LEKARZY wizyty internistów, + EKG, pediatrię, laryngologów, chirurgów, gastrologów, dermatologów, reumatologów. Odtrawianie. Tel 658-56-64.

ABC DOKTOR. Specjaliści pediatrię, cały tydzień. 636-45-91

ALKOHOLIZM leczenie. 0604-29-29-24

CHOROBY dzieci - specjalista L4: 267-48-97, (0601) 520-082.

CHOROBY dzieci. Wizyty. 012/633-42-95

DOMOWA DIAGNOSTYKA USG. Badanie, leczenie 636-27-91

GIMNASTYKA korekcyjna, rehabilitacja. (012) 632-45-09.

INTERNIŚCI. (012) 644-10-49.

INTERNISTA recepty, L-4, EKG. 632-92-11.

LARYNGOLOG. 0602-358-357.

LARYNGOLOG. 0603-345-553.

LARYNGOLOG, wizyty. (012) 637-02-45.

LOGOPEDA. (012) 655-61-69

MASAŻ, kręgowanie - mgr Trybulec. Tel. 633-15-54.

MASAŻ, rehabilitacja, 012/414-11-97.

MASAŻ, magnetoterapia. 012/633-62-22.

MASAŻ, rehabilitacja. (012) 654-24-04.

MASAŻE, rehabilitacja. (012) 647-23-61.

OKULIŚCI. (012) 266-47-19, (090) 392-544.

PEDIATRYCZNE wizyty domowe, L-4, 8.00-24.00 (012) 422-00-49, 0603-181-110

PEDIATRA wizyty domowe, L4, 7 dni w tygodniu, 0601-43-65-04, (012) 413-63-23.

PEDIATRA - specjaliści. 658-76-98.

PEDIATRA (012) 643-45-63.

PEDIATRA 648-78-41, 0603-245-765

PEDIATRA 012/647-57-34.

PEDIATRA (012) 415-16-57.

PEDIATRA (012) 644-76-78.

PEDIATRA. Zgłoszenia całodobowe (012) 425-83-03

PEDIATRYCZNE wizyty domowe, L-4, 8.00-24.00, (012) 422-00-49, 0603 181-110

PEDIATRYCZNE wizyty domowe, specjaliści L4, 8.00-21.00. (012) 415-85-00.

PSYCHOLOG. (012) 647-17-72

REHABILITACJA. (012) 422-86-35.

REHABILITACJA. (012) 422-18-65.

SPECJALISTA chirurg naczyń. Doppler-647-59-52.

KOLCZYKOWANIE. 012/643-73-49.

OPIEKA, zabiegi pielęgniarstwa. (012) 632-45-09.

PIELĘGNIARSKIE usługi 422-08-18.

PIELĘGNIARSKI 012/655-88-43, 643-77-19

PIELĘGNIARSKIE usługi. (012) 411-96-25.

USŁUGI PIELĘGNIARSKIE. 643-73-49

ZASTRYKI, analizy. 648-95-33, 281-24-87.

ZASTRYKI - 656-08-94, 0501 411 474

WIZYTY SPECJALISTYCZNE „ALFA-MED”

interna • EKG • pediatria
chirurg-urolog • laryngolog
neurolog • onkolog • esperal
odtrucie poalkoholowe • L4

☎ 266-36-46, 633-95-17
codziennie do godz. 24

CAŁODOBOWE WIZYTY DOMOWE DO DOROSŁYCH I DZIECI

• MEDYCyna OGÓLNA • PEDIATRIA
• ALERGOLOGIA • LECZENIE BÓLU

• ODRUCIA POALKOHOLOWE,
DROBNE ZABIEGI CHIRURGICZNE
• CEWNIKOWANIE PĘCZERZA
MOCZOWEGO

Tel. 637-85-34
Tel. kom. 0601-447-191

ABONAMED PRYWATNA DOMOWA OPIEKA LEKARSKA NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ

Tel. 643-02-05
STAŁA OPIEKA LEKARZA DOMOWEGO

(internisty i pediatrię)

KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE

(dermatolog, kardiolog, psychiatra,
chirurg, chirurg naczyń, proktolog,
ortopeda, neurolog, okulista,
stomatolog, laryngolog, pulmonolog,
specjalista rehabilitacji)

BADANIA DODATKOWE

(ekg, rtg, usg, badania biochemiczne,
gastroskopia)

OPIEKA PIELĘGNIARSKA

WSZYSTKIE USŁUGI MEDYCZNE
W CENIE MIESIĘCZNEGO ABONAMENTU

DOMOWE WIZYTY LEKARZY

(INTERNISTA, PEDIATRA)

MAXI-MED wizyty domowe

- psychiatra, psycholog

- ODTRAWIANIE POALKOHOLOWE

- terapia dla osób z problemami alkoholowymi.

- TERAPIA MALŻEŃSKA

- chirurg - ortopeda

- internista, testy zawałowe, cukier. EKG

tel. 421-75-27 całą dobę

421-71-56 w godz. 20⁰⁰-6⁰⁰

DOMOWE WIZYTY LEKARZY SZPITALI KRAKOWSKICH

• INTERNISTA, EKG, REUMATOLOG,
PEDIATRA, CHIRURG, GINEKOLOG,
NEUROLOG, ORTOPEDA,
ENDOKRYNOLOG, DERMATOLOG,
LARYNGOLOG, PSYCHIATRA,
PSYCHOLOG

• BADANIA OKRESOWE

• BADANIA KIEROWCÓW

• ODTRAWIANIE poalkoholowe,

wszywanie ESPERALU

647-43-18

649-14-70

codziennie 9-22

Medicus

Zgłoszenia z całego Krakowa

Domowe wizyty lekarskie PRO BONO

chirurg, ginekolog, laryngolog,
internista, ortopeda, pediatra,
urolog, pielęgniarstwo i położne,
wszywanie ESPERALU

Rehabilitacja w domu, L-4

pon.-piątek 269-01-58

sob.-niedz. 0501-47-14-29

codziennie 7.00-20.00

„LEKARZ” 658-49-59

WIZYTY DOMOWE
LEKARZY SZPITALI I KLINIK

• Pediatrów

• Internistów - EKG

• Laryngologów

codziennie 8-22

Przyjmujemy zgłoszenia z całego Krakowa

FALCK

96-75
636-61-10

CAŁODOBOWE
WIZYTY LEKARSKIE

Interniści, pediatrię, EKG

NOWA HUTA

USG, EKG, L4

INTERNIŚCI

Choroby nerek, wątroby

tel.: (012) 644-10-49 g. 8-21

os. Złota Jesień 15c/4

WIZYTY DOMOWE!

GABINETY

AKUPUNKTURA, akupresura. Medycyna Dalekiego Wschodu, 012/411-58-78, (10-18, sob. 9-13). Sobota: pierwsza wizyta bezpłatna.

ALERGIA, testy aparatem „BICOM-BRT”, odczulanie; pediatra, internista; Włoczków 20, (012) 634-31-26, 0501-188-149.

ALLEGRO-PROFIL Testy z krwi, pediatra, wizyty domowe 422-77-38, 0604 508-404

ALKOHOLIZM, nerwice - hipnoza. 421-62-01.

A. GINEKOLOGIA, najtaniej 0601-45-47-47 Kraków

A. GINEKOLOG, tania. 0601-428-158.

BADANIA psychologiczne, psychoterapia 012/423-80-90, 0601 444-564.

BÓLE stawów, kręgosłupa, reumatolog, zabiegi. (012) 636-68-95.

BULIMIA, anoreksja. (012) 423-20-58.

CENTRUM PSYCHOTERAPII, Kraków, ul. Batorego 2, tel. 633-76-08 - psychiatry, psycholog, internista, seksuolog, logopeda, neurolog.

CHOROBY WĄTROBY, USG, L4, lek. Śliwińska, Krakowska 4, tel. 421-55-29.

FIZYKOTERAPIA - mgr Wąż. 413-79-07.

GABINET PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY, Filarecka 17, (012) 421-71-57, 636-59-04.

GASTROSKOPIA, kolonoskopia (znieczulenie), leczenie, Helicobakter, test żółtaczkowy. SZEWSKA 4/5, 421-25-20 (8-17).

GINEKOLOGIA, i położnictwo codz., dr n. med. M. Hetnał, (012) 656-38-35, 0604-238-938.

GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZY, specjalistka Li-dia Jończyk. (012) 655-05-30.

GINEKOLOGIA. (012) 412-69-94.

GINEKOLOGIA, USG 423-38-88.

GINEKOLOGIA, tania. 090-65-79-75 Kraków.

GINEKOLOGIA. 0601-867-539.

GINEKOLOG, (wszystko), najtaniej. 0501-920-149, Kraków.

GINEKOLOG. Najniższe ceny. 0501-431-880

GINEKOLOGIA, wszystko. 0602-885-392. Centrum Krakowa, tania.

„HIPOKRATES” USG, urolog. Pomorska 10/1, 632-14-22

KRAKOWSKA PORADNIA TERAPII NERWIC. Le-nartowicza 14, tel. 633-72-16. Psychoterapia dzieci i dorosłych, leczenie zaburzeń seksualnych i lankienia, odwyk palenia.

„KTM” GABINETY LEKARSKIE, USG. Starowińska 13, (012) 422-78-08.

LARYNGOLOG. (012) 644-27-08, (012) 425-81-30

MGR MAŁGORZATA STACHURA, terapia dla osób z problemem alkoholowym. (012) 633-07-96 (15.00-20.00), 0604-231-676.

NEREK choroby, USG. (012) 644-10-49.

NOWOŚĆ! Terapia światłem, kursy relaksacji. Centrum Psychologii „MANA” Tel. 632-02-40 (10.00-18.00)

OKULISTA - soczewki. 658-76-98.

OKULISTYKA - wizyty. Szymborska 24, 266

Informator Medyczny

ENDOKRYNOLOGIA
 lek. med. Adam NAZIM
 Endokrynolog spec. chorób wewn.
 dr med. Mirosław SZLACHCIC
 Endokrynolog
 spec. ginekolog-położnik
 „OSTEOMED” Kraków, Kazimierza Wlk. 57,
 (012) 423-40-43; 632-79-72
 pon-pt. 8-20, sob. 9-14

**GABINET LEKARSKI
 LECZENIE BIOREZONANSEM**
 Kraków, ul. Kasprzycza 3/1
 tel. 412-35-26

- ◆ Alergie ◆ Bezbolesne testy ◆ 400 alergenów ◆ Odczulanie ◆ Spirometria
- ◆ Stany zapalne ◆ Terapie przeciwbólowe ◆ Nerwice ◆ Nadciśnienie ◆ Diagnostyka obciążeń metalami ciężkimi i grzybicami - odtruwanie.

USG SOPHIA
 jama brzuszna, piersi, tarczycy i inne

- * KONSULTACJE wszystkich specjalistów
- * ONKOLOGIA także choroby sutka
- * OKULISTYKA szkła kontaktowe
- * ZABIEGI OPERACYJNE, ANALIZY, ENDOSKOPIE, EKG

RYNEK GŁ. 34 ☎ 421-95-83

**SPECJALISTYCZNE CENTRUM DIAGNOSTYCZNO-ZABIEGOWE
 MEDICINA**

ul. Rogozińskiego 12, tel. 412-24-59, 412-68-20, rej. 8-20
 ul. Barska 12 (Dębniaki) tel. 266-50-62, 266-96-65, 267-01-55

- konsultacje wszystkich specjalistów ● ZABIEGI CHIRURGICZNE dla dzieci i dorosłych (przepukliny, stulejki, wodniaki jądra, tłuszczaki, kaszaki, guzki piersi, esperal i inne) ● ZABIEGI PLASTYCZNE - korekty uszu, nosa, piersi, usuwanie blizn itp. ● USUWANIE ZĘBÓW - narkoza - protezy natychmiastowe ● ZABIEGI PLASTYCZNE, NACZYNIOWE I ORTOPEDYCZNE ● GASTROSKOPIA - narkoza, REKTOSKOPIA ● RENTGEN - urografia, mammografia, zęby i inne ● USG - pełny zakres (tarczycy, piersi, brzuch, stawy biodrowe, ginekologiczno-położnicze) ● leczenie chorób odbytu (hemoroidy) - mrożenie ● mrożenie zmian skórnych - brodawki itp. ● szczepienia ochronne - grypa, kleszcze, wzw i inne ● EEG - z opisem u dzieci i dorosłych ● GABINET leczenia zęba - ortopeda ● TESTY alergiczne + SONDY żołądkowe ● BADANIA krwi - pełny zakres - w tym hormony (T₃, T₄ i inne) ● BADANIE słuchu - audiometria - dobór aparatów ● BADANIA profilaktyczne dla zakładów pracy ● BIOPSJA tarczycy, piersi i innych guzków ● GABINET medycyny sportowej ● LOGOPEDA ● SEKSUOLOG ● Soczewki kontaktowe

ZNIŻKI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

CENTRUM GASTROLOGICZNE
 ul. Długa 43, tel. 634-54-12
 czynne pn.-pt 8⁰⁰-19⁰⁰

USG - pełny zakres badań dorosłych i dzieci

- GASTROSKOPIA testy na helikobakter pylori
- KOLONOSKOPIA
- KONSULTACJE SPECJALISTYCZNE
- Szczepienie przeciw „żółtaczce zakaźnej”

**PRZYCHODNIA PROFESORÓW
 i DOCENTÓW
 Medicina®**
 ul. Rzeźnicza 2,
 tel. 422-41-06, 421-79-27,
 pon.-czw. 9-18, pt. 10-17

- konsultacje specjalistyczne
- gastroskopia (oznaczenie helikobacter, wycinki) ● badania biochemiczne

OL med 624-36-15
 422-90-29
 ul. Pawia 9 (9-19)

LASER CO₂ w DERMATOLOGII
 neurolog, dermatolog, endokrynolog,
 internista, ortopeda, chir. naczyniowy,
 psychiatra, akupunktura, reumatolog,
 hepatolog, psycholog, urolog, ECHO
 Holter, bad. analityczne, Tomograf
 WIZYTY DOMOWE 624-36-15

SKOL MED GABINETY LEKARSKIE
 Prażmowskiego 26 b
 411-88-03, 413-32-14

GASTROSKOPIA CYTOLOGIA USG
 ENDOKRYNOLOG GINEKOLOG
 NEUROLOG UROLOG KARDIOLOG
 DERMATOLOG ALERGOLOG
 LARYNGOLOG OKULISTA
 CHIRURGIA OGÓLNA I NACZYŃ
 MAMMOGRAFIA, BAD. KRWI
 Rejestracja w godz. 8-19

MICOR
 CENTRUM KARDIOLOGICZNE
 ul. Oboźna 31,
 tel. 633-59-06, 633-91-73
 pn.pt. 9-19, sob. 9-13

oddz. Nowa Huta
 os. Złotego Wieku 19-20
 tel. 649-95-25

Kardiolog, kardiolog
 dziecięcy, kardiolog,
 kardiolog dziecięcy, chirurg
 naczyniowy, psycholog.

- Echokardiografia - Doppler + kolor, dorośli i dzieci ● EKG wysiłkowe na bieżni na ergometrze rowerowym ● 24-godzinny zapis na met. Holtera ● Badania analityczne ●

ANALIZY
 KRAKÓW, UL. AUGUSTIAŃSKA 22/12; TEL. 656-20-94
 PRACOWNIA WYKONUJE BADANIA:
 ANALITYCZNE, BIOCHEMICZNE,
 HORMONALNE, BAKTERIOLOGICZNE,
 SEROLOGICZNE, TESTY ALERGOLOGICZNE
 W SUROWICY KRWI.

LEKARSKA SPÓŁDZIELNIA PRACY W KRAKOWIE
 Rok założenia 1952

31-013 Kraków, Rynek Główny 37
 tel. 422-29-33, 422-88-21, 422-29-53, tel./fax 422-31-38

- Porady lekarskie
- RTG, USG, EKG, PUVA
- pełna diagnostyka laboratoryjna
- zabiegi chirurgiczne (wzwywanie esperalu)
- badania skuteczności sterylizacji testem „DUO-SPOR”
- badania lekarskie pracowników - wstępne, okresowe i kontrolne
- badania kierowców
- druki L-4

Ulga podatkowa - na świadczenia zdrowotne w 1999 r. - 296,24 zł
 Wydawanie rachunków

Ośrodek Medyczny „OSTEOMED”
 ul. Kazimierza Wielkiego 57, tel./fax (012) 423-40-43, 632-79-72,
 pn.-pt. 8-20, sob. 9-14

- ginekolog-endokrynolog ● reumatolog ● KLIMAKTERIUM, OSTEOPOROZA, ANDROPAUZA
- ginekolog-położnik ● laryngolog ● HORMONY ● ANALITYKA ● CYTOLOGIA
- endokrynolog ● neurolog ● ALERGOLOGIA ● czystość pochwy ● bakteriologia
- dermatolog ● medycyna pracy ● (posiewy) ● próby ciążowe ● KRIOTERAPIA ● laser
- chirurg ortopeda ● badania okresowe ● EKG z opisem ● biopsja tarczycy i sutka ● USG
- kardiolog, internista ● szczepienia ● pełny zakres ● USG dzieci - stawy biodrowe
- gastrolog ● onkolog ● Uprawnienia L4

BÓLE KRĘGOSŁUPA
 leczenie dyskopatii, lumbago oraz pochodnych jak: bóle i zawroty głowy, ból kończyn i klatki piersiowej, uczucie „duszenia się”, rwa kulszowa itp.

Gabinet Rehabilitacji Leczniczej
 Kraków, ul. Długa 31,
 tel. 633-38-12 (10-17), pn.-pt.

**SPECJALISTYCZNY
 GABINET UROLOGICZNY**
 dr hab. med. Zygmunt Dobrowolski
 Kraków, ul. Wygodna 13 m. 16.,
 czynny wtorek i czwartek
 w godz. 16.00 - 18.00.

Rejestracja tel. 656-32-29
 od poniedziałku do piątku
 w godz. 9.00 - 15.00.

**UNIWERSYTECKIE CENTRUM
 DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZE
 KLINIKI COLLEGIUM MEDICUM UJ**
 Informacja 648-81-98. Rejestracja:

- * Okulistyka 618-88-36
- * Chirurgia 618-86-22 (8-14)
- * Chirurgia naczyniowa 618-86-22
- * Endokrynologia 421-05-06
- * Laryngologia 618-83-19
- * Gastrologia 421-11-64 w. 281
- * Interna, choroby metaboliczne 421-37-82
- Czyn. ryz. chor. wień. 421-92-22 w. 243
- Leczenie niestrawności 618-86-49
- * Badania diagnostyczne
 RTG 618-81-14, 618-84-12
 Hormonalne, cytologiczne 421-41-02
 USG i biopsja 421-92-22 w. 205
 Diag. wirusy zapal. wtroby C i B
 cytomegalii 421-92-22 w. 255
 Helicobacter pylori 618-86-47 (13-15)
 Gastroskopia 618-86-47 (13-15)
- * Badania laboratoryjne (pełny zakres,
 24 h i cito 618-85-69 (8⁰⁰-15⁰⁰),
 618-85-42, 618-83-02 (15⁰⁰-8¹⁵))

**HORMON - DIA
 LABORATORIUM**

- BADANIA HORMONALNE
- BADANIA ALERGOLOGICZNE
- BAKTERIOLOGIA
- MARKERY NOWOTWOROWE
- CHOROBY ZAKAŹNE
- PEŁNY ZAKRES BADAŃ KRWI I MOCZU

Kraków, Mazowiecka 25,
 (012) 633 44 55 w. 20-06, 632-77-32

PRACOWNIA ANALITYCZNA

Pn-pt 6³⁰-9³⁰, soboty 8⁰⁰-9³⁰
 Krowoderskich Zuchów 23/31
 TAKŻE WIZYTY DOMOWE

ANALIZY W NAGŁYCH ZACHOROWANIACH
 tylko w domu pacjenta 18-21

Wyniki w tym samym dniu
 tel. 634-17-84

**Specjalistyczne Centrum
 Diagnostyczno-Zabiegowe
 MEDICINA**
 30-307 Kraków, ul. Barska 12,
 tel. 266-50-62, 266-96-65

**DIAGNOSTYKA I LECZENIE
 SCHORZEŃ REKI**

Dr med. Mariusz BONCZAR

- rekonstrukcje pourazowe ścięgien, ścięgna i nerwów
- zmiany zwyrodnieniowe i reumatyczne stawów
- wyrośla skórne i blizny
- deformacje i przykurcze palców
- przewlekłe zespóły bólowe
- zespóły ucisków nerwowych
- wady wrodzone
- choroby nadgarstka, stawu łokciowego i barkowego
- zaniki mięśniowe
- stany zapalne, guzy
- pourazowe deformacje układu kostno-stawowego
- deformacje paznokci

konsultacje, leczenie zachowawcze i operacyjne oraz rehabilitacja

ALPOL OŚRODEK
 DIAGNOSTYCZNO-MEDYCZNY

pon. 13-19, wt. 13-19, śr. 17-19, czw. 13-19, pt. 13-19
 Kraków, ul. Kielecka 7a
 tel. 4119613, 4119544 w. 35
 0602 358054

**GINEKOLOG CYTOLOGIA
 BAKTERIOLOGIA MYKOLOGIA**

Posiewy z pochwy, nosa, gardła, ucha, rany, moczu

CHIRURG: GER-MED
 leczenie zylaków „pajączków”,
 hemoroidów, ch. odbytu, chirurgia
 ogólna, kwalifikacja do laparoskopii

GINEKOLOG, UROLOG, INTERNISTA } również dopochwowe

RAJSTOPY PRZECIWIŻŁAKOWE
 Rej. tel. (012) 415-58-00, 415-60-31,
 ul. Pleszowska 23.

GINEKOLOGIA LASER GABINETY
 GINEKOLOGICZNO-POŁOŻNICZE

POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA
 ONKOLOGIA, KOLPOSKOPIA
 cytologia, próby ciążowe, analityka.
 USG-KTG-EKG (10-19)
 Długa 30, rejestr. 8-20: tel. 632-80-80, 633-02-58

Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum
SPECJALISTYCZNA PORADNIA MEDYCZNA „SAMARYTANKA”
 Os. Stoneczne 8, tel. 643 65 70

CHIRURGIA NACZYŃ, CHIRURG ORTOPEDA, DERMATOLOG, INTERNISTA, KARDIOLOG, LARYNGOLOG, NEUROLOG, EKG
 BADANIA KIEROWCÓW, DRUKI L-4

Czynna od poniedziałku do piątku
 w godz. 11.00-19.00

Poradnia specjalistyczna abcMED
 konsultacje
 alergologiczna, pulmonologiczna, internistyczna,
 badania spirometryczne, testy skórne, inhalacje,
 immunoterapia

rejestracja czynna od poniedziałku do piątku
 w godzinach od 10 do 18

Kraków, ul. J. Lea 114, tel. 637 63 70

OŚRODEK INFORMACJI MEDYCZNEJ
 DLA ALERGIKÓW
<http://www.medinet.com.pl>

EEG - GRAF - MED
 KRAKÓW UL. JÓZEFITÓW 19B

**EEG Z OPISEM
 DZIECI I DOROŚLI
 NEUROLOGI
 NEUROPIEDYATRY
 PSYCHIATRY
 PSYCHOLOGY**

TEL. (012) 633-03-96.
 PRACUJEMY OD PON. DO PT. 9⁰⁰ - 19⁰⁰.

CHOROBY SKÓRY

- metoda tradycyjna
- laseroterapia
- colon-hydro-terapia
- trądzik
- różne postacie łysienia
- grzybice
- łuszczycyca
- inne

Gabinet lekarski 637-95-39, (090) 37-45-80

Kraków, ul. Grzegorzewska 14
 rej. tel. 423-12-42
 od pon.-pt. w godz. od 8 - 18

OPTYK
 ● cienie, lekkie szkła okularowe

OKULISTA
 ● komputerowe badanie wzroku
 ● dobór okularów ● szybka obsługa ● 10% zniżki dla pacjentów gabinetu ● szkła kontaktowe

MULTIMEDICA
 KARDIOLOG, NEUROLOG,
 ENDOKRYNOLOG, REUMATOLOG,
 INTERNISTA, DERMATOLOG, EKG.
 Orzekanie zdolności do pracy.
 ul. Czysa 8, tel. 633-46-62
 czynne 14.00 - 19.00

USG
 JAMA BRZUSZNA, GINEKOLOGIA
 -POŁOŻNICTWO, TARCZYCA, PIERSI
 BADANIA USG-DZIECI, ul. Długa 30

Codz: 9-20; sobota: 9-14
 tel: 632-80-80, 633-02-58

KARDIODENT
 ul. Królewska 56/2, tel. 423-44-22.

KARDIOLOGI (dorośli i dzieci)
 EKG, EKG wysiłkowy, Holter serca i ciśnieniowy, ECHO-Doppler u dorosłych i dzieci, leczenie nadciśnienia, NEUROLOG, ENDOKRYNOLOG, REUMATOLOG, USG brzucha.

BADANIA ANALITYCZNE

OŚRODEK DIAGNOSTYCZNO-LECZNICZY „CHIRURGIA JEDNEGO DNIA”
 Kraków
 ul. Trynitarska 11
 tel. 423-52-74,
 656-00-55 w. 193
 pon. - pt. w godz. 7⁰⁰-19⁰⁰

- OPERACJE LAPAROSKOPOWE - pęcherzyka żółciowego, przepuklin, wyrostka robaczkowego (diagnostyczne)
- CHIRURGIA OGÓLNA - operacje tarczycy, jelita grubego i odbytu
- CHIRURGIA NACZYNIOWA - leczenie zachowawcze, operacyjne
- GINEKOLOGIA OPERACYJNA - wizyty, cytologia, operacje laparoskopowe
- PULMONOLOGIA I ALERGOLOGIA - szybka diagnostyka schorzeń płuc
- CHIRURGIA KOLANA I REKI
- CHOROBY PRZEWODU POKARMOWEGO, WĄTROBY I DRÓG ŻOŁCIOWYCH, OTYŁOŚĆ
- LARYNGOLOGIA OPERACYJNA - plastyka nosa, uszu i inne
- PSYCHIATRIA - leczenie uzależnień
- NEUROLOGIA zespóły bólów kręgosłupa, bóle głowy.
- UROLOGIA - porady, zabiegi
- ONKOLOGIA - choroby sutka
- ENDOKRYNOLOGIA
- USŁUGI PIELEGIARNIARSKIE - w domu pacjenta
- SZCZEPIONIA PRZECIW ŻÓŁTACZCE I GRYPIE
- ZABIEGI I OPERACYJNE
- USG - PEŁNY ZAKRES - m.in. USG naczyń, echo

NOWA HUTA

SPECJALIŚCI CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH

USG | **ECHO**

JAMY BRZUSZNEJ TARCZYCY | KARDIOGRAFIA DOPPLEROWSKA

PLAC CENTRALNY-OS. CENTRUM E 15 (OBOK APTEKI) ☎ 644-10-49

AR MEDICA
 ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34

LIPOPLASTYKA
 * odsysanie nadmiaru tkanki tłuszczowej (głównie z brzucha, bioder, ud, tyłek)
 * powiększenie i ujędrnienie piersi
 * usuwanie bruzd nosowo-wargowych oraz zmarszczek twarzy i szyi
 * powiększenie warg, korekty nosa, uszu, blizn
 * przeszczepianie włosów
 * nieoperacyjne leczenie zylaków
 chirurgia plastyczna i estetyczna w pełnym zakresie

CMM Kraków, ul. Mazowiecka 4-6
 tel. (012) 634-33-69,
 633-21-11,
 633-66-66 w. 233
 pn.-pt. g. 8-20

maszachaba

SZEROKI ZAKRES
 SPECJALISTYCZNYCH USŁUG
 MEDYCZNYCH,
 STOMATOLOGICZNYCH,
 LABORATORYJNYCH

OŚRODEK TERAPII LASEROWEJ

- ◆ CHIRURGIA (zmiany skórne, choroby sutka, żyłaki) ◆ PROKTOLOGIA (choroby odbytu i jelita grubego) - dr med. M. Trystuła
- ◆ ORTOPEDIA ◆ STOMATOLOGIA, ◆ GINEKOLOGIA - M. Chrzanowski

LECZENIE LASEREM
 oprzędzeń żyłakowych, żyłaków odbytu, usuwanie tatuaży, nadżerek szyjki macicy

N. HUTA - os. Ziota Jesień 15 B,
 tel. 641-59-84 ml 2581

RENTGEN USG
 KRZYSZTOF WYROBEK
 SPECJALISTA RADIOLOG.

Kraków, Smoleńsk 25a,
 tel. 422-00-63.

Pełny zakres badań dorosłych i dzieci.
 KRÓTKIE TERMINY

ORT TRA Gabinet
 Ortopedyczno-Urazowy
 dorośli i dzieci

Dr med. Julian Dutka
 wtorki godz. 15³⁰-17⁰⁰
 Kraków, ul. Skarbowa 4,
 rejestracja: tel. 633-34-00

AR MEDICA
 Kraków, ul. Warszawska 17, tel. 633-18-67, 423-38-34
 czynne od pon. do pt. 8⁰⁰-19⁰⁰.

Specjaliści wszystkich dziedzin:

- Diagnostyka: USG, gastroskopia, rektoskopia ● Okulistyka - soczewki kontaktowe ● Diagnostyka kardiologiczna: EKG, EKG wysiłkowe - bieżnia, echokardiografia ● Badania: analityczne, biochemiczne, enzymatyczne, hormonalne ● Chirurgia: ogólna, naczyniowa, onkologiczna, plastyczna w pełnym zakresie, lipoplastyka ● hipertermia - leczenie chorób prostaty ● leczenie niepłodności ● medycyna naturalna ● medycyna przemysłowa

Szpital Zakonu Bonifratów św. Jana Grzego w Krakowie, ul. Trynitarska 11
 PEŁNY ZAKRES BADAŃ LABORATORYJNYCH (CZYNNE CAŁA DOBE) ● RTG ● USG ● ENDOSKOPIA

- GABINETY LEKARSKIE: CHOROBY WEWNĘTRZNE, ALERGOLOGIA, LARYNGOLOGIA, GASTROLOGIA, DERMATOLOGIA, UROLOGIA, OPIEKA POLIATYWA, LECZENIE BÓLU, NEUROLOGIA, KARDIOLOGIA, CHOROBY PIERSI, NACZYŃ OBWODOWYCH, ODBYTU, ODBYTNIICY, JELITA GRUBEGO OGÓLNA, NACZYNIOWA, ONKOLOGICZNA, PROKTOLOGICZNA
- CHIRURGIA: ZABIEGI OPERACYJNE, AMBULATORYJNE I STACJONARNE ZAPRASZAMY CHORYCH W GODZ. 10-19 PN.-PT. REJESTRACJA I INFORMACJA TEL. 421-20-23 godz. 8-16 lub 656-00-55 w. 116

PRYWATNA KLINIKA DERMATOLOGICZNA

ZDROWIE

- Monitorowanie i leczenie zmian barwnikowych i nowotworów skóry
Diagnostyka i leczenie grzybic
Ciężkie postaci trądzika
Choroby włosów
Konsultacje wielospecjalistyczne

Kraków, ul. Krakowska 30, tel. 656-25-57, 656-36-84

CENTRUM REHABILITACJI

ZDROWIE

- bóle kręgosłupa
bóle nóg
bóle i zawroty głowy
komputerowe badanie stóp
pełny zakres zabiegów

Kraków, Hotel „Royal”, ul. św. Gertrudy 28 (od strony Plant), tel. 429-53-99

klamrowe, porcelana, rekonstrukcje, implanty). RTG. Raty. Józefitów 3/10, 634-43-00.

DOSTAWY zębów, protezy natychmiastowe, naprawy, ekspres. Poniedziałek-niedziela 10.00-18.00, Wrocławska 19/5, (012) 632-90-24.

EKSPRESOWA naprawa protez. 10.00-18.00, Aleja Słowackiego 50.

JERZY DOROŻYŃSKI - zabiegi w narkozie, protezy natychmiastowe. Ul. Gwiazdździsta 9 (boczna Kobierzyńskiej), tel. 413-28-52, 0601-513-056.

„KAMA DENT”. Stomatologia, protetyka, protezy (3 dni), reńciszi - 20%. Prądnicka 59. (012) 633-14-74.

LIBRODENT 8-20, ul. Librowszczyzna 3, 421-09-62. Pełny zakres usług, rentgen.

OS. KAZIMIERZOWSKIE 30, tel. 647-94-48, pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych.

PROIMED - ul. Na Błonie 3B/34, 637-76-24. Pełny zakres, bezpłatne porady. Rentgen. Pogotowie. Pn.-sob. 9-20, NIEDZIELA 9-15.

POGOTOWIE stomatologiczne 19.00-24.00. Garncarska 5/2, 0501-252-934.

POGOTOWIE stomatologiczne, ul. Mogińska 121. Czynne pon.-sob. 10.00-22.00, niedziela 9.00-15.00. (012) 413-04-66.

PROTEZY, wizyty domowe. „ADH-dent” 415-81-90.

RAKOWICKA 75. 0501-488-022. Pn-pt 10.00-19.00. Pełny zakres, rabaty.

STOMATOLOGIA, narkoza, protezy natychmiastowe (raty), ul. Teligi 8/216, 414-12-99.

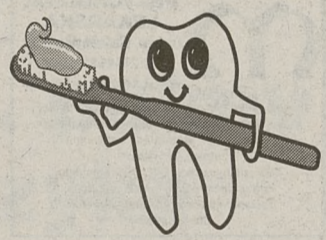
STOMATOLOGIA, protetyka, os. Zgody 7/35 (Świat Dziecka). (012) 644-29-70.

STOMATOLOGIA całodobowo. 012/632-70-79.

USUWANIE ZĘBÓW w znieczuleniu miejscowym i ogólnym. Wykonywanie protez natychmiastowych. 633-82-82. Friedleina 8.

WIE-MAR-DENT - stomatologia zachowawcza, chirurgia, protetyka. Laboratorium. Bonifikata. Pon.-piątek 9-19, sobota 9-13, tel. 637-14-41, Stachewicza 3 (Azory).

RENTGEN ZĘBÓW PANORAMICZNY, PUNKTOWY, ul. św. Gertrudy 8 - codz. 8-19, soboty 9-14. NAJTA-NIEJ. 421-92-72.

NOWA HUTA CENTRUM STOMATOLOGICZNO-PROTETYCZNE os. Złoty Wiek 77, tel. 649-92-10 pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych pon.-pt. 9-20 RATY

EXPROM PROTEZY BEZ KLAMER METALOWYCH, NAPRAWY, DOSTAWY ZĘBÓW ul. Kurasia 26, tel. 266-01-18, pon.-pt. 8.00 - 19.00, sob., nd. 10.00-16.00 SUPEREKSPRES! Miła obsługa, b. przystępne ceny, wysoka jakość usług

Gabinet Stomatologii Estetycznej lek. stom. Barbara Borowska-Jachym - korekta kształtu i koloru zęba - korony porcelanowe, chirurgia os. Teatralne 10 (kino „Świt”) tel. (012) 644-89-01. ORTODONCJA

PRODENT os. Niepodległości 3 (pawilon) czynne codziennie od godz. 10.00-18.00 soboty 10.00-14.00 stomatologia protetyka tel. 649-07-67 Informacja całodobowa 0601 50 28 35 30% zniżka emeryci i renciści

STUDIO STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ dr n. med. Barbara Książkiewicz-Józwiak SPECJALISTA Z PROTETYKI I STOMATOLOGII OGÓLNEJ Kompleksowe leczenie stomatologiczne • Carisolvgel - usuwanie próchnicy bez wiercenia • Wybielanie zębów metodą NITE WHITE • Implanty (wszczepy) STRAUMANN A - autoryzacja Instytutu Straumanna Waldenburg-Szwajcaria NOWOŚCI!!! ORTODONCJA • APARATY STAŁE I RUCHOME • U DZIECI I DOROSŁYCH - Dr ANNA WIDMAŃSKA - specjalistka ortodoncji Tel. 633-20-38 Kraków, ul. Batorego 6/2 www.studio.med.pl; e-mail: info@studiose.med.pl e-mail: bk@ars.med.pl

NAPRAWA PROTEZ na poczekaniu korony, mosty z porcelany. LECZENIE PROTEZY W CIĄGU 1 DNIA. ul. Łokietka 13, tel. 633-97-88. 8.30-20.00.

STOMATOLOGIA PROTETYKA ORTODONCJA BEZBOLESNE BOROWANIE LASEREM UL. AUGUSTIAŃSKA 13 tel. 656-56-44 od g. 8 do 20

KRAK-DENTAL polsko-niemieckie Laboratorium Techniki Dentystycznej Usługi dla gabinetów stomatologicznych DENTIMED specjalistyczne leczenie zachowawcze - bezbolesne usuwanie zębów - protezy, korony, mosty, rekonstrukcje pon.-pt. 9 - 20, sob. 9-12, ul. Rakowicka 1 (róg Lubicz), tel. 421-08-66

GLOBUS PEŁNY ZAKRES USŁUG STOMATOLOGICZNYCH specjalizacja: LECZENIE CHOROBY DZIASEŁ ORAZ BŁONY ŚLIZOWEJ, JAMY USTNEJ, KONSULTACJE PROFESORSKIE WĘGIERSKA 4/1 656-30-56 9-14 15-20 pon.-pt. 9-14

STOMATOLOGIA PEŁNY ZAKRES USŁUG ul. Lubelska 18 godz. 14 - 21 tel. 632-32-32

CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ „DENTINA” Pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych. Rynek Podgórski 12, TEL. (012) 423-54-45

PARADNIA STOMATOLOGICZNA OS. WIDOK, TEL. 638-02-02 ul. Balicka 14 a (od ulicy Na Błonie) Lekarze specjaliści w zakresie: - stomatologii zachowawczej - protetyki - chirurgii - ortodoncji Bezpлатne porady. Rentgen

Przychodnia Stomatologiczna ul. Kalwaryjska 92, tel. 656-47-73 leczenie zachowawcze leczenie protetyczne zabiegi chirurgiczne LECZENIE ORTODONTYCZNE Czynne 8-20, sobota 8-18

„DENTYSTYKA” UL. KIELECKA 7A Leczenie zachowawcze Leczenie protetyczne Chirurgia - narkozy Ortodoncja i RTG Tel. 411-96-13 413-01-95 411-95-44 413-12-52 Czynne pn. - pt. 8-19, sob. 9-14

Gabinet Stomatologiczny Kraków, ul. Wielopole 9, tel. 423-16-87 stomatologia zachowawcza protetyka w pełnym zakresie chirurgia (zabiegi w narkozie) ortodoncja (aparaty ruchome) Możliwość kredytu na wykonanie usługi

MEDICINA usuwanie zębów i korzeni zębowych w narkozie, protezy natychmiastowe. al. Pokoju 3, 412-68-20, 412-24-59.

POLSKO AMERYKAŃSKA KLINIKA STOMATOLOGICZNA DENTAMERICA KRAKÓW, PL. SZCZEPAŃSKI 3, Tel. 421 89 48, 430-21-88 stomatologia zachowawcza i kosmetyczna protetyka - implanty STRAUMANN A - Szwajcaria chirurgia - zabiegi w narkozie wybielanie zębów RTG PUNKTOWY i PANORAMICZNY WŁASNE LABORATORIUM Pn - pt 9⁰⁰ - 20⁰⁰, sob., niedz. 9⁰⁰ - 14⁰⁰.

PROTEZY BEZKLAMROWE, NAPRAWA I DOSTAWA ZĘBÓW „FA-DENT” - Orzechowa 5 (Borek Fałęcki - pętla) (012) 267 09 21 pn.-pt. - 8⁰⁰-20⁰⁰; sob. - 10⁰⁰-15⁰⁰ CENY PROMOCYJNE

PROTEZY naprawy ul. Wadowicka 3 (HYDROPOL) II piętro, pok. 211 czynne: 9-19, SOB. 10-13 tel. 269 28 70 EXPRESS

GABINET STOMATOLOGICZNY OS. DYWIZJONU 303 PAWILON 1, TEL. 649 44 66 pełny zakres usług stomatologiczno-protetycznych Rtg zębów

GABINET CHIRURGII STOMATOLOGICZNEJ Kazimiera i Marek Witkowsky Kraków, ul. Królowej Jadwigi 247a, codziennie 425-33-69 - usuwanie zębów - leczenie - protezy natychmiastowe zabiegi w narkozie

NOWOŚĆ!!! STOMATOLOGIA FACINGS (Ilicówki) - pokrywanie płatkami porcelany zębów: uszkodzonych (szkliwo) o zmienionym kolorze likwidacja szpar międzyzębowych INLAYS, ONLAYS wykonuje lek. stom. L. Trojanowski, tel. (012) 422 56 25 Kraków, ul. Jabłonowskich 6/1

LEKARZ STOMATOLOG Kinga KARNICKA Al. Kasztanowa 16 REJESTRACJA tel. 0602 131 682 425 24 41

Pol Dent Centrum stomatologii Biernackiego 3 (boczna Kazimierza Wielkiego), tel. 633-44-42, (090) 666-788 - bezbolesne borowanie laserem twardym (usuwanie próchnicy) - bezbolesne zabiegi w znieczuleniu miejscowym i narkozie - bezbolesne usuwanie zębów przy użyciu lasera - chirurgia stomatologiczna implanty - stomatologia dziecięca - leczenie protetyczne - stomatologia zachowawcza - profilaktyka próchnicy - lakierowanie - protezy natychmiastowe - najnowsze wypełnienia chemo i światłoutwardzalne - bezbolesne usuwanie kamienia nazębnego ultradźwiękami - rekonstrukcja złamanych zębów - wkłady koronowo-korzeniowe - laser - ortodoncja - parodontologia Niedziela i święta 9-20 Usługi ratalne Codziennie 9-21

GABINET STOMATOLOGICZNY BEZ LĘKU, BEZ BÓLU, NA WESOŁO! ul. św. Gertrudy 19 tel. 422-94-88

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA JUNIORDENT STOMATOLOGIA DZIECIĘCA, LECZENIE ZACHOWAWCZE, WAD ZGRYZU, CHIRURGIA, PARODONTOLOGIA, LOGOPEDA RENTGEN, NARKOZY KONSULTACJE PROFESORSKIE Kraków, Pl. Matejki 8, II p., tel. 422-78-51, 421-72-24 pon.-pt. 9-19, sob 9-14

EuroDent CENTRUM DENTYSTYKI Leczenie zachowawcze, ortodoncja protetyka, chirurgia, implanty, RTG panoramiczny Konsultacje profesorskie Choroby przyzębia i błon śluzowych Pl. Biskupi 18, pn.-pt. 8-20, sob. 9-16 tel. 634-58-93, 634-24-09

STOMATOLOGIA VADENT LECZENIE, PROTEZOWANIE, PORCELANA, REKONSTRUKCJE ZŁAMANYCH ZĘBÓW LASEROWE LECZENIE BEZ WIERTŁA ul. Szlak 53 (14-20), tel. (012) 423-31-92

STOMATOLOGIA DZIECIĘCA JUNIORDENT STOMATOLOGIA DZIECIĘCA, LECZENIE ZACHOWAWCZE, WAD ZGRYZU, CHIRURGIA, PARODONTOLOGIA, LOGOPEDA RENTGEN, NARKOZY KONSULTACJE PROFESORSKIE Kraków, Pl. Matejki 8, II p., tel. 422-78-51, 421-72-24 pon.-pt. 9-19, sob 9-14

SPECJALISTYCZNY GABINET STOMATOLOGICZNY ul. Grochowska 39 leczenie - zachowawcze - chirurgiczne - protetyczne stomatologia dziecięca (lakowanie zębów) REJESTRACJA TELEFONICZNA TEL. 412-61-55

ARMA DENT PARADNIA STOMATOLOGICZNA stomatologia zachowawcza i kosmetyczna chirurgia (zęby zatrzymane, resekcje, zabiegi rekonstrukcyjne) protetyka (porcelana, protezy bezklamrowe) Pon.-Pt. 10 - 19 ul. Straszewskiego 6/1A, tel. 422-73-97

APARATY SŁUCHOWE PHILIPS MARKE-MED Kraków, ul. Śląska 3 tel. (012) 633 56 81 pon.-pt 9.00-18.00

KRIEMED * CHIRURGIA: naczyniowa, proktologiczna, dziecięca * GINEKOLOGIA * DERMATOLOGIA: dorośli, dzieci * KOLONOSKOPIA * GASTROSKOPIA * USG Kraków, Friedleina 8, tel. 633-82-82

GABINET CHIRURGII PLASTYCZNEJ Kraków, ul. Mazowiecka 108 tel. 633-41-66 czynny 14-16. OPERUJĄ CZŁONKOWIE POLSKIEGO TOWARZYSTWA CHIRURGII PLASTYCZNEJ.

APARATY SŁUCHOWE dobór komputerowy badania sprzedaż naprawy akcesoria "FONMED" S.C. KRAKÓW ul. Św. Katarzyny 4 (wejście od Augustiańskiej) Informacja i zapisy: TEL. 656-18-06 www.fonmed.com.pl

Podgórska Poradnia Lekarska Kraków Rynek Podgórski 14 tel. 656-27-51, 656-24-90, pn.-pt. 8-20, sob. 8-13 Konsultacje wszystkich specjalistów; Badania laboratoryjne, hormony; Bakteriologia - pełny zakres; EKG, ECHO SERCA, USG - pełny zakres; Gastroskopia, cytologia, czystość; Rektoskopia Testy ciążowe; Badania okresowe, badania kierowców; OKULIŚCI - pełny zakres badań - soczewki kontaktowe; komputerowe badanie wad wzroku; bezdotykowe badanie ciśnienia śródgałkowego; pole widzenia. Udzielamy rabatów do 20% Uprawnienia, zwolnienia lekarskie

SPECJALISTYCZNY GABINET UROLOGICZNY Kraków, ul. Grzegorzewska 81 Dr n. med. Sławomir MROZICKI nieoperacyjne leczenie chorób prostaty metodą terapii laserowej oraz najnowsza technika operacyjna TUNA tel. 411-04-95

5 WOJSKOWY SZPITAL KLINICZNY ZAKŁAD REHABILITACJI Kraków, ul. Wrocławska 1-3 masaże, gimnastyka lecznicza krioterapia, laseroterapia, magnetoterapia i inne zabiegi fizykalne. Konsultacje specjalistyczne i zabiegi: 8⁰⁰-18⁰⁰ (012) 6134047 (012) 6134982

BADANIA LABORATORYJNE PUNKTY POBRAN: ul. Sławkowska 1 tel. 422-53-29, 422-53-49 Rynek Podgórski 12 tel. 423-54-45 ul. Wielicka 114 (KFK Kabel) tel. 655-97-90

CHIRURGIA DERMATOLOGICZNA Dr med. Piotr Kanas CHIRURG DERMATOLOG Leczenie zmian barwnikowych skóry Profilaktyka i leczenie nowotworów skóry Chirurgiczne leczenie guzów skóry i tkanki podskórnej Kraków, ul. Liryczna 7 rejestracja tel: (012) 411 81 43 (po godz 15⁰⁰)

STOMATOLOGIA

inmed APARATY SŁUCHOWE DIAGNOSTYKA SPRZEDAŻ RATALNA Kraków, al. 29 Listopada 130 tel. (012) 415-73-58, 415-80-81

ANNIDENTAL - stomatologia, protetyka, ortodoncja. Grzegorzewska 12, tel. 411-36-62. Protezy nielamliwe.

ALEJA Słowackiego 54, leczenie, usuwanie, protezy natychmiastowe, tel. 632-23-89.

ABA-DENT - stomatologia, chirurgia, protetyka. Czarnowiejska 73, (012) 423-44-91

BEZBOLESNE, kompleksowe, specjalistyczne leczenie stomatologiczne (protezy bez-

SZPITAL UNIWEERSYTECKI W KRAKOWIE Zakład Radiologii wykonuje również odpłatnie badania diagnostyczne: rezonans magnetyczny tomografia komputerowa mammografia. Zakład Radiologii to jedyna placówka w regionie objęta europejskim programem kontroli jakości badań. Badania wynywane są na aparatach klasy światowej. Oferujemy krótkie terminy oraz obsługę fachowców o największym doświadczeniu w Polsce Południowo-Wschodniej. Szczegółowe informacje: Pracownia Rezonansu Magnetycznego, ul. Kopernika 50 tel. (012) 618 83 90, w godz. 8.15 do 18.00 Pracownia Tomografii Komputerowej, ul. Kopernika 19 tel. (012) 618 85 27, w godz. 8.15 do 13.00 Pracownia Mammografii, ul. Kopernika 19 tel. (012) 618 87 50, w godz. 8.15 do 13.00

802 51

245436

802 51

802 51

802 51

RENTGEN

RATY

3182m

STOMATOLOGIA

802 51

245436

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

802 51

Różne

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Krakowie, ul. Senatorska 1, 30-106 Kraków ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY nr R/4/N-4/99 na wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego rurociągów i urządzeń wchodzących w skład filtrów piaskowych i węglowych w Zakładzie Uzdantniania Wody Rudawa w Krakowie.

Wymagany termin realizacji zamówienia - 30.06.1999 r.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można nabyć w „Lex-Bud” s.c., ul. Garbarska 18, pok. 6, 31-131 Kraków, tel./fax (012) 422-95-32, od poniedziałku do piątku w godz. 10.00 - 14.00 lub za zaliczeniem pocztowym. Cena specyfikacji: 18,30 zł.
Oferty należy składać w Dziale Inwestycji MPWiK SA, ul. Lindego 9, 30-148 Kraków, pok. 19, w terminie do dnia 14.04.1999 r. do godz. 9.00.
Otwarcie ofert nastąpi w Dziale Inwestycji MPWiK SA, ul. Lindego 9, Kraków, pok. 21, w dniu 14.04.1999 r. o godz. 10.00.
W przetargu mogą wziąć udział oferenci nie wykluczeni na podstawie art. 19, spełniający warunki zawarte w art. 22 ust. 2 Ustawy o zamówieniach publicznych.
Postępowanie będzie prowadzone przy zachowaniu preferencji krajowych.
Wadium: 1.000 zł.

CIEPŁO - SZYBKO - TANIO
YTONG
na ściany zewnętrzne
ściany działowe
obudowa wanien

BUDIF Kraków, ul. Filtrowa 6 (012) 423-72-72

HANDEL * USŁUGI * PRODUKCJA
oraz treść ogłoszeń drobnych z ostatniego tygodnia w „Dzienniku Polskim”

94-77
Telefoniczna Agencja Informacyjna
<http://www.tai.com.pl>

Zarząd Gminy Jerzmanowice - Przegonia ogłasza
PRZETARG NIEOGRANICZONY
na wykonanie remontu cząstkowego nawierzchni bitumicznych na drogach gminnych.

Termin realizacji: 30.06.1999 r.
Wadium przetargowe - 1000 złotych.
Specyfikację istotnych warunków zamówienia można odebrać w siedzibie zamawiającego, pok. nr 17.
Oferty należy składać w Urzędzie Gminy, pok. nr 11.
Termin składania ofert upływa w dniu 22.04.1999 r. o godzinie 9.30.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 22.04.1999 r. o godzinie 10.00.
Postępowanie będzie prowadzone z zastosowaniem obowiązujących preferencji krajowych.
Osobą upoważnioną do kontaktu z oferentami jest pani Teresa Szlachta-pokój nr 17, tel. 389-50-22.

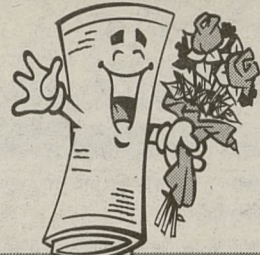
Oferta dla firm
OGŁOSZENIA NA TELEFON!
Chcesz zamieścić reklamę w „Dzienniku Polskim” — zadzwoń:
tel./fax 61-99-130
tel. 61-99-131, 61-99-132, 61-99-133, 61-99-134, 61-99-135, 61-99-143, 61-99-153
w godz. 10-15.
Przedstawiciel Działu Sprzedaży Reklam poinformuje, doradzi, przyjedzie do firmy.
Oferta dotyczy tylko ogłoszeń ramkowych

Pamiętaj!
Ogłoszenie w „Dzienniku Polskim”, to ogłoszenie skuteczne!

LINIA SERC®

ZAWRZYJ NOWE ZNAJOMOSCI - MOŻE NA DŁUŻEJ!

(0-22) 629-95-70 0-700-71-631
Codziennie. 8⁰⁰ - 21⁰⁰ 24 godziny na dobę!

Nadaj ogłoszenie - podyktuj treść, a otrzymasz numer skrytki głosowej do nagrania dodatkowych informacji, oraz tajny kod do odsłuchiwania nadanych do Ciebie wiadomości.

Zadzwoń. (4.22 zł/min) Podaj numer skrytki głosowej (ogłoszenia) interesującego Cię anonsu. Komputer odtworzy żądane nagranie. Nagraj wiadomość. Ogłoszeniodawca nawiąże z Tobą kontakt.

Pani pozna Pana

- ♥ Rozwiedziona z Lublina, 39/170, zielone oczy, lubiąca przyrodę, zwierzęta, pozna Pana powyżej 180 cm wzrostu, odpowiedzialnego, uczciwego, do lat 60. Skrytka głosowa:2428
- ♥ Atrakcyjna, wolna 45-latką, wykształcona, niezależna finansowo, energiczna, nieszukająca przygód, lecz uczciwej drugiej połowy w wieku 45-55 lat, o dobrym sercu, z wyższym wyksz. Skrytka głosowa:2441
- ♥ Dwie bardzo sympatyczne, 33-letnie krakowianki poznają wesołych, inteligentnych i szczupłych chłopaków z Krakowa, w wieku 30-33 lata, w celu towarzyskim. Skrytka głosowa:2452
- ♥ Samolna 50-latką, pozna partnera o wysokim stopniu rozwoju duchowego, aby wspólnie podążać drogą prawdy. Skrytka głosowa:2461
- ♥ Poznam wolnego, niezależnego, ustabilizowanego Pana z wyższym wykształceniem - wolna, wykształcona, atrakcyjna, 159/52, po 40. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:2500
- ♥ Studentka lat 22, wysoka, niepaląca, typowa humanistka, lubiąca góry pozna Pana bez nałogów, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:2502
- ♥ Wolna, brunetka, 29 lat, studia wyższe, praca w międzynarodowym koncernie, bez zobowiązań pozna Pana w wieku 29-36 lat, wysokiego inteligentnego i bez zobowiązań. Kraków, W-wa. Skrytka głosowa:2507
- ♥ Rozwiedziona z Lublina, 39/170, zielone oczy, lubiąca przyrodę, zwierzęta, pozna Pana powyżej 180 cm wzrostu, odpowiedzialnego, uczciwego, do lat 60. Skrytka głosowa:2428
- ♥ Atrakcyjna, wolna 45-latką, wykształcona, niezależna finansowo, energiczna, nieszukająca przygód, lecz uczciwej drugiej połowy w wieku 45-55 lat, o dobrym sercu, z wyższym wyksz. Skrytka głosowa:2441
- ♥ Dwie bardzo sympatyczne, 33-letnie krakowianki poznają wesołych, inteligentnych i szczupłych chłopaków z Krakowa, w wieku 30-33 lata, w celu towarzyskim. Skrytka głosowa:2452
- ♥ Samolna 50-latką, pozna partnera o wysokim stopniu rozwoju duchowego, aby wspólnie podążać drogą prawdy. Skrytka głosowa:2461
- ♥ Poznam wolnego, niezależnego, ustabilizowanego Pana z wyższym wykształceniem - wolna, wykształcona, atrakcyjna, 159/52, po 40. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:2500
- ♥ Studentka lat 22, wysoka, niepaląca, typowa humanistka, lubiąca góry pozna Pana bez nałogów, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:2502
- ♥ Wolna, brunetka, 29 lat, studia wyższe, praca w międzynarodowym koncernie, bez zobowiązań pozna Pana w wieku 29-36 lat, wysokiego inteligentnego i bez zobowiązań. Kraków, W-wa. Skrytka głosowa:2507

- ♥ Wolna, 30-kilkuletnia, atrakcyjna blondynka z Krakowa lubiąca podróże i życie towarzyskie pozna zamożnego, przystojnego Pana do 45 lat, o wysokiej kulturze osobistej. Skrytka głosowa:2209
- ♥ 27-latką, oczy niebieskie, brunetka, własne M, 1 dziecko, spokojna, miła, wrażliwa, z dużym poczuciem humoru, a jednak samotna i zagubiona. Szukam chłopaka o podobnych cechach. Skrytka głosowa:2231
- ♥ Atrakcyjna po 40, wyszkt. średn, niezależna finansowo, wychowująca dwóch synów pozna wolnego Pana do 45 lat, atrakcyjnego, kulturalnego pragnącego trwałego związku. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:2268
- ♥ Panna 38 lat, wyszkt. wyższe, atrakcyjna, wychowująca samotnie 1,5 rocznego synka pozna Pana wykształconego, kulturalnego, w celu założenia rodziny. Pan może mieć jedno dziecko. Skrytka głosowa:2278
- ♥ Krakowianka, wdowa, 50-letnia, kobieta z klasą, pracownik naukowy, bez zobowiązań pozna odpowiedniego Pana, spokojnego, bez nałogów, wolnego, dobrze sytuowanego, poważnie myślącego. Skrytka głosowa:2075
- ♥ 44-letnia, atrakcyjna blondynka, z Krakowa, wyszkt. wyższe, z temperamentem, wolna, niezależna poszukuje partnera z klasą, wolnego, niezależnego finansowo, kulturalnego, z Krakowa, do 50 l. Skrytka głosowa:2067

- ♥ 37 latek, wysoki, przystojny, namiętny pozna miłą, zgrabną Panią do lat 32, stan cywilny obojętny w celu towarzyskim bez zobowiązań z woj. śląskiego lub ościenych. Skrytka głosowa:2485
- ♥ 9.5 tygodnia pielęgnowałem Dziąką Orchideę i kiedy wpłynęłam do Delty Venus... Czy potrafimy stworzyć ciekawy scenariusz? Jacek. Skrytka głosowa:2483
- ♥ W tym największy jest ambaras, aby dwoje chciało naraz. Ja już zrobiłem pierwszy krok, a Ty? Jeśli interesuje Cię 28-latek, skontaktuj się ze mną. Mogę zmienić miejsce zamieszkania. Skrytka głosowa:2520
- ♥ Młody, przystojny brunet, 40/184/80, wykształcenie muzyczne pozna atrakcyjną, bez nałogów i zobowiązań Panią, do lat 35. Skrytka głosowa:2521
- ♥ Samolny 34/183, wykształcenie wyższe poszukuje dziewczyny w celu matrymonialnym, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:2310
- ♥ Mężczyzna lat 40, 182 cm, szatyn, niezależny finansowo, pozna ładną, zgrabną Panią w wieku do 32 lat, nie tylko na dobre. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:2325
- ♥ Miły, atrakcyjny 27/180, w separacji, nie szukający przygód pozna szczupłą, ładną Panią z Krakowa, do 32 lat, ceniącą szczerość i uczciwość, w celu zawarcia trwałego związku. Skrytka głosowa:2322
- ♥ Super atrakcyjny, przystojny, i delikatny mężczyzna, 36/177/73 jest do wzięcia po raz drugi i najchętniej ostatni przez ładną, szczupłą dziewczynę do 32 lat, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:2292
- ♥ 36-latek, kawaler 177 cm, wyszkt. średnie, szatyn, przystojny, dobrze sytuowany, lubiący przyrodę pozna atrakcyjną Panią w podobnym wieku. Cel-stały związek. Polska południowa. Skrytka głosowa:2347
- ♥ Adam 29 lat, wysoki, przystojny pragnie poznać kobietę w wieku 18-50 lat, miłą sympatyczną, lubiącą ciepło i wspólne, upojne wieczory. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:2358
- ♥ Kawaler z Warszawy, 51/165/65, lubiący teatr, kino, operetkę, spacerować pozna wolną Panią, niezależną, bez zobowiązań. Skrytka głosowa:2388
- ♥ Samolny 41-letni z Krakowa, wysoki, 182 cm, pozna ładną, zgrabną Panią do lat 35 z Krakowa, ceniącą uczucie. Skrytka głosowa:2390
- ♥ Mężczyzna, 28 lat, wysoki, wesoły, samodzielny poszukuje atrakcyjnej, miłej i wesołej dziewczyny stanu wolnego, dziecko nie stanowi przeszkody. Kraków i województwa ościennie. Skrytka głosowa:2394
- ♥ Wolny, 32 lata, po studiach, niezależny finansowo pozna atrakcyjną, krótkowłosą, drapieżną i zbuntowaną kobietę wampa z Krakowa lub okolic. Cel towarzysko-matrymonialny. Skrytka głosowa:2416
- ♥ Atrakcyjny, niezależny 44-letni, samodzielny kawaler, zrównoważony psychicznie, delikatny, z mieszkaniem pozna Panią w stosownym wieku, niezależną i zdecydowaną na stały związek. Skrytka głosowa:2422
- ♥ Wykształcona, jasnowłosa, 30-latką z temperamentem pozna wysokiego mężczyznę o podobnych walorach w wieku do 43 lat. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:1728
- ♥ 29-letnia, romantyczna, dziewczyna, o dużych ambicjach pozna mężczyznę na dobre i złe, który byłby dla niej oparciem. Skrytka głosowa:1789
- ♥ Mam na imię Paweł, jestem 21-letnim blondynem. Jeżeli podobnie jak ja jesteś samotna, zadzwoń! Skrytka głosowa:2359
- ♥ 48-letni, szczupły blondyn, w separacji pozna w celu towarzyskim atrakcyjną, kulturalną Panią z temperamentem. Kraków i okolice. Skrytka głosowa:2224
- ♥ Samolny, średniego wzrostu, pałacy, posiadający dom pod Krakowem pozna Panią do lat 43, finansowo niezależną, z Krakowa lub okolic. Skrytka głosowa:2232
- ♥ Elegancki Pan, lat 60, przystojny, dobrze sytuowany, wyższe wyksz. pozna Panią w wieku 40 lat, atrakcyjną, o interesującej osobowości, mówiącą po niemiecku lub angielsku. Skrytka głosowa:2233

Wszystko co najlepsze...

Telefon Alcatel One Touch Club z aktywacją za 99,- + VAT

- 5 atrakcyjnych kolorów
- czas czuwania: 120 godzin
- maksymalny czas rozmowy: 320 minut
- SMS - możliwość wysyłania krótkich informacji tekstowych

Telefon Nokia 5110 z aktywacją za 199,- + VAT

- 11 atrakcyjnych kolorów
- czas czuwania: 120 godzin
- maksymalny czas rozmowy: 320 minut
- SMS - możliwość wysyłania krótkich informacji tekstowych

tefony posiadają blokadę SIM Lock tzn. współpracują tylko z kartą SIM sieci Era GSM

AUTORYZOWANE PUNKTY SPRZEDAŻY:
CENTRUM TELEFONII CYFROWEJ MIX electronics: Kraków, ul. Piłsudskiego 22, tel. (012) 421 92 81,
CENTRUM TELEKOMUNIKACJI MIX electronics: Kraków ul. Długa 65, tel. (012) 634 47 16,
• Kraków, ul. Starowiślna 50, tel. (012) 422 13 43
• Kraków, ul. Wadowicka 8a, tel. (012) 266 87 72
• Kraków, ul. Pilotów 6 "KraKChemia", tel. (012) 411 21 33 w. 256

Tvoja era era

TYGODNIK Grodzki
WYDAJE MAGISTRAT KRAKOWSKI

Zarząd Miasta Krakowa ogłasza
PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY
na sprzedaż nie zabudowanych działek oznaczonych nr. 144/15 o pow. 688 m² i nr. 154/10 o pow. 29 m² - położonych w obrębie 16., jednostka ewidencyjna Śródmieście przy ul. Widok Boczna, objętych KW 59366 i KW 111309 - stanowiących własność Gminy Kraków.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Krakowa działki wchodzą w skład obszaru przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną M4 z podstawowym przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową wraz z urządzeniami towarzyszącymi.
Uzbrojenie: doprowadzenie wody można rozwiązać w oparciu o miejski wodociąg biegnący w ulicy Półkole. W opisanym terenie obowiązuje system kanalizacji ogólnospławnej. Odprowadzenie ścieków sanitarnych i wód opadowych można przewidzieć do przebiegającego w ul. Półkole kanału ogólnospławnego.
Szczegółowe warunki przyłączenia do sieci energetycznej Zakład Energetyczny określi po dostarczeniu przez nabywcę działek, wykazu zapotrzebowania mocy.
Istnieje możliwość zasilania gazem w oparciu o niskopiętny gazociąg usytuowany w ul. Półkole.
Przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia Wydział I Cywilny toczy się postępowanie o ustalenie drogi koniecznej do działki nr 144/8 przed działką nr 144/15.
Cena wywoławcza 287.000,00 PLN
Wadium 30.000,00 PLN.
Przetarg odbędzie się o godz. 8.30 w dniu 15 kwietnia 1999 r. w budynku Urzędu Miasta Krakowa przy ul. Wielopole 17 A, sala konferencyjna na parterze.
W przetargu mogą brać udział osoby fizyczne i prawne, które najpóźniej do dnia 12 kwietnia 1999 r. wpłacą wadium w podanej wyżej wysokości - na konto BWR SA II O/Kraków nr konta 19101051-88792-360-104 Wydział Finansowy UMK.
Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygra, zalicza się na poczet ceny nabycia działki. Wadium ulega przepadkowi w razie uchylenia się uczestnika, który przetarg wygra, od podpisania umowy notarialnej. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie niezwłocznie zwrócone na konto wpłacającego.
Cena działki ustalona w drodze licytacji jest płatna jednorazowo, najpóźniej w dniu zawarcia aktu notarialnego.
O terminie zawarcia umowy notarialnej nabywca zostanie powiadomiony do 21 dni od daty rozstrzygnięcia przetargu.

Szczegółowych informacji udziela Wydział Skarbu Miasta Urzędu Miasta Krakowa, ul. Grunwaldzka 8, pok. 301, tel. 411-23-12 w godzinach pracy urzędu.
Zarząd Miasta Krakowa zastrzega sobie prawo odwołania przetargu w uzasadnionych przypadkach.

Reklamy Ogłoszenia

Praca

AGENCJA „Pussy Cat” zatrudni panie, zakwaterowanie. 012/411-62-36. 634537

AKWIZYTORÓW, bardzo wysokie zarobki, zatrudnimy. 012/658-05-11, 012/657-99-44. 634742

APTEKA zatrudni kierownika. 012/267-25-64, 0501-45-06-05. 633976

APTEKA zatrudni mgr. farmacji. /012/413-88-70. 633289

BHP zlecone. /012/269-19-92. 631792

FIRMA gastronomiczna zatrudni kucharzy, bufetowych. 012/422-37-90 w. 299. 179007

FRYZJERKĘ przyjmę. 0501-473-963.

GIPSARIZY na tynki gipsowe. Tel. 0602-524-665, 0601-467-065. 634329

PIEKARZA ciastowego samodzielnego, możliwość zakwaterowania. /012/388-25-96. 633682

PLATFORMY wiertnicze - Morze Północne. Tel. (059) 146-244 (9-17). K-1840

ROZNOSENIE lub rozsyłanie materiałów reklamowych. Płacimy do 5.000 miesięcznie. Informacje bezpłatnie, Przedsiębiorstwo Promocyjno-Wdrożeniowe „Tele-Top”, 99-300 Kutno, Mickiewicza 3. 634919

SKLEP zatrudni krawcową. Oferty 179798 Kraków, Wiślna 2. 179798

SZKOŁA Podstawowa Nr 1 im. T. Kościuszki (i Gimnazjum) w Niedzwiedziu gm. Słomniki, zatrudni od dnia 1 września 1999 nauczyciela języka angielskiego w pełnym wymiarze godzin. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat szkoły, tel. /012/388-15-37. 179973

ZAKŁAD fryzjerski przyjmie fryzjerkę damską. /012/269-22-16. 179962

ZLECIMY pokrycie papą termozgrzewalną dachu o pow. 1850 m². 012/411-28-33. 634119

Szukam pracy

A. Szukasz pracowników? Zadzwoń! /012/422-30-33 wew. 407 (9.00-16.00 pon.-pt.). 632399

POSPRZĄTAM mieszkanie. 012/636-41-61. 179959

TECHNOLOG żywności, doświadczenie, dyspozycyjność. /012/632-87-37. 630598

Nauka

A. „Arma”. Kursy prawa jazdy. 012/632-70-19. 591248

A,B,C,D,E, prawo jazdy, palc manewrowy (darmowy), Micra, Punto, Star, Uno ekspres, zniżki dla pań i uczących się. /012/632-70-19, 0501-42-99-55. 633653

ANGIELSKI. /012/413-27-48. 179552

ANGIELSKI. 012/421-65-27. 179484

ANGIELSKI. Native Speaker. /012/636-79-50. 622450

ANGIELSKI, matematyka, korepetycje. /012/648-92-90. 179585

ANGIELSKI, powtórzenie do matury. 012/634-48-75. 179431

„ANIA”, nauka jazdy, 012/644-92-08. 601396

BIOLOGIA. 012/412-03-06. 179591

FIZYKA. /012/657-04-99. 633912

FIZYKA, chemia. /012/636-89-24, 0501-139-779. 179600

KURS tańca. /012/634-44-25. 625219

ŁACINA. /012/421-21-73. 633500

MATEMATYKA. /012/412-36-87. 630594

MATEMATYKA. 012/633-46-75. 179598

MATEMATYKA. /012/643-60-86. 624993

MATEMATYKA. /012/647-92-10. 630724

MATEMATYKA, fizyka, chemia. 012/642-17-91. 612106

MATEMATYKA, fizyka, chemia. /012/644-26-54. 614369

MATEMATYKA, pełny zakres. /012/633-12-53. 632914

NIEMIECKI, nauczycielka. /012/655-85-01. 633610

POLSKI, każdy poziom. /012/412-02-31. 176822

PRAWO jazdy. 012/637-59-78. 627977

PRAWO jazdy, Szlak 65/107. 012/632-29-18, 636-45-66. 633747

PRYWATNE lekcje francuskiego. 0501-94-80-67. 179977

SEP, kurs zaczynamy 30.03.1999. 012/269-19-92. 634026

TANIEC. 0604-473-666. 632077

Matrymonialne

ATRAKCYJNE wieczorków. 0603-246-361. 634384

BEZTERMINOWO „Duet”, /012/645-48-16, 0501-927-735. 623607

BIURO samotnych. /012/429-23-68. 176276

EDEN. Oferty 622396, Kraków, Starowiślna 2. 622396

KAWALER /28 lat/, samotny, wysoki, pracujący, kulturalny, miły, bez nałogów, ceniący szczerość i zaufanie, pozna samotną, sympatyczną panią w wieku 23-28 lat, myślącą poważnie o życiu i założeniu rodziny. Oferty 633666 Kraków, Starowiślna 2. 633666

OSOBY samotne serdecznie zapraszamy do biura matrymonialnego „Ty i Ja”. 012/632-23-95, 012/654-51-33 (pon. - pt, 17.00-20.00). 179402

WDOWA (58) pozna miłego pana do 68 lat. Oferty 179929 Kraków, Wiślna 2. 179929

Kupno

A. Skup, komis, RTV. (012)411-55-75. 622964

ANTYCYZNE obrazy kupi Salon „Connaisseur”, Rynek Główny 11. /012/421-02-34. 178453

ANTYKI, malarstwo, rzemiosło, meble, kupię. /012/658-38-67. 633247

ANTYKI, obrazy, meble, srebra, inne. /012/632-71-97, 0501-251-136, /012/647-80-50. 620935

ANTYKI, obrazy, srebra, meble stylowe, kupi pilnie „Antyk”, ul. Smoleńsk 22, tel. 012/422-26-32. Wycena, transport bezpłatnie. Pożyczamy pieniądze pod zastaw antyków. 177605

EUROPALETY, platne gotówką. /012/285-65-28. 634636

KUPIĘ palety. /012/389-92-40. 633794

OBRAZY kupimy. 0601-511-332. 177609

PIANINO do remontu. 018/44-63-376. 633170

ZŁOM, makulatura, „Sinoma”, ul. Łowińskiego 9, /012/425-96-96. 177835

Sklepy

FLAGI. Tel. 012/266-16-79, 266-47-76. 626791

Sprzedaz

DREWNO kominkowe. 012/285-30-32. 625283

DZIAŁKĘ uzbrojoną, Kasinka Mała, oraz demę 8. /012/266-44-07. 634694

GARAŻE, montaż, transport, Nowy Sącz. 0601-49-53-33. 625998

GROBOWIEC, Rakowice, 5 miejsc. /012/657-44-77. 632389

GROBY, grobowce, okazja. /012/421-38-41. 620527

KOMPLET wycieczkowy (3, 2, 1) skóra ciemnobrązowa, rozkładany, niemiecki, stan bardzo dobry. Kraków, 0601-397-678. 179739

LADY, szafy, regały chłodnicze dla handlu i gastronomii. Promocja do 5% „Olmi”, /012/423-38-79. 622038

NAGROBKI granitowe, marmur, piaskowiec, stopnie, parapety itp. 012/271-41-07 - wieczorem. 634918

NOTEBOOK Fujitsu P II 233. 018/441-53-89. 634585

NOWE przyczepy gastronomiczne - sprzedam lub wynajmę. 0601-82-07-57. 632051

PARKIETY eksportowe, parkiety, panele z drzew egzotycznych, profesjonalne kleje, lakiery, oleje „Bona”, „Bergerseide”, „Deva”, Krak - Parkiet, Narzynieckiego 11. /012/412-43-58. 627705

PARKIETY, ul. Bałtycka 17. /012/415-63-18. 630587

PIANINO, stan bdb, okazjnie sprzedam. 0604-328-230. 633813

PILNIE stół bilardowy „8” calowy. 0501-409-575. 632621

PIŁA taśmowa do drewna. /012/274-60-49. 632397

PLOTTER bębnowy A-0, HP Draftmaster MX PLUS. 012/270-30-79. 634823

PRZYCZEPA, kurczak z rozna. 0602-249-229. 634010

PUSTAKI, przykrywy, kręgi. Tani transport Kamaz. /012/267-45-80. 626160

ROGALIKARKE. /012/633-70-50. 628579

SKRZYDŁA okienne, używane, zespolone 10 szt. 014/61-317-34. 634348

SREBRO stołowe na 12 osób. /012/266-96-13. 633806

SUCHE deski, frezarka. /012/2851-887. 634338

SUKNIĘ komunijną. /012/641-03-94. 634711

TARTAK - Uście Gorlickie, więźby dachowe. 018/351-62-40, 012/423-55-96, 0501-41-06-42. 627791

WÓZEK widłowy GPW. /012/38-85-368. 633633

WÓZEK widłowy RAK 7A. /012/274-60-49. 632402

Zwierzaki

COLLIE. 0604-412-052. 624141

JAMNIKI długowłose miniatury, po championach. 012/412-64-92. 179622

KOCIĘTA perskie i egzotyczne. 012/421-27-95. 633071

OWCZARKI niemieckie. /012/415-36-79. 634280

OWCZARKI, suczki do hodowli sprzedam. 012/283-14-46. 179963

PUDLE rodowodowe. /012/641-58-79. 631148

ROTTWEILERY rodowodowe, doskonała psychika. /012/632-45-18, 0501-48-04-16. 634058

SPRZEDAM piękne szczeniaki owczarka niemieckiego. /012/266-49-40. 179928

TERIERY szkockie. 012/412-47-30. 634098

YORKI. 0501-92-80-73. 634137

Motoryzacyjne

A. A. A. Auto powypadkowe kupię. 012/645-03-72. 614091

A. A. Alamy, blokady, haki, klimatyzacje, układy wydechowe. /012/636-19-80, Nałkowskiego 29. 633402

A.auta powypadkowe zdecydowanie kupię. /012/648-80-94. 611120

A.auta powypadkowe kupię. /012/423-37-21. 611124

ALARM. Antykidnaper, blokady, immobilisery. Konopnickiej 82. 012/269-06-07 622909

AUTOELEKTRYK. Autoalarm. Immobiliser, multi-lock. Radioodtworacz, montaż, serwis. Dostosowanie do norm europejskich, Szlak 26, 0601-43-14-39. 626827

AUTOGAZ, autoryzacja Daewoo Fiat, raty, Płaszowska 22, /012/656-27-75. 628252

AUTOGAZ autoryzacja Daewoo, „Fiat Auto Poland”, Cystersów 21, raty. /012/412-57-05, 413-88-21. 633198

AUTOSZYBY. /012/266-52-20, Zakopiańska. 176304

AUTOSZYBY, al. 29 Listopada. /012/413-10-27 całodobowy. 609118

BEZGOTÓWKOWE naprawy powypadkowe, płyta „Autorobot”. /012/657-76-76. 600478

CIĄGNIK T 25A, 1980, cena do uzgodnienia. (014) 61-103-77. 6502840

CINQUECENTO 1996, sprzedam. /012/633-99-18. 630207

CINQUECENTO 700, X 95, sprzedam. /012/415-38-21. 634566

CINQUECENTO kupię. 090-23-08-44. 176926

CITROEN ZX, 1994, sprzedam. 012/415-51-53. 179968

DAEWOO Matiz sprzedam. /012/425-20-78. 179987

ESCORT sprzedam. 012/637-55-06. 634863

FAVORITKĘ kupię. /012/274-18-10. 631609

FAVORIT, Polonez, kupię. 090-23-08-44. 176922

FIAT 126, listopad 1996, sprzedam. /012/429-73-07. 633823

FIAT 126p, 1981, tanio sprzedam. 0501-426-075. 634234

SERWIS OGUMIENIA

zaprasza serdecznie
Kraków, al. 29 Listopada 214,
tel. 415-01-78, w godz. 8 - 18.

OPONY OSOBOWE, DOSTAWCZE,
CIĘŻAROWE (TIR)

Sprzedaz - wymiana - atrakcyjne ceny

FIAT 126p, 1990, sprzedam. /012/647-58-79. 634793

FORD Orion 1.8D, 1991, sprzedam. /012/266-31-14. 179865

IVECO 35-10, 1993, sprzedam. 0602-78-98-16. 625533

MAZDA 626 1995, sprzedam. /012/425-20-78. 179986

MERCEDES 808 wywrotka z plandeką, Audi 100, sprzedam. /012/645-28-73. 632626

MITSUBISHI Pajero, 1993, wersja limitowana, sprzedam. 0601-44-07-63. 179916

NAJTAŃSZE ubezpieczenia OC, AC. /012/411-52-03. 631633

NISSAN Maxima 1987, pilnie sprzedam, cena 11.000,-/do uzgodnienia/. /012/262-22-80. 634189

NISSAN Primera, 2.0 SLX, 1991, 123.000 km, 16.000,-. 0602-215-105. 633490

OPEL Corsa, 1990, sprzedam lub zamienię powyżej 1995 (dopłata). /012/412-06-65. 634628

PEUGEOT 605 SRdt, 1990, 200.000 km, sprzedam. /012/412-61-14. 179741

**KASACJA POJAZDÓW
WSZYSTKICH TYPÓW**

MAXI SCHROTT

**KONCESJA WOJEWODY
KRAKÓW-NOWA HUTA**
ul. **Błokowa 5,**
tel. **(012) 643-09-48, 643-64-11**

POLONEZA kupię. /012/274-18-10. 631607

POLONEZ ATU 1.4, 16V, VIII 96, 9.700 km, ciemny brąz. 012/637-34-13. 179913

POLONEZ Caro 1600, 1993. 012/658-04-70. 179773

POLONEZ Caro 1.6 1993 r., 69 tys. km, sprzedam. 014/34-01-91 po 16.00. 634917

POLONEZ Caro diesel, 1994, stan b. dobry sprzedam. 0601-44-07-63. 179918

PRZYCZEPA wywrotka HL, 6 ton. /012/274-60-49. 632405

RENAULT Clio 1.1 RN, 5-drzwiowy, 1993, 65.000 km, 17.000,-. 012/637-14-61. 179781

RENAULT Espace 2.1 TD, 1992, sprzedam. /012/648-20-54. 634774

RENAULT Laguna, 1995, sprzedam. 0602-753-280. 634564

SPRZEDAM Fiat 126p, 1991, 62.000 km. 012/422-93-02. 633416

SPRZEDAM Fiata 126p, 1987. /012/423-84-24. 634380

SPRZEDAM Forda Sierra 2.0, 1991, Dolc, stan idealny. /012/653-03-88. 633765

SPRZEDAM Hyundai Sonata, 1990, bogate wyposażenie. /012/411-04-36. 634749

SPRZEDAM Mercedes 124 ED, 1993 r., 2000, 55 KW, 123.000 przebieg, biały, w rozliczeniu VW Variant. Tel. 018/471-29-69 wieczorem. 633817

SPRZEDAM udział Auto System (16 rat wpłacanych, odbiór Matiz lub wybrany model). 0602-73-00-93, 012/285-24-23 po 20.00. 179835

SSANGYONG Musso 2.9D, 07. 1996, zielony, gwarancja, zakupiony i serwisowany w A. S. O., pełna opcja. 0602-237-327. 179

NOWY dom z ogrodem na osiedlu Rajsko, sprzedamy. 012/636-93-54. 179922

POSZUKUJĘ do wynajęcia małego domu w Mysienicach lub okolicy. 090-32-90-92. 634587

PROPONUJEMY ponad 200 działek w Krakowie i okolicy. 012/637-83-80. 179750

SPRZEDAM 1/3 praw do nieruchomości, stanowiącej dwupiętrowy dom mieszkalny na działce 1200 m², w centrum Olkusza, wydzielone mieszkanie 168 m², nadające się także na biura, garaż i część ogrodu. /032/643-07-76 (po 17.00). 632179

SPRZEDAM 86 a. 012/645-08-86. 634483

SPRZEDAM działkę 4 ary z domkiem letniskowym w ogrodzie działkowym „Zabierzów”. /012/633-10-11. 179985

WYCENY. /012/636-68-52, 090-659-666. 630170

WYCENY, inwentaryzacje. /012/658-49-79, 0604-852-024. 627197

28 arów na Bielanych sprzedam. /012/425-20-78. 179988

Zguby

LEGITYMACJA AGH. Welna Bernadetta. 634830

LEGITYMACJA studencka PK, Barbara Kucharczyk. Dowód osobisty nr DB 9466776, wydany w Bielsku Białej. 634746

LEGITYMACJA studencka AE, Bieganowska Katarzyna. 634802

LEGITYMACJA Studium Medycznego. Giza Barbara. 634125

LEGITYMACJA UJ, Kosowska Karolina. 032/6-271-380. 179874

LEGITYMACJĘ I LO, Trendota Paweł. /012/429-75-42. 179679

LEGITYMACJĘ szkolną, Barbara Mikołajczyk. 179661

MICHAŁ Sieroń, legitymacja studencka AGH. 634715

UJDAK Damian, legitymacja studencka AGH. 634231

WASILEWSKA Anna, legitymacja studencka PK. 634536

Usługi

ALARMY. 012/269-06-07. 622913

ALARMY solidnie. 0601-400-867. 626716

ANTENY - 012/648-30-42. 626173

ANTENY Cyfra +. 0501-417-455. 624815

ANTENY, Cyfra+. 0604-34-89-99. 633815

ANTENY, Wizja TV. 0604-34-89-99. 633816

BLACHARSTWO, dekarstwo. 014/68-69-759. 632690

CYKLINOWANIA. /012/648-34-57. 630504

CYKLINOWANIA. 012/643-11-59. 632015

CYKLINOWANIE. 0603-276-555. 629918

CYKLINOWANIE, montaż. 0604-345-480. 628732

CZ. Czyszczenia dywanów, tapicerki „Karcher”. /012/632-52-14. 630503

CZYSZCZENIA. /012/412-72-58. Dywanów, tapicerki. 621292

CZYSZCZENIA. 012/647-61-38. 632776

CZYSZCZENIA. 1,5 zł/m². 090-325-772. Karcherem. 622525

CZYSZCZENIA. Dywaniarz. 012/649-92-39. 634428

CZYSZCZENIA dywanów. /012/644-54-52. 630544

CZYSZCZENIA Karcherem. 012/654-01-96. 630778

CZYSZCZENIE, /012/637-82-24 Karcherem. 623672

CZYSZCZENIE wykładzin, dywanów, tapicerki. Karcher. 012/423-12-21. 178746

ELEKTRO. A. Pomiary. B. Usterki. /012/415-24-10. 633757

ELEKTROINSTALACJE. /012/277-44-47. 624501

ELEKTROINSTALACJE. 0601-48-01-62. 624502

ELEKTROINSTALACJE. /012/632-91-16, 0604-27-91-16. 628996

ELEKTRYCZNE. 012/647-02-50. 622854

ELEKTRYCZNE - pogotowie. 0601-439-392. 634296

ELEKTRYK. /012/637-43-42. 624822

FLIZOWANIE, malowanie, reegips, panele, termatex, parkiety, remonty. 0604-498-926, 0603-274-985. 631777

FLIZOWANIE, malowanie. 012/642-10-22. 544944

FLIZOWANIE, remonty. 0603-390-688. 179640

FLIZOWANIE, tania, gwarancja. 012/266-85-99. 179611

GAZ. A. Hydraulika. Piecyki. 012/425-90-57. 626688

GRUZ, piasek. 0602-729-654. 607456

HYDRAULIKA. /012/423-23-95. 625584

INSTALACJE plastikowe. 012/654-46-75, 0602-78-37-17. 629232

KOPARKA - transport. 0602-35-01-08. 178385

KRATY rozsuwane. /0-12/632-02-49. 599581

LODÓWKI - pralki. 012/648-00-30. 633705

MALARSKIE. /012/429-51-77. 632170

MALARSKIE, kompleksowe wykończenia, remonty pomieszczeń, domów. /012/415-65-11. 633628

MALOWANIE. Gładź. Lakierowanie. VAT. /012/637-23-52. 623292

MALOWANIE, gładź. 0603-79-68-93. 178865

MALOWANIE, remonty. /012/412-34-67. 633206

MALOWANIE, tapetowanie, raufaza, doradztwo. 012/658-76-47. 178707

MALOWANIE, tapetowanie, gładź, flizowanie, inne. /012/270-66-56. 632085

NAPRAWA lodówek. /012/425-86-14. 625581

NAPRAWA pralek. /012/649-19-80, 0602-29-32-42. 621694

NAPRAWA preferencyjna Sony, Sanyo; dojazd gratis. 012/285-92-75. 174969

NAPRAWA RTV, Funai, Samsung, Myama, dojazd gratis. /012/285-94-14. 633881

OGRODZENIA. 012/658-05-03. 605127

PANELE. /012/647-32-44, 0501-470-676. 631432

PANELE, podłogi 28 zł. /012/ 419-29-60, 0602-640-528. 632499

PANELE, tania. /012/647-20-68. 633919

PANEL Mont. Tel. 0604 876-285. 632566

PRZEPISYWANIE. /012/648-44-22. 609322

PRZEPISYWANIE. /012/656-24-42. 631545

PRZEPROWADZKA. 012/643-46-83. 623849

PRZEPROWADZKI, Avia. /012/644-88-03. 178499

PRZEPROWADZKI, transport fortepianów. /012/267-24-79. 631440

SPRZĄTANIA biur, bloków, kamienic. /012/411-92-73. 627367

STUDNIE. 018/44-11-644. 628735

SZKLARSTWO całodobowe. 012/425-71-20. 621645

ŚCINANIE drzew. /012/285-30-32. 625281

ŚCINKA drzew. /012/632-95-71. 629658

ŚLUSARSTWO, montaż zamków, samozamykaczy, tapicerka, blacha. 012/423-05-03. 623694

TAPICER. 012/411-96-41. 624979

TAPICERKI, zabezpieczenia drzwi. /012/421-83-06. 630964

TRANSPORT. /012/643-47-60. 624505

TRANSPORT 1 do 14 ton, 18 europalet. /012/656-37-99, 0602-239-370. 582276

WIDEOFILMOWANIA. 012/645-47-68. 630765

WIDEO. /012/415-53-56. 178895

WIDEOFILMOWANIA. /012/632-33-46. 174468

WIDEOFILMOWANIE. 0601-86-00-31. 179106

ŻALUZJE. 012/423-70-09. 627337

ŻALUZJE, aluminiowe. /012/643-10-16. 632187

ŻALUZJE, drewniane. /012/643-10-16. 632187

ŻALUZJE, drewniane. /012/643-10-16. 632187

BUDOWY tradycyjne, szkielet drewniany. /012/269-23-03, 0501-717-923. 630237

DACHY. 0601-86-33-70. 623743

DOCIEPLANIE budynków. 0602-290-657. 544944

DOMKI drewniane letniskowe, tel. /013/43-202-15. 632996

FACHOWE ułożenie kostki brukowej. 0602-592-734, 012/413-82-41 w.19. 630717

FIRMA brukarska. 012/423-12-21. 633056

FUNDAMENTY, murowanie, stropy. /012/654-92-73. 630241

KOPARKA, wywrotki. 0501-384-126. 627984

KOPARKOŁADOWARKA „Case”. /012/28-37-204, 090-252-264. 178093

PROFESJONALNE PRZESUWNE ZABUDOWY BALKONÓW Z ALUMINIUM wykonuje firma „ANBUD”
Tel. 637-71-29 638-08-16

KWASOODPORNE wkłady kominowe. /012/272-08-62. 601542

OCIEPLANIE budynków. 012/412-40-61, 648-21-78. 632806

OCIEPLANIE, siding, tynki. /012/413-83-12. 629681

OGRODZENIA stylowe, metalowe. Bramy. /012/267-59-27. 574094

OSTRÓWEK, Star 6 t. /012/645-98-95, 0602-249-184. 616750

PANELE PCV, siding, hurtownia, montaż. 012/647-04-33, 0601-92-93-91. 172730

PANELE, tynki, siding. Rzetelnie. 0602-290-657. 611017

SIDING, ocieplanie, tynki. /012/412-71-42. 629683

SIDING, panele, tynki, docieplanie. Solidnie. Raty. /012/267-59-27. 611012

SUCHE tynki, wykończenia, tania. 0603-224-809. 602884

TYNKI. 0501-24-83-87. 629440

WYMIANA okien, drzwi. /012/632-26-08. 624030

Usługi dla biur

OPROGRAMOWANIE dla firm, konsultacje. 0602-74-84-07. 179303

Naprawy

LODÓWKI. 012/267-36-28. 622949

NAPRAWA pralek. 012/656-36-76. 633298

Transport

AUTO ciężarowe 22 tony, z dźwigiem samorozładującym. 012/413-88-13, 012/411-38-63. 627948

KAMAZ wywrotka. /012/411-11-68. 633072

MIĘDZYNARODOWY, krajowy. 0602-677-548, /012/267-52-40. 630958

TANI transport. /012/644-59-74, 0602-173-422. 630667

TRANSPORT Kamaz. /012/267-45-80. 626167

TRANSPORT kontenerami gruzu, śmieci. /012/658-28-33, 090-37-33-00, 0501-37-33-00. 624740

TRANSPORT z noszeniem, Żuk meblowy. 0604-22-14-77. 626270

Biznes

BIURO księgowo „Memaks”, al. Słowackiego 39. /012/633-49-97. 596858

DZIAŁAJĄCE gabinety stomatologiczne sprzedam. 0601-473-862. 178652

LICENCJONOWANE biuro rachunkowe. 0602-75-50-57. 179165

LINIĘ do produkcji drzewnego brykietu opałowego sprzedam. /012/266-51-20. 631648

RAJSTOPY /012/ 656-10-84 Hurtowe Centrum Pończosznicze. 178678

REWELACYJNE systemy Multilotka. 0604-319-354. 634330

WYDZIERZAWIĘ kontener, plac Imbramowski. 0603 246-361. 634379

Pożyczki

A. Atrakcyjne pożyczki pod RTV, złoto, samochody, nieruchomości, działki, najkorzystniejsze oprocentowanie. Rabaty, skup, komis. Grzegorzeczka 17, tel. /012/411-55-75. 622968

ATRAKCYJNY lombard, udzielanie pożyczek. Długa 76. 012/632-43-66. 628797

ATRAKCYJNY lombard, Długa 5. Pożyczki pod zastaw wszystkiego, także nieruchomości. 012/430-01-23. 628800

„KERAM”. Pożyczki pod zastaw, korale, antyki, złoto, srebro, RTV. Skup-komis, sprzedaż. Starowiślna 12. 012/429-42-61. 622934

KORZYSTNY lombard, Kalwaryjska 18 na przeciw Korony. /012/65-65-150, 0601-56-51-50. 623209

LOMBARD „Va Banque”, ul. Wielopole 13. /012/422-23-90, /012/421-74-75. Najniższe oprocentowanie pod wysokie pożyczki udzielane pod zastaw nieruchomości, parceli, samochodów itp. 633503

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

POŻYCZKI pod zastaw wszystkiego! Lombard, ul. Kalwaryjska 43, czynne; pon-sob. Tel. /012/656-56-77, 0601-511-899. 632478

Różne

ALE Przyjścia- Wesela! /012/278-36-14. 622983

AMERYKAŃSKI hit. 012/644-22-20. 634362

AMERYKAŃSKI hit. 0604-301-506. 621898

MASAŻ leczniczy. 0602-44-66-25. 1759

Sport

Eliminacje Młodzieżowych Mistrzostw Europy

Kłeska w Southampton

Anglia - Polska 5-0 (1-0)

W rozegranym wczoraj w Southampton eliminacyjnym meczu Młodzieżowych Mistrzostw Europy, będących jednocześnie eliminacjami do olimpiady w Sydney, Polacy przegrali z Anglią 0-5. Bramki: Bowyer (40 i 80), Lampard (53 - rzut karny i 59), Hendrie (72).

Anglia: Wright - Nills, Ball, Brown, Beattie, Johnsson, Lampard (78 Mullins), Carragher, Bowyer, Jansen (61 Euell), Hendrie (74 Curtis).

Polska: Bledzewski - Głowacki, Terlecki, Pęczak, Scherfchen (56 Sokołowski), Kosowski, Jakubowski (82 Kubik), Bykowski (64 Włodarczyk), Dawidowski, Wichniarek.

Od początku uwidoczniła się przewaga Anglików. Jako pierwszy bramkę Bledzewskiego zagroził Lampard, jednak Anglik niezbyt czysto uderzył piłkę. W 22 min przed stratą gola uratował naszą drużynę Terlecki, który wybił piłkę z linii bramkowej. Wreszcie w 40 min Bowyer efektywnym dryblingiem minął Terleckiego oraz Kosowskiego i precyzyjnym strzałem w „długi” róg posłał piłkę do siatki. Po przerwie nadzieje Polaków na odrobienie straty szybko rozwiał kapitan Anglików Frank Lampard, który najpierw wykorzystał rzut karny (problematyczny faul Terleckiego), a chwilę później popisał się fantastycznym strzałem z 20 me-

trów, posyłając piłkę w górny róg bramki Bledzewskiego. Chwilę później bliski zdobycia honorowego gola był Dawidowski, ale po jego strzale piłka odbiła się od słupka. Następne gole dla gospodarzy padły po fatalnych błędach polskiej defensywy. Hendrie i Bowyer pokonali Bledzewskiego strzałami z najbliższej odległości.

W drugim meczu grupy V: Szwecja - Luksemburg 3-0 (1-0). Bramki: Berglund (4), Melberg (79), Wallerstedt (90).

1. Anglia	4	12	13-0
2. Polska	3	4	7-7
3. Bułgaria	3	4	4-4
4. Szwecja	3	3	4-4
5. Luksemburg	3	0	0-13

(GW)

■ **PORAŻKA HOKEISTÓW.** W towarzyskim meczu hokeja na lodzie Polska przegrała w Warszawie z Danią 4-6 (1-0, 1-3, 2-3). Bramki dla Polski: Malicki (3 i 51), Justka (29), Z. Podlipni (53).

■ **ZŁOTO DLA BLANKI.** Blanki Isielonis (Hotpajak Kraków) zdobyła złoty medal w slalomie gigancie w Snowboardowych Mistrzostwach Polski ERA GSM z nagrodami Żywiec w drugim dniu imprezy rozgrywanej w Szczyрку. Druga była Jagna Marczałajtis (Alpinus Zakopane), a trzecia Małgorzata Rosiak (Red Bull Meszna). W rywalizacji mężczyzn najlepszy był Łukasz Starowicz (Burton Bielsko-Biała).

■ **SPARINGI LIGOWCÓW.** Lech Poznań - Elana Toruń 3-0, Amica Wronki - Bate Borisow (Białoruś) 3-1, Stomil Olsztyn - Legia Daewoo Warszawa 2-1.

■ **WYGRANA UNII.** W Gdyni rozpoczęły się mistrzostwa Polski juniorów w koszykówce. Mistrzowskiego tytułu broni drużyna Trefl Puzzle Gdynia. Wyniki pierwszego dnia grupa A Unia Tarnów - Piotrcovia 82-63, WTK Włocławek - Start Lublin 78-82; grupa B Pakmed Starogard Gdański - Iskra Częstochowa 87-76, Trefl Puzzle Gdynia - Wisła Kraków 93-82.

Regres sportowy

Sprawozdawczy Zjazd KOZPN

Wczoraj odbył się Sprawozdawczy Zjazd Delegatów Krakowskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. Zgodnie ze statutem KOZPN po dwóch latach działalności musiał złożyć sprawozdanie. W Zjeździe uczestniczył z ramienia PZPN Ryszard Kulesza.

Prezes KOZPN Ryszard Niemiec w swoim sprawozdaniu stwierdził: - Przez minione dwa lata działalności staraliśmy się utrzymać stan posiadania krakowskiej piłki nożnej, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i sportowym. Niestety musimy stwierdzić, że od strony sportowej nie było najlepiej. Wyjątkiem jest oczywiście Wisła, ale poza nią większość klubów zanotowała regres wyników. Równie niepokojące jest to, że większość klu-

bów działa na skraju ekonomicznego bankructwa, co odbija się głównie na zmniejszającej się liczbie drużyn młodzieżowych. Nigdy jeszcze nie było tak trudnego okresu dla piłki nożnej jak teraz.

Prezes Niemiec mówił także o konfliktach pomiędzy UKFiT a PZPN. - Sześć tygodni trwała kontrola w naszym związku i przez ten czas kontrolerzy dopatrzili się jednej nieprawidłowo rozliczonej delegacji na kwotę 100 złotych.

Dotychczasowe władze KOZPN rządzić będą jeszcze przez najbliższe dwa lata.

- Naszym zadaniem będzie podnoszenie poziomu krakowskiej piłki, zależy nam, aby więcej krakowskich zawodników występowało w reprezentacjach narodowych. (P)

Rechnio szóstą po „shorcie”

Anna Rechnio, po programie krótkim, jest szóstą zawodniczką świata. Wprawdzie przed rokiem w Minneapolis była po „shorcie” znacznie wyżej, bo na drugiej pozycji, jednak później spadła na piątą. W Helsinkach Polka liczy na odwrotną sytuację. „Lepsza mogłaby być tylko kombinacja potrójnego luzta z podwójnym toeloopem”.

Drugą z naszych reprezentantek Sabina Wojtala z Unii Oświęcim zaprezentowała się bardzo słabo, robiąc błąd przy każdym skoku. Zajęła odległe 23. miejsce, jednak szanse na awans jeszcze pozostały. Polka znalazła się w gronie 24 łyżwiarek, które awansowały do programu dowolnego.

Klasę po raz kolejny pokazała mistrzyni Europy Maria Butyrskaja, a niewiele gorsza od niej okazała się jej rodaczka Julia Soidatowa. Te dwie zawodniczki zajmują dwa czołowe miejsca po programie krótkim.

Rosjanie Andżelika Kryłowa i Oleg Owsianikow zostali w Helsinkach mistrzami świata w tańcach na lodzie. Srebrny medal zdobyli Francuzi Marina Anissina i Gwendal Peizerat, a brązowy Kanadyjczycy - Shae-Lynn Bourne i Victor Kraatz. Polacy Sylwia Nowak i Sebastian Kolasiński (MKL Łódź) uplasowali się na dziewiątym miejscu. (PAP)

Multi Lotek

8, 13, 14, 15, 23,
24, 25, 27, 28, 31,
40, 45, 48, 55, 57,
58, 65, 70, 76, 80

Twój Szczęśliwy Numer

10
4, 5, 28, 40

Srebrny medal tenisistek Wawelu

Tenisistki Wawelu zdobyły srebrny medal halowych, drużynowych mistrzostw Polski seniorek. Wczoraj przegrały w decydującym meczu z Merą Warszawa 0-3. 3. miejsce zajęł Górnik Bytom, po zwycięstwie nad Olimpią Poznań 2-1.

- Tak niewiele trzeba było do zdobycia tytułu - komentował wydarzenia na kortach Mery trener Wojciech Dynowski. - Zabrakło nieco lepszej koncentracji w przełomowych chwilach pojedynków i odrobiny szczęścia.

Katarzyna Strączy, próbująca zrewanżować się Paulinie Janus za porażkę w ćwierćfinale HMP przed kilku dniami, prowadziła w pierwszym secie 5-1, by od-

dać rywalce sześć gemów z rzędu. To miało zadadniczy wpływ na końcowy, niekorzystny dla krakowianki, rezultat potyczki.

Z kolei, Joanna Sakowicz w spotkaniu z Agatą Cioroch miała dwie piłki meczowe, nie wykorzystowała szansy i też przegrała. Pechowo walczyły też deblistki: Joanna Sakowicz i Magdalena Wojdyła.

WAWEL KRAKÓW - MERA WARSZAWA 0-3. Katarzyna Strączy - Paulina Janus 5-7, 6-4, 3-6; Joanna Sakowicz - Agata Cioroch 4-6, 6-3, 6-7 (7-9); Sakowicz/Magdalena Wojdyła - Janus/Cioroch 7-5, 6-7 (4-7), 5-7.

(SAS)

„Nóż w głowie Dino Baggio”

(INF. WŁ.) Dzisiaj o godz. 20 Program II TVP zaprezentuje spektakl pt. „Nóż w głowie Dino Baggio” w reżyserii Marka Piwowskiego, twórcy słynnego „Rejsu”. Reżysera zainspirował incydent, do jakiego 20 października ubiegłego roku doszło na stadionie krakowskiej Wisły; piłkarz AC Parma został wtedy ranny nożem rzuconym z trybun przez polskiego kibica.

„Nóż w głowie Dino Baggio” to satyryczny portret środowiska związanego z polską piłką nożną (w jednej z ról zobaczymy Włodzimierza Szaranowicza). Fabuła spektaklu jest fikcją: do Polski przyjeżdża komisja z Interpolu, która bada, czy tytułowy nóż rzeczywiście został rzucony. (LCK)

TOTO GOL

Dzisiaj i jutro odbędą się eliminacyjne mecze piłkarskich ME. W zakładach Toto-Gol należy typować bramkowe wyniki meczów. Poniżej przedstawiamy zestaw par, typy „Dziennika Polskiego”, typy ekspertów „Totolotka” SA i prognozę wyników.

1. Anglia - Polska	0-0	2-0	6	3	1
2. Dania - Włochy	2-1	1-1	2	6	2
3. Grecja	1-0	2-2	1	5	4
4. Francja - Ukraina	2-0	3-1	8	1	1
5. Hiszpania - Austria	2-0	2-1	7	2	1
6. Jugosławia - Chorwacja	0-0	2-2	3	4	3

Mecz w poz. 6 został przełożony na inny termin - wynik zastępczy będzie wylosowany w niedzielę. (FIL)

W lidze NHL

Atlantycki szczyt

Bój o pozycję lidera Atlantic Division wygrali w czwartek hokeiści New Jersey Devils. Drużyna Krzysztofa Oliwy pokonała Pittsburgh Penguins 5-3 i umocniła się na czele tabeli. Przewaga Devils nad zespołem z Pittsburgha wzrosła do trzech punktów. Oliwa nie grał w tym meczu.

Do gry wrócił Mark Messier. Kapitan drużyny Vancouver Canucks pauzował z powodu kontuzji w 18 meczach swego zespołu. Drużyna z Vancouver, mimo powrotu kapitana, przegrała z St. Louis Blues (1-4). Messier asystował przy jedynym голу gospodarzy, zdobytym przez Bryana McCabe'a. Tym samym zdobył punktowa Messiera za asysty wzrosła do liczby 1047. Dwa punkty więcej ma słynny Gordon Howe, który jest na czwartym miejscu w klasyfikacji wszech czasów.

CZWARTEK: New Jersey Devils - Pittsburgh Penguins 5-3 (McKay 12, Arnott 13 PP, Bombardier 46, Sykora 53 PP, Elias 60 EN - Kowalio 8, Hrdina 14, Barnaby 18 PP), **Dallas Stars - Los Angeles Kings 2-1** (Hogue 14, Hull 31 - Robitaille 25), **Vancouver Canucks - St. Louis Blues 1-4** (McCabe 7 - Pellerin 10, Young 17, Picard 22, Turgeon 23), **Phoenix Coyotes - Washington Capitals 4-2** (Stapleton 18, Reichel 22 i 25, Tkachuk 32 SH - Black 36, Bellows 53), **Calgary Flames - Montreal Canadiens 2-1** (Wiemer 37, Bure 55 - Weinrich 40 PP), **Boston Bruins - Chicago Blackhawks 3-3** (Heinze 32 PP i 40 PP, Bourque 42 - Probert 17, Amonte 28, Mironow 59 PP). (GW)

Stabilna Cracovia w 2000 roku?

● Przy ul. Kałuży inwestycja za 90 mln DM ● Początek prac w sierpniu, zakończenie za 14 miesięcy

W sierpniu tego roku na stadionie Cracovii przy ul. Kałuży mają rozpocząć się duże prace inwestycyjne, powstanie nowy budynek klubowy, centrum handlowo-biurowe z podziemnym garażem na boczny boisko, modernizowany będzie stadion piłkarski. Optymiści zakładają, że pod koniec 2000 roku inwestycja będzie ukończona. Ma ona pomóc Cracovii w wyjściu z trudnej sytuacji finansowej.

W realizacji inwestycji uczestniczą trzy podmioty: gmina Kraków (do niej należą grunty), CENTER IVACO CRACOVIA (spółka z o.o., która na 50 lat otrzymała te tereny od gminy) oraz niedawno powstała MKS Cracovia SSA (w tej spółce gmina posiada większość udziałów).

- Po blisko 4 latach rokowań i rozmów przystępujemy wkrótce do fazy realizacyjnej - powiedział nam wczoraj prezes CENTER IVACO CRACOVIA pan Ferdinand Michelmann z Niemiec. - Większość spraw formalnych mamy już załatwionych, praktycznie nie ma już odwrotu od tej inwestycji, bowiem jest ona uprawomocniona. Niektóre sprawy proceduralne przedłużałyby się, ale postanowiliśmy być cierpliwi. Czekamy teraz na pozwolenie na budowę. Mam nadzieję, że w sierpniu tego roku prace przy ul. Kałuży będą się mogły zacząć. Jeśli tak się stanie, to w październiku 2000 roku będą ukończone.

Koszt inwestycji oblicza się na około 90 milionów marek niemieckich. Byłaby to zatem największa inwestycja niemiecka w Krakowie w ostatnich 50 latach.

Jaki jest zakres inwestycji? Jak powiedzieli nam projektanci, panowie Wojciech Obtawicz i Waclaw Nickolson, w ramach inwestycji realizowane będą część sportowa i handlowo-usługowa.

Sport - powstanie nowy budynek klubowy od strony ul. Kraszewskiego o powierzchni

ok. 1000 m kw. Będą się tutaj mieścić szatnie, sauna z małym basenem, sala konferencyjna, kawiarnia. Do czasu wybudowania tego obiektu (8 miesięcy) IVACO postawi kontenery, które służyć będą za szatnie. Piłkarze nowym tunelem wchodzić będą na boisko. Przewidziana jest modernizacja samego stadionu, aby spełniał on wymogi UEFA. IVACO pokryje część kosztów zadania trybuny głównej.

Część handlowo-usługowa powstanie na miejscu zburzonego starego budynku klubowego i na obecnym boisku treningowym. Będą tutaj pomieszczenia biurowe, stoiska handlowe, w podziemiach parking na ok. 475 pojazdów (zgodnie z umową zarząd nad parkingiem ma przejąć Cracovia). Będzie też restauracja, z której można będzie oglądać zmagania piłkarzy na murawie.

- Ta inwestycja - powiedział wiceprezydent m. Krakowa Jerzy Jedliński - ma pomóc uratować tak zasłużony klub, jakim jest Cracovia. Miasto wniosło do spółki grunty, ta inwestycja jest pierwszym krokiem w kierunku prawidłowego zagospodarowania obiektów sportowych w Krakowie.

W ramach zawartej umowy IVACO wpłaca na rzecz spółki odpowiednie gratyfikacje (ich wysokości nie ujawniono) co pozwala klubowi przetrwać najtrudniejsze chwile. - Stoimy przed wielką, historyczną szansą - mówił prezes MKS Cracovia SSA Piotr Markiewicz. - To zależy jak zrealizujemy inwestycje przy ul. Kałuży, jak rozwiążemy sprawę terenów przy al. 3 Maja (stadion lekkoatletyczny i kąpielisko, oba w ruinie - mój przypis). Tereny przy al. 3 Maja są bezcenne, chcemy rozpisac konkurs na ich zagospodarowanie.

W Cracovii powiało optymizmem. Ale życie należy dopiero wówczas, kiedy plany staną się rzeczywistością. Będą zrealizowane. (AS)

W lidze koszykarzy NBA

Rewelacja z Portland

Wręcz fenomenalnie radzi sobie od początku skróconego sezonu NBA zespół Portland Trail Blazers. Koszykarze z Oregonu wygrali piąty mecz z rzędu i wysrubowali najlepszy bilans w lidze do 22 zwycięstw przy 5 porażkach. Tym razem ofiarą Blazers padli Phoenix Suns, czujący zapewne w nogach zwycięską batalię z LA Lakers.

Młoda i żądna sukcesu drużyna Trail Blazers to największa rewelacja obecnych rozgrywek. Portland, pozbawiony gwiazd pierwszego formatu, przegrał tylko jedną potyczkę (na 14) we własnej hali Rose Garden (z Utah Jazz). W meczu z Phoenix gracz z Portland zaimponował szczególnie walką pod tablicami (w zbiorce 56-31). - Graliśmy o jedno tempo wolniej niż rywale - skwitował z goryczą występ swej drużyny skrzydłowy „Słońce” Cliff Robinson.

CZWARTEK W NBA: Portland Trail Blazers - Phoenix Suns 97-84. Najwięcej punktów: B. Grant 22 (14 zb.),

Stoudamire 19, Wallace 15 (13 zb.) - C. Robinson 21 (4 przech.), Manning 17, Kidd 13 (8 as., 8 zb.).

Orlando Magic - Cleveland Cavaliers 96-86. Najwięcej: D. Armstrong 25, Ho. Grant 16 (13 zb.), A. Hardaway 14, N. Anderson 13 - Kemp 22 (16 zb.), Knight 15 (12 as.).

Denver Nuggets - San Antonio Spurs 65-86. Najwięcej: McDyess 17, Van Exel 16... Fortson 6 (16 zb.) - Duncan 28, D. Robinson 12 (13 zb.), Daniels 12. „Ostrogi” wygrały 12. mecz z ostatnich 13. Popis nieskuteczności gospodarzy - trafili ledwie 23 rzuty na 75!

Houston Rockets - Toronto Raptors 113-104. Najwięcej: Dickerson 28, Mogley 26, Phippen 16 (11 as.), Barkley 16 (14 zb., 9 as.), Olajuwon 12 - Carter 32, Christie 18. Do szóstego zwycięstwa z rzędu „Rakiety” poprowadziła tym razem młodzież. Debiutanci Michael Dickerson (24 lata) i Cuttino Mobley (25) rzucili 28 i 26 pkt, co dla obu jest osiągnięciem życiowym. (DEN)

Derby na Suchych Stawach, niedziela godzina 11

Hutnik: Pierwsze zwycięstwo?

HUTNIK - WAWEL, niedziela godzina 11, sędziuje Mariusz Knutel z Rzeszowa, w pierwszej rundzie 4-3 dla Wawelu.

Piłkarze Hutnika w trzech dotychczasowych meczach zremisowali z KSZO, Górnikiem Łęczna i w ubiegłym tygodniu przegrali 0-1 w Stalowej Woli. Dorobek punktowy nie jest zbyt imponujący, ale zauważyć trzeba, że rywalami Hutnika były zespoły ze ścisłej ligowej czołówki.

Teraz rywalem podopiecznych Aleksandra Brożyniaka będzie Wawel, zespół znajdujący się w bardzo trudnej sytuacji. „Wojskowi” przegrali przed tygodniem na własnym boisku ze Stalą Sanok 2-3, a dodać trzeba, że było to pierwsze zwycięstwo sanoczan w II lidze. W Hutniku nie lekceważą jednak zespołu z Bronowic.

- My nie dzielimy drużyn na mocniejsze czy słabsze - mówi drugi trener Hutnika, Andrzej

Targosz. - Razem z trenerem Brożyniakiem oglądaliśmy mecz ze Stalą i Wawel wcale nie musiał przegrać. Zdecydowały o tym błędy w obronie i brak szczęścia.

W niedzielę w Hutniku nie zagra oczywiście Kazimierz Moskal, który w Stalowej Woli otrzymał czerwoną kartkę, ale oprócz niego Aleksander Brożyniak będzie mógł skorzystać z wszystkich zawodników. Normalnie już trenują Michał Stolarz i Krzysztof Duda. (GW)

Wawel: Już z Szeligą

Po ostatniej, niespodziewanej porażce na swoim stadionie ze Stalą Sanok 2-3 piłkarze Wawelu znaleźli się o krok od III ligi. Do tego dochodzą nieuregulowane sprawy finansowe, zawodnicy dostali ostatnio 500 złotych zaliczki. Niektórym nie wystarczyło to na zapłacenie mieszkania.

Czy w tej sytuacji można liczyć na mobilizację graczy w obliczu bardzo trudnego pojedynku derbowego? - Liczę na ambicję zawodników, że jednak nie podali się - mówi trener Czesław Palik. - Hutnik grał w pierwszych meczach z kandydatami do eks-

traklasy i wypadł nieźle. To zespół zdecydowanie silniejszy od nas kadrowo. Nie zagra przeciwko nam Moskal, ale mają przecież Lacsabidze, pozyskanego z Wisły Weinara.

- W jakim składzie zagrać? - Wraca do zespołu Grzegorz Szeliga (po czerwonej kartce), będą miał więc wreszcie napastnika z prawdziwego zdarzenia. Prawdopodobnie trochę przemebluje skład, drużyna zagra w nieco innym ustawieniu. Zastanawiam się, czy nie wystawić w ataku obok Szeligi ciemnoskórego Tajudeena? Kolejny dylemat - kto na prawej pomocy - S. Kulawik czy

Nylec? Ostateczne decyzje podejmę przed meczem. A od poniedziałku Wawel nie ma gdzie trenować! Obiekty sportowe przy ul. Bronowickiej przeszły pod zarząd Śląskiego Okręgu Wojskowego, z którym klub, jak na razie, nie zawarł porozumienia. Perspektywy sportowe i organizacyjne rysują się przed Wawelem w czarnych kolorach.

Pozostałe mecze w gr. 2: Korona Kielce - KSZO, Avia - Stal St. Wola, Stal Sanok - Petrochemia, Ceramika - Hetman, Jeziorak - Piotrcovia, pauzuje Radomsko (wszystkie mecze w niedzielę) (AS)

Unia - Górnik Łęczna, niedziela, godz. 16

Przełamać strzelecką niemoc

UNIA TARNÓW - GÓRNIK ŁĘCZNA, niedziela, godz. 16, sędziuje Piotr Brodecki (Łódź). W pierwszej rundzie: 2-0.

Mecz dziewiątej w tabeli tarnowskiej Unii z plasującym się na trzecim miejscu Górnikiem Łęczna znów zapowiada się dla tarnowian bardzo ciężko. Górnik na wiosnę nie poniósł jeszcze porażki, wygrywając na własnym stadionie 6-0 z Stalą Sanok i 3-0 z Avią Świdnik oraz remisując w Krakowie z Hutnikiem 1-1. W Tarnowie trenowanym obecnie przez Władysława Łacha „górnikom” grało się jednak zawsze bardzo ciężko i do tej pory

nie udało im się jeszcze wyjechać z kompletem punktów. Podczas przygotowań do wiosennej rundy rozgrywek oba zespoły zmierzyły się w Straszynie, górą był wtedy Górnik, zwyciężając 2-1.

Tarnowianom w trzech dotychczasowych spotkaniach rundy rewanżowej nie udało się jeszcze zdobyć bramki i tylko bardzo dobrej postawie Mariusza Starwarza zawdzięczać mogą zwycięstwo w tej rundzie dwóch punktów. Do drużyny powróci jednak pauzujący w Ostrowcu z powodu grypy Krzysztof Palej i być może najsukuteczniejszemu napastniko-

wi Unii uda się wreszcie przełamać tę strzelecką indolencję. W niedzielnym meczu trener Zbigniew Kordela najprawdopodobniej nie będzie mógł natomiast skorzystać z usług Ousmana Tchiekoury, który w pojedynku z KSZO opuścić musiał boisko z powodu kontuzji nogi. Oprócz niego wszyscy zawodnicy Unii są w pełni sił, nikt też nie będzie pauzował za kartki. Paweł Brożek, który w ostatnim meczu po raz szósty w tym sezonie ujrzał żółty kartonik, zapłacił już boiem regulaminową karę i będzie mógł zagrać przeciwko Górnikowi. (STM)

W trzeciej lidze

Lider w Myślenicach

Cracovia:
bez Hrapkowicza?

CRACOVIA - KARPATY KROSNO, sobota, godz. 11 (w I rundzie 1-0).

- Jeśli chcemy liczyć się w walce o awans, powinniśmy zdobyć 3 punkty - mówi trener „pasów” Grzegorz Kmita. - Rywal wcale nie jest taki słaby, w ostatniej kolejce Karpaty pokonały błękitnych Kielce 2-1, mają mocniejszy skład niż jesienią.

W Cracovii pod znakiem zapytania stoi występ dwóch graczy: Hrapkowicza (uraz kolana) i Kmaka (skręcony staw skokowy). Wczoraj tylko lekko trenowali. Na pewno nie wystąpi kontuzjowany w Lublinie Depa. Hermaniuk reguluje swoje sprawy ze spółką, jego udział jest raczej wątpliwy, przy absencji Hrapkowicza i Kmaka partnerem Zegarka w ataku byłby Kowalik. (AS)

Ważne jak Wembley

GÓRNIK WIELICZKA - ALIT OŻARÓW, sobota, godz. 15 (w I rundzie 2-0).

- Alit to niewygodny rywal, jest rutynowanym zespołem z ogranyymi w wyższych ligach zawodnikami - mówi trener Górnika Robert Orłowski. - Termin meczu koliduje z czasem transmisji spotkań na Wembley, bo ustalając terminarz, braliśmy przede wszystkim pod uwagę dobro kibiców. Sobotni, popołudniowy termin wydawał się nam najbardziej dogodny, a o Wembley nie myśleliśmy. Z drugiej strony, nie sądzę, aby do-

stęp do stacji Canal+ był wśród naszych sympatyków powszechny. Tym, którzy wybiorą nasze spotkanie, postaramy się sprawić miłą niespodziankę, bo dla nas każde spotkanie jest tak samo ważne, jak dla reprezentacji Polski mecz na Wembley.

W zespole Górnika zagrają już Andrzej Pokrobo i Marek Szczygieł, którzy wyleczyli kontuzje. Nie wystąpią Paweł Płonka, który nadal się leczy i Brazylijczyk Joubert Parreiras. Nadal nie ma certyfikatu PZPN.

Prezentu nie będzie

DALIN MYŚLENICE - SIARKA TARNOBRZEŻ, niedziela, godz. 14 (w I rundzie 0-4).

- Czekajcie nas teraz trzy trudne mecze z rywalami wyżej od nas notowanymi. Zaczynamy od pojedynku z liderem tabeli, ale to nie oznacza, że się poddajemy - mówi trener Dalinu Wiesław Bańkosz. - Z reguły nie rozdajemy prezentów. Może wprowadzę drobne korekty w składzie, zastanawiam się, czy nie wprowadzić kogoś z ławki, a posadzić na niej czarnoskórych Djabonga i Tchiekourę, którzy ostatnio mnie nieco zawiedli. Wybór mam duży, nie ma w zespole kartek ani kontuzji.

W pozostałych meczach III ligi, gr. Małopolska Wschód spotkają się: Spartakus - Pogoń (s. 15.30), Polonia - Czujaw (s. 12), Błękitni - AZS Podlasie (s. 14), Szydłowińska - Sandecja (n. 15), Orleń - Lublinianka (n. 14), Tłoki - Wiśłoka (n. 11). (MAS)

Wisła w Niemczech

Dzisiaj z Hamburgerem SV

W czwartek, późnym wieczorem przebywający w zgrupowaniu w Niemczech piłkarze Wisły Kraków rozegrali sparingowy mecz z Werderem Brema. Spotkanie to, o czym już informowaliśmy, zakończyło się porażką wiślaków 1-2 (0-2). Honorowego gola dla krakowian zdobył Tomasz Frankowski w 55 minucie.

- Rywale zaskoczyli nas na początku meczu i po kontratakach szybko zdobyli dwa gole. Potem gra się wyrównała, a my mieliśmy kilka okazji do zdobycia gola. Jedną z nich wykorzystał Frankowski, który w sytuacji sam na sam posłał piłkę nad bramkarzem do siatki - powiedział menedżer Wisły Zdzisław Kapka.

Mecz rozegrany został w miejscowości Werdę położonej 40 kilometrów od Bremy. Spotkanie oglądało około tysiąca kibiców. Wisła wystąpiła w następującym składzie: Sarnat - M. Zając, Kałużny, Węgrzyn, Kaliciak - Pater (46 Dubicki), Bukalski, Kulawik, Sunday (75 Strak) - Moskałowicz (46 Niciński), Frankowski. Z powodu lekkiej kontuzji nie mógł wystąpić Bogdan Zając, zadebiutował natomiast pozyskany niedawno ze Szkoły Mistrzostwa Sportowego junior Paweł Strak.

W sobotę wiślaczy rozegrają sparing z HSV Hamburg, a do Krakowa powrócą w poniedziałek. (GW)

Rusza Puchar Ligi

Najpierw z wrocławiankami

Koszykarki ekstraklasy wracają na parkiety. Zaczynają się rozgrywki o Puchar Ligi. Wisła Cristal podejmuje dziś o godz. 18 Polifarb Wrocław.

W Pucharze Ligi drużyny grają między sobą tylko dwa spotkania. Rewanż we Wrocławiu 31 bm. W razie remisu w dużych punktach decyduje różnica małych. Inne pary to:

Color Cap Rybnik - Zapolex Toruń, Fota Porta - Polfa, ŁKS - Polonia Warszawa.

Ponieważ kadrowiczki przebywają obecnie w zgrupowaniu, przygotowując się do zbliżających się mistrzostw Europy, Puchar Ligi rozegrany zostanie bez nich. Wisła zagra więc dziś bez Szymańskiej-Lary, Mądrej, Czepiec i Wielebnowskiej. Po-

nadto z kadrą Rosji udało się do Japonii Nikonowa. Jak poinformował nas kierownik drużyny Zbigniew Stanek, pozostałe wiślaczki - tylko poza rekonwalescentką Chmiel - są do dyspozycji trenera Janusza Herdziny (Andrzej Nowakowski wyjechał z kadrą). Zagrają m.in. Marazite oraz po wyleczeniu kontuzji Janiszewska. (JOT)

Mistrzostwa Polski „Solidarności” w gigancie

Na starcie 246 osób

W Zakopanem, już po raz drugi, rozegrane zostaną mistrzostwa Polski „Solidarności” w slalomie gigantów kobiet i mężczyzn. Areną zawodów będzie Polana Szymoszkowa. Zawody rozpoczną się dzisiaj o godzinie 12.

Do mistrzostw Polski „Solidarności” zgłoszona została rekordowa liczba zawodniczek i zawodników. W slalomie gigantów wystartuje 246 osób.

Swoją udział w roli kibica zapowiedziała marszałek Senatu RP - Alicja Grzeškowiak.

Slalom gigant na Szymoszkowej rozegrany zostanie w 7 grupach wiekowych, również w kategoriach kobiet i mężczyzn. Gigant będzie miał co najmniej 30 bramek, a czas mierzony będzie elektronicznie. (W.JARZ.)

Drzwiami i oknami

Po żuźłowcach z Łotwy i Węgier akces do Wandy zgłasza Niemiec

W niedzielę o godzinie 14 krakowska Wanda organizuje drugi trening punktowany dla swych żuźłowców (wstęp po zakupie programu za 5 zł). Tym razem wystąpić już mają Łotysze: Nikoła Koksins i Aleksandr Biznja. Pojawić się ma ponownie Węgier Stefani Attila, który zrobił furorę w ostatnią niedzielę. Wszyscy trzej mają się spotkać w V wyścigu dnia.

Jakby tego było mało, na sobotnim treningu oczekiwany jest Niemiec Mathias Kroeger. Żuźłowiec ten testowany był ostatnio przez Śląsk Świętochłowice, ale, widać, szuka szansy na lep-

sze warunki płacowe. Czy znajdzie je w Krakowie? Żartowaliśmy ostatnio z dyrektorem Wandy, że obcokrajowcy, jak nigdy, pchają do tego klubu drzwiami i oknami. Wiesław Suśniak wdycha tylko głęboko, zastanawiając się, skąd wziąć na ich starty pieniądze. Jednocześnie marzy, by zaangażować Australijczyka Toda Wiltshira. To byłoby prawdziwe wzmocnienie, przypomnijmy, że australijski ślad przecierał w Wandzie przed laty Shane Parker.

W kręgu zainteresowań krakowian są także nowi Polacy. W niedzielę ma się stawić Paweł

Borowiecki, leszczynianin, który miał sporą przerwę w startach, ale teraz chce odnowić licencję. Wraz z Waczyńskim i Remianem ma stanowić rezerwę punktowanego treningu, który tym razem zostanie rozegrany według starej tabeli biegowej. Oto składy, jakie zestawili trener Józef Kafel.

Wanda I: 1. Korbel, 2. Słezak, 3. Daniszewski, 4. Niemczura, 5. Koksins, 6. Włodarczyk, 7. Grudniak.

Wanda II: 9. Rachwałik, 10. Biznja, 11. Wronkowski, 12. Zaręmba, 13. Attila, 14. Rudzki, 15. Żurawski. (KAW)

Kalendarzyk sportowy

PIŁKA NOŻNA

II liga: Hutnik - Wawel (n. 11)

III liga: Cracovia - Karpaty (s. 11), Górnik Wieliczka - Alit (s. 15), Dalin - Siarka (n. 14)

IV liga: Garbarnia - Wieczysta (s. 12, mecz na boisku Wieczystej), Kabel - Karpaty Siepraw (s. 12), Wisła II - Alwernia (n. 11), Świt - Multivita Krywnica (n. 15), Proszowianka - Wolania (n. 15)

V liga: Borek - Wiśłanka Grabie (s. 13), Gościbia Sułkowice - Węgrzycanka (s. 16), Raba - Cracovia II (s. 16), Strażak - Podgórze (n. 11), Pogoń Skotniki - Orzeł Piaski Wielkie (n. 15), Skalanka - Clepardia (n. 15), Niedźwiedź - Prokocim (n. 15), Gdovia - Nadwiślanka (n. 15)

Klasa A, grupa I: Zwierzyniecki - Dąbski (s. 14), Nadwiślan - Słomniczanka (s. 14.30), Wisła Czernichów - Grębałowianka (s. 15), Latnik Kryspinów - Lis-

czanka (n. 11), Sparta Skrzyszowice - Krak Gamma Szczyglice (n. 12), Wawel II - Hutnik II (n. 14 mecz na boisku Hutnika); grupa II: Puszczka - Kabel II (s. 12), Prądniczanka - Orzeł II (n. 11), Podgórze II - Piłkarz Podłęża (n. 14.30), Czarnochowice - Rożnowa (n. 15), Czarni Staniatki - Wisła Niepołomice (n. 15), Wolni Kłaj - Bronowianka (n. 15), Zryw Szarów - Biezanowianka (n. 15); grupa III: Staw Polanka - Garbarnia II (n. 14), Krakus Szwosowice - Pasternik Ochojny (n. 14), Pci-mianka - Armatura (n. 14), Zielonka Wrząsowice - Skawinka (n. 14), Clavia Świątniki Górne - Skalniki Trzemesnia (n. 14), Grodzisko Raciechowice - Dziewiarz Tyniec (n. 14), Tempo Rzeszotary - Iskra Krzęcin (n. 14)

Klasa międzyokręgową juniorów: Krakus Nowa Huta - SMS Kraków (s. 11), Wanda -

Hutnik (s. 12), Wisła - Glinik Gorlice (s. 12), Wawel - Cracovia (s. 12).

KOSZYKÓWKA
Puchar Ligi koszykarek: Wisła Cristal - Polifarb Wrocław (s. 18)

II liga kobiet: Korona - Orzeł Polkowice (s. 17)

SIATKÓWKA
II liga mężczyzn: Wawel - Ikar Legnica (s. 17, n. 11)

PIŁKA RĘCZNA
Międzynarodowy turniej dziewcząt i chłopców o Puchar Lajkonika (hala Tomeksu s. 8.15-17, n. 8-13.30, hala AWF s. 8-18)

II liga kobiet: Gościbia Sułkowice - Sokół Żary (s. 17)

TENIS STOŁOWY
Ekstraklasa kobiet: Wanda - Bronowianka I (s. 17)

I liga kobiet: Bronowianka II - AZS Wrocław (s. 15) (PAN)

Przed meczem na Wembley

Teraz albo nigdy

Jest takie piłkarskie powiedzonko - jeśli chcesz zremisować mecz, musisz grać tak, jakbyś chciał wygrać. W Londynie trener Janusz Wójcik wciąż przypomina o tym naszym piłkarzom. Piłkarze obiecują selekcjonerowi, że wyjdą na murawę stadionu Wembley z mocnym postanowieniem - teraz albo nigdy!

Dariusz Adamczuk, grający na co dzień w szkockim FC Dundee, w wywiadzie, który ukazał się w „Daily Star”, mówi: „Może to dla angielskich fanów nie jest przyjemne, ale uważam, że właśnie nadarza się nam idealna okazja do przewrótka złej passy. Grałiśmy trzynastokrotnie z Anglikami, a ostatni raz udało się wygrać ćwierć wieku temu - 2-0 w MŚ '73 w Chorzwowie. Nareszcie nadszedł czas na sukces i to w jaskini lwa”.

Polscy piłkarze w piątek trenowali przez godzinę, wykorzystując przysługujące im prawo do zapoznania się z warunkami, jakie panować będą na murawie Wembley o tej samej porze w sobotę. Od strony organizacyjnej nie były to zajęcia odbiegające od ostatnich treningów, które prowadził Janusz Wójcik na stadionie Legii. Wszystko robiono luzniej, bez angażowania się w walkę o piłkę, co grozi zawsze niepotrzebnymi kontuzjami. Świeciło słońce, a idealna murawa już obeschła po porannym deszczu.

Trener Janusz Wójcik poświęcał maksimum uwagi podbudowaniu psychiki. Dało się słyszeć, jak dowcipnie komenderował grą swoich pupilów, a od czasu do czasu zwracał się do nich z pytaniem: dlaczego jesteście smutni - trzeba się cieszyć i uśmiechać. Podobnie zachowuje się Kevin Keegan, do którego Angliki od razu nabrali wielkiego zaufania, jako do dawnej gwiazdy stadionów, która obecnie wyróżnia się skutecznością treningu drużyny ligowej. Podczas konferencji prasowej, która odbyła się natychmiast po treningu biało-czerwonych, zapytano Janusza Wójcika, co sądzi o Kevinie Keeganie.

- To był wspaniały piłkarz i fakt, że zdecydował się wziąć drużynę Anglii w kluczowym momencie eliminacyjnych rozgrywek mistrzostw kontynentu, nie był dla nas najszcześniejszy. Słyszałem o jego metodach mobilizowania zespołu i odnoszę się do mojego vis-à-vis z szacunkiem, na jaki zasługuje. Ale jako trener nie muszę mieć kompleksów. Grałem chyba ośmiokrotnie z drużynami angielskimi i w tych konfrontacjach moi podopieczni nie tylko jeszcze nie przegrali, ale nawet nie zadowolili się remisem.

Zapytany o to, czy brak Michaela Owena jest dużym osłabieniem rywali, Wójcik powiedział: - Dla angielskiego futbolu strata jednego, a nawet kilku reprezentacyjnych graczy, oznacza znacznie mniej niż dla nas np. ubytek Sylwestra Czereszewskiego. Owen jest supertalentem, ale jego styl gry akurat odpowiada naszym obrońcom. Szybki napastnik, rzadko stwarza zagrożenie bramki z dalszej odległości i niechętnie pozbywa się piłki, kiedy już przeprowadza swoje rajdy. Nam większy kłopot sprawiają rośli, skoczni zawodnicy, potrafiący zagęszczać przedpole bramkowe na dłuższy okres i z tym problemem przede wszystkim muszą uporać się Łapiński, Zieliński oraz obaj boczni obrońcy.

Obserwatorem Anglików był Dariusz Śledziwski. Jego zdaniem, Kevin Keegan postawił słusznie na Andy'ego Cole'a, który jest wielkim pupilkiem tego szkoleniowca. Z obserwacji Dariusza Śledziewskiego wynika, że para napastników Shearer - Cole jest jeszcze groźniejsza niż duet Shearer - Owen.

Śledziwski uważa, że Keegan zasłużył na często stosowane określenie „Mr McMotivator”. Stworzył on fantastyczną atmosferę w gronie kadrowiczów, którzy zapomnieli o niesnaskach i stoją murem za swoim szkoleniowcem.

Bez Adamsa

Keegan ogłosił skład

Selekcjoner reprezentacji Anglii - Kevin Keegan podał wczoraj skład swej drużyny na sobotni mecz z Polską. Keegan zdecydował, że partnerem kapitana drużyny Alana Shearera w ataku będzie Andy Cole z Manchesteru. 27-letni napastnik po raz czwarty został powołany do narodowej jedenastki. Plaga kontuzji prześladowała Anglików do końca - w piątek okazało się, że nie będzie mógł grać obrońca Arsenalu - Tony Adams. Jego miejsce w reprezentacji zajął kolega klubowy - Martin Keown. Skład reprezentacji Anglii: Seaman - G. Neville, Keown, Campbell, Le Saux - Beckham, Sherwood, Scholes, McManaman - Shearer, Cole. W rezerwie pozostaną: Martyn, P. Neville, Parlour, Redknapp, Armstrong.

Keegan jest raczej spokojny o wynik meczu. W wypowiedzi dla „The Mirror” Keegan, nazywany tu „Mr Motivator”, zapewnił: „Nie ma się co obawiać, nic złego się nie zdarzy”.

„The Times” zastanawia się, jak pod nieobecność kontuzjowanego Michaela Owena ułoży się współpraca między dwoma napastnikami - Colem i Shearerem. Ci dwaj piłkarze są klasycznymi środkowymi napastnikami i wg „Timesa”, Keegenowi nie będzie łatwo podjąć decyzji, który z nich ma zagrać z prawej, a który z lewej strony.

W komentarzu redakcyjnym „The Times”, Robert Elms zastanawia się, jak to możliwe, żeby niemal w każdych ostatnich eliminacjach los łączył zespoły Polski i Anglii. Dziennikarz podkreśla, że Polacy kojarzący się do niedawna na Wyspach z niewymawialnymi nazwiskami i dekatyzowanymi jeansami zajmują niepoślednią rolę w historii światowego futbolu. Elms ceni w Polakach waleczność, hart ducha, czemu niejednokrotnie dala wyraz z trudnych momentach swojej historii. Te cechy są wg niego wielkim atutem polskich piłkarzy.

Polska gola Fot. PAP/CAF

Trzy zdania z za słupka

Klasyfikacja

Nie tak bardzo ważny jest wynik meczu Polska - Anglia. O wiele ważniejsze jest to, aby polscy piłkarze nie skompromitowali się na Wembley. Jeśli nie będą mogli być lepsi od drużyny angielskiej, to niech chociaż będą lepsi od angielskich kibiców...

TOMASZ DOMALEWSKI

Sonda „Dziennika”

Sukces czy klęska?

- Czy Pan (Pani) będzie oglądać mecz? Jaki będzie wynik? - to pytanie w naszej minisondzie przed meczem Anglia - Polska.

ANDRZEJ GOŁAŚ (prezydent m. Krakowa): - Mecz oczywiście oglądnę. Moja prognoza to 1-1 na Wembley!

JAN TOMASZEWSKI (uczestnik meczu na Wembley w 1973 r.): - Trzeba przetrwać spodziewany szturm Anglików w pierwszym kwadransie. Błędem moich następców na Wembley było, że padali przed gospodarzami na kolana. Jeśli teraz Polacy nie pozwolą Anglikom na pełną swobodę, to po-

winni powtórzyć nasz wyczyn sprzed wielu lat.

ZDZISŁAW KAPKA (menedżer Wisły): - Mecz bezpośrednio nie oglądnę, bo akurat Wisła gra z Hamburgerem. Niemniej nagrywamy go, zabrałiśmy specjalnie do Niemiec dekodery. Zobaczymy spotkanie na Wembley później. Typuję 2-1 dla Anglików.

MAREK GOLEMO (dealer samochodowy): - Będzie 4-0 dla Anglii. Oceniam szanse realnie. Angliki wychodzą już z kryzysu, jakim była sprawa z Hoddlem. Wysoko cenię Keegana, pamiętam go dobrze z występów na boisku, gdyż

mieszkałem wtedy w Anglii. Mecz oglądnę dopiero wieczorem.

JAN MATOGA (lat 12, uczeń szkoły nr 12 w Krakowie): - Śledzę wszystkie mecze reprezentacji. Na Wembley Anglia wygra 3-1. Polska jeszcze nie jest gotowa, by stawić jej czoła.

LESZEK WALANKIEWICZ (piłkarz Cracovii): - O godz. 11 mam mecz z Karpatami, więc spokojnie zdążę na transmisję. Nie posiadam dekodera, zobaczę spotkanie u kolegi. Marzę o remisie. Tylko byle nie stracić gola w pierwszych 20 minutach. Oby to było emocjonujące widowisko, pełne spieć, strzałów

i goli, po równo z obu stron. Jeśli jednak szybko stracimy gola, to będzie ciężko wyrównać.

MARCIN URBAŚ (lekkoołteta AZS AWF): - Transmisja jest zakodowana, mecz oglądnę więc w powtórcie. Jestem optymistą i dlatego stawiam na 1-0 dla Anglii. Czy to jest optymizm? Tak, bo regularnie z Anglią na jej terenie obrywamy. Oby teraz więc w jak najmniejszych rozmiarach!

PANI BARBARA (krakowska kwaciarka): - Znowu grają? Z Anglikami? Ale to maź oglądnie. Nasi wygra! Tylko, panie, czy gra jeszcze ten, jak mu tam, Boniek?! **Notował: (JOT)**

Grupa V

Szwecja - Anglia 2-1, Bułgaria - Polska 0-3, Polska - Luksemburg 3-0, Anglia - Bułgaria 0-0, Bułgaria - Szwecja 0-1, Luksemburg - Anglia 0-3.	1. Polska 2 6 6-0
	2. Szwecja 2 6 3-1
	3. Anglia 3 4 4-2
	4. Bułgaria 3 1 0-4
	5. Luksemburg 2 0 0-6

Sportowy ekran

SOBOTA. 10.30 TVN: NY Knicks - Phoenix (NBA); 13-17 EUROSPORT i 15.35 TVP 1: MŚ w łyżw. fig. (solistki); 15 CANAL PLUS i 21 TVP 2: Anglia - Polska (elim. ME); 15.30 ARD: Irlandia Pn. - Niemcy (elim. ME); 16 TVP 2: Wembley i co dalej...; 18 TWOJA WIZJA: Szwecja - Luksemburg (elim. ME); 19.05 RAI UNO: Dania - Włochy (elim. ME); 20-21 TVP 2: Nóż w głowie Dino Baggio (Teatr Telewizji); 20.45 EUROSPORT: Francja - Ukraina (elim. ME); 22.40 TVP 1: Sportowa sobota; 22.40 TWOJA WIZJA: Thompson - Nielsen (boks); 23-24.00 EUROSPORT: Szkocja - Bośnia, Irlandia Pn. - Niemcy, Grecja - Norwegia (elim. ME); 24.00 EUROSPORT: finał turnieju tenisowego ATP w Key Biscayne.

NIEDZIELA. 14 TVP 1 i EUROSPORT: MŚ w łyżw. fig. (pokazy); 16 WIZJA 1: Kryterium Asów (żużel); 19 EUROSPORT: finał turnieju tenisowego WTA w Key Biscayne; 19 TWOJA WIZJA: Korea Płd. - Brazylia (piłka nożna); 20.30 TVP 2: Dania - Włochy (elim. ME); 20.30-23 EUROSPORT: elim. ME (Turcja - Mołdawia, Czechy - Litwa, Białoruś - Szwajcaria, Rumunia - Słowacja, Izrael - Cypr); 21 TWOJA WIZJA: Gorący tydzień w NHL; 22 CANAL PLUS: Sport+ (mag.); 22 TWOJA WIZJA: Chicago - St. Louis (NHL); 23 DSF: Detroit - Seattle (NBA); 23.05 TVP 1: Sportowa niedziela; 23.20 CANAL PLUS: Za ciosem (mag. boks zawod.); 0.40 TVN: NY Knicks - LA Lakers (NBA).

Anglia

Bramkarze

David Seaman (Arsenal)	35 lat	48A - 0
Nigel Martyn (Leeds)	30 lat	9A - 0
Ian Walker (Tottenham)	27 lat	3A - 0

Obrońcy

Tony Adams (Arsenal)	32 lata	57A - 4
Sol Campbell (Tottenham)	24 lat	24A - 0
Rio Ferdinand (West Ham)	20 lat	6A - 0
Martin Keown (Arsenal)	32 lata	20A - 1
Gary Neville (Manchester U.)	24 lata	31A - 0
Phil Neville (Manchester U.)	22 lata	13A - 0
Gareth Southgate (Aston Villa)	28 lat	30A - 1

Pomocnicy

David Beckham (Manchester U.)	23 lata	21A - 1
Steve McManaman (Liverpool)	28 lat	22A - 0
Ray Parlour (Arsenal)	26 lat	0A - 0
Jamie Redknapp (Liverpool)	25 lat	11A - 0
Paul Scholes (Manchester U.)	24 lata	15a - 4
Tim Sherwood (Tottenham)	30 lat	0a - 0

Napastnicy

Chris Armstrong (Tottenham)	27 lat	0A - 0
Andy Cole (Manchester U.)	27 lat	3A - 0
Alan Shearer (Newcastle)	28 lat	47A - 22
Les Ferdinand (Tottenham)	32 lata	20A - 0

Polska

Bramkarze

Adam Matysek (Bayer Leverkusen)	30 lat	22A - 0
Kazimierz Sidorczuk (Sturm Graz)	31 lat	13A - 0
Bogusław Wyparto (ŁKS)	25 lat	3A - 0

Obrońcy

Jacek Bąk (Lyon)	26 lat	20A - 1
Tomasz Hajto (MSV Duisburg)	26 lat	21A - 2
Tomasz Kłos (Auxerre)	26 lat	9A - 1
Tomasz Łapiński (Widzew)	29 lat	31A - 0
Krzysztof Ratajczyk (Rapid W.)	26 lat	11A - 2
Rafał Siadaczka (Austria W.)	26 lat	9A - 1
Tomasz Wałdoch (VfB Bochum)	28 lat	47A - 2
Jacek Zieliński (Legia)	31 lat	29A - 1

Pomocnicy

Dariusz Adamczuk (Dundee Utd.)	29 lat	9A - 1
Jerzy Brzęczek (Maccabi Hajfa)	27 lat	38A - 3
Tomasz Iwan (PSV Eindhoven)	27 lat	18A - 2
Sławomir Majak (Hansa Rostock)	29 lat	18A - 0
Radosław Michalski (Widzew)	29 lat	18A - 0
Piotr Świerczewski (Gamba Osaka)	26 lat	40A - 1
Ryszard Czerwiec (Wisła)	31 lat	26A - 0
Krzysztof Nowak (VfL Wolfsburg)	23 lata	4A - 1

Napastnicy

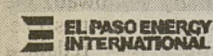
Andrzej Juskowiak (VfL Wolfsburg)	28 lat	30A - 13
Miroslaw Trzeciak (Osasuna)	20 lat	14A - 7
Wojciech Kowalczyk (Las Palmas)	26 lat	37 - 11
Maciej Żurawski (Lech)	22 lata	2A - 0

Ogónopolski Turniej Seitendo Karate

o Puchar Przewodniczącego
NSZZ „Solidarność” Małopolska
28 marca, w godz. 9.00-19.00

Centralny Ośrodek Przygotowań Olimpijskich
ul. Bronisława Czecha 1, Zakopane

Wstęp wolny

Niedziela

CANAL+

- 7.00-8.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 7.00 Łapu capu 7.15 Rozkodowany Bugs Bunny
8.00-12.25 PROGRAM KODOWANY
8.00 Kumple 2 - serial animowany
8.20 Co w trawie szeleści - film animowany
8.30 Mistrzowie w świecie przyrody II: Tygrys bengalski - francuski serial dokumentalny
9.00 „O prawo do śmierci. Historia Sue Rodriguez” - film USA (89 min)
10.30 Deser: Hilary - film krótkometrażowy
10.40 „Zgaga” - film USA (105 min)
12.25-14.00 PROGRAM NIE KODOWANY 12.25 Nie przepag 12.30 Reflektor - magazyn Magdy Małek 13.20 Strefa mroku (20) - serial s.f. USA
13.50-7.00 PROGRAM KODOWANY
13.50 Rock nad roll latającego spodka - film krótkometrażowy
14.05 „Jablecznik i Rosie” - film angielski (101 min)
15.50 Tajemnice oceanów - angielski serial dokumentalny
16.20 „Draka w Bronksie” - amerykańsko-hongkoński film akcji (86 min)
17.50 Złoto bez cenzury - francuski film dokumentalny
18.00 Deser: Życze sobie wszystkiego najlepszego - film krótkometrażowy
19.50 Szymon mówi show
20.00 „13 posterunek” (28) - polski serial komediowy
20.30 „Grunt to rodzinka” - komedia USA (1995), reż. Betty Thomas, wyk. Shelley Long, Gary Cole, Christine Taylor, Christopher Daniel Barnes (87 min)

Filmowa wersja jednego z najpopularniejszych seriali amerykańskich początków lat siedemdziesiątych. Liczna rodzina Bradych powraca na ekran we współczesnych realiach.

- 22.00 Sport +
23.20 Za ciosem - magazyn boksu zawodowego
0.15 „Szczeniackie wojsko” - komedia USA (93 min)
1.50 „Tunnel” - thriller USA (110 min)
3.45 Stracone życie - film dokumentalny USA
5.25 „Najlepsi kumple” - kanadyjski film akcji (86 min)

RTL7

- 6.20 Rodzina Potwornickich - serial komediowy USA
6.45 Trzecia planeta od słońca - serial komediowy
7.10 Komando Małolat - niemiecki serial kryminalny
8.00 Legenda Wilhelma Tella - serial przygodowy
9.00 Odjazdowe kreskówki: Calvin i pułkownik, Dżdżownica Jim, Denis Rozrabiaka,

- Kochany urwis, Pogromcy zła, Wing Commander
11.20 Wyprawy z National Geographic: Wśród pawianów, Zaginione imperium Tiahanaco, Gdy uderza piorun - serial dokumentalny
12.20 „Szranki na lodzie” - komedia USA (1943), reż. Charles Lamont, wyk. Bud Abbott, Lou Costello, Ginny Simms, Patric Knowles (82 min)
13.50 Deser: Hilary - film krótkometrażowy
14.40 Siódme niebo - serial komediowy
15.35 Savannah - serial USA
16.25 Zbawca ludzkości - serial komediowy USA
16.50 Zróbmy sobie dobrze - serial komediowy USA
17.15 Przebój komediowy: „Samotny facet” - komedia USA (1984), reż. Arthur Hiller, wyk. Steve Martin, Charles Grodin, Judith Ivey, Steve Lawrence (87 min.)
18.50 7 minut - wydarzenia dnia oraz prognoza pogody
19.05 McCall - serial sensacyjny USA
20.00 „Umieraj ze mną - zagadka M. Hammera” - film sensacyjny USA (1994), reż. Armand Mastroianni, wyk. Rob Estes, Pamela Anderson, Randi Ingerman, James Hong (87 min)

Do Mike'a Hammera, prywatnego detektywa, zgłasza się młoda dziewczyna szukająca zaginionego ojca. Wkrótce jednak Mike odkrywa, że klientka chce go wykorzystać w zupełnie innej sprawie.

- 21.40 Wieczór z wampirem - talk-show Wojciecha Jagielskiego
22.55 Oblicza Nowego Jorku - serial kryminalny USA
23.40 Pogoda dla bogaczy - serial USA
0.30 McCall - serial sensacyjny USA
1.20 Oblicza Nowego Jorku - serial kryminalny USA

NASZA TV

- 7.00 Nasz sklep
8.00 Wygraj! Wyśpiewaj! - program muzyczny dla dzieci
8.45 Popeye - serial animowany
9.15 Historie niesamowite (23) - serial USA
9.45 Gillette Sport - magazyn
10.15 Komputerowy świat (4) - serial s.f. USA
11.00 Kabaret Paka
11.15 Szczęśliwa Ósemka
11.45 Zbrodnie w obiektywie (12) - serial USA
12.45 Muzyczny regał
13.15 Życie zwierząt (63) - serial dokumentalny
13.45 Cinema - magazyn filmowy
14.15 Lista przebojów podwórkowych Bogdana Łazuki
14.45 Niedzielne kino: „Spełnione marzenia” - komedia USA (1994), reż. James Lemmo (91 min)
Para zwiariowanych przyjaciół postanawia wyruszyć

- z rodzinnego Cleveland do Hollywood. Żądni przygód i pełni nadziei bohaterowie wynajmują mieszkanie, do którego zostaje dostarczona dziwna przesyłka.
16.15 Żywioty Ziemi (4) - serial dokumentalny USA
16.45 Piękni i sławni, czyli nasza wizyta u... - program Doroty Wellman
17.15 „Dziewczyna Piętaszek” - komedia USA (1940), reż. Howard Hawks, wyk. Cary Grant, Rosalind Russell, Ralph Bellamy (92 min) Reporter zostaje nagle i wbrew swojej woli przemieniony w kobietę.
18.45 Na afiszu - wiadomości kulturalne
19.05 McCall (40) - serial sensacyjny USA
20.00 „Umieraj ze mną - zagadka M. Hammera” - film sensacyjny USA (1994), reż. Armand Mastroianni, wyk. Rob Estes, Pamela Anderson, Randi Ingerman (85 min)
21.40 Wieczór z wampirem - talk-show Wojciecha Jagielskiego
22.55 Horoskop na cały tydzień
23.05 Kalejdoskop filmowy: „Uprowadzona” - australijsko-niemiecki film sensacyjny (1983), reż. Frank Shields, wyk. Kerry Mack, Ralph Sicha (90 min)
Atrakcyjna młoda dziewczyna decyduje się uciec od swojego dotychczasowego życia i autostopem wyrusza w świat. Na kanwie autentycznych wydarzeń.
0.35 Zakończenie programu

HBO

- 8.40 „Pogromcy duchów 2” - komedia USA (1989), reż. Ivan Reitman, wyk. Bill Murray, Dan Aykroyd, Sigourney Weaver, Harols Ramis (103 min)
10.30 „Młode strzelby 2” - western USA (1990), reż. Geoff Murphy, wyk. Emilio Estevez, Kiefer Sutherland, Lou Diamond Phillips, Christian Slater (99 min)
Billy Kid i ocalała część jego bandy szukają schronienia w Meksyku. Pościg trwa.
12.15 „Taki już jestem” - komedia USA (1989), reż. Blake Edwards, wyk. John Ritter, Julianne Phillips (101 min)
14.00 „Mężowie i żona” - komedia USA (1996), reż. Harold Ramis, wyk. Michael Keaton, Andie MacDowell, Harris Yulin, Richard Masur, Anne Cusack (112 min)
Przepracowany inżynier, aby częściej bywać w domu, poddaje się klonowaniu.
15.55 „Gość w domu” - komedia USA (1995), reż. Randall Miller, wyk. Sinbad, Phil Hartman (104 min)
17.45 „Twierdza” - film USA (1996), reż. Michael Bay, wyk. Sean Connery, Nicolas Cage (130 min)
20.00 „Tajemnice Los Angeles” - film kryminalny USA (1997), reż. Curtis Hanson, wyk. Kevin Spacey, Kim Basinger, Russel Crowe, Danny De Vito (140 min)
Los Angeles w początkach lat pięćdziesiątych: metropolia przyszłości z mroczną, brutalną teraźniejszością. Ekranizacja wielowątkowej powieści Jamesa Ellroya.
22.15 HBO Na stojaka (9) - polski program rozrywkowy
Kolejne spotkanie z Marcinem Darcem.

- 22.50 „Kasyno” - film kryminalny USA (1995), reż. Martin Scorsese, wyk. Robert de Niro, Sharon Stone, Joe Pesci, James Woods (170 min)
1.35 „Mokra robota” - thriller USA (1996), reż. Reb Braddock, wyk. Alec Baldwin, Angela Jones, Bruce Ramsay, Barry Corbin (85 min)
3.05 „Twierdza” - film USA (1996), reż. Michael Bay, wyk. Sean Connery, Nicolas Cage (130 min)

POLSAT 2

- 6.00 Talent za talent 6.30 Oskar - magazyn filmowy 7.00 Życie jak poker (46) 7.30 Graczykowie (5) 8.00 Kojak (60) 9.05 Bonanza (54) 10.10 Jednostka marzeń - serial animowany 10.40 Przygody Hucka Finna - serial animowany 11.20 Tajemnicza wyspa (22) 11.40 Pacific Blue (10) 12.40 Miasteczko Evening Shade (5) 13.15 Wojna i pamięć (27) 14.15 „Josh Kirby, wojownik czasu (6): Ostatnia bitwa o wszechświat” - film s.f. USA (powt.) 15.45 Magazyn 16.00 Orbitalny posterunek (18) 17.00 Potężna dżungla (26) 17.30 Benny Hill - angielski program rozrywkowy 18.00 Kojak (61) 19.00 Pacific Blue (11) 19.50 Informacje 20.05 Scarlet (5) 21.05 Gorący temat (13) 22.05 Pierwsza fala (16) 23.10 „Kup i sprzedaj” - komedia sensacyjna USA (powt.) 1.00 Makakofonia, czyli ROCK M.K.K. - program muzyczny 1.30 Aficionado - magazyn muzyczny 2.00 Soundtrack - program o muzyce filmowej 2.30 DJ Club - program o muzyce techno 3.00 Disco Polo Live 4.00 Pożegnanie

Planete

- 6.20 Indianie Ameryki Płn.
6.55 Poza nawiasem (1/2)
8.20 Kolekcjoner całusów
8.50 Kroniki Popular science
9.00 Samotna planeta (8/39)
9.50 Rakiety w kosmosie
10.45 Zapomniane profesje
11.15 Historia Włoch XX wieku
11.45 Z wizytą w Covent Garden
12.45 Na tropach przyrody
13.10 7 dni z kanałem PLANETE
13.40 Liban. Palestyńscy uchodźcy
14.30 Eve Arnold
15.25 Wielkie bitwy historii
16.25 Tańczmy rock and rolla
17.30 Morze pełne życia (8/26)
17.55 Bob Denard - Korsarz republiki
18.50 Chile, uparta pamięć
19.45 Raport z arki (6 - ost.)
20.35 Galeria przestępców
21.25 Święte bioto
22.00 Życie i śmierć tajemniczego doktora Turinga
22.50 Aktualności z przeszłości
23.35 Kroniki Popular science
23.50 Wojna w Zatoce (4 - ost.)
0.50 Gorące rytmy z Santiago de Cuba

Discovery CHANNEL

- 9.00 Świat według Anny Walker: Ekwador i Wyspy Galapagos
9.30 Świat według Anny Walker: Namibia
Wyprawa Anny Walker na Wybrzeże Szkieletowe, gdzie pomaga ratować nosorożca i odwiedza Park Narodowy Etosha.
10.00 Pogromcy duchów: Opętanie
10.30 Pogromcy duchów: Ksiądz i nauczyciel
11.00 Ferrari: Mistrzowie wyścigów samochodowych
12.00 Stan gotowości: Morscy dowódcy
Program przedstawia współczesnych dowódców marynarki wojennej na świecie.
12.30 Top Guns
13.00 Galeria gangsterów: John Dillinger
14.00 Odrzutowce XXI wieku: Start!
15.00 Specjaliści: Wielkie porządki
16.00 Narzędzia wojny: Lotniskowce

- 17.00 Skrzydła: Latające trumny
18.00 Flightline - czyli wszystko o maszynach latających
18.30 Klasyczne ciężarówki
19.00 Okręty rakietowe
20.00 Zakrecone opowieści: Nietoperze
20.30 Fantastyczne stworzenia: Legendarne koty
Kot w różnych kulturach na przestrzeni dziejów: czczony, prześladowany.
21.00 Atlantyda
22.00 Podbój kosmosu
23.00 Życie przyszło z kosmosu
Jak powstało życie na Ziemi? Jedna z wielu hipotez mówi, że nasza planeta została skolonizowana przez mikroby z Marsa.
24.00 Czy możemy sięgnąć gwiazd?
1.00 Magazyn Discovery: Ochrona prezydenta
2.00 Z akt sądowych: Brzydkie sekrety
Wokół prawa oskarżonego do odmowy zeznań.

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

- 12.00 Archiwum rekina: Shark Feeders
12.30 Archiwum rekina: dajmy szansę rekinom
13.00 Bezlitosne żywioty: Earthquake!
13.30 Bezlitosne żywioty: Lot nad wulkanem
14.00 Urodzeni zabójcy: Jaguar - Year of the Cat
15.00 Skarby cenniejsze niż złoto
Nigel Pickford i Mike Hatcher poszukują starej chińskiej i japońskiej porcelany na dnie oceanu, około 65 km od wybrzeża Kambodży.
16.00 Wilds of Madagascar
17.00 Żywe skarby Europy
18.00 Indie w centrum uwagi: Rat Wars
Ludzie, którzy wbrew zaleceń oświaty zdrowotnej opiekują się szczurami.
18.30 Indie w centrum uwagi: Opiekun wielbłądów
Pastery opiekujący się największym w Indiach stadem wielbłądów. Zwierzęta ufają mu bezgranicznie.
19.00 Indie w centrum uwagi: Kraina tygrysa
Życie dwóch parków narodowych w Indiach.
20.00 Indie w centrum uwagi: Sprytnie małpy
20.30 Indie w centrum uwagi: Oko tygrysa
21.00 Deep Diving
Ukryty świat oceanu i rola, jaką odgrywają w nim rekiny.
22.00 Nowa wojna o pastwiska
Czy prowadzony na dużą skalę wypas krów i innych zwierząt hodowlanych powoduje niszczenie środowiska naturalnego? Spór pomiędzy konserwatorami przyrody i amerykańskimi ranczerami.
23.00 Wywiad z zombi
Podróż po Haiti w poszukiwaniu zombi.
23.30 Tajemnice neandertalczyków
24.00 Indie w centrum uwagi: Rat Wars
24.30 Indie w centrum uwagi: Opiekun wielbłądów
1.00 Indie w centrum uwagi: Kraina tygrysa

EUROSPORT

- 8.30 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
12.00 Wyścigi motocyklowe: MŚ w Kyalami, RPA (P)
13.00 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
14.00 Łyżwiarstwo figurowe: MŚ w Helsinkach, pokazy mistrzów (P)
16.45 Lekkoatletyka: przełajowe MŚ w Belfaście
17.15 Motocross: MŚ w kl. 250 ccm
18.00 Wyścigi motocyklowe: MŚ w Kyalami, RPA (P)
19.00 Tenis: turniej WTA w Key Biscayne, finał (P)
20.30 Piłka nożna: elim. ME '2000 (P)
23.00 Wiadomości (P)
23.15 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
0.15 Wyścigi motocyklowe: MŚ w Kyalami, RPA (P)

- 7.00 Zawód weterynarz
7.30 Dunbar i jego psy
Pokaz prawidłowej tresury psów.
8.00 Dom zwierząt
8.30 Z praktyki Harry'ego
9.00 Hollywood Safari: Ginący gatunek
10.00 Weterynarz
11.00 Yndi, ostatni koala
12.00 Człowiek i przyroda
Losy zagrożonych gatunków zwierząt.
13.00 Mozu - małpa śnieżna
14.00 Lekarz szympansov

- 14.30 Najbliżsi kręwni: Mistrzowie i uczniowie
15.30 Pataparau
16.30 Małpi świat (1)
Odwiedziny w rezerwacie w Dorset u grupy afrykańskich szympansov.
17.00 Małpi świat (2)
Małpa uzależniona od narkotyków.
17.30 Małpi świat (3)
Młode orangutany porzucone przez matkę. Matkuje im pracownica rezerwatu.
18.00 Małpi świat (4)
18.30 Małpi świat (5)
19.00 Małpi świat (6)
19.30 Małpi świat (7)
20.00 Święte małpy z Radżastanu
21.00 Tak trzymać
22.00 Goryle
Przeprowadzka rodziny goryli z Holandii do zoo w Australii.
23.00 Dzieci natury: Naczelne
24.00 Najbliżsi kręwni: Ntoloji, zwierzę polityczne

travel

- 13.00 Wzdłuż rzeki: D'Urville
13.30 Wirujący świat: Chile
Wizyta na Isla Negra, gdzie mieszkał Pablo Neruda, laureat Nagrody Nobla, i inne atrakcje Chile.
14.00 Podróż z przygodami: Nowa Zelandia
14.30 Smaki Włoch: Wenecja
15.00 Festyny i uroczystości: Barbecue w Puerto Rico
15.30 Dzika Irlandia
Kolejna część podróży alpinisty Dermota Somersa wzdłuż zachodniego wybrzeża Irlandii. Tym razem celem są wapienne skały w Burren.
16.00 Wielka Brytania z lotu ptaka
17.00 Magiczne Blue Mountains
Jaskrawe klify i kpiące roślinnością doliny australijskich Blue Mountains.
18.00 Wzdłuż rzeki: D'Urville
18.30 Wakacyjne plany
19.00 Smaki Włoch: Wenecja
19.30 Dzika Irlandia
20.00 Wymarzone podróże: Wyspy Podwiewtrzone
21.00 Tu i tam: Nowa Zelandia
21.30 Podróż z przygodami: Nowa Zelandia
Filmowa relacja z pięciodniowej podróży rowerem po Nowej Zelandii zwanej „najpiękniejszym końcem świata”.
22.00 Magiczne Blue Mountains
23.00 Csmaki Francji: Avignon
23.30 Wakacyjne plany
24.00 Judi i Gareth w Afryce
Pełna humoru relacja z wyprawy do Zimbabwe.
24.30 Wirujący świat: Chile

EUROSPORT

- 8.30 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
12.00 Wyścigi motocyklowe: MŚ w Kyalami, RPA (P)
13.00 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
14.00 Łyżwiarstwo figurowe: MŚ w Helsinkach, pokazy mistrzów (P)
16.45 Lekkoatletyka: przełajowe MŚ w Belfaście
17.15 Motocross: MŚ w kl. 250 ccm
18.00 Wyścigi motocyklowe: MŚ w Kyalami, RPA (P)
19.00 Tenis: turniej WTA w Key Biscayne, finał (P)
20.30 Piłka nożna: elim. ME '2000 (P)
23.00 Wiadomości (P)
23.15 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
0.15 Wyścigi motocyklowe: MŚ w Kyalami, RPA (P)

Za zmiany wprowadzone w ostatniej chwili do poszczególnych programów redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Telewizja

Niedziela

TVP1

- 7.00 Rolnictwo na świecie
7.10 Nasza gmina - program redakcji rolnej
7.20 Proszę o odpowiedź - program redakcji rolnej
7.30 Notowania - rolniczy magazyn ekonomiczny
8.00 Poranek filmowy
8.25 Teleranek
8.55 „Elza z afrykańskiego buszu” (8/13) - serial USA
Opowieść o sławnej oswojonej lwicy, na bogatym tle Afryki w dobie, gdy tradycyjne kultury plemienne zderzają się z cywilizacją białego człowieka.
9.45 Wiadomości naukowe
10.00 W Starym Kinie: „Ludzie w bieli” - melodramat USA (1934), reż. Ryszard Bolesławski, wyk. Clark Gable, Myrna Loy, Jean Hersholt, Otto Kruger, Elizabeth Allan (73 min)
Młody, dobrze zapowiadający się lekarz zamierza zrobić wielką karierę zawodową. Piękna, bogata narzeczona ma wobec niego inne plany. Ekranizacja uhonorowanej w 1933 r. Nagrodą Pulitzera sztuki Sidneya Kingsleya.
11.25 Zwierzęta świata. Żyjąca Europa (8/16): Wody śródlądowe (2) - angielsko-polski serial dokumentalny (emisja z teletekstem)
11.55 Zaproszenie do Teatru TV: „Brand”
12.00 Anioł Pański - transmisja z Watykanu
12.15 Czasy - katolicki magazyn informacyjny
12.25 Salomon - teleturniej wiedzy religijnej
12.50 Tańce polskie: Tańce staropolskie
13.00 Wiadomości
13.10 Tydzień - magazyn rolniczy
13.40 Goniec kulturalny - magazyn
14.00 Studio sport: Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Helsinkach - pokazy mistrzów
Widowiskowe występy zawodników, którzy zdobyli miejsca od pierwszego do piątego.
17.00 Teleexpress
17.25 Śmiechu warte
17.50 Dziennik telewizyjny - program satyryczny Jacka Fedorowicza
18.10 „Akademia policyjna” (23/26) - serial USA
19.00 Wieczorynka: Gumisie
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.56 Prognoza pogody
20.05 „Dom” (18, II seria) - serial TVP
Henio Lermaszewski zakłada kolejny interes. Andrzej Talar jedzie na Targi Poznańskie w atrakcyjnym towarzystwie.
21.40 Taksówka Jedyński: W korku, czyli damski detektyw - program rozrywkowy
21.55 Zwyczajni-niezwyčajni - widowisko publicystyczne
22.40 Pop Kanał
23.05 Sportowa niedziela
23.40 „Noc na ziemi” - film USA (1991), reż. Jim Jarmusch, wyk. Winona Ryder, Gena Rowlands, Giancarlo Esposito, Rosie Perez, Armin Muller-Stohl (122 min)
Opowieść o paru godzinach w taksówkach pięciu

taksówkarzy w pięciu różnych miastach świata, utrzymana w bardzo Jar-muschowskim klimacie.

- 1.45 Niewolnictwo we Francji - francuski film dokumentalny
2.35 Zakończenie programu

TVP2

- 6.20 Sport telegram
6.25 Echa tygodnia (dla niesłyszących)
6.55 Film dla niesłyszących: „Dom” (18, II seria) - serial TVP
8.25 Słowo na niedzielę (dla niesłyszących)
8.30 Program lokalny
9.35 Korzenie jedności - program redakcji katolickiej
10.00 Szalone liczby - teleturniej
10.30 Kręcioła - program dla młodzieży
10.50 Polska w NATO
11.00 Stulecie zwykłych ludzi (20) - Rok 1949: Wielki skok - angielski film dokumentalny
11.55 Polska w NATO
12.10 „Jak zakochać się, to tylko w Paryżu” - angielska komedia romantyczna (1955), reż. Rober Hammer, wyk. Alec Guinness, Vernon Gray, Elina Labaurdette, Claude Romain (75 min)
Wdowiec w średnim wieku wyjeżdża z synem na wakacje do Paryża, w nadziei, że uda mu się wyswatać potomka. Syn żywi takie same nadzieje w stosunku do ojca.
13.30 Polska w NATO
13.45 Ulica Sezamkowa - program dla dzieci
14.20 30 ton! - lista, lista - Lista przebojów
14.50 Polska w NATO
15.05 Familiada - teleturniej
15.35 „Złotopolscy” (126) - telenowela TVP
Kolejne afery związane z wykupem ziemi pod autostradę. Próba wytłumaczenia mieszkańcom wsi Zawojdy, na czym polega demokracja, kończy się fatalnie dla senatora Złotopolskiego.
16.05 To już 35 lat - benefis Trubadurów i Ryszarda Poznańskiego
16.45 Polska w NATO
17.05 „Chłopi” (2/13) - serial TVP (1972) reż. Jan Rybkowski
Monumentalna, świetnie obsadzona i rewelacyjnie grana adaptacja powieści Reymonta.
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Duety do mety - teleturniej
19.05 7 dni świat
19.35 Dlaczego to my - program dla dzieci
20.00 Cygańska noc na bis - program rozrywkowy
Przegląd najciekawszych pozycji II Międzynarodowego Festiwalu Piosenki i Kultury Romów, jaki odbył się w lipcu ub. roku w Ciechocinku, z udziałem znakomitych zespołów i gwiazd piosenki
20.30 Studio sport. Eliminacje Mistrzostw Europy w piłce nożnej: Dania - Włochy
22.15 Panorama
22.42 Prognoza pogody
22.45 Rozwiązanie konkursu audiotele
22.50 Gustawa Herlinga-Grudzińskiego rozważania o cnotach (8): Nadzieja
23.05 Ogród sztuk: Po co nam autorytet? - program Kamilli Dredek
23.35 Encyklopedia sztuki XX wieku. Totalitaryzm: Architektura zagłady (2) - angielski film dokumentalny, reż. Peter Cohen
0.40 „Syrop z siarki i piołunu” - thriller angielski

(1982), reż. Richard Loncraine, wyk. Sting, Denholm Elliott, Joan Plowright, Suzanna Hamilton (83 min)
Młody londyński włóczęga wkracza przebojem do zamkniętego domu i całkowicie odmienia życie mieszkańców.

- 2.00 Sport telegram
2.05 Zakończenie programu

POLSAT

- 6.00 Disco Polo Live
7.00 Twój lekarz - magazyn medyczny
7.15 Wystarczy chcieć
7.30 Jesteśmy - magazyn redakcji programów religijnych
8.00 Jumanji - serial animowany
8.30 Power Rangers - serial komiksowy
9.00 Kalambusy - program dla dzieci
9.30 Dyżurny satyryk kraju - program Tadeusza Drozdy
10.00 Disco Relax
11.00 Oni, ona i pizzeria (5) - serial komediowy USA
Co się dzieje, gdy na drodze najlepszych przyjaciół, razem studiujących i pracujących, pojawia się piękna dziewczyna.
11.30 Sabrina, nastoletnia czarownica (41) - serial komediowy USA
12.00 Zapytaj Harriet (6) - serial komediowy USA
Szaleni krzepiąca opowieść o tym, jak młody dziennikarz, aby zrealizować się zawodowo, musi przebrać się w damskie ciuchy.
12.25 „Książę w Nowym Jorku” - komedia USA (1988), reż. John Landis, wyk. Eddie Murphy, Arsenio Hall, James Earl Jones, John Amos, Madge Sinclair, Cuba Gooding, Jr., Eriq La Salle (117 min)
O następcy tronu z afrykańskiego królestwa, który na poszukiwanie żony wybiera się w towarzystwie przyjaciela do Nowego Jorku i przypadkowo trafia do dzielnicy Queens. Nie zrażony nędką otoczenia zakochuje się w córce restauratora.
14.35 Młody Indiana Jones (4) - serial przygodowy USA
Młodość przyszłego archeologa i awanturnika. Na podstawie trylogii George'a Lucasa
15.30 Perła (20) - serial komediowy USA
16.00 Informacje
16.10 Zepter Sport Magazyn
16.20 100 procent dla stu
16.45 Miłość od pierwszego wejrzenia - program rozrywkowy
17.20 Xeną, wojowniczą księżniczką (47) - serial USA
18.15 W słońcu Kalifornii (4) - serial USA
Na przyjęciu urodzinowym Laury pojawia się jej mama, która zawsze była koszmarną intrygantką. Oczywiście - zaczyna się ciąg nieporozumień.
19.05 Idź na całość - show z nagrodami
20.00 „JFK” - film sensacyjny USA (1991), reż. Oliver Stone, wyk. Kevin Costner, Sissy Spacek, Joe Pecki, Tommy Lee Jones, Gary Oldman, Jack Lemmon, Walter Matthau (189 min)
Prokurator Jim Garrison z Południa, przez wiele lat pracujący nad rozszyfrowaniem zagadki śmierci Kennedy'ego w Dallas, stawia kontrowersyjną tezę o spisku na życie prezydenta. Oscary za zdjęcia i montaż.

- 20.50 Losowanie Lotto
23.25 Ogłoszenie wyników Lotto
23.30 Na każdy temat - talk show Mariusza Szczygła
0.40 Magazyn sportowy
2.00 Muzyka na bis
3.55 Pożegnanie

tvn

- 7.00 Telesklep
8.00 Nudnik - serial animowany
8.30 Mandy i zwierzaki (8) - serial dla dzieci
9.00 Twój problem nasza głowa - program dla dzieci
10.10 Tarzan (12) - serial przygodowy USA
Tarzan ze swoim przyjacielem, antropologiem Brianem, starają się różnymi drogami dotrzeć do legendarnego miasta Ashar, aby ochronić je przed zniszczeniem przez nowoczesność. Nie tylko oni jednak pragną odszukać synące z bogactw miasto.
11.10 „Dziewczyny chcą się bawić” - komedia muzyczna USA (powt.)
12.40 Studio tramwaj
13.15 Gotuj z Kuroniem - magazyn kulinarny
13.45 Ale plama
14.00 Film na deser: „Kto sieje wiatr” - film USA, (1960), reż. Stanley Kramer, wyk. Spencer Tracy, Fredric March, Florence Eldridge, Gene Kelly, Dick York, Donna Anderson (135 min)
Wojna prawna o teorię Darwina. W obronie aresztowanego za popularyzację teorii ewolucji staje potentat prasowy, który wynajmuje sławnego adwokata. Oskarżycielem jest trzykrotny kandydat na prezydenta, fundamentalista biblijny. Zaczyna się pasjonująca walka na słowa i poglądy.
16.15 Teleplotki - kulisy wielkiego świata
16.45 Czas to pieniądz - teleturniej
17.15 Zwariowana forsa - program rozrywkowy
17.45 Zostań gwiazdą - program rozrywkowy
18.55 Pogoda
19.00 TVN Fakty
19.25 Sport
19.30 „Prawo odwetu” - film sensacyjny USA (1992), reż. Jud Taylor, wyk.: John Getz, John Rubinstein, Ron Frazier, Adam Storke, Lee Grant (110 min)
-
- Wstrząsająca historia matki, która nie godząc się z łagodnym wyrokiem, sama wymierza sprawiedliwość mordercy swojej nastoletniej córki. Teraz ona z kolei staje przed sądem oskarżona o morderstwo.
21.20 Pod napięciem - talk show
21.50 Telewizjer - magazyn sensacji i rozrywki
22.20 Ale plama - program rozrywkowy
22.35 „Czysta formalność” - film francusko-włoski (1994), reż. Giuseppe Tornatore, wyk. Gerard Depardieu, Roman Polański (125 min)
Inspektor policji ma zagadkę do rozwiązania: Kim jest człowiek doprowadzony na posterunek - wybitnym pisarzem, za którego się podaje, czy poszukiwanym niebezpiecznym mordercą?
0.30 Teleplotki

- 1.00 Mecz NBA: New York - Phoenix
1.30 Mecz NBA: New York - L.A. Lakers
3.00 Granie na ekranie

TELEWIZJA KRAKÓW

- 7.00 Miś Rupert - serial animowany
7.25 Ja i moje zwierzęta
7.40 Księżniczka Szeherazada - francuski serial animowany
8.05 Bajki małego czarodzieja - serial animowany USA
8.30 Przeboje Telewizji Kraków
9.00 Kalejdoskop sportowy
9.30 Kudłaczek (7 - ost.) - serial angielski dla dzieci
10.00 Opowieści antykwaryczne (8/12)
10.30 Podróże kulinarne po Europie
11.00 Świat bliski i daleki (17/26) - kanadyjski serial dokumentalny
Stworzenia o wampirycznych skłonnościach - pi Jawki. Jak współczesna medycyna korzysta z ich krwiopijstwa? Także - o tym, jak rośliny służą odwarzaniu cząsteczek krwi.
11.25 Zawody zwykle i nie zwykle - francuski cykl dokumentalny
Jak wygląda praca wydawcy płyt kompaktowych.
11.40 Europejskie rodowody - austriacki serial dokumentalny
12.30 Rola - magazyn
12.50 Gazdówka - magazyn zakopiański
13.10 Z plecakiem i walizką - magazyn turystyczny
13.35 Kinomania - teleturniej dla młodzieży
14.10 Kufer babci Aliny
14.30 Budujemy mosty - teleturniej
15.30 Był sobie człowiek - serial popularnonaukowy
16.00 Nasz dom (6/30) - serial USA
17.00 Ray Charles: Romantic evening with Ray Charles - koncert
Jazzman, pianista, wokalista - jeden z ostatnich wielkich w swoich starych i nowszych przebojach.
16.30 Drużyna marzeń - angielski serial dla młodzieży
18.00 Panorama
18.10 Kronika
18.30 I liga siatkówki: Stilon Gorzów - Citroen Stal Nysa
20.00 Życiorisy z refrenem: Tomasz Borkowy
20.30 Rokendrol i inni - program muzyczny
21.00 Sprawozdawczy magazyn sportowy
21.30 Kronika
21.45 Krakowskie Reminiscencje Teatralne
22.00 Opowieści antykwaryczne (8/12) - angielski serial dokumentalny
Dziś m.in. lekcja odnawiania starych lichtarzy.
22.30 „Pokuszenie” - film polski (1995), reż. Barbara Sas, wyk. Magdalena Cielecka, Olgierd Łukaszewicz, Krzysztof Pieczyński (99 min)
Rok 1953. Oficer UB chcąc skompromitować aresztowanego księdza przewozi z innego więzienia młodą zakonnicę.
0.10 Muzyczne spotkania - program rozrywkowy
1.05 Zakończenie programu

Katowice

- 7.00 - 8.30 Pasma wspólne
8.30 Pryzmat - magazyn dla niepełnosprawnych
8.45 W cztery strony świata
9.05 Koszałek Opałek
9.30 - 12.30 Pasma wspólne
12.30 Telegala '99 - teleturniej
13.05 Studio Gol
13.30 Sacrum profanum
13.50 Klub globtrotera
14.30 - 1.05 Pasma wspólne

TVPOLONIA

- 7.05 Skanseny reportaż
7.35 Słowo na niedzielę
7.40 Złotopolscy (59, 60) - telenowela polska (napisy w języku angielskim)
8.30 Góry Stołowe - program Jacka Czaplarskiego
9.00 Dzień dobry na dzień dobry
9.50 Goniec kulturalny
10.05 W labiryncie (13, 14) - serial polski
11.05 Hulaj dusza - magazyn folklorystyczny
11.35 Mała księżniczka - angielski serial animowany
12.00 Polskie ABC - program dla dzieci
12.30 Magazyn polonijny ze Skandynawii
13.00 Transmisja mszy św.
14.05 Teatr rodzinny: „W Krainie Oz”, reż. Jerzy Bielunas, wyk. Andrzej Mrozek, Jolanta Fraszyńska, Adam Cywka, Henryk Niebudek, Krzysztof Dracz
14.50 Podwieczorek... z Polonią - program rozrywkowy
15.35 Biografie: Schaeffer - film dokumentalny
Marrii Wiśniewskiej. O kompozytorze, muzykologu, paniście, dramaturgu Bogusławie Schaefferze, w pięćdziesięciolecie pracy twórczej.
16.30 Tak jak w kinie - program Pawła Sztompke
16.50 Pocztynion
17.00 Telexpress
17.15 Hrabia Kaczula - serial animowany
17.40 Wspomnień czar: „Rena” - polski film sensacyjny (1938), reż. Michał Waszyński, wyk. Stanisława Angel-Engłowa, Loda Niemirzan-ka, Tekla Trapszo, Kazimierz Junosza-Stępow-ski (71 min)
Śmierć dyrektora domu towarowego w wielce tajemniczych okolicznościach prowadzi do posądzenia młodej pracownicy o popełnienie tej zbrodni.
19.15 Dobranocka: Bajki Bolka i Lolka - serial animowany
19.30 Wiadomości
19.50 Prognoza pogody
19.55 Sport
20.00 Polonica: „Miłosne pas” (2) - film włoski (1989) reż. Sergio Sollima, wyk. Daniel Olbrychski, Alessandra Martines, Christina Engelhardt, Jean Darlic (93 min)
Julia decyduje się urodzić dziecko, jednak balet nie pozwala o sobie zapomnieć.
21.35 Listonosz z księstwa Seborgii - film dokumentalny Stanisława Kuźnika
Listonosz z małej miejscowości, który prowadzi korespondencję z politykami i dyplomatami z wielu państw.
22.15 Taksówka Jedyński: Wieczorek paniński - program rozrywkowy
22.30 Panorama
23.05 Twoja gwiazda: Natalia Kukulska - program muzyczny
23.45 Dzieje kultury polskiej: Krzywousty i jego synowie
0.50 Bajki Bolka i Lolka
1.00 Wiadomości
1.30 „Pan W.” - film polski (1985) reż. Krzysztof Gruber, wyk. Roman Wilhelmi, Marek Walczewski, Henryk Bista (56 min)
2.30 Panorama
3.05 Polonica: „Miłosne pas” (2) - film włoski
4.45 Podwieczorek... z Polonią - program rozrywkowy
5.30 Wspomnień czar: „Rena” - polski film sensacyjny
7.00 Zakończenie programu

Sobota

CANAL+

- 7.00-8.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 7.00 Szymon mówi show 7.15 Diabelski Młyn
- 8.00-12.25 PROGRAM KODOWANY
- 8.00 Kumple 2 - film animowany
- 8.25 Co w trawie szeleści - serial animowany
- 8.30 Strefa mroku - serial s.f. USA
- 9.00 „Ich dzień powszedni” - film polski (92 min)
- 10.40 „Kongo” - film przygodowy USA (108 min)
- 12.25-15.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 12.25 Nie prze-gap 12.30 Rozkodowany Bugs Bunny 13.15 Łapu capu 13.30 24 godziny - reportaż 14.25 Futbol Mundial
- 15.00-19.30 PROGRAM KODOWANY
- 15.00 Eliminacje do Mistrzostw Europy: Anglia - Polska Mecz roku reprezentacji Polski - na żywo.
- 19.30-20.00 PROGRAM NIE KODOWANY: 19.30 Aktualności filmowe
- 20.00-6.30 PROGRAM KODOWANY
- 20.00 „Zaginiony świat - Jurasic Park” - film s.f. USA (1997), reż. Steven Spielberg, wyk. Jeff Goldblum, Julianne Moore, Pete Postlethwaite (120 min)

Druga część opowieści o konfrontacji ludzi z dinozaurami. Komputerowe potwory są tu jeszcze prawdziwsze, a efekty jeszcze bardziej straszne niż w części pierwszej.

- 22.05 „Desperatki” - film sensacyjny USA (117 min)
- 0.05 „Śmiertelna cisza” - thriller USA (95 min)
- 1.45 „John i Mary” - film USA (89 min)
- 3.15 „Sprzedawca marzeń” - film włoski (109 min)
- 5.05 Cztery dziewczynki - film dokumentalny Spike'a Lee (102 min)
- 6.50 Deser: Kum, kum - film krótkometrażowy

RTL7

- 7.00 Świat Discovery: Ukryty świat Afryki - serial dokumentalny
- 7.50 Świat pana trenera - serial USA
- 8.15 Sunset Beach - serial USA
- 9.00 Odjazdowe kreskówki: Calvin i pułkownik, Dżdżownica Jim, Dennis rozrabia, Kochany urwis, Pogromcy zła, Wing Commander
- 11.25 Świat dzikiej przyrody: Morski kalejdoskop - serial dokumentalny
- 11.50 Gwiazdy Hollywood: Faye Dunaway - film dokumentalny
- 12.20 „Uciekinierki” - komedia sensacyjna USA (1991), reż. Burt Brinckerhoff, wyk. Dyan Canon, Phyllicia Rashad, Dakin Matthews, David Knell (90 min)
- Z więziennego transportu uciekają dwie kobiety, obie oskarżone o czyny, których nie popełniły. Skutek razem

kajdankami w czasie ucieczki zaprzyjaźniają się ze sobą i postanawiają pomóc sobie nawzajem w oczyszczeniu się z zarzutów.

- 14.00 Ukryta kamera - program rozrywkowy
- 14.25 Rodzina Potwornickich - serial komediowy
- 14.50 Trzecia planeta od słońca - serial komediowy
- 15.15 Legenda Wilhelma Tella - serial przygodowy
- 16.15 Czynniki PSI - serial s.f.
- 17.05 W cudzej skórze - serial sensacyjny
- 17.55 Komando Małolat - niemiecki serial kryminalny
- 18.50 7 minut - wydarzenia dnia
- 19.00 Extra Zoom - magazyn sensacji
- 19.30 Prognoza pogody
- 19.35 Alfred Hitchcock przedstawia
- 20.00 „Przypadek Annie Carver” - film sensacyjny USA (1995), reż. Stuart Cooper, wyk. Catherine Mary Stewart, Scott Valentine, Denis Farina, Carsten Norgaard (87 min)

Życie Annie Ryan zmienia się w koszmar, kiedy pojawia się u niej prywatny detektyw, który zabiera ją do Utah i oskarża o udział w morderstwie popełnionym przed laty w Nowym Jorku.

- 21.40 Ziemia: Ostatnie starcie - serial s.f.
- 22.30 „Podwójna świadomość” - thriller s.f. USA (1996), reż. John Dahl, wyk. Ray Liotta, Linda Fiorentino, Peter Coyot, Christopher McDonald (110 min)
- Lekarz posądzony o zamordowanie żony poddaje się eksperymentowi ożywiania wspomnień zmarłej, co ma zidentyfikować mordercę.
- 0.30 W cudzej skórze - serial sensacyjny USA
- 1.15 Czynniki PSI - serial s.f.
- 2.00 „Przypadek Annie Carver” - film sensacyjny USA
- 3.30 Ziemia: Ostatnie starcie - serial s.f.
- 4.10 „Podwójna świadomość” - thriller s.f. USA

NASZA TV

- 7.00 Nasz sklep
- 8.00 Czterech muzykantów z Bremy (1) - serial animowany
- 8.30 Chris Cros (4) - serial
- 9.00 Wygraj! Wyśpiewaj! - program muzyczny dla dzieci
- 9.45 Quasimodo - serial animowany
- 10.15 Diabelska miłość (60) - serial meksykański
- 11.00 Ręce do góry - talk-show Ewy Michalskiej
- 11.30 W poszukiwaniu szczęścia (2/12) - serial francuski
- 12.30 Melanzeria - program muzyczny
- 13.00 Gillette Sport
- 13.30 Pułapki losu (30) - serial
- 14.15 Klub 1001 podróży
- 14.45 Tajemnice zmysłów (4) - serial dokumentalny
- 15.45 Historie niesamowite (23) - serial USA
- 16.15 Komputerowy świat (4) - serial s.f. USA
- 17.00 VIP
- 17.45 Zbrodnie w obiektywie (12) - serial USA
- 18.40 Nasze wiadomości
- 19.00 Extra Zoom
- 19.35 Alfred Hitchcock przedstawia
- 20.00 „Przypadek Annie Carver” - film sensacyjny

- USA (1995), reż. Stuart Cooper, wyk. Catherine Mary Stewart, Scott Valentine, Dennis Farina, Carsten Norgaard (95 min)
- 21.40 Kabaret Paka
- 22.00 Wydanie specjalne: Hazardziści. Hazard Wyścigi, kasyna, wszelkiego rodzaju gry hazardowe i inne nadzieje na nagłą fortunę.
- 23.30 Striptizerki (8-ost.) - serial duński
- 23.55 Gorące kino: „Zabić prezydenta” - film sensacyjny USA (1994), reż. Paul Williams, wyk.: James Andronica, Robert Davi, Leslie Davis, Beau Starr (90 min)
- Precyzyjnie i nietypowo zaplanowany zamach na głowę państwa przy użyciu kamer filmowych.
- 1.35 Adax Techno-party

HBO

- 9.10 Koty nie tańczą - film USA dla dzieci (71 min)
- Bystry kot z Kokomo w stanie Indiana wyrusza do Hollywood z mocnym postanowieniem stania się gwiazdą musicalu.
- 10.25 „Wiejskie wakacje w krzywym zwierciadle” - komedia USA (1995), reż. Martin Bergman, wyk. Jack Lemmon, Richard Lewis (89 min)
- 12.00 „Telemaniak” - komedia USA (1996), reż. Ben Stiller, wyk. Jim Carrey, Matthew Broderick, Leslie Mann, George Segal, Diane Baker (91 min)
- 13.35 „Wesele” - film polski (1972), reż. Andrzej Wajda, wyk. Ewa Ziętek, Daniel Olbrychski (101 min)
- 15.20 „Dzień ojca” - komedia USA (1997), reż. Ivan Reitman, wyk. Robin Williams, Billy Crystal, Nastassia Kinsky, Charlie Hofheimer (95 min)
- 17.00 „Kosmiczny mecz” - komedia USA (1996), reż. Joe Pytko, wyk. Michael Jordan, Bill Murray, Theresa Randle, Larry Bird (83 min)
- 18.30 „Czterech młodych detektywów - Gadający grób” - niemieckie kino rodzinne (1997), reż. Marianne D. Vajda, wyk. Aled Robersts, Rebecca Keeling, Mathias Rothamer (80 min)
- Czwórka młodych detektywów znika na starym cmentarzu. Zaniepokojeni przyjaciele rozpoczynają poszukiwania, podczas których napotykają tajemniczą osobę w masce.
- 20.00 „Hamlet” - film USA (1996), reż. Kenneth Branagh, wyk. Kenneth Branagh, Charlton Heston, Julie Christie, Derek Jacobi (180 min)
- Arcydramat Szekspira w interpretacji Kennetha Branagha.
- 23.05 „Zdrada” - film sensacyjny USA (1997), reż. Alan Pakula, wyk. Harrison Ford, Brad Pitt, Margaret Colin, Reuben Blades (106 min)
- 0.55 Striptizerki w trzech odsłonach - film dokumentalny USA (63 min)
- Zawód striptizerki - z całą gamą strasów, presji i wymagań.
- 2.00 „Sobie przeznaczeni” - film sensacyjny USA (1992), reż. Tamra Davis, wyk. Drw Barrymore, James LeGros, Joe Dellesandro, Billy Drago (92 min)
- 3.35 „Rzykant” - dramat USA (1997), reż. Paul Thomas Anderson, wyk. Samuel L. Jackson, Gwyneth Paltrow (97 min)

POLSAT 2

- 6.00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny 6.30 Dyżurny satyryk kraju - program Tadeusza Drozdy 7.00 Życie jak poker (45) 7.30 100 procent dla stu 8.00 Kojak (59) 9.05 Bonanza (53) 9.55 Jednostka marzeń - serial animowany 10.20 Przygody Hucka Finna - serial animowany 11.00 Tajemnicza wyspa (21) 11.25 Pacyfic Blue (9) 12.30 Micaela (110) 13.35 Magazyn motoryzacyjny młodych 14.00 Superstar - program rozrywkowy 14.30 Junior - show Jurka Petersburskiego Juniora 15.00 Disco Polo Live 16.00 „Josh Kirby, wojownik czasu (6): Ostatnia bitwa o wszechświat” - film USA (1995), reż. Frank Arnold, wyk. Corbin Allred, Jennifer Burns, Derek Webster, Jonathan Charles Kaplan, Barrie Ingham (86 min) 17.30 Magazyn 18.00 Kojak (60) 19.00 Pacyfic Blue (10) 19.50 Informacje 20.05 „Doktor Who” - amerykańsko-angielski film s.f. (1996), reż. Geoffrey Sax, wyk. Paul McGann, Eric Roberts, Daphne Ashbrook, Sylvester McCoy, Yee Jee Tso (85 min) 22.00 Idź na całość - show z nagrodami 23.00 „Kup i sprzedaj” - komedia sensacyjna USA (1989), reż. Robert Boris, wyk. Robert Carradine, Michael Winslow, Malcolm McDowell, Lise Cutter, Randall „Tex” Cobb (95 min) 0.35 Disco Relax 1.35 Pożegnanie

Planete

- 6.05 Święte błoto
- 6.40 Życie i śmierć tajemniczego doktora Turinga
- 7.30 Aktualności z przeszłości
- 8.15 Kroniki Popular science
- 8.30 Wojna w Zatoce (4-ost.)
- 9.30 Gorące rytmy z Santiago de Cuba
- 10.25 Indianie Ameryki Północnej
- 11.00 Poza nawiasem (1/2)
- 12.30 Kolekcjoner catusów
- 12.55 Kroniki Popular science
- 13.10 Samotna planeta (8/39)
- 14.00 Rakiety w kosmosie
- 14.50 Zapomniane profesje
- 15.25 Historia Włoch XX wieku
- 15.55 Z wizytą w Covent Garden
- 16.55 Na tropach przyrody
- 17.20 Liban. Palestyńscy uchodźcy
- 18.15 Eve Arnold...
- 19.10 7 dni z kanałem PLANETE
- 19.35 Wielkie bitwy historii
- 20.35 Tańczy rock and rolla
- 21.35 Morze pełne życia (8/26)
- 22.05 Bob Denard - Korsarz republiki
- 23.00 Chile, uparta pamięć
- 23.55 Raport z arki (6-ost.)
- 0.45 Galeria przestępców

Discovery CHANNEL

- 9.00 Vademecum twardziela: Kraj świata Les Hiddis wybiera się z aborygenami na łowienie węży na wschodzie Australii.
- 9.30 Vademecum twardziela: Opowieści o przetrwaniu
- 10.00 Podróże na chybił-trafił
- 10.30 Podróże na chybił-trafił: Irlandia
- 11.00 Poza rok 2000 Czy syndrom zmęczenia zwany też gryppą puppies, jest delegiwością fizyczną czy psychiczną?
- 12.00 Afryka mało znana: Śnieg, piach i złe oko
- 13.00 Katastrofa: Śmierć w ciemnościach
- 13.30 Katastrofa: Kolizja
- 14.00 Boska magia: Świat rzeczy nadprzyrodzonych - duchy
- 15.00 W hołdzie Fangio
- 16.00 Szpiedzy, pluskwy i wielkie interesy Sposoby bronięcia się wielkich przedsiębiorstw przed ujawnianiem swoich pa-

- tentów - i metody szpiegowania rywali.
- 17.00 Podniebne drogi: Podniebny olbrzym
- 18.00 Stulecie wojen
- 20.00 Superkonstrukcje: Eurotunnel
- 21.00 Dzień, w którym zadrzała ziemia
- 22.00 Szalone wyścigi
- 23.00 Detektywi sądowi: Zabójczynie Jakimi metodami i środkami kryminalistyka określa płeć zabójcy.
- 24.00 Stulecie wojen

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

- 12.00 Dzika przyroda: Laguna Truk Podczas II wojny światowej Amerykanie zatopili w pobliżu wysp Truk w Mikronezji ponad 40 okrętów japońskich. Wokół wraków ukształtowały się rafy koralowe z niezwykle bogatym życiem.
- 13.00 Dzika przyroda: Rozważania na temat słońca
- 14.00 Dzika przyroda: Wyspy legwana fidzjijskiego Podglądanie legwanów pasiastych na Fidżi - w ich jedynej na świecie naturalnej ostoi.
- 15.00 Źródło Mekongu
- 16.00 Wędrowcy oceanów
- 17.00 Shakerzy - historia pewnej sekty O jednej z nowojorskich sekt religijnych.
- 18.00 Archiwum rekina: Shark Feeders
- 18.30 Archiwum rekina: Dajmy szansę rekinom
- 19.00 Bezlitosne żywioty: Earthquake!
- 19.30 Bezlitosne żywioty: Lot nad wulkanem Judi Leden, mistrzyni świata w lotniarstwie szybuje ze szczytu Cotopaxi w Ekwadorze - najwyższego wulkanu na świecie.
- 20.00 Urodzeni zabójcy: Jaguar - Year of the Cat
- 21.00 Skarby cenniejsze niż złoto
- 22.00 Wilds of Madagascar Program o niebezpieczeństwach zagrażających uniikalnej przyrodzie Madagaskaru.
- 23.00 Żywe skarby Europy
- 24.00 Archiwum rekina: Shark Feeders
- 0.30 Archiwum rekina: Dajmy szansę rekinom

- 7.00 Żyrafy - wysoko nad sawanną
- 8.00 Tajemnice humbaków
- 9.00 Afrykańskie królestwo słońca Reportaż z nakręcania filmu o stoniach afrykańskich.
- 10.00 Centrum dla dzikich zwierząt
- 10.30 Przewodnik po rasach psów: Owczarki niemieckie
- 11.00 Lassie: Kości niezgody
- 11.30 Lassie: Timmy wpada do dziury
- 12.00 Weterynarz
- 13.00 Najdziksza Arktyka Surowa i nieprzyjazna kraina lodu jest zamieszkała przez wiele gatunków zwierząt.
- 14.00 Ostatnie husky
- 15.00 Oblicza natury: Śnieżnobiali zabójcy Arktyki
- 16.00 Lassie: Lassie ratuje Timmy'ego
- 16.30 Lassie: Zaginęły psy
- 17.00 Weterynarz
- 18.00 Centrum dla dzikich zwierząt
- 18.30 Przewodnik po rasach psów: Dogi niemieckie
- 19.00 Hollywood Safari: Ginący gatunek
- 20.00 Łowca krokodyli: Z powrotem w buszu

- 21.00 Na szczytach Film dokumentalny przedstawiający mało znane dzikie zwierzęta z Alp.
- 22.00 Zwierzęta Gór Skalistych
- 23.00 Góry
- 24.00 Śmiercionośne zwierzęta Australii
- 0.30 Wielka parada zwierząt: Ptaki jezior i bagien

travel

- 13.00 Tu i tam: Włochy
- 13.30 Australijska odyseja
- 14.00 Aspekty życia: The Human Condition Co leży u źródeł niszczycielskiego zachowania się człowieka w stosunku do świata i samego siebie?
- 14.30 Smaki Francji: Avignon
- 15.00 Floyd w Hiszpanii: Andaluzja
- 15.30 Szampańska eskapada z Charlie'm Ostatnia część filmu o przygodach pary współzawodniczącej z innymi drużynami w podróży dookoła świata. Dziś etap finałowy: Meksyk - Australia.
- 16.00 Skandynawskie lato: Islandia
- 17.00 Across the Line - the Shortlist
- 17.30 Wszereż i wzdłuż
- 18.00 Podróże marzeń. Japonia: Miyajima - wyspa bogów O strzegących świętego ognia wydobywającego się z góry Misen na małej wyspie Miyajima i obrzędach buddyjskich tu odprawianych.
- 18.30 Wakacyjne plany: Nowy Jork i Costa Blanca
- 19.00 Smaki Francji: Avignon
- 19.30 Tu i tam: Włochy Interesujące, zaskakujące i mniej znane fakty z historii południa Włoch.
- 20.00 Wielka Brytania z lotu ptaka
- 21.00 Aspekty życia: The Human Condition
- 21.30 Australijska odyseja Oz Clarke, znawca win, zgłębia wiedzę o produkcji i spożywaniu wina w Australii. Dziś odkrywa związki między winem i australijskimi lekarzami.
- 22.00 Skandynawskie lato: Islandia
- 23.00 Across the Line - the Shortlist
- 23.30 Wakacyjne plany: Nowy Jork i Costa Blanca
- 24.00 Wszereż i wzdłuż
- 0.30 Podróże marzeń. Japonia: Miyajima - wyspa bogów

EUROSPORT

- 8.30 Magazyn sportów ekstremalnych
- 9.30 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
- 12.00 Wyścigi motocyklowe: przed MŚ (P)
- 12.30 Wyścigi motocyklowe: kwalifikacje w Kyalami, RPA (P)
- 13.00 Łyżwiarstwo figurowe: MŚ w Helsinkach, pr. dow. kobiet (P)
- 17.00 Lekkoatletyka: przełajowe MŚ w Belfascie
- 18.00 Wyścigi motocyklowe: kwalifikacje w Kyalami, RPA (P)
- 19.00 Automobilizm: Rajd Portugalski
- 19.30 Rugby: turniej „siódemek” w Hongkongu
- 20.45 Piłka nożna: Francja - Ukraina, elim. ME '2000 (P)
- 23.00 Piłka nożna: Szkocja - Bośnia, Irlandia Pn. - Niemcy i Grecja - Norwegia, elim. ME '2000 (P)
- 24.00 Tenis: turniej ATP w Key Biscayne, finał (P)

Telewizja

Sobota

TVP 1

- 7.00 Samo życie - reportaż
7.15 Agrolinia
7.45 Wszystko o działce i ogrodzie
8.10 Rynek
8.30 Wiadomości
8.42 Pogoda
8.45 Współcześni wojownicy: Obróńcy naszego wybrzeża - reportaż
9.05 Ziarno - program redakcji katolickiej
9.30 5-10-15 - program dla dzieci i młodzieży
9.55 Bliskie spotkania z historią (16) - serial dla dzieci, reż. Laco Adamik
10.20 Walt Disney przedstawia: Kacza paczka oraz „Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki” (emisja z teletekstem)
11.40 Taki jest świat - program publicystyczny
12.00 Wiadomości
12.10 Podróżnik - magazyn turystyczny
W programie - reportaż z Teneryfy, największej z Wysp Kanaryjskich.
12.40 Zabawy językiem polskim - teleturniej
13.10 XVII Konkurs dla abonentów
13.55 **Bez suflera - reportaż**
O emerytowanych aktorach, pensjonariuszach Domu Weterana. Scen Polskich w Skolimowie.
14.30 Od przedszkola do Opola: Jacek Wójcicki
15.10 „Frasier” (72) - serial komediowy USA
15.35 Studio sport: Mistrzostwa Świata w łyżwiarstwie figurowym w Helsinkach - kobiety
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia? - quiz
17.50 To jest telewizja
18.05 „Zony Hollywoodu” (5/6) - serial USA
19.00 Wieczorynka: Mapeciątka
19.30 Wiadomości
19.51 Sport
19.56 Prognoza pogody
20.05 **„Nic nie widziałem, nic nie słyszałem” - komedia USA (1989), reż. Arthur Hiller, wyk. Richard Pryor, Gene Wilder, Joan Sevrance, Kevin Spacey (97 min)**
Niewidomy i głuchy wplątani w kryminalną intrygę nie mają innego wyjścia, jak zidentyfikowanie rzeczywistych sprawców. Ci tymczasem są zupełnie blisko.
21.50 Kryszak show
22.40 Sportowa sobota
23.00 „Nocny uciekinier” - thriller USA (1994), reż. Mark L. Lester, wyk. Scott Glenn, Andrew McCarthy, Janet Gunn, Wayne Newton, John Glover (89 min)
Nerwowy pasażer zastrzelony w taksówce i neseser wypełniony pieniędzmi to początek afery, w której środku znajdzie się taksówkarz.

- 0.35 **„Piękność na sprzedaż” - melodramat USA (1933) reż. Ryszard Bolesławski, wyk. Madge Evans, Alice Brady, Otto Kruger**
Uboga dziewczyna z Kentucky nawiązuje romans z znanym prawnikiem. Film pierwszego polskiego reżysera, który w latach międzywojennych zrobił hollywoodzką karierę.
2.00 Paco Pena Flamenco Company: Arte y passion (1)
2.35 Zakończenie programu

TVP 2

- 7.25 Sport telegram
7.30 Folkowe nuty z Równicy
8.00 Tacy sami
8.30 Program lokalny
9.35 Życie obok nas. Dzikie horyzonty (13): Powrót demonicznych pasikoników - angielski serial dokumentalny
10.00 Bogusław Kaczyński zaprasza: Muzyczne spotkanie ze znakiem zapytania
11.00 **Ginące cywilizacje (9): Walakowie z góry Olimp - francusko-polski film dokumentalny**
12.00 Kino bez rodziców: Spotkanie z Hanna - Barberą
12.30 „Cudowne lata” (71) - serial USA
13.25 „Ballykissangel” (17/37) - serial angielski
14.20 **Ala z buszu - reportaż**
14.45 Bogusław Kaczyński zaprasza: Muzyczne spotkanie ze znakiem zapytania - rozwiązanie zagadki
14.55 Familiada - teleturniej
15.35 „Złotopolscy” (125) - telenowela TVP
16.00 Studio sport: Wembley - i co dalej?
17.00 „Kariera Nikodema Dyzmy” (3) - serial TVP
18.00 Panorama
18.10 Program lokalny
18.35 Duety do mety - teleturniej
19.05 „Latający Cyrk Monty Pythona” (38/45) - angielski serial komediowy
19.35 Ale heca! - program dla dzieci
20.00 **Teatr Telewizji: „Nóż w głowie Dino Baggio” reż. Marek Piwowski**
Kanwą dla tego spektaklu był chuligirski incydent z jesieni ub. roku, gdy podczas meczu Wisły Kraków z AC Parma kibic Wisły rzucił z trybun nożem raniąc włoskiego piłkarza.
21.00 Studio sport: Eliminacje Mistrzostw Europy w piłce nożnej: Anglia - Polska (ok. 22.00 Panorama w przerwie meczu)
23.25 Panorama
23.45 Słowo na niedzielę
23.55 „Bolesne wspomnienia” - film USA (1993), reż. Daryl Duke, wyk. Shelley Long, Helen Shaver, Dean Stockwell (89 min)
Kobieta molestowana seksualnie w dzieciństwie decyduje się oskarżyć ojca.
1.25 Sport telegram
1.30 Zakończenie programu

POLSAT

- 6.00 Disco Relax
7.00 Podaj dłoń: JUST 5 - koncert
Relacja z koncertu, jaki odbył się w Arenie Poznańskiej na rzecz Fundacji Polsat.
Centrala: tel. 619-92-00 (łączy ze wszystkimi działami)
Dział łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62,
Sekretarz Redakcji: tel. 619-92-64 (od godz. 16 tel. 619-92-15, fax: 422-05-67),
Dział Krajowy: tel. 619-92-41
Dział Ekonomiczny: tel. 619-91-93
Dział Zagraniczny: tel. 619-92-43
Dział Miejski: tel. 619-92-60,
Dział Sportowy: tel. 619-92-96

- 7.30 W drodze - magazyn redakcji programów religijnych
8.00 Jumanji - serial animowany
8.25 Power Rangers - serial komiksowy
8.50 Kalambury - program dla dzieci
9.20 Talent za talent
9.50 Owocmocna lista przebojów - program muzyczny
10.00 Strażnik Teksasu (121) - serial sensacyjny USA
10.55 **„Na zawsze” - film USA (1988), reż. John Avildsen, wyk. Molly Ringwald, Randall Batinkoff (95 min)**
Współczesny melodramat o parze nastolatków, którzy kochają się na przekór dorosłym; porzucenie nauki w college'u, cięża dziewczyny, ślub...
12.45 **„Pollyanna” - film USA (1960), reż. David Smith; wyk. Hayley Mills, Jane Wyman, Richard Egan, Karl Malden, Nancy Olson (129 min)**
Adaptacja klasyki literatury dla dziewcząt: powieści Eleanor Porter o dziewczynce wnoszącej radość i szczęście w bogaty dom zgorzkniałych krewnych w XIX-wiecznej Nowej Anglii.
15.00 Gospodarz
15.30 Podaj dłoń - relacja z koncertu JUST 5
16.00 Informacje
16.10 Zepter Sport Magazyn
16.20 Człowiek, którego nie ma (7/26) - serial sensacyjny USA
17.15 Młody Indiana Jones (3) - serial przygodowy USA
18.10 Xena, wojowniczka księżniczka (46) - serial USA
19.05 Disco Polo Live
20.00 Idź na całość - show z nagrodami
20.50 Losowanie Lotto i Szczęśliwego numerka
21.00 Nocny patrol (42) - serial sensacyjny USA
21.50 **„Oni żyją” - thriller s.f. USA (1988), reż. John Carpenter, wyk. Roddy Piper, David Keith, Meg Foster (91 min)**
Zachodnie wybrzeże Ameryki przeżywa inwazję bezwzględnych osobników o tajemniczym pochodzeniu, którzy siłą umysłu sprawują władzę nad ludźmi.
23.35 Oglósenie wyników Lotto
23.40 Opowieści z krypty (7/38) - serial USA
0.10 Playboy: „Beverly Hills Bordello” oraz „Między snem a jawą”
1.10 „Cyberella” - film erotyczny USA (1996), reż. Jackie Garth, wyk. Debra Beatty, Marshall Hilliard, Rebecca Taylor
2.20 Muzyka na bis
3.20 Pożegnanie

tvn

- 7.00 Telesklep
8.00 Omer - serial animowany
8.30 Latarnia Solusia - serial animowany
8.45 De De Reporter - program dla dzieci
9.00 Twój problem nasza głowa - program dla dzieci
10.00 Magazyn NBA
10.30 Skrót meczu NBA z piątku
11.15 Szalony świat (16) - serial dla młodzieży
11.45 Babilon V (11) - serial s.f. USA
12.40 „Zdobycza Atlantydy” - egipsko-włoski film przygo-

- dowy (1965), reż. Alfonso Brescia, wyk. Kirk Morris, Luciana Gilli, Piero Lulli, Andrea Scotti, Mahmud El Sabba (95 min)
Okręt Heraklesa rozbija się u wybrzeży pustynnej krainy, gdzie trwa krwawa wojna między dwoma plemionami. Jest i trzecia siła: złowieszca królowa Atlantydy i jej wojsko złożone z zombies.
14.15 Big Star Party
15.15 Buffy - postrach wampirów (29) - serial USA dla młodzieży
16.15 Multikino
16.45 Czas to pieniądz - teleturniej
17.15 Maraton uśmiechu
17.45 Ale plama - program rozrywkowy
18.00 Wszystko albo nic - teleturniej
18.55 Pogoda
19.00 TVN Fakty
19.25 Sport
19.30 **„Dziewczyny chcą się bawić” - komedia muzyczna USA (1985), reż. Alan Metter, wyk. Sarah Jessica Parker, Lee Montgomery, Helen Hunt, Morgan Woodward, Jonathan Silverman (100 min)**
Opowieść z życia nastolatków z lat osiemdziesiątych.
21.10 W kręgu podejrzeń (17) - serial sensacyjny USA
22.05 **„Morderstwo w Marrakeszu” - film sensacyjny USA (1993), reż. William Cole, wyk.: Lisa Zane, Nick Chinlund, Whip Hubley, Martha Gehman (110 min)**
Dziewczyna z problemami narkotykowymi jedzie do przyjaciółki w Maroku. Tu zamiast wakacji będzie miała do czynienia ze śmiertelnym zagrożeniem.
23.55 Ibibsekcja - talk show
0.55 Big Star Party
1.55 Granie na zawołanie

- 7.00 Skrzydlaci tancerze - serial animowany USA
7.25 Przygód kilka wróbla Cwirka - polski serial animowany
7.35 Blagusie - holenderski serial animowany
8.00 Podróże z małą gwiazdką - kanadyjski serial animowany
8.30 Kronika
8.40 Wiara i życie - program redakcji katolickiej
9.10 Podpowiedzi w plenerze - magazyn
9.30 Niebezpieczna zatoka (43/123) - serial kanadyjski
10.00 Świat ogrodów (6/27) - angielski serial dokumentalny
10.30 Rajd Pekin - Paryż (8/21) - serial dokumentalny

TELEWIZJA KRAKÓW

- 7.00 - 8.30 Pasma wspólne
8.30 Opolski tydzień 8.55 Weekend: Co, gdzie, kiedy? 9.15 TVP Katowice proponuje 9.30 - 12.30 Pasma wspólne 12.30 Teatromania 12.45 Lecą liście z drzewa - muzyka Chopina w sali Lustrzanej Pszczyńskiego Pałacu 13.10 Kobieta, kobiece, kobiecość 13.30 Śląska kronika filmowa 13.45 Dance club 14.30 - 17.00 Pasma wspólne 17.00 Telefoniada - bis - teleturniej 17.50 Skąd ten cytat? 18.00 Panorama 18.10 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Powroty 19.00 Śląski High Life 19.30 - 1.35 Pasma wspólne

- 10.55 **Naturalni sąsiedzi - angielski film dokumentalny**
O pająkach i sposobach leczenia arachnofobii.
11.25 Zawody zwykłe i niezwykłe (35/71) - francuski cykl dokumentalny
11.40 Dynastia z Dirtwater (6/10) - serial australijski
12.30 Euromagazyn
13.00 Filmy festiwalu: U siebie: Książę i pan - polski film dokumentalny
13.30 Utwory Mozarta i Mendelssohna na wykonaniu Orkiestry Kameralnej im. Fryderyka Chopina pod dyr. Bogusław Dawidowa, sol. Nabu Kawayashi - skrzypce
14.30 Piraci - teleturniej
15.00 Nasz świat - reportaż z koncertu
15.20 Sztuka patrzenia - program prof. Wiktora Zina
15.30 Wyprawy do królestwa zwierząt (4/23) - niemiecki serial dokumentalny
16.05 Nasz dom (5/30) - serial USA
17.00 Pasaż - magazyn nie całkiem kulturalny
18.00 Panorama
18.10 Kronika
18.30 **Pełna kultura: Edyta Gępert**
19.00 Krakowskie Reminiscencje Teatralne
19.15 Mały jazz
19.30 Blagusie - holenderski serial animowany
20.00 Czerwony karzeł (6/44) - angielski serial komediowy
20.30 Finał Pucharu Europy w tenisie stołowym kobiet: Teletolt Tarnobrzeg - Statistica Budapeszt
21.30 Kronika
21.45 Wiadomości sportowe
22.00 Świat ogrodów (6/27) - angielski serial dokumentalny
22.30 **„Europa, Europa” - film francusko-niemiecki, reż. Agnieszka Holland, wyk. Marco Hofschneider, Jupie Delpy, Solomon Perel (108 min)**
Stawny film Agnieszki Holland na kanwie niezwykłych losów Solomona Perela, żydowskiego chłopca, który przeszedł dwa dwa totalitaryzmy, do perfekcji opanowując prawo mimikry.
0.20 Ogniste koło - widowisko baletowe
1.35 Zakończenie programu

Katowice

- 7.00 - 8.30 Pasma wspólne
8.30 Opolski tydzień 8.55 Weekend: Co, gdzie, kiedy? 9.15 TVP Katowice proponuje 9.30 - 12.30 Pasma wspólne 12.30 Teatromania 12.45 Lecą liście z drzewa - muzyka Chopina w sali Lustrzanej Pszczyńskiego Pałacu 13.10 Kobieta, kobiece, kobiecość 13.30 Śląska kronika filmowa 13.45 Dance club 14.30 - 17.00 Pasma wspólne 17.00 Telefoniada - bis - teleturniej 17.50 Skąd ten cytat? 18.00 Panorama 18.10 Aktualności 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Powroty 19.00 Śląski High Life 19.30 - 1.35 Pasma wspólne

TVPOLONIA

- 7.05 Klan (193, 194, 195) - telenowela polska
8.20 Liga przebojów - Szczęśliwa 13
9.00 Wiadomości
9.10 Zaczarowany ołówek - serial animowany

- 9.20 Czapka niewidka - film animowany
9.30 Ala i As - program dla dzieci
9.50 Szafiki - program dla dzieci
10.20 Zwierzolub - program poradnikowy
10.40 Brawo bis
12.00 Film na życzenie:
„Ostatni prom” - film polski (1989), reż. Waldemar Krzystek
„Pani minister tańczy” - komedia polska (1937), reż. Jerzy Gardan
„Rozmowy kontrolowane” - komedia polska (1992), reż. Sylwester Chęciński
13.30 Skarbiec - magazyn historyczno-kulturalny pod redakcją Lucyny Smolińskiej
14.00 Gwiezdny pirat (6/7) - serial przygodowy dla młodzieży
14.30 Piraci - teleturniej
15.00 Magazyn polonijny
15.30 Rodzina Statystycznych - program satyryczny
16.00 Wieści polonijne
16.15 Mówi się... - program poradnikowy prof. Jerzego Bralczyka
16.35 Ludzie listy piszą
17.00 Teleexpress
17.15 Sport z satelity: Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w badmintonie
18.15 Złotopolscy (59, 60) - telenowela polska (napisy w jęz. angielskim)
19.05 Teledyski na życzenie
19.15 Dobranocka: Tajemnica szynfru Marabuta
19.30 Wiadomości
19.50 Prognoza pogody
19.55 Sport
20.00 Wszystko gra - telewizyjne wariety (2), wyk. Wojciech Gąsowski, Bogusław Mec, Izabela Trojanowska, Krystyna Janda, Zbigniew Kurtyc
21.00 **„Ćma” - film polski (1980), reż. Tomasz Zygałdo, wyk. Roman Wilhelm, Iwona Bielska, Anna Seniuk, Nela Obarska (101 min)**
Dziennikarz prowadzący nocną adycję radiową ma problemy z rozwiązaniem własnych problemów, podobnych do tych, w których radzi słuchaczom.
22.55 Maja Komorowska (2) - film dokumentalny Krystyny Bogusławskiej
24.00 Panorama
0.20 Co nam zostało z tych lat: Spotkania sentymalne - Lidia Wysocka i jej piosenki (2), wyk. Halina Kunick, Joanna Kurowska, Leonard Pietraszak, Krzysztof Tyniec
0.50 Tajemnica szyfru Marabuta - serial animowany
1.00 Wiadomości
1.30 Złotopolscy (59, 60) - telenowela polska (napisy w jęz. angielskim)
2.20 UWAGA! Zmiana czasu
3.20 Teledyski na życzenie
3.30 Panorama
4.05 „Ćma” - film polski, reż. Tomasz Zygałdo, wyk. Roman Wilhelm, Iwona Bielska, Anna Seniuk, Nela Obarska
5.50 Wszystko gra - telewizyjne wariety (2), wyk. Wojciech Gąsowski, Bogusław Mec, Izabela Trojanowska, Krystyna Janda, Zbigniew Kurtyc
6.40 Sportowa sobota
7.00 Zakończenie programu

Dalszy ciąg programów telewizyjnych na str. 27-25

DZIENNIK POLSKI

31-072 Kraków, ul. Wielopole 1 skrytka pocztowa nr 368
Redaktor Naczelny: CZESŁAW T. NIEMCZYŃSKI
tel. 619-92-55, fax: 619-92-76, e-mail: redakcja@dziennik.krakow.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów nie zamówionych redakcja nie zwraca.

Redaktor wydania: Marek Lovell

Centrala: tel. 619-92-00 (łączy ze wszystkimi działami)
Dział łączności z Czytelnikami: tel. 619-92-62,
Sekretarz Redakcji: tel. 619-92-64 (od godz. 16 tel. 619-92-15, fax: 422-05-67),
Dział Krajowy: tel. 619-92-41
Dział Ekonomiczny: tel. 619-91-93
Dział Zagraniczny: tel. 619-92-43
Dział Miejski: tel. 619-92-60,
Dział Sportowy: tel. 619-92-96

ODDZIAŁY:
NOWY SĄCZ, ul. Narutowicza 6, tel./fax: (0-18) 443-54-49, 443-54-78, 443-85-45
Ekspozytura: NOWY TARG, al. Tysiąclecia 37, tel./fax: (0-18) 266-30-72
ZAKOPANE, KMPIK, ul. J. Zborowskiego 2, llp., tel./fax: (0-18) 201-35-30,
OŚWIĘCIM, ul. Dąbrowskiego 11a, tel./fax: (0-33) 844-16-00, tel. (0-33) 843-31-86
Ekspozytura: OLKUSZ, tel. (0-32) 643-04-28
WADOWICE, ul. Mickiewicza 3 (2 piętro), tel. (0-33) 873-12-90
ŻYWIEC, tel./fax: (0-33) 861-48-65
RZESZÓW, ul. Księża Jałowego 29, tel./fax: (0-17) 85-22-478, tel. (0-17) 85-22-479
Ekspozytura: DEBICA, ul. Rzeszowska 14, tel./fax: (0-14) 670-87-72
KROSNO, ul. Lewakowskiego 31, tel./fax: (0-13) 43-622-90, 43-258-23 w. 29
PRZEMYSŁ, ul. Katedralna 3, tel./fax: (0-16) 678-77-43
TARNÓW, ul. Krakowska 12, tel./fax: (0-14) 21-35-20, 22-31-48
Ekspozytura: BOCHNIA, ul. Kazimierza Wlk. 37, tel./fax: (0-14) 61-256-22
BRZESKO, ul. Głowackiego 29 (I piętro), tel./fax: (0-14) 66-300-77

WYDAWCA:
Wydawnictwo Jagiellonia SA
31-072 Kraków, ul. Wielopole 1, tel. 422-07-12, fax: 422-08-78
Prezes Zarządu: WOJCIECH TACZANOWSKI
Druk: Centrum Prasowo-Poligraficzne w Krakowie Spółka z o.o. Drukarnia w Krakowie, al. Pokoju 3
Prenumeratę krajową przyjmują wszystkie Oddziały Terenowe RUCH S.A., zagraniczną RUCH S.A. Oddział Warszawa, ul. Towarowa 2

Biura Reklam i Ogłoszeń:
KRAKÓW, ul. Wielopole 1, tel. 421-99-77, fax: 421-97-77,
Informacja: tel. 619-91-45 619-91-76
kasy: czynne w godz. 8-18 w soboty 10-14
ul. Starowińska 2, tel. 619-91-76 ul. Wiślna 2, tel. 422-70-89 oraz terenowe oddziały i ekspozytura redakcji (za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada)

NAKŁAD KONTROLOWANY
ZWIAZEK KONTROLI DISTRIBUCYJNY

Weekend z DZIENNIKIEM

- Panuje opinia, że psychiatry nie są zbyt zdrowi...

- Czy pani wie, czym się różni psychiatra pracujący w szpitalu od swojego pacjenta?

- Wolałabym nie spekulować na ten temat.

- Otóż tym, że psychiatra na noc idzie do domu. Ale mówiąc serio, owszem, psychiatrzy miewają kłopoty ze sobą i nie odpowiadają, na ogół, normie statystycznej, ponieważ, żeby dobrze wykonywać swój zawód, muszą być wrażliwsi niż przeciętni ludzie, bardziej tolerancyjni, odpowiedzialni... Niestety, to się zmienia. Psychiatrzy, niestety, normalnieją. W tej chwili zbyt wiele spraw przelicza się na pieniądze i to dotyka również nas...

- Psychiatria, jako nauka, nie radzi sobie chyba zbyt dobrze z leczeniem?

- Psychiatria od drugiej połowy tego wieku przeżywa bardzo burzliwe zmiany. Pierwszą było wejście na rynek, w latach pięćdziesiątych, neuroleptyków, leków, które wprawdzie nie leczą samej choroby, ale w znacznym stopniu niwelują jej objawy. Wtedy szpitale psychiatryczne się opróżniły. Objawy ustępowały, chorzy wracali do domów. Szybko jednak okazało się, że nie było to dobre rozwiązanie. Powstał problem, nazwany przez nas „systemem obrotowych drzwi” - pacjenci wychodzili ze szpitala w dobrym stanie, lecz napotykali opór, niechęć i brak akceptacji przez rodzinę czy środowisko i bardzo szybko, w złym stanie, wracali. Tym bardziej że przyjmowane przez nich leki dawały szereg bardzo przykrych objawów ubocznych i znaczna część wypisanych osób po prostu przestawała ich używać. Okresy pobytu w szpitalu się skróciły, ale równocześnie ci sami pacjenci byli przyjmowani do szpitali dużo częściej. Nie stworzono żadnego systemu opieki dla osób, co prawda już opuszczających klinikę, ale jeszcze nie umiejących się odnaleźć w społeczeństwie. Ponadto okazało się, że neuroleptyki, po kilkunastu latach przyjmowania ich przez pacjenta, powodują uszkodzenia neurologiczne. Obecnie pojawiają się leki bardzo skuteczne, pomagające w wyjściu z izolacji społecznej, leczące autyzm. Leki te mają minimalne skutki uboczne, ale, niestety, są bardzo drogie.

Kiedy w wielu państwach zaczęły się pojawiać oznaki kryzysu ekonomicznego, w pierwszym rzędzie dotknęły one pacjentów z zaburzeniami psychicznymi - zaczęto masowo zwalniać ich z pracy. Wtedy podjęto próby stworzenia systemu opieki nad pacjentem poza szpitalem. Właściwie nie powinienem używać słowa pacjent, lecz klient - obecnie również nazewnictwo staje się bardziej przyjazne klientowi. W tej chwili psychiatria jest jedną dyscypliną medycyny, zmniejszającą liczbę łóżek szpitalnych. 80 proc. pacjentów, do niedawna leczonych klinicznie, można obecnie bardzo dobrze leczyć poza murami. Dąży się do tego, by duże szpitale psychiatryczne zmniejszyć do nie więcej niż 600 łóżek.

- Czy tym sposobem nie zwiększy się liczba bezdomnych?

- Nie powinna. Przy szpitalach ogólnych powstają małe oddziały psychiatryczne, np. w Szpitalu im. Rydygiera. Ponadto tworzy się cały system pośrednich form opieki. Są to np. oddziały dzienne, warsztaty pracy chronionej, oddziały rehabilitacyjne, kluby i domy samopomocy. Powstają organizacje, które bronią interesów pacjenta i jego rodziny, jak np. organizacja „Hamlet” czy „Braterstwo serc”.

- Ale co zrobić z pacjentami, którzy przeszli już wszelkie możliwe formy terapii, a mimo to nadal są niezdolni do prowadzenia samodzielnego życia?

- Dla nich buduje się cały system domów grupowych, w których ci chorzy żyją; już nie w szpitalu, ale we własnym mieszkaniu - są to pokoje jedno- lub dwuosobowe. Mieszkańcy takich domów mają ponadto zapewnioną całodobową opiekę medyczną.

- Chyba nie w Polsce? To wymaga przecież dużych nakładów pieniężnych.

- W Polsce powoli też. W Krakowie przy ul. Łanowej powstał już jeden taki dom. Ten budynek akurat przeznaczony jest głównie nie tyle dla pacjentów chorych psychicznie, ile dla osób upośledzonych umysłowo, lecz mamy w planach

odpowiedni zasób wiedzy z dziedziny psychiatrii, muszą dobrze rozeznawać schorzenia i wiedzieć, kiedy pacjenta trzeba wysłać do psychiatry, a kiedy sami mogą się podjąć leczenia; lub też dostając pacjenta po leczeniu psychiatrycznym, muszą umieć się nim zająć.

- Jeśli dzisiaj zgłaszamy się, dajmy na to, do internisty z kłopotami ze stro-

przeciwdepresyjny i tu następuje coś w rodzaju cudu: po około dwóch do trzech tygodni pacjent zdrowieje. Oczywiście nie zawsze tak jest, bo czasem mimo wielu badań można przeoczyć jakąś chorobę somatyczną.

- Rozumiem, że depresję maskowaną jednak należy diagnozować przez wykluczenie innych chorób. Lecz co ze

dawki mniejsze. Czasem przyjmujemy pacjentów, którzy pięćdziesięciokrotnie zwiększyli sobie dawkę wyściową. W przypadku uzależnienia próba odstawienia leków powoduje bardzo przykre objawy psychiczne i fizyczne, i bez pomocy szpitalnej nie można tego robić.

- To znaczy, Panie Profesorze, że w momencie, w którym zdamy sobie sprawę, iż trapi nas ciągle niepokój, odczuwamy stałe napięcie, zmęczenie, obniżenie nastroju, nie możemy spać, miewamy natrętne myśli, że towarzyszą temu objawy wegetatywne, np. czerwienimy się podczas rozmowy, powinniśmy bezwzględnie zgłosić się do psychiatry?

- Tak. Zwłaszcza że w późniejszej fazie wchodzi się w etap tzw. błędnego koła. Szybkie męczenie się, drażliwość, wybuchowość, trudności koncentracji uwagi, subiektywne zaburzenia pamięci, objawy wegetatywne, wyraźne zniżenie samooceny, trudności w nawiązywaniu kontaktów - wszystko to powoduje, że człowiek zaczyna się wycofywać, izolować od reszty ludzi. To zaś pociąga za sobą egocentryzm - skupienie się wyłącznie na sobie, swoim ciele i swoich problemach, zatrącenie wrażliwości na otoczenie. Otoczenie „odwzdzięcza się” odpychając taką osobę, ta wycofuje się jeszcze bardziej i wymienione wyżej objawy się pogłębiają. To wzmacnia egocentryzm i błędne koło zostaje zamknięte.

- Można się pogubić w rozróżnianiu objawów nerwicy, nerwicy depresyjnej, depresji...

- Toteż od tego są psychiatrzy. Podczas gdy depresja wymaga leczenia farmakologicznego, nerwicę dobrze się leczy samą psychoterapią. W chwilach długotrwałej, męczącej bezsenności pewnie że można przez parę dni wesprzeć pacjenta jakimś lekiem uspokajającym. Na depresję natomiast składają się przyczyny endogenne, tzn. wynikające z niewłaściwego funkcjonowania organizmu, jednak istotną rolę odgrywają w niej przyczyny zewnętrzne, społeczne, środowiskowe. Depresja jest chorobą drugiej połowy życia. Kiedy człowiek po raz pierwszy zaczyna układać swój bilans. W okresie ryzyka, tj. w okolicach 35. roku życia u około 10 proc. populacji zaczynają się pojawiać objawy depresji, przy czym u kobiet występują dwukrotnie częściej. Ponieważ, jak powiedziałem, duży udział w depresji mają przyczyny społeczne, leczenie farmakologiczne wspierane jest psychoterapią. Ogólnie można powiedzieć, że klienci nerwicy nadużywają leków, pacjenci z głębokimi zaburzeniami innego typu, jak np. schizofrenia odkładają leki na półkę, najlepiej zaś umotywowani do leczenia są klienci depresyjni, ponieważ leki bardzo wyraźnie polepszają ich stan zdrowia i zapobiegają lub przynajmniej zmniejszają liczbę nawrotów choroby, a tego taki klient obawia się najbardziej - głęboka depresja jest chyba największym znanym cierpieniem psychicznym.

- Co by Pan Profesor powiedział na pigułkę prozaku?

- Nie, dziękuję, prozac szczęścia nie daje, jak się to ludziom wmawia. Jest to dobry lek przeciwdepresyjny, nie pomaga jednak zdrowym.

- A propos szczęścia. Fred Goldner, socjolog z Queens College w Nowym Jorku, zdefiniował, zapewne z nudów, na łamach „Social Problems” przypadłość psychiczną, którą nazwał pronoją. Objawowo jest ona, wg Goldnera, odwrotnością paranoi, a dotknięty nią człowiek cierpi (?) na coś w rodzaju przyzwyczajania ogólnej szczęśliwości i ulega złudzeniu, że wszyscy stale bardzo dobrze o nim myślą. Czy Pan Profesor w swojej praktyce lekarskiej zetknął się z przypadkiem pronoji?

- Tacy ludzie nie zgłaszają się do psychiatry; ale zetknąć w ogóle, to się zetknęłam. Wystarczy czasem otworzyć telewizor, gazetę...

Rozmawiała: MIRA KUŚ

Kolejka do psychiatrii

Rozmowa z prof. ADAMEM SZYMUSIKIEM, dyrektorem Kliniki Psychiatrii CM UJ

Fot. Jakub Cieślakiewicz

budowę całego szeregu takich ośrodków. Utrzymanie tych domów, jak się widzi na Zachodzie, jest bardzo kosztowne, ale tańsze o około 30 proc. od leczenia szpitalnego, nie mówiąc już o tym, że jakość życia mieszkających w nich chorych jest dużo lepsza niż w szpitalu.

- Schizofrenia czy paranoja mają w miarę wyraziste i jednoznaczne objawy. Lecz co z nerwicami czy depresjami? Gdzie są między nimi granice? Co to właściwie jest nerwica? Kogo by dzisiaj nie zapytać, każdy twierdzi, że jest znerwicowany. Co więcej, mnóstwo ludzi na własną rękę aplikuje sobie środki uspokajające i nasenne, w razie potrzeby wyłudżając recepty od znajomych lekarzy. Jakie objawy lub jaki zespół objawów powinien człowieka zaniepokoić na tyle, by zgłosił się do psychoterapeuty czy psychiatry?

- Nie każde zaburzenie psychiczne wymaga interwencji czy leczenia. Tym bardziej nie każdy musi trafić z tym do psychiatry. Badania, ale to jeszcze z lat siedemdziesiątych, wykazały, że 5 proc. populacji zgłasza się z dolegliwościami psychicznymi do lekarza. Grupa klientów potrzebujących interwencji psychiatrycznej była (i jest) znacznie większa, mówię o tych, którzy się zgłaszają. Z tym, że 3/5 z nich nie trafia do psychiatry, ale leczona jest u lekarzy ogólnych. Czasem to wyjście bardzo dobre, czasem bardzo złe. Zdarza się, że diagnoza zostanie źle postawiona, czasem przepisane są niewłaściwe leki, kiedy indziej ich dawki będą za duże lub za małe. Często jednak doświadczeni internści mogą bardzo dobrze leczyć zespoły nerwicowe czy różnego rodzaju schorzenia psychosomatyczne. W tej chwili lekarze rodzinni muszą posiadać

ny przewodu pokarmowego, i jeśli po wielu badaniach okazuje się, że internistycznie wyglądamy nieźle, często słyszymy: „Nic pani(u) nie jest. To tylko nerwica”. I dostajemy np. jedno opakowanie relanium. To oczywiście sprawy nie załatwia, pomaga (lub nie) na krótko, a my na własną rękę zaczynamy wypróbować na sobie różne, przeciwieństwo nieobojętne dla organizmu leki.

- W ostatnich latach gwałtownie wzrosła liczba depresji; i to głównie na poziomie nerwicowym oraz w postaci różnych form nerwic, objawiających się np. biegunkami, mdłościami, czkawką czy częstymi, długotrwałymi bólami w zasadzie nie mającymi obiektywnej przyczyny. Otóż istnieje coś takiego, jak depresja maskowana. Wbrew temu, co się o tym myśli jest ona nie taka rzadka. Lecz do psychiatry klient z taką depresją trafia, zdarza się, że po 5-10 latach występowania objawów. Najpierw bowiem udaje się on do internisty, poddaje się wielu kosztownym badaniom, bierze leki. Nic nie pomaga. Trafia więc do następnego lekarza, znowu robi badania, leży po szpitalach, klinikach, w końcu szuka pomocy u znachorów lub bioenergoterapeutów. To mu na ogół pomaga, ale na krótko. Pacjent taki nie dopuszcza do siebie myśli - zasugerowanej mu w końcu przez lekarzy - że jest to zaburzenie psychiczne. Zastania się realnymi, fizycznymi dolegliwościami. A to, że jest przygnębiony, apatyczny, stale zmęczony - a więc ma objawy depresji - kładzie na karb choroby somatycznej. Wreszcie znużony, schorowany i udręczony daje za wygraną i - czasem dopiero po wielu latach - trafia do psychiatry. Psychiatra widząc, że choroby somatyczne zostały wykluczone, podaje mu prosty lek

zwykłą nerwicą? Czy można rozpoznać ją po objawach?

- Tak, nerwicę można rozpoznać po objawach.

- Jakich?

- Objawów nerwic jest olbrzymia ilość, ale, dla przykładu, przywołując profesora Kępińskiego, możemy powiedzieć, że osiowym objawem nerwicy jest lęk. Nie jest to strach przed czymś konkretnym, lecz stały niepokój przed czymś bliżej nie określonym. Lękowi temu towarzyszy stałe napięcie. Niepokój nasila się na ogół wieczorem i czasem jest tak duży, że człowiek nie może zasnąć. Wtedy zaczyna się sięganie po środki nasenne. Środki te, po pierwsze - w dużej mierze uzależniają pacjenta, po drugie - wywołują porannego „kaca”. Niektórzy próbują najstarszego „neuroleptyku”, jakim jest alkohol. To oczywiście pomaga na chwilę, można zasnąć po szklance whisky, ale w ten sposób, wszyscy wiemy, wpada się w błędne koło i nałóg. Obecnie mamy bardzo dużo problemów z osobami, które uzależniły się od środków uspokajających. Odwrócenie takiego stanu rzeczy jest sprawą niesłychanie trudną i wymaga leczenia szpitalnego.

- Czyli to nie nerwica wymaga leczenia w szpitalu, ale skutki zafundowanej samemu sobie terapii?

- Tak. Objawy nerwicowe, które skłoniły klienta do zażywania leków, stają się sprawą wtórną. Najważniejsze - i znacznie trudniejsze niż wyciągnięcie z nerwicy - staje się leczenie z uzależnienia od leków uspokajających i nasennych. Zwłaszcza że w miarę przyjmowania tego typu leków tolerancja organizmu na nie wzrasta i pacjent stale zwiększa dzienną dawkę, ponieważ przestaje reagować na

Nikt nie ma takich fanów jak Elvis - przekonuje Prezes. - Największy jego fanklub działa w Anglii (w Birmingham, ponad 20 tys. osób), duży jest w Niemczech. W sumie jest ich ok. 550. Dwa powstały w Polsce - jeden w Bydgoszczy, drugi w Krakowie.

***

Niewielka sala na parędziesiąt osób. Presley spogląda ze zdjęć, z kolorowych makatek, zdobionych ścian, z bawelnianych koszulek wielu obecnych, a także krawata Prezesa; kosztował 25 funtów i jest prezentem od przyjaciół.

Prezes siedzi w pierwszym rzędzie, obok Jerzy Michał Bożyk, jazzman, honorowy członek klubu, Mieczysław Święcicki, niegdysiejszy bard Piwnicy pod Baranami oraz Janusz M. Paluch, dyrektor Śródmiejskiego Ośrodka Kultury w Krakowie, który przed pięciu laty przyznał miłośnikom Króla rock and rolla. To zarazem jury finału konkursu na najlepszą interpretację piosenek Elvisa.

Rozglądam się po sali. Łysiejące i srebrzące się siwizną głowy panów poświadczają, że dorastali w klimacie popaździernikowej odwilży i pierwszych nagrań Presleya. Panie też - jak wolno sądzić - słuchały Presleya jeszcze za jego życia. Ale i dużo młodych.

Pora na organizacyjne powitanie. - *Zawsze Elvis!*

- *Elvis, Elvis, Elvis* - odkrywają zebrani.

- *Dwa dni temu Polskę przyjeżdża do NATO; szkoda, że dopiero teraz, gdyby nie pojałtański porządek po II wojnie, może Elvis, odbywający pod koniec lat 50. w Niemczech służbę wojskową, odwiedziłby nie tylko Paryż, ale i Kraków* - mówi Jan Blajda, na co dzień prezes Krakowskiego Okręgowego Związku Brydża Sportowego i nauczyciel tej gry, znany i z łamów „Dziennika”. W tym klubie działa od czterech lat. Za chwilę siądzie do pianina, by akompaniować pierwszemu z trzech finalistów.

Na sali serdecznie witany jest też Janusz Płoński, autor książki „Elvis. Dlaczego ja, Panie”. Kiedyś dziennikarz „ITD”, współautor scenariusza serialu „Alternatywy 4”, od 20 lat w Niemczech. Przygotowując dla telewizji ZDF film o kulcie Presleya, miesiąc spędził w Ameryce. I tak poza 45-minutowym filmem „Elvis Forever” powstała książka.

Pierwszy finalistą - Zenon Śliżewski zaczyna od „Love me tender...”. Mocnym głosem, o barwie bliskiej oryginału, śpiewa i inny wielki przebój - „It's now or never”. Chyba gdzieś go już słyszałem... Potem się wyjaśni - od lat śpiewa na ulicy Floriańskiej. Nie tylko Presleya...

Kolejny uczestnik Marcin Sonnenberg sam z dużą biegłością gra na pianinie, wspierając go basista i perkusista. Wykonują mniej znane piosenki - choć w tym gronie określenie to pewnie nie ma miejsca, tu twórczość Elvisa, tak właśnie po imieniu nazywanego, wszyscy świetnie znają.

Wacław Krupiński

Elvis jest dobry na wszystko

Alkoholizm, bicie żony, narkomania to normalne, ale być fanem Presleya, to już podejrzane...

Bisów nie ma. Wszak to konkurs.

I ostatni finalistą - Grzegorz Jarosz z Tarnowa. Z nim dwaj gitarzyści, perkusista. Przy szybkim „Heartbreak hotel” próbuje naśladować ruchy Presleya.

Jan Blajda i Jerzy Michał Bożyk

Po prezentacjach konkursowych - krótki set Bożyka, który jako jeden z pierwszych tworzył ruch presleyowski w Polsce. Tym razem Jan Blajda podgrywa na gitarze.

Płoński rozdaje autografy na książkę, ale i na kartkach. - *Wkleję sobie do książki* - mówi pani.

Przewodniczący jury Mieczysław Święcicki ogłasza werdykt: zwyciężył Presley, jego muzyka i charyzma. Czyli wszyscy. Wśród nagród walkman od „Dziennika Polskiego”.

Pora na występy laureatów. Teraz już pan Zenon śpiewa z towarzyszeniem kasety, na której ma oryginalne nagrania z usuniętą ścieżką wokalu.

Przebieg konkursu rejestruje ekipa Telewizji Kraków. Jedynie Prezes unika kamery, pragnąc jak od lat zachować incognito. - *To nieszkodliwe hobby, a i szlachetne z mojego punktu widzenia, ale daje etykietę mało poważnego, co w moim wieku i przy mojej pracy mogłoby być różnie odebrane. Alkoholizm, bicie żony, narkomania - to normalne, ale być fanem Presleya, to już podejrzane* - powie mi później z przekąsem i pewnie nie bez racji.

***

Fanklub Elvisa Presleya założyli, jeszcze w Dworcu Biało-prądnickim, dwaj 20-latkowie, po czym wyjechali do Ameryki. Starsi postanowili jednak, że klub przetrwa. Pięć lat temu przyznał ich ŚOK.

Jest ich ok. 50 osób, w tym jeden z postów, nauczyciele, studenci, głównie UJ, uczniowie szkół średnich. Ale mają i członków gdzieś z Polski - z Gorzowa, Piły. Dwóch klubowi-

czów mieszka w USA; to Zygmunt Winnik, który co roku „pielgrzymuje” do Memphis, oraz Kuba Mleczek, nb. syn Elżbiety Ringer, nowojorskiej korespondentki naszego „Dziennika”, któremu rówieśnicy z klubu zazdroszczą, gdy w swych relacjach opisuje, jak jeden z nauczycieli college'u daje uczniom za dobre wyniki figurki Elvisa. Bardzo aktywny jest też Jerzy G. Kalinka z Paryża.

Co nimi kieruje? Dominuje magnetyczny wpływ Elvisa, głos, osobowość. - *Nieżyjący od 22 lat artysta jest i patronem ludzi, którym się w życiu nie cał-*

gdyby miał pieniądze, wyruszyłby śladami Presleya.

Tak właśnie wędrował Janusz Płoński. Opowiada zatem o miłości Ameryki do Elvisa, o pielgrzymujących do Gracelandu, ale i o nawiedzonych, którzy modlą się do Presleya, utrzymując, iż doznali od niego łask, którzy utrzymują z nim kontakt spirytystyczny... - *Gdy zaczęłam zbierać informacje o Elvisie, zobaczyłem jak ogromne to zjawisko, także muzyczne - on mógł śpiewać wszystko... Mówi o zagubieniu i samotności Elvisa, i o tym, że był on człowiekiem ogromnej dobroci, bar-*

- *To jest za krótkie, tego się nie da zmontować. Jeszcze raz prosimy, to musi być dłuższa opowieść...*

Dziewczyna opowiada. - *Czy łatwo być fanką Presleya, ale pełnym zdaniem...*

- *Nie jest łatwo być fanką Presleya, czasami spotykam się właśnie z uśmiezkami, nie zawsze jest to miłe, ale nie przeszkadza mi to... Czerpię z Elvisa optymizm, bo on wydaje mi się być takim człowiekiem podchodzącym do życia z uśmiechem, beztrojskim, spontanicznym.*

Kolejne nagranie zakończone.

- *Ale niechże mi pani powie, czy mąż jest zazdrosny?*

- *Jest. Ale pełnym zdaniem... Mój mąż jest zazdrosny o Elvisa, bo się denerwuje, jak słucham jego muzyki.*

Znów nie to, panie podpuszczają: - *Ale podkochuje się pani w tym Elvisie?*

- *Nie, broń, Boże... No to niech pani powie, nie podkochuję się w nim, ale mój mąż, co tu dużo ukrywać, niestety jest zazdrosny.*

- *Nie podkochuję się w Elvisie jako mężczyźnie, kocham jego muzykę i sposób, w jaki on śpiewa, i tego chyba mój mąż mi zazdrości...*

- *Przecież pani powiedziała wcześniej...*

Koleżanki z telewizji poddają się. Nowe pytanie.

Kolejna pani w podkoszulku z Elvisem opowiada, jak parę lat temu poważnie chorowała, nie mogła przychodzić na spotkania i wówczas prezes klubu często przez telefon puszczał jej melodie Presleya podnosząc ją na duchu. - *Oglądałam też filmy z Elvisem i lekarz, który do mnie przychodził, nieraz zastawał mnie splotaną. Potem już mnie sam pytał, jak tam Presley.* - *Wspaniały... - To jednak jest gość. - No, spróbowałby doktor powiedzieć inaczej.*

- *Proszę się przedstawić...*

- *Nazywam się Halina Boksa, jestem nauczycielką w jednej ze szkół. Uczę młodzież starszą, dlatego mojej miłości do Elvisa, wole nie ujawniać. Kiedyś była audycja o Presleyu, później młodzież za mną chodziła i podśpiewywała, na lekcji wciągała mnie w rozmowę nie na temat... A ja, gaduła, dawałam się wciągać...*

- *A może oni szukają takiego łącznika pokoleniowego?*

- *Nie, bo jak jeżdżę z nimi na zielone szkoły, to jeszcze nigdy, wiedząc o mojej fascynacji, nie zrobili mi przyjemności przywożąc kasety z nagraniami Presleya. A chciałabym młodych przekonać do tej muzyki. Oni całkiem inną kochają...*

Na środek sali wychodzi „znajomy” z Floriańskiej. Na co dzień pracuje w krakowskim hotelu Pod Kopcem FM jako konserwator.

- *To było już po śmierci Elvisa, usłyszałem jego piosenkę „It's now or never” i tak to się zaczęło. Śpiewałem od dziecka, w latach 60. nauczyłem się wszystkich piosenek Piotra Szczepanika, ale się wstydziłem. A po śmierci Presleya coś się w mnie*

Dokończenie na str. 38

pewnie wart byłby z 1000 dolarów, ale gdzieś na zabawie się połamał... Teraz już Prezes ma niemałą kolekcję płyt Presleya - singli, czwórki. W Londynie na pchlim targu osiągały one ceny po 50-60 funtów.

Trwa występ finalistów; Andrzej Szerla, radiesteta, bioenergoterapeuta, tańczy solo z boku...

Tańczą także podczas comiesięcznych spotkań w klubie. Naturalnie słuchają muzyki, oglądają filmy, wymieniają pamiętki. Działa też sekcja skateboardu, na Skałkach Twardowskiego jedną z alejek nazwali imieniem ich idola - jak w Memphis, gdzie już za życia piosenkarza miał on bulwar swego imienia. Wbijają na tych skałkach tabliczkę „Elvis Presley Boulevard” i jeżdżą.

***

Konkurs zakończony, pozostały jeszcze wywiady dla ekipy telewizji, która kręci program o klubie. Nie wszyscy pozostają; jedni widać spieszą do domu na niedzielny obiad, inni być może chcą swoją miłość do Króla zachować w tajemnicy jak Prezes.

22-letni Marcin Sonnenberg, studiuje prawo, Presleya poznał dzięki ojcu, to było jeszcze w podstawówce. Gra na fortepianie solo i w duetach, w stylu Clayderman, boogie-woogie, ragtime, ale śpiewa tylko piosenki Elvisa. W klubie od dwóch lat. - *Młodym to się kojarzy jako starość, chodziliśmy do szkoły niedawno, wiem, jako młodzi reagują na Elvisa, śmieją się, bo to muzyka starych, a oni chcą być nowocześni... Zrobiłem audycję w szkole, to się śmiały - powie mi. Do kamery też to powtórz. Opowie i o swojej fascynacji muzyką amerykańską, o tym, że*

wił, jeśli Bóg będzie chciał, to te dzieci będą zdrowe. Zarazem nie uważał siebie za Boga, protestował często przeciwko przydomkowi Króla, mówiąc, że królem jest Jezus. Po śmierci zaczęło go mitologizować, snuć przypowieści, jak to czynił dobro... Realizując program Bożena Toporek i Beata Kołaczyk proszą, by mówił w sposób bardziej skondensowany. - Pani zadaje skomplikowane pytania i chce krótkich odpowiedzi - broni się Płoński. Wyczuwalne jest, że i on uległ magii artysty. I to pewnie nie wyłącznie z powodu, co wyzna, pierwszych pocałunków przy Presleyu.

Aleksandra Mazurczyk, nauczycielka: - *Presley jest dobry na wszystko, jego piosenki potrafią pomóc przezwyciężyć kłopoty, rozweselić, zabawić się. Melodie są piękne, jego głos niepowtarzalny, każdą panią zauroczy - czy młodą, jak moja córka, czy starsze panie, które, jak wiem, przywożono na jego koncerty.*

Po mamie, przed kamerą staje córka, Sonia, studentka III roku AGH. I ona, jak każdy z wypowiedziących się, ma coś zanuścić. - *„It's now or never, come home me tide...”*. Dalej musi suflować mama.

- *Elvis odgrywa dużą rolę w życiu naszej rodziny, niemalże uczestniczy w nim codziennie. Z moim chłopakiem też poznaliśmy się w sklepie z gadżetami, związanymi z Elvisem - mówi prezentując jego portret. To narzeczony go narysował, specjalnie dla mamy. - Ta muzyka fascynuje mnie. Był to bardzo przystojny mężczyzna i kobiety kochały się nie tylko w jego głosie, ale i w wyglądzie. Mój chłopak też go przypomina...*

- *A śpiewa?*

- *Śpiewa.*

Pani w koszulce z Presleyem śpiewa „Blue spanish eyes...”. - *Nazywam się Halina Pastierb, z zawodu jestem inżynierem metalurgiem. W dłoni książka Leszka C. Strzeszewskiego, wydana przed 13 laty przez PWM. - To taki katechizm, tu jest wszystko o Elvisie...*

Jej koszulka różni się od tych, jakie mają inni klubowicze. Zamieniła się z kolegą syna.

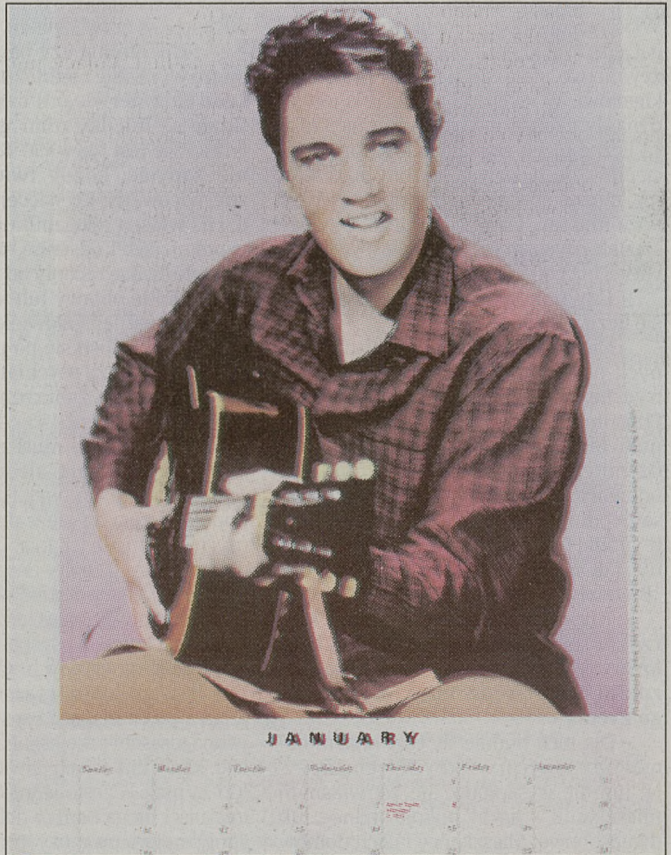
Kolejna opowieść o fascynacji, kolejny powrót w lata młodości. - *Elvisa usłyszałam pierwszy raz, gdy zaśpiewał „It's now or never”. Uczyłam się w średniej szkole angielskiego, w jakiejś gazecie znalazłam słowa, nauczyłam się... Potem przez lata z Elvisem nie miałam nic wspólnego. Usłyszałam go w radiowej „Trójce”, która nadawała muzykę z jego filmów; wszystko nagrywałam. I kiedyś córka nagrała na tych kasetach swoją muzykę. Strasznie się zdenerwowałam, zaczęłam szukać tych piosenek i tak trafiłam do Dworku Biało-prądnickiego, do fanklubu. Szybko wciągnęłam się, zaczęłam pracować przy biuletynie...*

- *A czy pani mąż nigdy nie był zazdrosny o tę fascynację?*

- *O, chyba tak...*

- *Proszę pełnym zdaniem to powiedzieć...*

Pani zaczyna opowiadać, jak to mąż przychodził do klubu, filmował spotkania, także o urodzie męża i o tym, że Presley miał dużo męskiego uroku, ale wciąż to jedno zdanie nie pada.

Ilustracje ze zbiorów Jana Blajdy

Dziś dobry, Dziadku,
siedzisz tu i siedzisz,
jesteś już stary,
nie wychodzisz z domu.
Nie martw się, Dziadku.
zamiast Ciebie pójdą,
Twoje buty
a dokąd, dokąd?
Tam gdzie im rozkażesz.
Do Lwowa pójdą?
Pójdą, Dziadku, pójdą.
A do Buczacza?
I do Buczacza,
i do Kotomyi...
A wróć stamtąd?
O, tego już nie wiem.
Ale jeśli nie wróć,
To kupię Ci nowe...

Wiersz Tadeusza Słowiaka,
dedykowany Janowi Adamskiemu

Wbił po serce ostry fiński nóż.

To nasza, Jana Adamskiego i moja, wspólna miłość - Sergiusz Jesienin. Jasio jeszcze zdołał, pokonując opory sowieckich aniołów stróżów, poznać jego siostrę. Pokłonił się grobowi poety spod Riazania, na śmierć zagubionego w Moskwie karczemnej, w Rosji sowieckiej. Kiedy rozmawiamy, zawsze po kątach przysłuchują się nam cienie wielkich. Jesienina w wyszywanej rubaszce, Babla w śmiesznych, staroswieckich okularach, Paustowskiego, którego Jasio oczywiście poznał osobiście, Gorkiego, najbardziej chyba pieszczonemu przez bolszewików pisarza, podobno otrutego na rozkaz Stalina w kiczowaty, godny melodramatu sposób - czekoladkami z

- Meczamy boli skriś prosztyho...
- Wołamy wszyscy, z jękiem, ze łzami...
- Kłyczem do Tebe Maty z słozamy...
- Ucieczko grzesznych, módl się za nami - kończą zwrotkę Polacy, a Ukraińcy wtórują:
- Uteczko hrishnych, mołyś za namy.

***

Najpierw był więc rodzinny Buczac, później Żnibrody, rodzinna wieś matki, przed wiekami, niczym zaścianek Dobrzyńskich, zasiedlona przez kolonistów z Mazowsza - Milczanowskich, Rudnickich, Gawronów. Przyszli Sowietci, później Niemcy,

palili z oburzeniem młode towarzyski. „Pajdzi siuda, diewoczka...” - zadudnił swym najbardziej głębokim głosem Jasio - i zaczęło się. W tę i nazad, i jeszcze raz! O towarzyszu Stalinie i jego mamusi, o młodych towarzyskach i ich rodzinie do trzeciego pokolenia! Sam Sergiusz lepszych, bardziej dosadnych słów nie słyszał w moskiewskich szynkach! Towarzyski, które już rozglądały się za funkcyjariuszem, uciekły w kabanich podskokach, nie tyle sposzone straszliwymi przekleństwami, co porażone czymś niebywałym. Pytaniem, kim może być ten poważny towarzysz, niewątpliwie radziecki człowiek, pozwalający sobie na taką zuchwałość...

Ot, pytali na przykład Jasia, gdzie pracuje. „W teatrze” - odpowiedział zgodnie z prawdą. Więc wszyscy w zachwyt, że taka dobra, przyjemna praca. Pod dachem i w cieple...

Albo kłopot z bocianem, durnym ptakiem. Chociaż mu położyli koło na nowej stodole, uparł się mieszkać na starej, tak starej, że mógł ją powalić byle podmuch wiatru. Wreszcie udało się, bocianisko skapitulowało, a tydzień później stara stodoła runęła. Rozrzewniła Jasia ta opowieść o chłopskim sumowaniu się nad bocianim losem, więc, jak to w jego zwyczaju bywa, natychmiast zaczął deklamować:

Do kraju tego, gdzie kruszynę chleba

lubinu...” - rzecz o pobycie na zesłaniu Jana Czeczota. W szufladach, czekając na wydawcę, spoczywają jeszcze dwa skrypty - teatralne wspomnienia i historia Jasiowych spotkań z UB.

Jaka jest proza Jana Adamskiego? Prosta, ale misterna. W sposobie narracji, w oszczędnym stylu, w mistrzowskim zenieniu języka wstępniaków z kolokwializmami - przypominająca opowiadania Babla. Soczysta. Prawdziwa. Pełna przekonania, że zawsze w najgorszej sytuacji znajdzie się człowiek, który wyciągnie do ciebie rękę, że dobro rodzi dobro. Jak w opowiadaniu „Koc, czyli nagrodzona dobroć serca”, gdzie bryczesy i buty-oficerki prowadzą ku niechybnej śmierci pol-

Andrzej Kozioł

Na Jana Adamskiego nie ma sposobu

Chłopsko sążniste, ramiona szerokie, może od roboty liesoruba, pod którego siekierą kładły się wiekowe drzewa, może od siewnego i żniwnego znoju. Włosy siwe - od trzech ćwierćwieczy, które przemknęły niczym jeden dzień. Twarz... O twarzy - jak z dumą mówi jej właściciel - powiedział kiedyś Andrzej Stopka, mistrz karykatury: „Jak narysować coś takiego? Skrzyżowanie d... z balią”...

Dodajcie jeszcze głos stentorowy, dudniący, złote serce, kresową, szeroką duszę, garść tęsknoty, szczyptę wzruszenia - a otrzymacie portret Jana Adamskiego, przez przyjaciół zwanego Jasiem - aktora i pisarza...

***

Gdy Jasio idzie w gościnę - targa ze sobą w reklamówce skibki chleba, kawałki kiełbasy, jabłka. W przedpokojku klęka przed panią domu, po staropolsku całuje rąbek sukni. Wita się z psem i ścisnąc jego łapę, patrząc w zachwycone psie ślepi, deklamuje:

Daj łapę, Dżim, na szczęście łapę podaj,

Ja takiej łapy nie widziałem w życiu.

Na bezszelestną, cichą noc, w pogodę,

Chodź, poszczekamy razem przy księżycu.

Daj łapę, Dżim, na szczęście łapę podaj.

A kiedy opuszczasz jego dom - też coś dostaniesz, no bo jak można wypuścić gościa z pustymi rękami? Serowo-śmietanowo-cebulową sałamaczkę trudno zapakować, ale ciastka, mandarynki - owszem. Wychodzisz więc objucony podarkami, z głową pełną czadu, nie alkoholowego zgoła, chociaż przechyliło się kieliszek lub szklaneczkę, ale poetyckiego. Możesz poprosić Jasia o dowolny wiersz w dowolnym języku, nawet o „Modlitwę jeńca” Gałczyńskiego po serbsku, ale najlepiej, najrzewniej brzmi jednak Jesienin, po rosyjsku i po polsku:

Zyjesz jeszcze, biedna, stara matko?

I ja żyję. Pozdrowienia ślę.

Niechaj sęczy się nad twoją chatką

To wieczorne światło w sieni mgle.

Mnie pisano, że ukrywasz trwoję,

Tęsknisz za mną, że cię trapi żal,

Że wychodzisz często znów na drogę

W swej salopie śmiesznej - patrzeć w dal.

A gdy siny mrok na wieś się kładzie,

Często widzisz, niby blisko - tuż,

Jak ktoś nagle mi w karczemnej zwadzie

Fot. Anna Glód

różowej bombonierki. Gorki też jest Jasiowi bliski, to w jego sztuce, „Na dnie”, granej w 1960 roku w krakowskim Starym Teatrze, w roli Bubnowa osiągnął jeden ze swych największych scenicznych sukcesów.

***

Urodził się - jak Agnon, izraelski noblista, jak tropiciel hitlerowskich zbrodniarzy, Szymon Wiesenthal - w Buczaczu, mieścinie małej, liczącej zaledwie trzynaście tysięcy mieszkańców, w większości Żydów i Ukraińców. Tutaj, we wschodniej Galicji, Polacy nie dominowali, przynajmniej ilościowo. Byli częścią wielonarodowościowej mozaiki. Wschód przełamywał się z Zachodem, cerkwie sąsiadował z kościołami, a Wielkanoc obchodzili się dwa razy - według starego i nowego kalendarza. Może dlatego Jan Adamski tak świetnie czuje wszystko co ukraińskie - język, kulturę, duszę. Może dlatego, a może z innego powodu. Z przekonania, że wszyscy ludzie są dobrzy, że wszyscy zasługują na szacunek i zaufanie.

W jednym z jego opowiadań, „W Zrębnie 110. wybuchł strajk”, polscy i ukraińscy drwale wspólnie pracujący dla dobra nowej, socjalistycznej ojczyzny, przyniesionej do Buczacza przez czerwonoarmiejskich żołdatów, wspólnie tłumacząc polską religijną pieśń:

- Matko Najświętsza, do serca Twego - śpiewają Polacy, a Ukraińcy natychmiast wpadają w rytm, w ton, w poetykę:

- Maty Preczysta, do Serca Twego...

- Mieczem boleści wskroś przesytego...

a w zasadzie Węgrzy, bo oni objęli miejscowy garnizon, bieda szczyrzyła głodne zęby do rodziny Adamskich i Jan bardzo wcześniej jął się najczarniejszej, najcięższej pracy - w lesie, a później na roli. Przetaczały się armie, w lesie, po wsiach, polska młodzież szykowała się do zbrojnej rozprawy z wrogiem. Na razie AK-owcy - wśród nich Jan Adamski o podwójnym pseudonimie, „Strypa” i „Jar” - zgodnie współpracowali z sowieckimi partyzantami sławnego „Kowpaka”. Dostarczali „kowpakowcom” żywność, zapewniali podwozy, czyli po galicyjsku forszpan, dowożąc ich aż po Zbrucz. Rosjanie wpisali się wówczas do pamiętnika, który Jasio niezbyt rozważnie zabierał na akcje, i później, w 1946 roku, przydał się ten pamiętnik, jeszcze jak się przydał! Kiedy aresztował go UB, miał co pokazać śledczemu. Przecież o „Kowpaku” - bohaterskim partyzancie - w Związku Radzieckim pisano powieści i śpiewano pieśni...

Przydała mu się też - i to w sposób osobliwie śmieszny, na skraju tragedii - świetna znajomość rosyjskiego, języka nie tylko doskonałego do pisania poezji, ale także cudownego do przeklinania. Był rok 1953, zgłośło Słoneczko Ludzkości, zmarł Józef Wissarionowicz Stalin, i Jasio upił się z tej okazji do nieprzytomności. Nie sam uczcił odejście tego, co usta słodsze miał od malin, ale z Mieczysławem Voitem. Roześmiani, nabuzowani po brzegi radością i wódką, triumfalnie przetaczali się przez krakowskie ulice i wtedy dopadły ich dwie towarzyski - twarze przyobleczone w gradową żalobę, zielone bluzy ściśnięte pod szyją czarwonymi krawatami. „Jak wam nie wstyd!” - wy-

***

W Krakowie były studia: prawo, którego Jan Adamski nigdy nie skończył, ale chwali sobie jako sposób ćwiczenia pamięci, i Studium Dramatyczne Iwo Galla. Młodzieńcza, studencka przyjaźń ze Zbigniewem Herbertem. W życiu Jasia pojawia się kolejna niezwykła postać, młody ksiądz Karol Wojtyła. Większość tych, którzy znali przyszłego papieża, jeżeli wprost nie mówią o wielkiej z Nim zażyłości, to przynajmniej tajemniczą miną dają do poznania, że owszem, przyjaźnili się, znali jak tyse konie. Jasio odpowiada króciutko i skrupulatnie: „Chował moją matkę, dawał mi ślub, chrzczył córkę”. I nic więcej. Czasami tylko pokaże gościom listy, odręczone, serdeczne listy od zasiadającego na Piotrowej stolicy krakowianina i podwójnego kolegi - aktora i pisarza...

Było w życiu Jasia kilka teatrów - Rapsodyczny, im. Siemaszkowej w Rzeszowie, i znów krakowskie: Stary oraz Słowackiego. Trochę ról filmowych. Natomiast w swej literaturze jest wierny jednemu krajowi, jaki naprawdę liczy się w życiu każdego pisarza - krajowi dzieciństwa i młodości. Podwójnie utraceniemu, bo nie tylko odgródnionemu pasmem kilkudziesięciu lat, ale kordonem, który po wojnie przedzielił Polskę. Dlatego, jeżeli Jan Adamski chce wrócić do swojego kraju, jedzie na Dolny Śląsk, gdzie los rzucił jego rodaków.

Tam można pokrzepić się kresowym słowem, kresowym jałdłem i ową kresową rzewnością, której jakby mniej w zachodniej Galicji. Tam można plawić się w najprostszej ludzkiej życzliwości.

podnoszą z ziemi przez uszanowanie dla darów nieba - tęskno mi, Panie...

Do kraju tego, gdzie winą jest duża

poposać gniazdo na gruszy bocianie

bo wszystkim służą - tęskno mi, Panie...

Zasłucał się gospodarz, Jasiowy rodak ze Żnibród, a później powiedział: „Nie znam, ale napisane fest”. „Dziadek, przecież to Norwid!” - z przyganą wtrąciła wnuczka. „Norwid, nie Norwid, ale napisane fest”...

Jan Adamski - pisarz nie jeździ bezinteresownie pod Legnicę. Nie tylko uraduje duszę, rozgrzeje serce, ale jeszcze na dodatek z każdego wyjazdu przywiezie przynajmniej ze dwa opowiadania. A ponieważ nikt nie jest prorokiem wśród swoich, ostro go traktują rodacy, którzy potrafią wysmarować i takie listy:

Kochany nasz Jasiuniu! W pierwszych słowach mojego listu Niech Będzie Pochwalony Jezus Chrystus. Mam nadzieję że odpowiesz Na Wieki Wieków Amen.

Szlag by cię jasny trafił, krew by cię nagle troista zalała za wszystkie kłamstwa i brechnie co ty do książki swojej był ponawpuszczal.

Stara Wiktonia miała dwie kozy a nie jedną jak ty napisał. Żadna tam w sadzie nie rosta u niej czereśnia tylko grusza. Popraw się Jasiuniu i nie kłam więcej i nie brechaj na całą Polskę.

Twój sąsiad ze Żnibród Gawron Michał

***

Kłamstw i brechni nabierało się już sporo. Zbiory opowiadań „Odwiedziny”, „Przed odlotem”, „Batiar”. „Wśród ostnicy... wśród

skiego inżyniera. W więzieniu Polak trafia na Lejbę Finkelsztajna, koszerowego rzeźnika, aresztowanego za nielegalny ubój cieląt i daje mu, szczękającemu z zimna zębami, swój koc z prawdziwej wełny. Po wyjściu z więzienia poszedł ci był nasz Lejba Finkelsztajn do drugiego Lejby, który miał na kołnierzu mundurowej bluzy dwa prostokąty majora NKWD. I rozdarł przed nim, biblijnie rozdarł, swoje szaty Monsieur Lejba Finkelsztajna. „Coście zrobili? - rozzdzierającym głosem krzyknął echowo po rosyjsku: - Aresztowaliście orla i sokola. Ten goj mnie, staremu Jewrietjewi, dał swój koc. Dzięki niemu nie przeziębitem się i żyję. Wypuście go na wolność!”

I wypuścili. W opowiadaniu i w rzeczywistości, bo bohater opowieści, Stanisław Dyakowski, był jak najbardziej autentyczną postacią...

***

Jasio Adamski naprawdę jest przekonany, że w najgorszych momentach życia zawsze ktoś wyciągnie do człowieka pomocną dłoń:

- Dookoła byli lub są ludzie, mnóstwo ludzi, którym tyle zawdzięczam... Tyle zawdzięczam państwu Chłapom... Państwu Szybowskiemu... Świętej pamięci Jerzemu Turowiczowi... Skuszance... Haliwie Mikołajskiej... Alanie Puchalskiej... Jolancie Groo-Kozakowej...

- Przestań, Jasiu - przerywam tę litanie. - Powiedz lepiej, czy znałeś kogoś, o kim mógłbyś powiedzieć: „Ten facet to kawał s... syna”?

Jan Adamski nagle udaje, że interesują go resztki czekolady w filiżance. Myśli... Myśli... I wreszcie niechętnie wykrztusza nazwisko, dodając:

- No, może tak bym go nie określił, ale to zły, naprawdę zły człowiek.

Rzeczywiście - zły. Udało mi się coś wyjątkowo trudnego. Zmusiłem Jana Adamskiego do wypowiedzenia negatywnego sądu o innym człowieku...

***

Wieczorem telefon. W słuchawce niski, charakterystyczny głos Jasia:

- Wiesz co, Andrzejku, zagalopowałem się, zgrzeszyłem... Może on i zły, ale chyba nie tak całkiem... Każdy ma swoje dobre strony, więc i on musi mieć...

Na Jana Adamskiego nie ma sposobu...

Wiersze Sergiusza Jesienina w tłumaczeniu Władysława Broniewskiego i Andrzeja Jaworskiego.

W tekście zostały wykorzystane fragmenty opowiadań Jana Adamskiego z tomu „Batiar”.

Andrzej Kozioł

Pierwszy teatr w stolicy naszej (2)

Z hejnatem

Marginalki

Fioletowe jaja, czarne jaja

Wielkanoc za pasem, a skoro Wielkanoc - to oczywiście wielkanocne jaja, kolorowe i pstre.

Wszędzie, w każdym sklepiku, można kupić farby, nawet jakieś skrawki plastiku, które, gdy się w nie wsadzi jajko i zanurzy we wrzątku, oblepiają skorupkę cienką warstwą i zdobią ją wizerunkami zajączków, kurczaków i kaczków wyglądających jakby wyszły prosto z disneyowskich filmów. Ale plastik i Wielkanoc! Fatalne skojarzenie! Może więc znajdzie się ktoś, kto zechce sięgnąć po stare przepisy. Bo - jak napisano w zeszytowanym poradniku: - *Pótmisek napędzony kolorowymi jajami przedstawia widok tak powabny, że głośne okrzyki zachwytu dziatwy niejednej matce wynagrodzą pracę i trudy podjęte przy farbowaniu.*

Jak się farbowało jajka? Dzisiaj powiedzielibyśmy, że ekologicznie, chociaż i przed stu laty od czasu do czasu uciekano się do chemii.

Na kolor zielony farbuje się, dodawszy do wody garść zielonej trawy - można przeczytać w starym poradniku. No cóż, może i rzeczywiście trawa przyda wielkanocnym jajkom pięknej zieleni, ale coś się nam wydaje, że najlepsze w tym celu jest młode żyto. W końcu autor może ma rację - wszak zboże też jest trawą...

Żółty kolor uzyskiwało się dzięki szfranowi, złoty - dzięki łuskom cebuli, słomiany - po gotowaniu jajek w wodzie z łupinami migdałów, a brązowy - wskutek marzanny.

Chcąc mieć czerwone jaja, dodaje się brzoju (?!), różowe, stopniując aż do purpurowego koloru, otrzymuje się ze sproszkowanej koszenili. Jasno brązowe w esencji kawowej. Kolor marmurkowy mamy, jeżeli jajo zawinie się w kawateczkę jedwabiu w deseni i gotuje w wodzie. Na kolor niebieski w lazurze, dodając do tego odrobinę sody. Na jachach farbowanych w lazurze można wykonywać rozcieńczonym octem pasowe rysunki. Ciemniejszy kolor niebieski otrzymuje się z wygotowania drzewa błękitnego (?!?!); dodać do tego tyżkę octu, to będą fioletowe; a jeżeli zamiast octu dać na koniec noża soli, potażu, otrzymuje się kolor czarny, bardzo stosowny do białych rysunków.

Rysunki na tych jajach wyglądają bardzo ładnie - stwierdza autor poradnika sprzed stulecia. - *Ogólne jest mniemanie, że powinny być rysowane woskiem przed gotowaniem. Rysunek taki jednak wygląda brzydko i niezgrabnie. Natomiast piórem gęsiem dobrze zacietem, maczanem w kwaste solnym, rozcieńczonym wodą, można wykonywać bardzo ładne rysunki, podpisywać imiona itp.*

Może ktoś spróbuje starsoświeckich sposobów barwienia jajek? Zresztą, czy rzeczywiście tak bardzo staroświeckich? Przecież jeszcze niedawno, nawet w wielkich miastach, wychodziło się za rogatki, aby ukraść odrobinę oziemego żyta, zbierało się cebulowe łuski...

AMK

Wąż z żelazną głową i cenzura

Zanim przy placu Szczepańskim powstał pierwszy w Krakowie stały teatr, grywano w Pałacu Spiskim, ale także w... ratuszu, gdzie ks. Sierakowski wystawiał opery, a po nim wszedł ze swymi spektaklami Jacek Kluszewski. Grano w wielkiej sali, zwanej „Clem”, ponieważ był w niej kiedyś odbierany podatek celny. Później, jak pisaliśmy przed tygodniem, imć pan Kluszewski przeniósł się do Pałacu Spiskiego, gdzie zachowały się resztki starego teatru Lubomirskich. Podobno mieścił 300 - 400 widzów, a z rewizji z roku 1785 można dowiedzieć się o łozach parterowych i górnych, o galerii. Sala teatralna była chyba w dość kiepskim stanie, skoro w 1796 roku - jak pisał Klemens Bąkowski - Dyrektor Budownictwa Shmaus von Livonegg zbadał teatr w Pałacu Spiskim z polecenie kom. nadwor. (...) i złożył sprawozdanie, skutkiem którego polecono właścicielowi Pałacu Spiskiego, aby dał lekką podłogę z desek na galerii, naprawił plafon i dach gontowy poprawił, Livonegg wytknął nadto, że scena jest źle skonstruowana, niebezpieczna dla baletników; drzwi do łóz otwierają się do wnętrza, zamiast na zewnątrz, schody do łóz górnych nierówne i schodzone, galeria niska, zwłaszcza naprzeciw sceny itd.

Rzeczywiście budynek musiał być zaniedbany, i to bardzo, skoro dwa lata później widzowie skarżyli się, że w deszczowe dni trudno oglądać przedstawienia z powodu przysznica z nieszczelnego dachu.

Nadszedł więc czas na budowę w Krakowie prawdziwego teatru. Można spierać się o datę jego powstania, bowiem Kluszewski, zanim przebudował trzy kamieniczki przy placu Szczepańskim (na dzisiejszy Stary Teatr składa się jeszcze czwarty dom, dołączony przez Senat Rzeczypospolitej Krakowskiej podczas remontu w 1840 roku) już wcześniej prowadził w tym miejscu działalność teatralną. Gdy Kluszewski (...) otrzymał przyrzeczenie przywileju teatralnego w r. 1798 zabrał się na seryo do stworzenia odpowiedniego budynku. Mając dwa domy przy placu Szczepańskim Nr. 368 i 359, nabyte w roku 1796 od Antoniego i Anny Szastrów, przyłączył do nich trzeci pod Nr. 360, i na tym kompleksie, obejmującym narożnik placu Szczepańskiego i ulicy Jagiellońskiej, rozpoczął budowę, którą w końcu r. 1798 ukończył - pisał Bąkowski.

Nie obyło się bez kłopotów. Najpierw wszystko zapowiadało się niezgorzej, chociaż budynek budził pewne zastrzeżenia. Raport policyjny stwierdzał, że na mocy rozporządzenia nadwornej komisji z d. 21 października L. 19821 może nowy teatr być otwartym od 1 stycznia 1799 pod warunkiem, że najpóźniej do połowy stycznia zrobione zostaną drugie schody do wyższych piątr, że przepisy cenzury będą pilnie przestrzegane, w którym to celu należy co miesiąc naprzed przedkładać sztuki policyj, że po przedstawieniu dla bezpieczeństwa będą wszystkie drzwi pootwierane i dojazd uregulowany, do czego warta wojskowa odkomenderowana będzie. Policja spodziewa się, że przed otwarciem teatru usunięte zostaną ku-

py ziemi i drwa, zalegające w okolicy. Teatr należy zewnątrz dobrze oświetać, do czego potrzeba przynajmniej cztery latarnie wiedeńskie.

Niby wszystko było w porządku, a jednak komisja stwierdziła, że drewniane słupy podtrzymujące łoża są zbyt wątkie, że trzeba je ankrami ująć do muru. Kazała też przedłużyć schody od strony placu Szczepańskiego, prowadzące jedynie na pierwsze piętro - wymóg sensowny, bo mający na celu zwiększenie bezpieczeństwa widzów w przypadku pożaru.

Budynek, aczkolwiek dopuszczony do użytku, nie był zbyt solidny. Co rusz coś się psuło. A to, w 1905 roku, publiczność skarży-

ła maite książki rachunkowe, jak: protokół gaź (...), spisy aktorów, dochodów garderoby, kłisze mie-dziane do odbijania biletów, 17 manuskryptów, 132 tomy sztuk teatralnych (...), z garderoby: 9 kostymów niemieckich, 7 tureckich, 9 spodni płóciennych, 7 płaszczów, 7 czarnych kapeluszy, 2 pary pończoch, turban turecki, 8 tarcz blaszanych, dekoracje przedstawiające: wodę, świętynię, mur, wodospad itd., 12 kulis, 7 piramid z tektury i łat, 16 lamp teatralnych, węża z blaszaną głową.

U bogo, strasznie ubogo... Prawdopodobnie jednak wszystkie co lepsze rekwizyty wywiózł Wothe, bowiem policyjny raport stwierdza, że pan

się energia prezydenta Leo i prezesa Towarzystwa, profesora Krzemuskiego.

Konkurowały ze sobą dwa projekty: prof. Pokutyńskiego, który chciał stary teatr zburzyć i na jego miejscu zbudować nowy gmach, oraz dwóch architektów, Stryjeńskiego i Mączyńskiego, pragnących zachować zasadniczą konstrukcję budynku. Z nimi też miasto zawarło w 1905 roku umowę i już w 1907 roku krakowianie otrzymali nowy Stary Teatr.

Przyznać trzeba, że spółka architektów wywiązała się ze swego zadania doskonale - pisał Franciszek Klein, szczególnie zachwycając się „Restauracją Starego Teatru”: Najciekawsze ze wszyst-

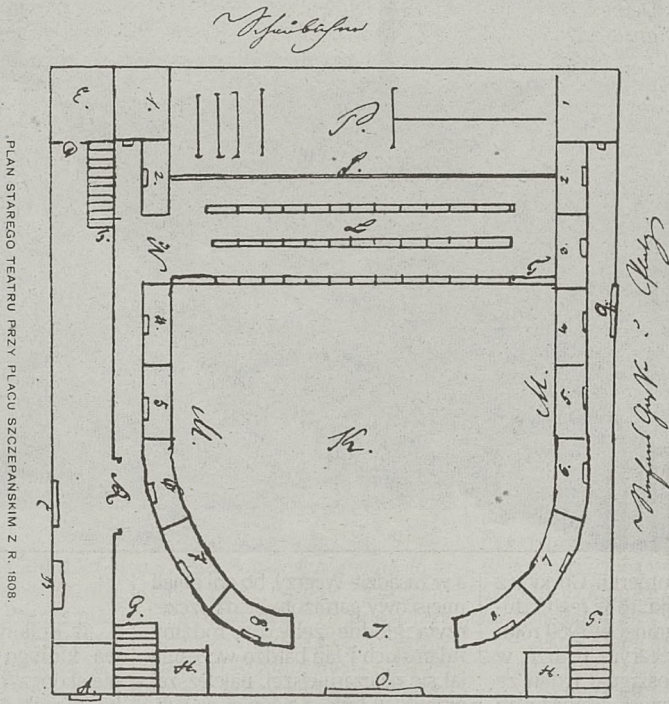
Większa sala restauracyjna na parterze, pomysłu E. Trojanowskiego, miała boazerię malowaną na niebieski kolor, a meble dębowe bajcowane na szaro. Mniejsza sala, pomysłu L. Wojtyczki, miała nad boazerią dekorację kilimową o motywach roślinnych, a meble z masywnego mahoni. Sala bufetowa na pierwszym piętrze, pomysłu J. Czajkowskiego, miała piękny fryz z pawi na tle jesiennych liści, a meble złoczone. Gabinet na I piętrze, pomysłu E. Dąbrowsy, miał kilimy w złotym tonie, a meble jaworowe obite żółtą materią. Na drugim piętrze znajdowały się jeszcze trzy gabinety, w tym Józefa Czajkowskiego, jeden z fryzmem kotów na złotym tle, drugi z fryzmem tarających par na takim samym tle, a meble w obu jesionowe, przypominające styl biedemeier.

Zniknęła restauracja, zniknęły meble, co szczególnie wydawało się gnębić Franciszka Kleina, wypominającemu magistrackim urzędnikom tę niepowetowaną stratę: *Czasami po biurach magistrackich spotykałem jakiś stołek z mahoniem, należący do inwentarza dawnej restauracji. Dziś już nikt nie dojdzie, gdzie się to wszystko podziało.*

Rzeczywiście, diabli wzięli! Gastronomiczne tradycje Starego Teatru, chociaż trzeba powiedzieć, że narodziły się nowe. Przez wiele lat parterowe sale od strony placu i ulicy Jagiellońskiej zajmował Klub Międzynarodowej Książki i Prasy z czytelnią i bogatym wyborem obcych tytułów. Oczywiście wybór był bogaty tylko według ówczesnych kryteriów, ale trzeba przyznać, że przez pewien czas, po 1956 roku, w klubie MPiK-u przy placu Szczepańskim można było przeczytać i kupić tytuły, które już wkrótce uznano za trefne, a ich treści za zgubne dla obywateli PRL. Kluby Międzynarodowej Prasy i Książki oraz rola, jaką odegrały w życiu młodej inteligencji - to odrębna sprawa. Krakowski klub miał jednak jeszcze coś - kawiarenkę w piwnicy, do której schodziło się po krętych schodach.

Bywało się tam w okolicach południa. Po prostu w latach sześćdziesiątych był taki niepisany obowiązek, a kawiarenka przy Jagiellońskiej, wraz z pobliskimi Krzysztoforami, w których królował Stanisław Balewicz, wraz z nieco dalej położoną „Gruszką” i barem „Rio”, wspomnianym w jednej z piosenek Andrzeja Sikorowskiego, przy ulicy św. Jana, stanowiła jeden z ważniejszych punktów na towarzyskiej mapie Krakowa. Dzisiaj teatralne podziemia zajmuje kawiarnia „Maska”, jeden z najbardziej oryginalnych krakowskich lokali. Doskonale sprawdza się w przypadku gości z dalekiego świata i z prowincji. Światowcy zachycają się wystrojem wnętrza, a prowincjusze z emocją oglądają gości, wylapując twarze znane z telewizji i filmu...

Wypadałoby wspomnieć coś o bardziej ambitnych dokonaniach Starego Teatru, a jest o czym - poczynając od dwóch prapremier, fragmentów III części „Dziadów” w 1848 roku i „Mazepy” w 1851, a kończąc na niedawnych stosunkowo czasach, w których najstarszy krakowski teatr był jednocześnie jednym z najlepszych na kontynencie. To jednak nieco inna historia...

- Plan Starego Teatru z roku 1808*
A. Giełgajewski B. Skarżyski C. Jędrzejko D. E. Skarżyski E. Skarżyski F. Skarżyski G. Skarżyski H. Skarżyski I. Skarżyski J. Skarżyski K. Skarżyski L. Skarżyski M. Skarżyski N. Skarżyski	O. Skarżyski P. Skarżyski Q. Skarżyski R. Skarżyski S. Skarżyski T. Skarżyski U. Skarżyski V. Skarżyski W. Skarżyski X. Skarżyski Y. Skarżyski Z. Skarżyski AA. Skarżyski AB. Skarżyski AC. Skarżyski AD. Skarżyski AE. Skarżyski AF. Skarżyski AG. Skarżyski AH. Skarżyski AI. Skarżyski AJ. Skarżyski AK. Skarżyski AL. Skarżyski AM. Skarżyski AN. Skarżyski AO. Skarżyski AP. Skarżyski AQ. Skarżyski AR. Skarżyski AS. Skarżyski AT. Skarżyski AU. Skarżyski AV. Skarżyski AW. Skarżyski AX. Skarżyski AY. Skarżyski AZ. Skarżyski BA. Skarżyski BB. Skarżyski BC. Skarżyski BD. Skarżyski BE. Skarżyski BF. Skarżyski BG. Skarżyski BH. Skarżyski BI. Skarżyski BJ. Skarżyski BK. Skarżyski BL. Skarżyski BM. Skarżyski BN. Skarżyski BO. Skarżyski BP. Skarżyski BQ. Skarżyski BR. Skarżyski BS. Skarżyski BT. Skarżyski BU. Skarżyski BV. Skarżyski BW. Skarżyski BX. Skarżyski BY. Skarżyski BZ. Skarżyski CA. Skarżyski CB. Skarżyski CC. Skarżyski CD. Skarżyski CE. Skarżyski CF. Skarżyski CG. Skarżyski CH. Skarżyski CI. Skarżyski CJ. Skarżyski CK. Skarżyski CL. Skarżyski CM. Skarżyski CN. Skarżyski CO. Skarżyski CP. Skarżyski CQ. Skarżyski CR. Skarżyski CS. Skarżyski CT. Skarżyski CU. Skarżyski CV. Skarżyski CW. Skarżyski CX. Skarżyski CY. Skarżyski CZ. Skarżyski DA. Skarżyski DB. Skarżyski DC. Skarżyski DD. Skarżyski DE. Skarżyski DF. Skarżyski DG. Skarżyski DH. Skarżyski DI. Skarżyski DJ. Skarżyski DK. Skarżyski DL. Skarżyski DM. Skarżyski DN. Skarżyski DO. Skarżyski DP. Skarżyski DQ. Skarżyski DR. Skarżyski DS. Skarżyski DT. Skarżyski DU. Skarżyski DV. Skarżyski DW. Skarżyski DX. Skarżyski DY. Skarżyski DZ. Skarżyski EA. Skarżyski EB. Skarżyski EC. Skarżyski ED. Skarżyski EE. Skarżyski EF. Skarżyski EG. Skarżyski EH. Skarżyski EI. Skarżyski EJ. Skarżyski EK. Skarżyski EL. Skarżyski EM. Skarżyski EN. Skarżyski EO. Skarżyski EP. Skarżyski EQ. Skarżyski ER. Skarżyski ES. Skarżyski ET. Skarżyski EU. Skarżyski EV. Skarżyski EW. Skarżyski EX. Skarżyski EY. Skarżyski EZ. Skarżyski FA. Skarżyski FB. Skarżyski FC. Skarżyski FD. Skarżyski FE. Skarżyski FF. Skarżyski FG. Skarżyski FH. Skarżyski FI. Skarżyski FJ. Skarżyski FK. Skarżyski FL. Skarżyski FM. Skarżyski FN. Skarżyski FO. Skarżyski FP. Skarżyski FQ. Skarżyski FR. Skarżyski FS. Skarżyski FT. Skarżyski FU. Skarżyski FV. Skarżyski FW. Skarżyski FX. Skarżyski FY. Skarżyski FZ. Skarżyski GA. Skarżyski GB. Skarżyski GC. Skarżyski GD. Skarżyski GE. Skarżyski GF. Skarżyski GG. Skarżyski GH. Skarżyski GI. Skarżyski GJ. Skarżyski GK. Skarżyski GL. Skarżyski GM. Skarżyski GN. Skarżyski GO. Skarżyski GP. Skarżyski GQ. Skarżyski GR. Skarżyski GS. Skarżyski GT. Skarżyski GU. Skarżyski GV. Skarżyski GW. Skarżyski GX. Skarżyski GY. Skarżyski GZ. Skarżyski HA. Skarżyski HB. Skarżyski HC. Skarżyski HD. Skarżyski HE. Skarżyski HF. Skarżyski HG. Skarżyski HH. Skarżyski HI. Skarżyski HJ. Skarżyski HK. Skarżyski HL. Skarżyski HM. Skarżyski HN. Skarżyski HO. Skarżyski HP. Skarżyski HQ. Skarżyski HR. Skarżyski HS. Skarżyski HT. Skarżyski HU. Skarżyski HV. Skarżyski HW. Skarżyski HX. Skarżyski HY. Skarżyski HZ. Skarżyski IA. Skarżyski IB. Skarżyski IC. Skarżyski ID. Skarżyski IE. Skarżyski IF. Skarżyski IG. Skarżyski IH. Skarżyski II. Skarżyski IJ. Skarżyski IK. Skarżyski IL. Skarżyski IM. Skarżyski IN. Skarżyski IO. Skarżyski IP. Skarżyski IQ. Skarżyski IR. Skarżyski IS. Skarżyski IT. Skarżyski IU. Skarżyski IV. Skarżyski IW. Skarżyski IX. Skarżyski IY. Skarżyski IZ. Skarżyski JA. Skarżyski JB. Skarżyski JC. Skarżyski JD. Skarżyski JE. Skarżyski JF. Skarżyski JG. Skarżyski JH. Skarżyski JI. Skarżyski JJ. Skarżyski JK. Skarżyski JL. Skarżyski JM. Skarżyski JN. Skarżyski JO. Skarżyski JP. Skarżyski JQ. Skarżyski JR. Skarżyski JS. Skarżyski JT. Skarżyski JU. Skarżyski JV. Skarżyski JW. Skarżyski JX. Skarżyski JY. Skarżyski JZ. Skarżyski KA. Skarżyski KB. Skarżyski KC. Skarżyski KD. Skarżyski KE. Skarżyski KF. Skarżyski KG. Skarżyski KH. Skarżyski KI. Skarżyski KJ. Skarżyski KL. Skarżyski KM. Skarżyski KN. Skarżyski KO. Skarżyski KP. Skarżyski KQ. Skarżyski KR. Skarżyski KS. Skarżyski KT. Skarżyski KU. Skarżyski KV. Skarżyski KW. Skarżyski KX. Skarżyski KY. Skarżyski KZ. Skarżyski LA. Skarżyski LB. Skarżyski LC. Skarżyski LD. Skarżyski LE. Skarżyski LF. Skarżyski LG. Skarżyski LH. Skarżyski LI. Skarżyski LJ. Skarżyski LK. Skarżyski LL. Skarżyski LM. Skarżyski LN. Skarżyski LO. Skarżyski LP. Skarżyski LQ. Skarżyski LR. Skarżyski LS. Skarżyski LT. Skarżyski LU. Skarżyski LV. Skarżyski LW. Skarżyski LX. Skarżyski LY. Skarżyski LZ. Skarżyski MA. Skarżyski MB. Skarżyski MC. Skarżyski MD. Skarżyski ME. Skarżyski MF. Skarżyski MG. Skarżyski MH. Skarżyski MI. Skarżyski MJ. Skarżyski MK. Skarżyski ML. Skarżyski MM. Skarżyski MN. Skarżyski MO. Skarżyski MP. Skarżyski MQ. Skarżyski MR. Skarżyski MS. Skarżyski MT. Skarżyski MU. Skarżyski MV. Skarżyski MW. Skarżyski MX. Skarżyski MY. Skarżyski MZ. Skarżyski NA. Skarżyski NB. Skarżyski NC. Skarżyski ND. Skarżyski NE. Skarżyski NF. Skarżyski NG. Skarżyski NH. Skarżyski NI. Skarżyski NJ. Skarżyski NK. Skarżyski NL. Skarżyski NM. Skarżyski NN. Skarżyski NO. Skarżyski NP. Skarżyski NQ. Skarżyski NR. Skarżyski NS. Skarżyski NT. Skarżyski NU. Skarżyski NV. Skarżyski NW. Skarżyski NX. Skarżyski NY. Skarżyski NZ. Skarżyski OA. Skarżyski OB. Skarżyski OC. Skarżyski OD. Skarżyski OE. Skarżyski OF. Skarżyski OG. Skarżyski OH. Skarżyski OI. Skarżyski OJ. Skarżyski OK. Skarżyski OL. Skarżyski OM. Skarżyski ON. Skarżyski OO. Skarżyski OP. Skarżyski OQ. Skarżyski OR. Skarżyski OS. Skarżyski OT. Skarżyski OU. Skarżyski OV. Skarżyski OW. Skarżyski OX. Skarżyski OY. Skarżyski OZ. Skarżyski PA. Skarżyski PB. Skarżyski PC. Skarżyski PD. Skarżyski PE. Skarżyski PF. Skarżyski PG. Skarżyski PH. Skarżyski PI. Skarżyski PJ. Skarżyski PK. Skarżyski PL. Skarżyski PM. Skarżyski PN. Skarżyski PO. Skarżyski PP. Skarżyski PQ. Skarżyski PR. Skarżyski PS. Skarżyski PT. Skarżyski PU. Skarżyski PV. Skarżyski PW. Skarżyski PX. Skarżyski PY. Skarżyski PZ. Skarżyski QA. Skarżyski QB. Skarżyski QC. Skarżyski QD. Skarżyski QE. Skarżyski QF. Skarżyski QG. Skarżyski QH. Skarżyski QI. Skarżyski QJ. Skarżyski QK. Skarżyski QL. Skarżyski QM. Skarżyski QN. Skarżyski QO. Skarżyski QP. Skarżyski QQ. Skarżyski QR. Skarżyski QS. Skarżyski QT. Skarżyski QU. Skarżyski QV. Skarżyski QW. Skarżyski QX. Skarżyski QY. Skarżyski QZ. Skarżyski RA. Skarżyski RB. Skarżyski RC. Skarżyski RD. Skarżyski RE. Skarżyski RF. Skarżyski RG. Skarżyski RH. Skarżyski RI. Skarżyski RJ. Skarżyski RK. Skarżyski RL. Skarżyski RM. Skarżyski RN. Skarżyski RO. Skarżyski RP. Skarżyski RQ. Skarżyski RR. Skarżyski RS. Skarżyski RT. Skarżyski RU. Skarżyski RV. Skarżyski RW. Skarżyski RX. Skarżyski RY. Skarżyski RZ. Skarżyski SA. Skarżyski SB. Skarżyski SC. Skarżyski SD. Skarżyski SE. Skarżyski SF. Skarżyski SG. Skarżyski SH. Skarżyski SI. Skarżyski SJ. Skarżyski SK. Skarżyski SL. Skarżyski SM. Skarżyski SN. Skarżyski SO. Skarżyski SP. Skarżyski SQ. Skarżyski SR. Skarżyski SS. Skarżyski ST. Skarżyski SU. Skarżyski SV. Skarżyski SW. Skarżyski SX. Skarżyski SY. Skarżyski SZ. Skarżyski TA. Skarżyski TB. Skarżyski TC. Skarżyski TD. Skarżyski TE. Skarżyski TF. Skarżyski TG. Skarżyski TH. Skarżyski TI. Skarżyski TJ. Skarżyski TK. Skarżyski TL. Skarżyski TM. Skarżyski TN. Skarżyski TO. Skarżyski TP. Skarżyski TQ. Skarżyski TR. Skarżyski TS. Skarżyski TT. Skarżyski TU. Skarżyski TV. Skarżyski TW. Skarżyski TX. Skarżyski TY. Skarżyski TZ. Skarżyski UA. Skarżyski UB. Skarżyski UC. Skarżyski UD. Skarżyski UE. Skarżyski UF. Skarżyski UG. Skarżyski UH. Skarżyski UI. Skarżyski UJ. Skarżyski UK. Skarżyski UL. Skarżyski UM. Skarżyski UN. Skarżyski UO. Skarżyski UP. Skarżyski UQ. Skarżyski UR. Skarżyski US. Skarżyski UT. Skarżyski UU. Skarżyski UV. Skarżyski UW. Skarżyski UX. Skarżyski UY. Skarżyski UZ. Skarżyski VA. Skarżyski VB. Skarżyski VC. Skarżyski VD. Skarżyski VE. Skarżyski VF. Skarżyski VG. Skarżyski VH. Skarżyski VI. Skarżyski VJ. Skarżyski VK. Skarżyski VL. Skarżyski VM. Skarżyski VN. Skarżyski VO. Skarżyski VP. Skarżyski VQ. Skarżyski VR. Skarżyski VS. Skarżyski VT. Skarżyski VU. Skarżyski VV. Skarżyski VW. Skarżyski VX. Skarżyski VY. Skarżyski VZ. Skarżyski WA. Skarżyski WB. Skarżyski WC. Skarżyski WD. Skarżyski WE. Skarżyski WF. Skarżyski WG. Skarżyski WH. Skarżyski WI. Skarżyski WJ. Skarżyski WK. Skarżyski WL. Skarżyski WM. Skarżyski WN. Skarżyski WO. Skarżyski WP. Skarżyski WQ. Skarżyski WR. Skarżyski WS. Skarżyski WT. Skarżyski WU. Skarżyski WV. Skarżyski WW. Skarżyski WX. Skarżyski WY. Skarżyski WZ. Skarżyski XA. Skarżyski XB. Skarżyski XC. Skarżyski XD. Skarżyski XE. Skarżyski XF. Skarżyski XG. Skarżyski XH. Skarżyski XI. Skarżyski XJ. Skarżyski XK. Skarżyski XL. Skarżyski XM. Skarżyski XN. Skarżyski XO. Skarżyski XP. Skarżyski XQ. Skarżyski XR. Skarżyski XS. Skarżyski XT. Skarżyski XU. Skarżyski XV. Skarżyski XW. Skarżyski XX. Skarżyski XY. Skarżyski XZ. Skarżyski YA. Skarżyski YB. Skarżyski YC. Skarżyski YD. Skarżyski YE. Skarżyski YF. Skarżyski YG. Skarżyski YH. Skarżyski YI. Skarżyski YJ. Skarżyski YK. Skarżyski YL. Skarżyski YM. Skarżyski YN. Skarżyski YO. Skarżyski YP. Skarżyski YQ. Skarżyski YR. Skarżyski YS. Skarżyski YT. Skarżyski YU. Skarżyski YV. Skarżyski YW. Skarżyski YX. Skarżyski YY. Skarżyski YZ. Skarżyski ZA. Skarżyski ZB. Skarżyski ZC. Skarżyski ZD. Skarżyski ZE. Skarżyski ZF. Skarżyski ZG. Skarżyski ZH. Skarżyski ZI. Skarżyski ZJ. Skarżyski ZK. Skarżyski ZL. Skarżyski ZM. Skarżyski ZN. Skarżyski ZO. Skarżyski ZP. Skarżyski ZQ. Skarżyski ZR. Skarżyski ZS. Skarżyski ZT. Skarżyski ZU. Skarżyski ZV. Skarżyski ZW. Skarżyski ZX. Skarżyski ZY. Skarżyski ZZ. Skarżyski

Plan Starego Teatru z roku 1808

to się, że - podobnie jak kiedyś w Pałacu Spiskim - na galerii pada deszcz, a to znów, w 1810, Dnia 22 grudnia (...) w łoży parterowej legary pod podłogą i podłoga zapadły się, co dowodzi, iż (...) budowa drewniana wilgocią najści i pobutwieć musiała. Trzeba jednak przyznać, że być może powodem zawiłgocenia był fakt, iż od dziesięć lat teatr stał pusty, bez ogrzewania, wietrzenia, bez ludzkiej obecności, która jest niezbędna budynkom.

Zachowało się niewiele dokumentów z tamtych czasów, a wśród nich „Inventoryum” sporządzone po ucieczce dyrektora teatru, niejakiego Wotheho. Co składało się na teatralny majątek? Kolejny raz oddajmy głos Klemensowi Bąkowskiemu: roz-

dyrektor uciekł, zostawiając jedynie Lumpen an Garderobe...

Teatr zmieniał się, przeżył przebudowę w latach czterdziestych ubiegłego stulecia, pod koniec lat osiemdziesiątych, po pożarze wiedeńskiego Ringtheater, zyskał wątpliwą ozdobę w postaci drewnianych schodów przeciwpożarowych od strony placu Szczepańskiego, nazwanych przez krakowian „mostem westchnię”. Dzisiejszy kształt, doskonale znany mieszkańcom miasta, teatr zawiązał się z przebudową, która - choć postulowana od wielu lat przez Towarzystwo Muzyczne, zajmujące lokal w teatralnym gmachu - doczekała się realizacji dopiero po zbudowaniu Teatru im. Słowackiego. Być może istotnym czynnikiem okazała

kich było urządzenie lokalu restauracyjnego, który (...) zasłynął - zwłaszcza po I wojnie światowej - w rękach znakomitego fachowca J. Bogusza. Jak do tego doszło? Oto Rada miasta uchwalila oddać całe urządzenie lokalu restauracyjnego do wykonania towarzystwu „Polska Sztuka Stosowana. Mianowicie 10 lutego 1906 roku zawarta została umowa między gminą, a J. Warchalowskim, prezesem towarzystwa „Polska Sztuka Stosowana”, i spółką, złożoną z artystów J. Czajkowskiego, E. Dąbrowsy, E. Trojanowskiego i L. Wojtyczki, o urządzenie całego lokalu - pisał Klein, dodając: *Cała umowa została wykonana w ciągu sześciu miesięcy i zyskała ogólne uznanie ze względu na osiągnięty wysoki poziom artystyczny.*

Kościół Franciszkanów w Krakowie. W północnym ramieniu transeptu, od strony ulicy Brackiej, zaraz po wejściu do świątyni, po lewej stronie dostrzegamy pomnik Anny Różyckiej. Jest to marmurowa płasko-rzeźba wyobrażająca siedzącą postać kobiety z trojgiem dzieci u jej kolan, utrzymana w silnej konwencji klasycystycznej, ujęta w płytką neogotycką ramę. Na cokole czytamy: *Pamięci Anny Różyckiej uro. 5 stycznia 1818 r. w Krakowie, zm. w Theresienstadt 5 maja 1856 i trojga*

Michał Rożek

Więźniarka Theresienstadtu

jednocześnie utraconych dzieł Maryi, Celiny i Julii Zakaszewskich, siostra i matka.

Pomnik upamiętnia ofiarę austriackich represji Annę Różycką, krakowiankę, która była najstarszą z trzech córek generała Samuela Różyckiego i Emilii z Szasterów. Matka ją szybko obumarła i po jej zgonie (9 I 1823) przebywała w Krakowie, wychowywana przez babkę Annę Szasterową, wdowę po znanym krakowskim aptekarzu i lekarzu doktorze Janie Szasterze, właścicielu apteki „Pod Słońcem” (Rynek Główny 43), pierwszym w Polsce profesorem farmacji z czasów reformy Kołłątajowskiej uniwersytetu. Babka nauczyła Annę Różycką głęboko patriotyzmu, wpajając jej wręcz bezgraniczną miłość do Polski. W Krakowie młoda Anna ukończyła szkołę, tu też bardzo szybko zaangażowała się w działalność narodową, skierowaną przeciw zaborcom. Ojciec jej – gen. Samuel Różycki – był uczestnikiem kampanii napoleońskiej i powstania listopadowego, po którego klęsce podzielił los innych powstańców, udając się na emigrację, do Szwajcarii. Tam też wydał cenną analizę działań powstańczych zatytułowaną „Zdanie sprawy narodowi z czynności w roku 1831”. Zmarł w Bernie 23 lutego 1834 roku. Zaprzeczona w niepodległościową działalność ojca Anna stała się z czasem działaczką spiskową, a jej patriotyzm nabrał z latami cech egzaltacji, co stawało się dla niej niebezpieczne. Zaręczyła się z Józefem Wysockim, który walczył w kampanii węgierskiej. W czasie galicyjskiej rabacji Różycka pomagała poszkodowanym, dając im datki pieniężne, jak również pożywienie i odzież. Podczas Wiosny Ludów zajęła się zbieraniem składek na cele narodowe, jak i rozpowszechnianiem pism Giuseppe Mazziniego. Wśród mieszkańców Krakowa była czołową działaczką spiskową.

W Krakowie wiodła aktywne życie towarzyskie, a Maria Estreicherówna wspomina o herbatkach literackich, które „odbywały się u biskupa Łętowskiego (w piątki), u Karoliny Wojnarowskiej, panien Kuszłówny i Różyckiej”. Podczas tych „herbatek literackich” chętnie czytała swoje utwory, zatem próbowała także pióra. Jej działalność wzbudzała zrozumiałe zaniepokojenie Austriaków, podobnie Rosjan, bowiem w zaborze rosyjskim znajdował się jej ojczyzny majątek Żurawniki, dokąd jeździła często, przemycając przez granicę zakazaną literaturę. Na domiar złego bez wiedzy rządu przeprowadziła w Żurawnikach uwłaszczenie włościan, co rzecz jasna spowodowało natychmiastowe zainteresowanie się Rosjan tym majątkiem oraz osobą Różyckiej.

W roku 1852 emisariusz Lesław Łukasiewicz wciągnął An-

nę do działalności spiskowej Juliana Goslara, co stało się początkiem końca naszej niezwykłej kobiety. Maria Estreicherówna tak pisała: *Różycka, córka Samuela, dzielnego wojownika z powstania listopadowego i krakowianki Szastrówny, córki znanego lekarza, była właścicielką dóbr w Królestwie i jako taka skompromitowała się wobec rządu rosyjskiego wskutek uwłaszczenia włościan. Właśnie wracając ze wsi z przyjaciółką swą, panią Wielowieyską, kiedy została aresztowana z nakazu władz wojskowych i osadzona na zamku. W czasie rewizji znaleziono*

kompromitujące ją dowody od przekupionego lokaja, który dostarczył policji austriackiej obciążające Różycką papiery. W jej powozie podczas rewizji znaleziono zakazane druki.

Annę Różycką przewiozła policja do więzienia na Wawelu i po kilku miesiącach śledztwa przewieziono ją do Wiednia. Był luty 1853 roku. Podczas procesu nie dano jej nawet adwokata. 1 listopada roku 1854 zapadł wyrok, skazujący Różycką na cztery lata więzienia w twierdzy Theresienstadt (obecnie Terezin). Było to miasto i twierdza w północnych

Przetwał opis ostatnich miesięcy nieszczęsnej konspiratorki Anny Różyckiej, pióra Pawła Pawłowskiego, współtowarzysza niedoli w twierdzy Theresienstadt. Oto on: *Przybycie panny Różyckiej do więzienia Terejani nastąpiło w roku 1854 na samo święto 1-szego listopada, przywieźli ją trzej żołnierze, od których, będąc na ten czas kucharzem, dowiedziałem się, iż została skazana na lat 4 i z Wiednia przybywa. (...) Napisał Lesław (Łukasiewicz) tedy karteczkę do niej, którą ja doręczyć miałem (...) by przyczynę swego uwięzienia napisać mogła. Uskuteczni-*

lekarstwo. Sztabowy lekarz nie przystał na to. Chciała pójść do szpitala, lecz i na to nie zezwolono. Wszystko to robił profos Frauengruber, którego mając jej pieniądze, pragnął by przy nim zostały. Tak jej dokuczano, aż w większą wpadła słabość, że nawet o swej sile nie mogła na nogach stać. Po całym tygodniu pościeli jej nie ruszono, dopóki mogła, to sama sobie usługiwała. Jeśli raz na dzień zaglądano do niej, to nie, by się dowiedzieć, czy czego nie potrzebuje, lecz czy jeszcze żyje. Dwa dni przed śmiercią żądała księdza z P. Bogiem, wszystkie ceremonie odbyła (...) i w nocy z 5-go

Krakowskie miscellanea

u niej zakazane książki i poezje narodowe. Na próżno babka, drowa Szasterowa, kołatała do głównokomenderującego gen. Leiningena; nie dopuścił jej ani do siebie, ani do wnuczki; ta przewieziona potem do Wiednia, a następnie do Theresienstadtu, cztery lata przesiedziała w wilgotnej celi.

Jak u schyłku XIX stulecia pisał Ludwik Dębicki: *Pokonanie powstania na Węgrzech zastrzyło reakcję na całej linii. Nowe śledztwa, nowe aresztowania. Leona Goslara, epigona dawnych emisariuszów,*

Czechach, wzniesiona na bagnach przez cesarza Józefa II, nazwana na cześć matki cesarzowej Marii Teresy. Panowały tutaj nieludzkie warunki, a wilgoć moeno dawała się we znaki więźniom. Różycką trzymano w kajdanach, a w ostatnich momentach życia zaostrzono wobec niej rygor więzienny za to, że skontaktowała się z Lesławem Łukasiewiczem, także osadzonym w Theresienstadcie. Okrutne i nieludzkie warunki doprowadziły do ciężkiej choroby Różyckiej. Na próżno zdążyła się zabiegać jej babki Szasterowej,

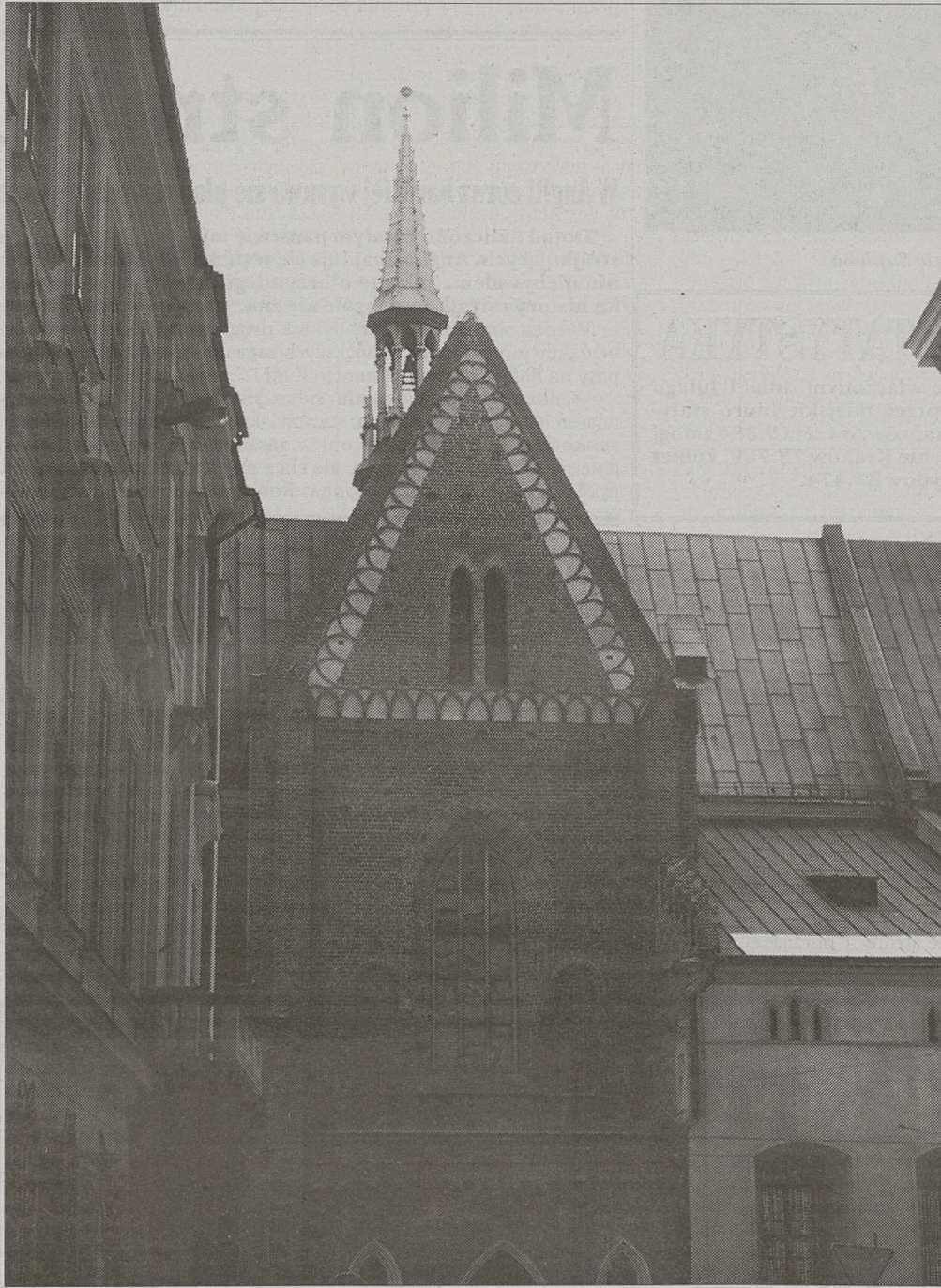
łem to szczęśliwie i odpowiedź Lesławowi przyniosłem, która nieco z tych składała się wyrazów: O twoim niewinnym uwięzieniu doniosłem listownie Wysockiemu, złapano ten mój list na granicy, spadli do mnie i znaleźli twoje dziełko, natychmiast mnie uwięziono. Odtąd zaczęła się tajna korespondencja Różyckiej i Łukasewicza. Trwała do jego śmierci w roku 1855. Dalej Pawłowski snuje swą opowieść: Panna Różycka dowiedziawszy się o śmierci Lesława, zemdlła z żalu, przez to stała się podejrzaną, podpadła pod większy dozór, oka-

na 6-go maja 1856 umarła. Pogrzebano ją na cmentarzu w Pauszowicach. Jakby na ironię losu 10 maja 1856 roku z Wiednia nadeszła amnestia dla Anny, czego nie doczekała.

21 maja w kościele Franciszkanów w Krakowie odprawiono za duszę zmarłej nabożeństwo żałobne. W Krakowie przetrwała pamięć o tej więźniarce Theresienstadtu. Jak wspominała Maria Estreicherówna – *współwięźniowie czcili ją wysoko za jej stałość i nieugiętość, a gdy siostra jej, Zakaszewska, przyjechała odwiedzić więzienie zmarłej, poznała więźnia, Włocha, który odkupił od dozorczy pozostały po niej kubek, by mieć pamiątkę po tej ofierze miłości ojczyzny.*

Z fundacji siostry Różyckiej, Julii Zakaszewskiej stanął w kościele Franciszkanów pomnik tej cichej bohaterki walk niepodległościowych w połowie XIX stulecia. Na tym pomniku czytamy: „Henryk Stattler z Krakowa, robił w Rzymie R.1858”. Dzieło to zamówiła Julia Zakaszewska u znanego rzeźbiarza Henryka Stattlera, syna Wojciecha Kornewskiego malarza. Po nauce w krakowskiej Szkole Sztuk Pięknych kontynuował studia w rzymskiej Akademii św. Łukasza. On też był pośrednio zaangażowany w działalność patriotyczną. W roku 1850 zrobił medal upamiętniający wielki pożar Krakowa z 1850 r. Policja austriacka dopatrzyła się w nim wyraźnych – ich zdaniem – aluzji politycznych, zwłaszcza w wyobrażeniu „Samarytanina podnoszącego chorego”. To wystarczyło, aby medal został przetopiony. Od tej pory artysta przeniósł swą pracownię do Rzymu, gdzie cieszył się uznaniem miejscowej Polonii. Tam też wykonał pomnik Anny Różyckiej i jej siostrzenic.

Dla patriotycznych krakowian ten symboliczny nagrobek znanej powszechnie działaczki spiskowej stał się na lata widocznym symbolem walki z austriackim zaborcą. W czasie powstania styczniowego na łamach pisma „Niepodległość”, ukazującego się konspiracyjnie w Galicji, przypomniano działalność i uwięzienie nieszczęsnej Anny Różyckiej, publikując w roku 1864 relację Pawła Pawłowskiego o nieludzkich warunkach jej uwięzienia w Theresienstadt. Anna Różycka w opinii współczesnych była symbolem represji austriackich wobec spiskowców z połowy ubiegłego stulecia. Na początku naszego wieku tak opisał ten pomnik Walerij Eljasz-Radzikowski: *Płasko-rzeźbę marmurową obok kaplicy św. Salomei, jako nagrobek dla Anny Różyckiej, córki Samuela, generała wojsk polskich, zmarłej w roku 1856 w więzieniu austriackim w Theresienstadzie za patrijotyzm. I to ostatnie słowo w cytowanym zdaniu najbardziej chyba ważyło w dobie niewoli.*

Fot. Waclaw Klag

uwieziono i wywieziono do fortecy, gdzie go powieszono. Przy nim znaleziono listę z nazwiskami osób, które dawały składki na nieznaną cele. To współpraca z Goslarem i Łukasiewiczem doprowadziła do aresztowania Różyckiej, co nastąpiło 10 grudnia 1852 roku. To podczas jej pobytu na wsi Austriacy dostali

która prosiła o spotkanie z wnuczką, która cztery lata – jak wspomina Maria Estreicherówna – *przesiedziała w wilgotnej celi, mimo protestu lekarza miejscowego i doktora Woźniakowskiego, który na prośbę Szasterowej przyjechał umyślnie z Krakowa zbadać stan jej zdrowia.*

z niej nie spuszczano. Raz polecili mi, bym po wyjściu z twierdzy kości Lesława z cmentarza pauszowickiego wziął i do Krakowa sprowadził, a ona wszystkie koszty poniesie. Słabości jej nie wierzono, a ona schła, kaszłała, nędzniała. Lekarza innego zażądała i prosiła, by jej pozwolił z innej apteki, a nie z wojskowej brać

Marginalki

Pokrzywa maczana w deszczówce

Dzisiaj, kiedy co kilka minut telewizyjne reklamy zachęcają do kupowania środków do mycia okien i pielęgnowania mebli, w zapomnienie poszły stare przepisy z czasów naszych prababek. I nic dziwnego, komu by się chciało kłopotać, komu by się niszczyć ręce ługiem, szarym mydłem, skoro wszystko można kupić w aerolu – nawet czystość i zapach. A jednak, ponieważ trwa czas świątecznych, wielkanocnych porządków, może warto przypomnieć kilka starych przepisów. Dla zabawy i nauki – jak to niegdyś bywało...

„Ilustrowany kucharz krakowski dla oszczędnych gospodyń”, wydany przez słynnego pana Himmelblaua, zawierał nie tylko kuchenne, ale także wszelkie domowe przepisy. Na przykład czyszczenia szkła:

Bardzo prosty sposób jest następujący: Najbardziej zanieczyszczone okna odzyskują zupełną przezroczystość, jeżeli się je wymyje pokrzywą maczaną w deszczówce, a potem wodą spłucze. (...) Karafki zaś lub inne flaszki, z których z wody osiada wapienie, czyszczą się kwasem solnym, można go wybornie zastąpić solą, zmieszaną z mocnym octem.

Na Wielkanoc wypadłoby też wyczyścić srebra, oczywiście jeżeli się je posiada. Nic prostszego:

Zczerniałe srebra dać do ciepłej deszczówki, trzeć kawałkiem flaneli, wyjąwszy oczyścić jeszcze kredą, a będą jak nowe.

Srebrne łyżeczki poplamione jajami posypać popiołem i wytrzeć kawałkiem flaneli.

Od siebie możemy tylko dodać, że jądanie jajek srebrną łyżeczką dowodziło i barbarzyństwa, i nieostrożności, a do jaj na miękko używało się kościanych lub rogowych łyżeczek, podobnie zresztą jak do przyrządzania sałaty, oczywiście nie z powodu niewinnej zieleniny, ale octu, używanego do jej przysmaczenia.

Kolejny przepis nosi wspaniały tytuł – „Czyszczenie mebli od popstrzenia przez muchy”:

Dwie łyżeczki zwykłego krochmalu rozpuścić w 4 łyżeczkach oliwy, maczać w tem kawałek waty i trzeć splamione miejsca.

Jeszcze lepszym środkiem jest nafta. Kawałek waty umaczać w naftcie, wyczyścić meble, potem zaś poprawić kawałkiem suchej flaneli.

Gdy na politurze pojawią się białe plamy, wziąć ognia na łopatkę, potrzymać chwilę nad płamą, a zniknie bez śladu.

A ponieważ pięknie wyczyszczone okna, srebra i meble klóciłyby się z obecnością w domu nieproszonej i dokuczliwych lokatorów, „Ilustrowany kucharz krakowski” pouczał także, jak należy tępić insekty. Oto „Sposób tępienia szwabów lub prusaków”:

Szwaby lub prusaki najlepiej tępić następującym sposobem: 4 części cukru, 3 części boraksu, 2 części mąki i jedną część niegaszonego wapna, wymieszać i posypywać w tych miejscach, gdzie się szwaby pokazują.

Przeciwko pluskwom skutkowało podobno orzechowe liście, natomiast pchły jak ognia miały bać się liści róży i sproszkowanej mięty...

AMK

DZIENNIK POLSKI

Kraków, poniedziałek 4 1912

X. Adam Stefan książę Sapieha na tronie św. Stanisława

Arcypasterz

Wczoraj, wśród bicia dzwonów, w oczach tysięcy wiernych, w orszaku setek duchowieństwa, w obecności najwyższych dostojników zasiadł na tronie biskupów krakowskich, na tronie św. Stanisława, powołany na tę stolicę łaską i wolą Ojca Świętego i Monarchy, X. Adam Stefan książę Sapieha.

Ludność miasta witała swego Arcypasterza z tak gorącym sercem, z taką sympatią, z tak podniosłym uczuciem, jak tego mało pamiętamy przykładów. Na dzień ten zwrócone były w stronę Krakowa serca we wszystkich ziemiach polskich, złączonych duchowo ze starą stolicą i jej katedrą. Za dawnych świetnych Rzeczypospolitej czasów, ingresy krakowskie odbywały się z wielką wspaniałością, przy udziale królów, senatorów, duchownych i świeckich wielkiego królestwa...

Zadania nowego Arcypasterza ciężkie i wielkie. Kapłan jest przewodnikiem życia duchowego wiernych. Od tronu biskupiego płynie na duchowieństwo ta moc i czystość myśli i czynów, która największy wpływ wywiera na ludność, bo wpływ przykładu. Jedność głowy z wszystkimi organami jest pierwszorzędnym postulatem zdrowia. Jesteśmy pewni, że posłuszeństwo pójdzie tutaj w parze z synowską miłością i wytworzy szacunek, o które rozbijać się będą fale, wzburzone namiętnościami.

Adam Stefan książę Sapieha

Mały bohater

SZTOKHOLM. Rozdano nagrody z fundacji Carnegiego dla tych, co życie swe nieśli w ofierze w obronie życia drugich. Wśród nagrodzonych znajduje się pięcioletni Karol Aberg z miejscowości Brastorp.

Pod nieobecność rodziców, wybuchł w domu pożar; mały bohater trzykrotnie powracał do wnętrza płonącego budynku i wyratował troje młodszego rodzeństwa. Komitet przyznał chłopczykowi w nagrodę piękny zegarek; nagroda pieniężna będzie użyta na dalsze kształcenie chłopca.

Prognoza wiedeńskiej stacyi meteorologicznej

Prawdopodobny stan pogody dnia 4 marca w Galicyi: Miejscami zmienne opady śniegu; temperatura niezmienna.

KRAKOWSKA STATYSTYKA

Ludność Krakowa - wraz z włączonym dnia 1 lutego 1912 Płaszowem - obliczona przez miejskie biuro statystyczne wynosi 159.080 mieszkańców, w czem 9.384 załogi wojskowej. Mężczyzn liczy obecnie Kraków 78.789, kobiet 80.291, chrześcijan 125.606, żydów 33.474.

Bez pornografii w trafikach

Rozporządzenie nie zwraca się przeciw wydawnictwom artystycznym i dziełom sztuki, jakoteż wydawnictwom satyrycznym, w istocie swej niewinnym

Dzienniki wiedeńskie omawiają rozporządzenie ministra skarbu Zalewskiego, zabraniające trafikom sprzedaży pism pornograficznych i romansów sensacyjnych.

Rozporządzenie wywołała zarówno akcja ze strony licznych stowarzyszeń, które postawiły sobie za zadanie ochronę młodzieży przed zgubnym wpływem niewłaściwej lektury, jakoteż i doniesienia ze strony policji wiedeńskiej i osób prywatnych, że

w niektórych trafikach, mieszczących się w pobliżu szkół, wystawia się na widok publiczny ilustracje i wydawnictwa pornograficzne.

Zakaz sprzedaży odnosi się do pism, w których wątpliwości co do ich niemoralności są wykluczone. Niemniej jednakże zaleca minister w tym względzie przy wykonywaniu przepisów wielką ostrożność. Rozporządzenie nie zwraca się przeciw wydawnictwom artystycznym i dziełom sztuki, ja-

koteż wydawnictwom satyrycznym, w istocie swej niewinnym.

W celu usunięcia możliwych konfliktów, rozporządzenie zaznacza, że jedynie w wypadku rażącego skandalu mogą interweniować od razu niższe organy straży skarbowej, przyczem winne są złożyć natychmiast doniesienie do władzy skarbowej. W wypadkach wątpliwych mają rozstrzygać dyrekcje skarbowe okręgowe, w porozumieniu z władzami politycznymi i prokuraturą państwa.

Roald Amundsen osiągnął biegun

Los ekspedycyi kapitana Scotta nieznan

CHRYSTYANIA. Dzienniki otrzymały telegram nadany w Hobart w Australii, tej treści, że Roald Amundsen dotarł do bieguna południowego między dn. 14 a 17 grudnia roku zeszłego. Król norweski, rząd i Towarzystwo Geograficzne wystali do Amundsena depesze z życzeniami. Król zezwolił, aby w nazwaniu nowych ziem użyto imienia królowej i Amundsena. Miasto przybrane chorągwiemi.

PARYŻ. Tutejsze Towarzystwo Geograficzne ani na chwilę nie wątpi, że Amundsen rzeczywiście dotarł do bieguna południowego. Zawartą w jego telegramie datę 14-17 grudnia ro-

zumieją tu tak, że te dni przepełnił Amundsen na badaniu kraju przy biegunie.

HOBART. Amundsen wysiadł z okrętu „From” na ląd. Oświadczył, że jest zadowolony z ekspedycyi; zresztą nie chciał niczego więcej powiedzieć. Pozostanie przez kilka dni w Hobart, poczem po kilku wykładach w Australii uda się do Europy przez Buenos Aires, przylądek Horn i zatokę Beringa.

LONDYN. Daje się tu odczuć z trudem skrywane rozczarowanie, że to nie kapitan Scott osiągnął pierwszy biegun południowy. Los ekspedycyi angielskiej nieznan.

W Chinach Rewolucya i pożary

LONDYN. Z Pekinu donoszą: Pożar w centrum wybuchł w sobotę o godz. 10 wieczorem. Wczoraj o 8 rano był ugaszony. Budynek mennicy i najpiękniejsza dzielnica zostały spłądrowane.

Miasto Tientsin w wielu punktach stoi w płomieniach. W dzielnicy zamieszkałej przez tubylców tłum dopuszcza się grabieży, niejednokrotnie przy użyciu broni palnej. Zbuntowani żołnierze wraz z pospólstwem niszczyli i palili w sobotę sklepy i banki w śródmieściu, w głównych ulicach. Lekarz niemiecki Dr Schroter, który pospieszył z pomocą swoim przyjaciółom, został zastrzelony.

Także w Szanghaju bunt ogarnął miasto i prowincję.

Milion strajkujących

W Anglii coraz bardziej wysuwa się plan upaństwowienia pewnej części kopalni węgla

Dotąd naliczono w całym państwie milion strajkujących. Anglia znajduje się w przesileniu niebywałem. Takiego olbrzymiego strajku historia strajków w ogóle nie zna.

W ostatnim czasie węgiel był tak drogi, że fabryki nie mogły poczynić większych zapasów. Zapasy na kolejach są także bardzo małe.

Według dzisiejszego stanu, tylko 35 procent właścicieli kopalni stoi na stanowisku bezwzględnie odpornym. Chcą oni w zasadzie zgodzić się na płacę minimalną, ale chcą ustanowić ją dla każdego okręgu z osobna. Robotnicy od-

rzucają to i żądają minimalnej płacy od 4 szylingów 11 pensów do 7 szylingów i 6 pensów, przyczem sami chcą rozdzielić dystrykty na klasy. Coraz bardziej wysuwa się plan upaństwowienia pewnej części kopalni węgla, aby mieć zapasy dla marynarki.

Strajk począł już oddziaływać na przemysł. W samym tylko przemyśle cynowym i stalowym zredukowano tak ruch, że 38.000 robotników pozostało bez pracy. W Szkocyi w przemyśle stalowym prawie wszystkie fabryki stanęły. W Londynie ceny chleba i ryb podskoczyły o 100 procent.

Buntownicze sufrażystki

Rząd traci cierpliwość

LONDYN. Sufrażystki urządziły w sobotę w Westend demonstrację. Wybiły szyby sklepowe oraz szyby w okien mieszkań lorda-kanclerza i ministra Creve. Wiele demonstrantek uwięziono. Wieczorem demonstracje ponowily się przed parlamentem, przy czem znowu 200 osób aresztowano.

Demonstracje te wywołały u kupców formalną panikę. Kiedy sufrażystki pojawiły się na ulicach, zaczęto spuszczać żaluzje. Policja była bezsilna, bo trudno było aresztować elegancznie damy przypadające się wystawom sklepowym; ale kiedy policjant się odwrócił, w tej chwili damy wyjmowały z ukrycia kamienie i wybijały szyby.

Rozruchy sufrażystek, dotąd sądzone dość łagodnie, obecnie wyczerpały już cierpliwość i rząd, i prasy. W kołach rządowych poruszają myśl, aby skwalifikować je jako bunt, za który według angielskich ustaw grozi więzienie aż do 7 lat. Kupcy szczególnie napierają na rząd, aby raz położył temu nadużyciu tamę.

Sprzedana żona

We wsi Szróbków na Podolu podczas zapust, w domu jednego z miejscowych włościan - wdowca, zebrał się sąsiedzi na zabawę. Kiedy goście wraz z gospodarzem już sobie podpili, a gospodarz zaczął utyskiwać na brak gospodyni w domu, jeden z włościan, który w tym dniu pokłócił się ze swoją żoną, zaproponował, iż sprzeda mu żonę.

Za zgodą żony, targ stanął. Wdowiec wypłacił 5 rubli i zobowiązał się w razie, gdyby w przyszłości miał wypędzić od siebie kupioną żonę, oddać jej 5 dziesięcin gruntu.

Na drugi dzień, kiedy włościanin, który sprzedał żonę, wytrzymał, poszedł do chaty wdowca, by odebrać z powrotem żonę, lecz wypędzono go. Zrozpaczony włościanin powiesił się.

PAROWA DESTYLARNIA WÓDEK I LIKIERÓW EDWARDA URBANA w Krakowie, ul. Wiślna 1 poleca odleżale wódki zdrowotne oraz likiery i nalewki

Bracia Sperber

Na każdy sezon wielki wybór nowości w bluzkach, halkach, spódnicach i szlafrokach od najtańszych do najodborniejszych.

Fabryczny skład towarów płóciennych, gotowej bielizny i wypraw ślubnych, oraz wyprawy dla młodzieży szkolnej.

Główny skład bielizny wełnianej Prof. Dra G. Jaegera, oraz wszelkich wyrobów trykotowych w jedwabiu, wełnie i bawełnie.

Zamówienia zamiejscowe skutecznie się odwrotną pocztą.

Kraków, Rynek gł. k. 30, róg ul. Szewskiej.

Redaguje Marek Lovell

Otwarcie lwowskich Targów Wschodnich jesienią 1924 r. zaszczylił swą obecnością prezydent RP Stanisław Wojciechowski. 5 września, w dniu jego przyjazdu „Kurier Lwowski” apelował: „Miasto nasze winno godnie i serdecznie powitać Pierwszego Obywatela Państwa Polskiego i jak najgorętszym przyjęciem zaszczylić o swych uczuciach miłości i przywiązania do Ojczyzny i jej Przedstawiciela. Obywatelu! Weźcie jak najliczniejszy udział w uroczystościach!”.

Obywateli nie zawiedli, połowę następnego numeru „Kuriera Lwowskiego” zajmuje opis entuzjazmu, z jakim lwowiaczy powitali głowę państwa. Najwyższe uniesienie i same wykrzykniki. Ale, uwaga! Nagle, w tej litanii zachwytów – przykry zgrzyt. Na trasie powrotnej z targów do siedziby Urzędu Wojewódzkiego, incydent: „W celu zamoczenia entuzjastycznego nastroju rzucił jakiś osobnik na pl. Mariackim pod oddział ułanów, jadących za powozem Prezydenta, małą petardę, która wcale zrazu nie eksplodowała i dopiero ruszona kopytami końskimi poczęła wydzielać dym. Sprawca, którego ujęto, jak stwierdzili naoczni świadkowie, był niejaki Stanisław Steiger, urzędnik firmy »Meinl«. Ekspertyza wykazała, że petarda zawierała mieszaninę prochu, tak że nie mogła wywołać znaczniejszych skutków. Demonstracja ta nie wywarła żadnego wrażenia i w niczem nie zakłóciła entuzjastycznego nastroju”.

Warszawski „Kurier Poranny” również zdarzenie zbagatelizował określeniem: „łobzurski wybryk”. Przy okazji wsadził szpile konkurencji, nie wymienionemu z tytułu dziennikowi endeckiemu, który: „wydał dodatek nadzwyczajny pod sensacyjnym tytułem ZAMACH NA PREZYDENTA! Jest to szerzenie niepokojących wiadomości, oraz zupełnie lekkomyślne wybryki. Niepoczytalnemu temu dziennikowi należałoby zawołać: Ciszej nad tą »stink bombą!«”.

Być może ów dziennik był niepoczytalny, ale z pewnością bardziej wiarygodny. W ocenie władz miał miejsce najprawdziwszy zamach. Bomba, a nie petarda, o znacznej sile rażenia, została przygotowana profesjonalnie; zdaniem ekspertów wojskowych tylko szczęśliwy traf zapobiegł jej eksplozji. Śledztwo prowadzono w największej tajemnicy. Prasa skazana była tylko na domysły i plotki, a za ich publikację zagrożono konfiskatą pisma.

W mieście napięcie rosło. Domniemy zamachowiec był Żydem, członkiem organizacji syjonistycznej. Okoliczności, zeznania świadków wskazywały niedwuznacznie na niego, jako rzeczywistego sprawcę. Prokurator Alfred Laniewski, po zapoznaniu się z tymi materiałami, zdecydował o wniesieniu aktu oskarżenia przed sądem doraźnym. Dowody były wystarczające, a sam czyn domagał się jak najsurowszego potępienia i jak najszybszego ukarania. Według ówczesnej procedury wyrok musiał zapaść najdalej w ciągu trzech dni. I była tylko jedna alternatywa: niewinienie lub kara śmierci. Teoretycznie istniała możliwość werdyktu przekazującego sprawę do

zwykłego postępowania, przed sądem przysięgłym, ale nikt nie brał tego w rachubę. Poza obrońcą oskarżonego dr. Grekiem, gwiazdą lwowskiej palestry, o którym prokurator Laniewski wyraził się słowami: „Był to obrońca wielki, mówca znakomity, słuchało się go z zapartym tchem. Zdumiewająca była siła jego argumentacji. Jego słowa biły w słuchaczy niby taranem, a językiem polskim operował pięknie. Niewiele jest już takich adwokatów, którzy jak on, wykonują

świadców: posterunkowego Bilaka, Klary Merksamer i Bertolda Grossnasa. Widzieli wysoko, bladego mężczyznę, w gumowym płaszczu i rogowych okularach, stojącego w miejscu, skąd rzucono bombę. Potwierdzili, iż po tym fankcie rzucił się do ucieczki.

Następnie składał wyjaśnienia oskarżony: „Wyszedłem z biura o 1-ej. na obiad. O 3-ciej, miałem być w biurze, po drodze zamierzam kupić kwiaty na urodziny naszego dyrektora. Około 3-ciej by-

Komu dać wiarę? Jak oceniać wiarygodność świadków, gdy w tym samym procesie, jeden z nich, niejaki Wróbel upierał się, że prezydent jechał samochodem a nie powozem? Jaki będzie wyrok? Drugiego dnia procesu ulicę przed sądem wypełniał nieprzeliczony tłum, wyczekujący końca przeciągającej się w noc rozprawy. Po raz ostatni zabrał głos prokurator: „Pierwszą kwestią, jaką zająć się muszę, to kwestia skąd padła bomba i czy w tym miejscu znajdował się Steiger? Przesunął

skąd widok jest rozleglejszy i gdzie nie groziło jej niebezpieczeństwo. Mogła w większym spokojem obserwować to co się dzieje. Nadto, jako cudzoziemka, nie ulega tym samym co my emocjom. Widziała kto rzucił bombę. Jest pewna swych spostrzeżeń, bo w momencie, gdy policja zatrzymuje Steigera, woła by gonić rzeczywistego sprawcę. Widział go też świadek Kuttin. Sam zgłosił się na policję, by złożyć zeznania, nie mając wyobrażenia kim jest Steiger. I sprawy w nim nie rozpoznał.

Chcąc popełnić zamach na Prezydenta oskarżony starał by się śledzić go od rana, być w jego pobliżu, wyczekując stosownego momentu. Program pobytu ogłoszono w prasie. Przejazd ul. Kopernika miał odbyć się o godz. 2.00. Tymczasem odjazd z targów opóźnił się o 30 minut. O 2.30 dr Schwarz spotyka Steigera na pl. Akademickim. Oskarżony udaje się więc na miejsce zamachu spóźniony o pół godziny! I to ma być technika zamachu?!

Gumowy płaszcz? Panowie sędziowie, ta bomba mogła zmieścić się pod marynarką! A przechodnia brama - oskarżony wbiega do niej, nie wiedząc, że jest zamknięta? Przygotowuje zamach sam, bez współników ułatwiających ucieczkę? A na koniec szczegół, ale ważny. Okulary oskarżonego. Czy zaszedł kiedykolwiek przypadek, by sprawca zamachu, którego chce się potem wyprzeć, przystąpił do swego zamiaru z tak charakterystycznym, widocznym detałem?

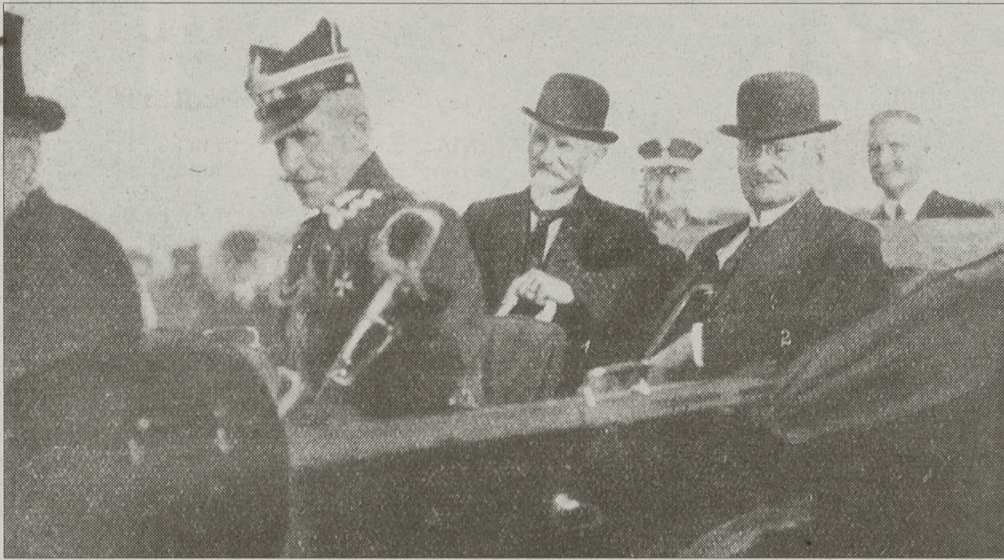
Przed sądem doraźnym, w kilkadziesiąt godzin musi się odrobić to wszystko, co powinno być przedmiotem dwutygodniowej rozprawy. W ramach tego procesu zrobiłem wszystko co w ludzkiej było mocy, by wykazać niewinność oskarżonego i mam czyste sumienie. I to głębokie przekonanie, że panowie również, wydając wyrok, będziecie chcieli mieć czyste sumienie”.

Dochodziła północ, gdy dr Grek kończył swoje przemówienie. Steigera odprowadzono do celi, gdzie miał spędzić najcięższą w swym życiu noc. Nazajutrz, wczesnym rano prokurator porozumiał się jeszcze z władzami wojskowymi, by wyznaczyły oddział do ewentualnej egzekucji i zarządził, by na miejscu znalazł się duchowny, wyznania mojżeszowego.

Ogłoszenie wyroku zapowiedziano na godz. 11.00. Sala wypełniona była po brzegi. Wprowadzono trupio bladego, lecz spokojnego Steigera. W 10 minut później w pełnej napięciu cisy przewodniczący trybunału, sędzia Meyer ogłosił wyrok: W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, jako sąd doraźny, po przeprowadzeniu jawnej rozprawy w dniach 15 i 16 września 1924 roku z powodu braku jednomyślności wśród trybunału postanawia przekazać sprawę do postępowania zwyczajnego.

Mówiono głośno i długo o tym, że podobno tylko jeden sędzia sprzeciwił się uznaniu Steigera winnym. Jak naprawdę przebiegło głosowanie, było i pozostało tajemnicą. Przeciw Steigerowi odbyła się w kilka miesięcy potem druga rozprawa, przed sądem przysięgłym. Został uniewinniony. Kto rzucił bombę - nie wiadomo.

ZAMACH

Prezydent Wojciechowski w towarzystwie wojewody Zimnego na trasie z targów do UW

zawód nie tylko dla zapłaty, ale z zamiłowania, z obowiązku, jako powołanie”.

Godzina 8 rano, 15 września 1924. Gmach sądu przy ul. Batorego, pilnie strzeżony przez konną i pieszą policję. Wejście na salę tylko dla posiadaczy specjalnych kart; każdy wchodzący jest ściśle kontrolowany. O godz. 9 wprowadzono oskarżonego, 24-letniego, wysokiego, bladego mężczyznę, w rogowych okularach. Prokurator przedstawia akt oskarżenia: 5 września 1924 r. u wylotu ul. Kopernika i Legionów ktoś rzucił na powóz prezydenta Wojciechowskiego bombę. Obecny na miejscu wywiadowca policji przytrzymał jako podejrzanego Steigera, wskazanego przez świadka Marię Pasternakównę.

Pasternakówna, skromna artystka baletu, osoba - jak określił to jej szef, dyrektor teatru - nerwowa, lecz nie histeryczka, nie miała wątpliwości, że sprawcą jest oskarżony. Stała obok niego, przed sklepem bielizny firmy Bayer. Widziała jak rzucił okrągłe pudełeczko, zawinięte w papier, a w kilka sekund potem spopatrzyła dym. Domyślając się, że to bomba, przypatrywała się twarzy i ruchom Steigera. Ten, czując się obserwowany, zaczął uciekać, wbiegł, jak się potem okazało, w przechodnią bramę. Wrócił po chwili, brama była zamknięta zarządzeniem policji - wpadając prosto w objęcia agentów policji.

Nieopodal grupy ludzi, wśród których stał Steiger, znalazł się dr Lewicki. Widział, że z grupy tej ktoś rzucił pakiet. Opisał jak zachował się wówczas oskarżony, jego ucieczkę i pogoń za nim Pasternakównę. Podobnie brzmiały zeznania pozostałych

tem na ul. Kopernika, akurat przejeżdżał prezydent. Wtedy zobaczyłem, że coś zostało rzucone. Przyszła mi do głowy myśl, że to bomba, więc zacząłem uciekać. Inni też uciekali. Stałem chwilę w bramie, gdy wyszedłem ta pani, która jest świadkiem, powiedziała do policji: »zdaje się, że to ten pan«”.

Tymczasem świadek Aneta Francosowa, żona fabrykanta mebli z Wiednia, która w chwili zamachu znajdowała się na balkonie kawiarni „De la paix”, stwierdziła i z uporem obstraje przy swoim, że bombę rzucono nie z chodnika - jak utrzymują świadkowie oskarżenia, a z jezdni. Rzucił ją mężczyzna w brązowym ubraniu, czarnym kapeluszu, z wąsem. Nie był nim z pewnością Steiger.

Świadek Jakub Kuttin, inżynier, był również w kawiarni „De la paix”, gdy rzucono bombę. „Zobaczyłem w tym momencie dwóch młodych ludzi, którzy pobiegli w dół ul. Legionów. Jeden był w gumowym płaszczu, szeroki, kępny. Poszedłem na policję. Powiadam: widziałem sprawców, jeden był w gumowym płaszczu. - Już go mamy - oświadczono mi i okazano Steigera. Ale to nie był on“.

Steigera nie rozpoznał też świadek Ekstein, on również ze wspomnianej kawiarni zaobserwował osobnika, który podniósł rękę do góry, a następnie uciekał. Był w gumowym płaszczu, ale tęgi, niski.

Świadek Adam Kowalewski: „Stałem obok tej pani z baletu. Widziałem lot pocisku. Był wyrzucony z jezdni, pięć kroków ode mnie. Służyłem parę lat w wojsku i znam się na tym. Wykluczam, by pocisk rzucono z chodnika“.

się przed nami długi szereg świadków. Były to zeznania, nie przecze, odmienne. Ale faktem jest - Steiger znajdował się w krytycznej chwili w krytycznym miejscu. Ubrał się w gumowy płaszcz, a przecież dzień był słoneczny, gorący. Prawda, byłoby każdemu ubrać się, jak mu się podoba, ale kwestia ta nasuwa pewne myśli. Sam oskarżony zeznał, że u Meinla uważano na punktualność; do biura nie mógł się spóźnić. A jednak zapomina o swoich obowiązkach i wraca na miejsce, skąd spodziewa się zobaczyć prezydenta. Wprawdzie to tylko poszlaki. Ale świadek Pasternakówna potwierdziła winę oskarżonego w sposób dobitny. Obrona powątpiewa, czy jej zeznania - prawdziwe subiektywnie - są prawdziwymi także obiektywnie. Istotnie, to osoba nerwowa. Ale - nie poza tym. Nerwowych ludzi jest wielu...”.

Jako ostatni przemówił dr Grek: „Oto mamy rozbieżne relacje naocznych świadków. Obie panie, zarówno Pasternakównę jak i Francosową, uważam za zupełnie wiarygodne, zeznały subiektywnie całą prawdę i z dobrą wiarą ją podtrzymują. Ale jak powiedział kiedyś Heraklit, największym kłamcą są oczy. A cały nasz materiał dowodowy polega na migawkowych spostrzeżeniach wzrokowych. Zważmy - jedzie powóz Prezydenta, Pasternakówna ma oczy zwrócone na niego. Pada bomba. Ta kobieta odrywa wzrok od powozu i szuka kto bombę rzucił, a tymczasem spostrzeżenie kogoś kto może przypadkiem podniósł rękę do góry. I przedstawia sobie, że to on jest sprawcą.

Francosowa widziała to samo, ale lepiej. Była na balkonie,

Rozporządzenia drobne

CK żałobnicy i...

Jego Cesarsko-Królewska Apostolska Mość raczył Najwyższym Postanowieniem z dnia 2 grudnia 1854 r. zatwierdzić następujące postanowienia o przywdziewaniu i oznakach żałoby dworu na uniformach urzędników rządowych:

Urzędnicy rządowi obowiązani są brać udział w żałobie Dworu i nosić oznaki żałoby, gdy w ciągu takiej występują w uniformie.

Oznaki żałoby nosić się będą według dwóch stopni w sposobie następującym:

W pierwszym stopniu żałoby, obejmującym pierwszy okres pierwszej klasy żałoby, krepę czarną, szeroką na trzy cale obwiązaną przez środek ramienia lewego, jednakże bez kokardzie, tudzież pokręty krepowe na kokardzie u kapelusza, a względnie na orle przy kołpaku, także przepaskę krepową na rękojeści u szpady lub szabli.

Dla drugiego stopnia żałoby, obejmującego drugi okres pierwszej i wszelkie inne klasy żałoby, krepka około ramienia w sposobie wyżej wymienionym.

Co do klasy i trwania żałoby Dworu władze i pojedyncze osoby stosować się winny według zapowiedzenia C.K. najwyższego urzędu marszałkowskiego, wydanego w każdym szczegółowym wypadku, albo też według ogłoszenia, umieszczonego w części urzędowej „Gazety Wiedeńskiej” lub właściwej gazety krajowej.

...CK cenzorzy

Najwyższa władza policyjna spowodowaną się widzi, zakazać powszechnie:

1. pismo drukowe „La Rusie et le vieux monde par Alexander Herten, Jersey, Imprimerie universelle 1854” w myśl § 23 ustawy o druku.

2. dzieło drukowe „tak wydania niemieckiego oryginalnego” jako też „wydania równocześnie wychodzącego, francuskiego i angielskiego” pt.: „Wojna na wschodzie w latach 1853 i 1854 aż do końca lipca 1855 r. Rys historyczno-krytyczny wypraw wojennych na Dunaju, w Azji i w Krymie z rzutem oka na możliwy obrót przyszłych zdarzeń wojennych”, przez Jerzego Klapkę 1855, Genewa, Lauffer i Spółka. Bruksella, A. Bluff. Paryż, Ledoyen”.

Pitaval

Jan Matejko sługa Temidy

Jan Matejko, człek w ogóle wątłego zdrowia, a w latach młodości i kondycji finansowej mizernej, dla poratowania zdrowia zwykł jeździć do Wiśnicza. Dorabiał tam pracą pisarza sądowego. Marny jednak z niego był pożytek.

Sędzia Leonard Serafiński załił się przed najbliższymi na zaniebdywanie przez artystę urzędu pisarskiego, a w szczególności miał mu za złe, iż pracował tylko pilnie na kilka dni przed pierwszym, tj. przed wyplatą. Na pierwszego zaś „wpadał do sądu jak pies do kuchni”, zabierał pensję i nie pokazywał się w biurze lub chorował przez kilka dni.

Gdy kolejny raz Matejko miął tylko sędziemu przed nosem, pobrał uposażenie i umknął z gęsim piórem za uchem, rozsierdzony pryncypał wysłał w ślad za nim woźnego sądowego, starego wojskowego inwalidę. Nim staruszek zdołał dopędzić Matejkę, ten zniknął w ruinach pobliskiego zamku. Weteran wdrapał się za nim na piętro i dostawszy się do środkowej sali rycerskiej począł wołać na cały głos: Panie Matejko! Póđ pon do sądu pisać pretekół! Albo oddaj pensyj!!

Ledwie to wykrzyknął, gdy z przeciwnych drzwi wyszła mu naprzeciw biała postać, wyciągając ku niemu ramiona i rozległ się przejmujący płacz dziecka. Że w zamku straszno, wieść gminna niosła od dawna. Stary wiarus, bohater spod Magenty i Solferino, nie czekał na bliski kontakt ze zjawą. Co tchu, jak niegdyś spod włoskich twierdz, umykał z ruin zamku, prosto do sądu.

Ochłonął dopiero ujrzawszy surowe oblicze zwierzchnika. Rychno wyjaśniło się, że rzekoma zjawia to tylko Matejko w zarzucenym na głowę prześcieradle, którego, jak to młodzieży, trzymania się głupie żarty. A płacz rzekomego upiora to głosy borsuków, gniezdzących się licznie w zamczysku. Sędzia zwymyślał jednako obu - woźnego i pisarza. Z tym, że ostatniemu wypowiedział umowę o pracę, z której i tak wiele pożytku nie było. A woźnemu uroczystie zapowiedział: „Z tego Matejki nic nie będzie!”.

Na wyprawie do Wiśnicza nie zyskał więc Matejko finansowo. Nie miał farty do pieniędzy, więcej szczęścia miał w miłości. Przy okazji pobytu w przybytku Temidy poznał sędziego Giebułtowskiego i jego córki. Jedną z nich, panna Teodora, przyjęła oświadczenia niedosłego pisarza sądowego w nadziei, jak się okazało niepłodnej, że z tego mizeroty „coś jednak będzie”. Matejko był biedny, ukończył raptem trzy klasy gimnazjalne, ale był pobożny i namalował pannom Giebułtowskim obraz Matki Boskiej. Co pięknej sędziance, wychowawce klasztoru w Staniątkach, widac zaimponowało.

in kwizytoryat

Redaguje: Jan Rogóż
tel. 633-96-70

Sztuka potrzebuje fachowców

- Ci, którzy kończą teraz szkołę aktorską lub skończyli ją niedawno, są w bardzo trudnej sytuacji, bo nie mogą przebić się przez modę na amatorów. W takim razie, po co się uczyć, skoro każdy może grać? Otóż nie każdy może grać. Mam nadzieję, że ta moda, jak każda, będzie krótkotrwała - mówi MAGDALENA ZAWADZKA.

Bilety do wzięcia

W poniedziałek, w godz. 12 - 12.30 telefonujcie do redakcji „Dziennika” pod nr 61-99-262. Bilety dostaje ten, kto się dodzwoni pierwszy.

ARX REDUTA
aneks SZUKA

- „Zakochany Szekspir” - czyli komedia romantyczna, której akcja dzieje się w czasach elżbietańskich. Młody Will Szekspir pisze sztukę „Romeo i Ethel, córka pirata”, a jego muza jest Viola, która jak na panienkę z dobrego domu jest całkiem odważna w swoich poczynaniach (także w alko- wie). Perypetie pary bohaterów posłużą w przyszłości do naznaczenia postaci w „Wieczorze Trzech Króli”, ale zanim to nastąpi, świetnie nas bawią w filmie Johna Madena.

- „Szeregowiec Ryan” - czyli Spielberg w szczytowej formie. Nikt przed nim nie pokazywał tak wojny, której doświadczamy niemal fizycznie, co jest też zasługą znakomitych zdjęć Janusza Kamińskiego. Grupa żołnierzy desantowanych na wybrzeże Normandii szuka, na polecenie dowódcy, tytułowego szeregowca, którego trzeba ocalić za wszelką cenę: w walce zginęli już czterej jego bracia. Film, po którym już zawsze inaczej będziecie patrzeć na wojnę.

- „Książę Egiptu” - pełnometrażowa animowana historia biblijnego Mojżesza. Śpiewana przez Mariah Carey i Whitney Houston piosenka „When You Believe” Stephena Schwartza zdobyła Oscara.

K I N O
Kijów

- „Masz wiadomość” - czyli komedia romantyczna nie tylko dla miłośników Internetu. Tom Hanks i Meg Ryan romansują w cyberprzestrzeni nie znając swoich prawdziwych nazwisk. Wiadomo, co będzie dalej, ale i tak chce się to obejrzeć na własne oczy.

K I N O
Warszawa

- Czy widziała już Pani „Ogniem i mieczem”?

- Tak i bardzo mi się ten film podobał. Jestem pełna podziwu dla Jerzego Hoffmana, który dokonał dzieła życia, czyli sfilmował całą „Trylogię”. Szanuję go za to i cieszę się, że nikt go nie zdążył uprzedzić w realizacji tego marzenia. Wkrótce po premierze „Ogniem i mieczem” obejrzałam w telewizji „Pana Wołodyjowskiego”. Mimo że film robiony był trzydzieści lat temu i daleko mu było do obecnie stosowanej techniki, nie ma się czego wstydzić - w tej konkurencji idziemy „łeb w łeb”.

- Zdaniem wielu krytyków, Sienkiewiczowskie adaptacje nie miały szczęścia do ról kobiecych i na tle bezbarwnej Oleńki, Krzyśi, nie mówiąc już o Helenie, jedynym chlubnym wyjątkiem jest wspaniale przez Panią wykreowana Baśka Wołodyjowska.

- Dziękuję za pochwałę. Pracując na tą rolę, czułam oczekiwanie widzów i było to tak zobowiązujące, że miałam uczucie, iż muszę dać z siebie wszystko, by ich nie zawieść. Rola Basi Wołodyjowskiej była ważnym wydarzeniem w moim zawodowym życiu.

- Wystąpiła Pani w ponad czterdziestu filmach. Które z nich uznałaby Pani za „kamienie milowe” swojej kariery?

- Przede wszystkim debiut w dużej roli, czyli „Rozwódów nie będzie”. Potem filmy, które kręciłam i w których byłam rówieśnicą tych, dla których grałam, czyli: „Mocne uderzenie”, „Sublokator”, „Wojna domowa”. Kolejnym naprawdę ważnym obrazem była adaptacja „Mazepy” w reżyserii Gustawa Holoubka i rola Amelii. „Mazepa” był kręcony z ogromną dbałością o wiersz Słowackiego.

Artystka w obiektywie swojego syna - Jana Holoubka

Magdalena Zawadzka i Emilian Kamiński w sztuce Karoline Leach „Mr Love” w reż. Tomasza Zygadły

go; w latach 70. film, w którym mówi się wierszem, był ewenementem. Ważny był też dla mnie udział w serialu „Noce i dnie”, gdyż wtedy zetknęłam się ze wspaniałym reżyserem -

Jerzym Antczakiem. Zagranie tych kilku kostiumowych ról dało mi szansę obcowania z prawdziwą literaturą. Potem było wiele innych filmów, z których ostatnio najciekaw-

szy okazał się „Damski interes” w reżyserii Krzysztofa Zanussiego z cyklu „Opowieści weekendowe”. Zagrałam tam rolę bardzo nietypową dla mnie, co świadczy o tym, że Zanussi po-

trafi obsadzać aktorów niekonwencjonalnie.

- A dlaczego tak rzadko ostatnio widzimy Panią w filmach?

- Nie mam na to wpływu, prawie w ogóle nie pisze się ról dla kobiet, a jeśli już, to rzadko zdarza się coś interesującego. Mogę tylko ze smutkiem powiedzieć, że ja, która tak bardzo kocham kino, jestem zdana na całkowitą przypadkowość uczestniczenia w nim.

- Czy w związku z tym nie myślała Pani o reżyserowaniu?

- Jestem zwolenniczką profesjonalizmu, a ponieważ nie kształciłam się w tym kierunku, nie widzę powodu, dla którego miałabym powiększać rzeszę amatorów. Nie można sobie tak po prostu nakręcić filmu - to trzeba umieć robić.

- Który z polskich filmów spodobał się Pani ostatnio?

- Zachwyciła mnie - niesłusznie pominięta w werdykcie jury festiwalu gdyńskiego - „Księga wielkich życzeń” Sławomira Kryńskiego. To przepiękny film, znakomicie grany. Podobały mi się też „Historie miłosne” Jerzego Stuhra, no i ostatnio „Ogniem i mieczem”.

- Chociaż widzowie kojarzą Panią z filmem, to jednak najciekawsze role, zwłaszcza role Szekspirowskie, zagrała Pani w teatrze i teatrze telewi-

zji. Która z nich była dla Pani największym wyzwaniem?

- W teatrze telewizji zagrałam wiele ról - i klasycznych, i współczesnych, których być może nie miałabym szansy zagrać na scenie. Najbardziej jednak dumna jestem z ról Szekspirowskich - Ofelii w „Hamlecie”, Kasi w „Poskromieniu złościny”, Heleny we „Wszystko dobre, co się dobrze kończy”.

Udział w tych sztukach to wielkie doświadczenie i ogromna satysfakcja. Największym wyzwaniem była dla mnie chyba jednak rola lady Makbet. Nie wspominam o wielu innych rolach, granych i w teatrze telewizji, i na scenie, bo jest ich ponad sto. Teraz jednak istnieje miły zwyczaj, że jeździ się po Polsce ze spektaklami swojego macierzystego teatru, więc widzowie z różnych miast mają okazję do zobaczenia aktualnego warszawskiego repertuaru.

- Krakowscy widzowie będą mogli wkrótce zobaczyć Panią w Teatrze Ludowym w sztuce Karoline Leach „Mr Love” - opowieści o wzajemnych uczuciowych i psychicznych zależnościach między kobietą i mężczyzną.

- To dobra współczesna sztuka ze świetnie napisanymi rolami. Bardzo się cieszę, że zostaliśmy zaproszeni do Krakowa.

- Na ekranie pojawiła się Pani jako uczennica, szybko zdobyła Pani sympatię widzów, a po roli Baśki - ogromną popularność. Ta popularność jednak nie przewróciła Pani w głowie.

- Klasę człowieka mierzy się przede wszystkim tym, jak sobie radzi z powodzeniem.

- Nigdy też nie stała się Pani żoną sławnego męża.

- Możliwość obcowania z nim na co dzień daje mi wystarczający dowód jego wielkości. Mój instynkt samozachowawczy nie pozwolił mi jednak nigdy na to, by korzystać z jego sławy, bo szybciej bym zginęła, niż zdążyła zaistnieć. Tak było od samego początku. Wychodząc za męża, miałam już zresztą ugruntowaną pozycję zawodową.

- W filmie grają ostatnio modelki, piosenkarki, coraz rzadziej aktorki...

- Ci, którzy kończą teraz szkołę aktorską lub skończyli ją niedawno, są w bardzo trudnej sytuacji, bo nie mogą przebić się przez modę na amatorów. W takim razie, po co się uczyć, skoro każdy może grać? Otóż nie każdy może grać. Mam nadzieję, że ta moda, jak każda, będzie krótkotrwała.

- Co w Pani zawodzie decyduje o sukcesie?

- Poza czymś, na co nie mamy wpływu, bo jest to dar od Boga - czyli talentem - ważna jest pracowitość, rzetelność, lojalność w stosunku do swojej pracy i ludzi. Najważniejszy jest jednak łut szczęścia, który sprawia, że to, co robimy, zostaje docenione.

- Jaka była najtrudniejsza decyzja zawodowa, którą musiała Pani podjąć?

- Jedyną naprawdę ważną decyzją życiową było urodzenie dziecka. Trzeba było więc na jakiś czas odejść z pracy i przeżyć ten okres najpiękniej, jak tylko można.

Rozmawiała:
DOMINIKA ĆOŚIĆ

Miłość z komputera

16 „krakowskich” Oscarów

Oscary zostały rozdane – i jak zwykle zaczęły się dyskusje, komu się one należały, a komu Akademia Filmowa przyznała je niesłusznie. Spory będą trwały jeszcze długo, ale tak naprawdę to widzowie zweryfikują werdykt 5557 jurorów, którzy złote statuetki rozdzielili w 24 kategoriach. Ich głosowanie możemy ocenić już w odniesieniu do 16 Oscarów, jakie w sumie zdobyły cztery filmy wyświetlane w krakowskich kinach.

Efekty pracy laureatów aż 13 nagród Akademii Wiedzy i Sztuki Filmowej oglądamy w kompleksie kin ARS, który w repertuarze ma „Zakochanego Szekspira” (7 Oscarów), „Szeregowca Ryana” (5 Oscarów) i „Księcia Egiptu” (1 Oscar). Centrum Filmowe Graf-

fiti wprawdzie pozostało „tylko” z trzema Oscarami za „Życie jest piękne”, ale to właśnie film Roberto Benigniego wywołał najżywsze dyskusje i kontrowersje zyskując tyle samogorących zwolenników, co i zagorzałych przeciwników.

Spieszmy zatem do kin, bo już wkrótce na ekrany wejdzie oscarowa „Elizabeth” (najlepsza charakterystyka i nominacja dla Cate Blanchett za tytułową rolę) oraz „Affliction” (nagroda dla Jamesa Coburna – najlepszego aktora drugiego planu). Ci, którzy wcześniej nie zdecydowali się na seans w kinie, mogą teraz natomiast tylko żałować, że nie zdążyli obejrzeć „Truman Show” Petera Weira – wielkiego przegranego w rywalizacji o zaszczyty Akademii Filmowej.

Zakochany Szekspir

- ★ najlepszy film
- ★ najlepsza aktorka: Gwyneth Paltrow
- ★ najlepsza aktorka w roli drugoplanowej: Judi Dench
- ★ najlepszy scenariusz oryginalny: Tom Stoppard i Marc Norman
- ★ najlepsza scenografia: Martin Childs i Jill Quertier
- ★ najlepsze kostiumy: Sandy Powell
- ★ najlepsza muzyka w komedii: Stephen Warbeck

Szeregowiec Ryan

- ★ najlepszy reżyser: Steven Spielberg
- ★ najlepsze zdjęcia: Janusz Kamiński
- ★ najlepszy dźwięk: Gary Rydstrom, Garry Summers, Andy Nelson i Ronald Judkins
- ★ najlepszy montaż efektów dźwiękowych: Gary Rydstrom i Richard Hymns
- ★ montaż: Michael Kahn

Życie jest piękne

- ★ najlepszy film zagraniczny
- ★ najlepszy aktor: Roberto Benigni
- ★ najlepsza muzyka w filmie dramatycznym: Nicola Piovani

Księga Egiptu

- ★ najlepsza piosenka: Stephen Schwartz – „When You Believe”.

Cyberprzestrzeń wydaje się nieskończona, jednak podobnie jak wielka metropolia ma liczne, niezwykle zakątki – mówi Nora Ephron, która wyreżyserowała film „Masz wiadomość”. W jednym z takich zakątków spotykają się Tom Hanks i Meg Ryan, którzy specjalnie nie musieli udawać wzajemnej sympatii, ponieważ i poza planem świetnie się rozumieją.

Istnieje pomiędzy nami niewidzialna nić porozumienia, która sprawia, że choć nie widzimy się przez długi czas, to bez problemu nawiązujemy kontakt w miejscu, gdzie spotkał się po raz ostatni – twierdzi Hanks.

Nasz związek w życiu prywatnym jest równie dynamiczny, jak w filmie, choć pozostaje czysto platoniczny. Trzeba mu wierzyć, bo w ostatnich latach Tom Hanks jest przedstawiany jako idealny mąż swojej drugiej żony.

Dariusz Jabłoński – reżyser i producent „Fotoamatora”, którego w walce o nominację do Oscara pokonała produkcja Spielberga „The Last Days”, uważa, że „Oscary to ściśle wewnętrzna impreza amerykańskiego kina”.

Nie czuję się w żaden sposób przegrany i nie dziwi mnie fakt, że film wyprodukowany przez fundację Stevena Spielberga wygrał w kategorii dokumentu, nawet jeśli było kilka innych znacznie lepszych, zagranicznych pozycji – mówi reżyser. „Fotoamator”, jak wszystkie pozostałe tytuły nieanglojęzyczne, musiał przegrać z produkcją Spielberga. Nie wspominał nawet o tym, że na jego promocję wydano 500 tys. dolarów, a na

Siła wielkich pieniędzy

„The Last Days” to film znakomity, ale nie dorównuje „Fotoamatorowi” Dariusza Jabłońskiego – napisali amerykańscy dziennikarze

mój film – 14 tysięcy. Nie robiłem go dla Oscara. Mam jednak małą satysfakcję, że po pokazach w Los Angeles pisano: „The Last Days” to film znakomity, ale nie dorównuje „Fotoamatorowi” – Cieszy mnie, że wygrał „Zakochany Szekspir”, bo to wspaniały film, zrobiony z wielkim smakiem – podkreśla Dariusz Jabłoński. – Ale miałem okazję

również zobaczyć jak wyglądała jego promocja w Stanach i jak ogromne pieniądze wyłożono, by przebić „Szeregowca Ryana”. Powiedzmy sobie szczerze: na wielkie oscarowe sukcesy składają się wielkie pieniądze. Oczywiście, te filmy są genialnie zrobione, dopracowane w każdym calu, ale mimo to bez promocji nie istnieją.

Reżyser „Fotoamatora” mówi, że ma ambiwalentny stosunek do filmu Benigniego „Życie jest piękne”: – Niewątpliwie jest to wspaniałe kino, ale wciąż nie jestem pewien, czy należy o Holokauście mówić posługując się kpiną. W tym przypadku fabuła, w ogóle – moim zdaniem – nie bardzo się sprawdza; lepiej przemawia tu dokument czy wspom-

nienia. Ale to moje osobiste odczucie. Zbyt głęboko wsiąknę w ten temat i znam jego przerażający dramatyzm, by móc gładko przełknąć komedię o Holokauście. Nawet tak doskonale wyreżyserowaną i zagrana.

Jak wyglądało przyjęcie filmu Benigniego przez amerykańskich Żydów? – Prasa pisała, że reakcje były znakomite, a nie do końca tak to wyglądało – mówi Dariusz Jabłoński, który był w tym czasie w USA. – Po pokazach panowało zaskoczenie i niezdecydowanie. Wreszcie jakiś bardzo ważny rabin wypowiedział się o nim pozytywnie, choć ostrożnie. Reszta poszła w jego ślady.

(PAP)

Odlotowe efekty

„Odlotowe wakacje” Marka Piestraka to obok „Ogniem i mieczem” pierwszy polski film, w którym zastosowano komputerowe efekty specjalne w formacie kinowym wykonane całkowicie przez Polaków. Wyniki pracy specjalistów są imponujące: miotła złej czarownicy zmieniają się na ekranie w furmankę, a następnie w kabriolet, czarownica przestaje się w piękną dziewczynę, a kamieniołom rozpada się w skalne rumowisko. Dzięki komputerowemu przetworzeniu zdjęć mamy wrażenie, że oglądamy realny świat, w którym jednak dla materii nie ma żadnych barier.

Film jest baśniową opowieścią o przygodach profesora Darmota i czwórki jego dzieci. Za sprawą czarownicy Merkany bohaterowie trafiają do miejsca, którego nie ma na żadnej mapie. Są zachwyceni uroczą okolicą, ale nie wiedzą, że znaleźli się tam tylko po to, by w obronie świata nieskażonej przyrody przed „obcymi” mogła uprawiać się Wenda, wnuczka Merkany. Początkowo nieufna, mała czarownica stopniowo poznaje dziwnych przybyszów, by w końcu się z nimi przyjaźnić, czemu towarzyszą piosenki zespołu LO 27.

Powrót do Lwiej Krainy

Film rozpoczyna się w miejscu, w którym kończy się epokowy w dziejach animacji „Król Lew” z 1994 roku. Dalszy ciąg przygód mieszkańców Lwiej Krainy jest nieco skromniejszy, przygotowany wyłącznie do rozpowszechniania na kasetach wideo, ale – jak każda produkcja firmowana przez Studio Disneya – oznacza się znakomitą animacją, dynamiczną narracją, wyrazistym rysunkiem głównych bohaterów i mnóstwem epizodów z udziałem całej menażerii postaci komicznych lub groźnych oraz łatwo wpadającymi w ucho piosenkami. Dzieci z pewnością będą uszczęśliwione mogą ponownie spotkać się z doskonale znanym im Simbą i jego żoną Nalą oraz całą gromadką ich przyjaciół.

Zakończenie „Króla Lwa” zdawało się sugerować, iż po zwycięstwie nad podstępny, żądny władzy Skazy wszyscy mieszkańcy Lwiej Krainy będą żyli w szczęściu i pokoju – pod panowaniem dobrego i sprawiedliwego Simby, syna Mufasy. Niestety, poza granicami jego królestwa rozciąga się

niegościnną, spaloną słońcem Złą Ziemią, gdzie znaleźli schronienie wygnani. Tu rządzi wdowa po Skazy, Zira, która w swym małym synu o imieniu Kovu widzi narzędzie zemsty na Simbie i przyszłego władcę Lwiej Krainy. Sympatia, jaką Kovu poczuł do zablakanej na Złej Ziemi Kiary,

córki Simby i Nali, podsuwa Zirze pewien perfidny plan. Gdy Kovu dorośnie, poprosi Simbę o przebaczenie i przyjęcie do stada. Jego tajnym zadaniem będzie przygotowanie gruntu pod decydujący atak Ziry i jej krwiożerczych sojuszników. Zaślepią nienawiścią i pragnieniem odwetu lwica nie bierze jednak pod uwagę, że krótka, dziecięca przyjaźń Kovu i Kiary może przekształcić się w miłość. Ta miłość to wielka szansa dla młodego lwa, by nie pójść w ślady swego przybranego ojca Skazy i wielka nadzieja na pokój między wrogimi stadami, które mogą zająć należne im miejsce w Kręgu Życia.

„Król Lew II: Czas Simby” (The Lion King II: Simba's Pride), USA, 1998, 82 minuty. Reż. Rob LaDuca, Darrell Rooney. Dystrybucja: Imperial Entertainment Home Video.

UWAGA: dla pierwszych dwóch osób, które w poniedziałek, w samo południe dozwolnią się do naszej redakcji pod numer 61-99-262 mamy kasety z „Czasem Simby”, ufundowane przez dystrybutora filmu.

Kasety do wzięcia

Wypożyczalnie Beverly Hills (ul. Piłotów 6 – Krakchemia, ul. Szymanowskiego 14 i ul. Teligi 24) ufundowały po pięć darmowych wypożyczeń dla trzech naszych Czytelników. Po pięć gratisowych wypożyczeń otrzymają też trzy osoby, które wybiorą się do Hollywood (ul. Mackiewicz 17a – Mozart) oraz trzy osoby, które skorzystają z oferty wypożyczalni Jerry Video (Kraków, ul. Komandosów 1 i Wieliczka, plac Kościuszki 2).

Hollywood ma dla naszych Czytelników także firmowe koszulki.

Jak zdobyć darmowe karnety i koszulki? W najbliższy poniedziałek, w godz. 12.00 – 12.30 zatelefonować pod nasz redakcyjny numer 61-99-262. Zapraszamy!

786 000 \$

przyniosła aukcja w nowojorskiej galerii Christie's, podczas której sprzedano 54 stroje ofiarowane na cele charytatywne przez znaną artystkę. Suknia, w której Liz Taylor wystąpiła podczas ceremonii wręczenia Oscarów w 1969 roku osiągnęła cenę 167,5 tys. dolarów, suknia Madonny – 79,5 tys., strój Kate Winslet – 57,5 tys., a suknia Celine Dion została sprzedana za 27,6 tys. dolarów. Na aukcji sprzedano także stroje ofiarowane przez Cher, Glenn Close, Sally Field, Emmę Thompson i Bette Midler.

Hity z półek

W ostatnim tygodniu miłośnicy filmów na kasetach wideo najchętniej wypożyczali:

1. Zaklinacz koni
2. Godzilla
3. Zagubieni w kosmosie
4. Sześć dni, siedem nocy
5. Kod Merkury

1. Lepiej być nie może
2. Titanic
3. Zaklinacz koni
4. Zagubieni w kosmosie
5. Magiczny miecz

1. Zagubieni w kosmosie
2. Kod Merkury
3. Mutant
4. Zabić Sekala
5. Zaklinacz koni

W poprzek

WIERSZOWISKO

(Pod redakcją Józefa Barana)

Sygnalizuję ukazanie się dwustopniowej, pięknie wydanej antologii z wierszami uczestników warsztatów poetyckich Radia „Alfa”, prowadzonych przez nieustraszonego propagatora słowa lirycznego Ryszarda Rodzika. Antologia to efekt 5-letniej działalności klubu. Uczestnicy spotykają się w Śródmiejskim Ośrodku Kultury w każdej pierwszej środę miesiąca. Rozpiętość wiekowa od 14 do 75 lat. Poziom najróżniejszy. Wstęp - Anna Kajtochowa. W sumie 55 autorów, od Marty Biel-Golaski poczynając, na Monice Zydrów kończąc. Są wiersze rymowane i białe, słoneczne i księżycowe, słodkie i gorzkie, grafo-mańskie i oryginalne. Ponieważ Czytelnicy „Wierszowiska” zarzucają mi ostatnio w listach, że jestem skąpcom i starą kutwą, jeśli chodzi o rozdzielanie pochwał, ba, że wręcz wyzywam się na tych początkujących poetach, którzy „nie wiedzą, co czynią”, postanowiłem, po lekturze antologii - napisać tylko o tym, co mi się w antologii spodobało. Więc uwaga! Będzie to najkrótsza recenzja pod słońcem, bo polegająca na wymienieniu nazwisk autorów wierszy (albo przynajmniej jednego utworu), które przypadły mi do gustu. A więc po kolei i według alfabetu. Są to: Beata Cieciewicz, Marzena Dąbrowska-Szatko, Beata Kurek (znane mi wiersze!), Agnieszka Lisak (znane mi wiersze!), Robert Marcinkowski, Robert Patla, Danuta Perier, Jacek Piotrowski, Ewa Płonka, Beata Podedworna-Wojtyła (wciąż te same wiersze - czas odmienić repertuar!), Joanna Puchalak, Joanna Szponder, Marek Warzyński (kiedyś chyba publikowałem Pana w „Wierszowisku”), Magdalena Węgrzynowicz-Plichta i Wojciech Wierciuch...

Idzie wiosna. A więc: dobre jest hasło zaczerpnięte z Marty Biel: „Śmiejmy się póki czas/Obo czas się będzie śmiał z nas”. A to parę krótkich utworów, wybranych z tej książki o znamienym tytule „Każdy rodzi się poetą”:

Marzena Dąbrowska-Szatko

OGŁOSZENIE

Starą miłość oddam za bezcen
nierdzewna niezawodnie kraje
nawet kamień serca

Beata Kurek

DZIEŃ POWSZEDNI

Siedzę w bujanym fotelu
I zwijam czas w kłębki.
Zrobię z nich sweter dla ciebie.
Wiele już mam
Takich swetrów.

Danuta Perier

ALEJA

Aleja szara,
Zaszło słońce.
My po kobiercu
Z liści złotych idziemy.
Parasol płacze deszczem
A deszcz jest złoty.

Jak dwa nieszczęścia
W niepogodę
Pod parasolem zdarzeń
Łapiemy krople deszczu
Namiastkę naszych marzeń.

Czy tą aleją gdzieś dojdziemy?
Trudno powiedzieć kochanie.
Ale jednego jestem pewna:
Parasol nam zostanie.

Szcześliwa 13?!

Sporo czasu upłynęło od premiery debiutanckiego albumu grupy Blur „Leisure”. W sierpniu roku 1991, kiedy nikt jeszcze nie myślał w ogóle o Oasis, wśród grup rządzących brytyjskim Manchesterem pojawiła się formacja Blur (wokalista Damon Albarn, gitarzysta Graham Coxon, basista Alex James i perkusista Dave Rowntree). Ponieważ muzyczna rzeka brytyjskiego grania przełomu lat 80. i 90. miała bardzo szerokie koryto, bez trudu mieściła kapele grające bardzo różnie - od Shamen, przez Happy Mondays, Blur aż po Stone Roses i wiele, wiele innych. I wtedy, w roku 1991, Blur zdecydowanie mieścił się w mojej, powiedzmy, pierwszej dziesiątce grania rodem z Manchesteru.

Muzyka ta nigdy na dobre nie zagościła w Polsce, podobnie jak kilka lat później (czyli dziś) popularność Oasis w naszym kraju bardzo odbiegała od tego, co na Wyspach należy nazwać szaleństwem. Jednak nazwa Blur fanom muzyki jest znana doskonale. Co prawda nie za sprawą pierwszej, zdecydowanie najlepszej (moim zdaniem) do tej pory płyty, ale późniejszych czyli „Modern Life is Rubbish”, „Parklife”, „The Great Escape” i „Blur”. Żadna z nich nie potrafiła przekonać mnie do siebie wystarczająco, ale wierzyłem, że doczekam albumu, który znowu zrobi na mnie bardzo poważne wrażenie. No i doczekałem się. Nazywa się „13” i jest w nim to „cos”, za co polubiłem Blur 8 lat temu. Z tym, że to tajemnicze „cos” powodujące, że płyty słucha się z przyjemnością, jest oczywiście o kilka lat młodziej i świeższe od poprzedniego.

Damon Albarn i reszta zespołu nabrali sporo doświadczenia, mieli nowe pomysły, ale chyba jednym z ważniejszych było zatrudnienie jako producenta nowej płyty Williama Orbita. To ten sam koleś, który tak odmienił całkowicie oblicze Madonny na jej ostatniej płycie, a sam zajmuje się produkcją spokojnych, elektronicznych brzmień. Ach ten William -

czego się ostatnio nie dotknie, zamienia w złoto! Ciekawe, czy będzie tak również z Blur (dla mnie właściwie już jest - nie chodzi o Oasis, ale o nagrody i wyróżnienia, ale przyjemność ze słuchania).

się 9-osobowa orkiestra Stereolab. I chociaż Stereolab grają muzykę przysłodzoną (czyli słodką, ale nie przesłodzoną), a przy okazji bardzo niebanalną i wybitnie elektroniczną, a później Sonic

trące eksperymentem, spokojniejsze kompozycje na gitary i burczenio-sprężgi (posłuchajcie drugiej połowy utworu „1992”) czy nawet wiertarka w „Bugman”. No i zupełnie nieskrępowany watek elektroniczny, porządnie doprawiający muzykę Blur. I jeszcze do tego piosenki w klasycznym Blur-stylu, jak choćby „Coffee & TV”. Całość, czyli 13 (stąd tytuł) utworów, tworzy bardzo składną płytę, która pewnie nie będzie święciła ekstrawaganckich sukcesów na listach przebojów, ale za to Blur nie muszą się wstydić za żaden utwór. No, może prawie żaden - gdyby singlowy „Tender” nagrany z towarzyszeniem London Community Gospel Choir trochę mniej przypominał „Death Is Not The End” Nicka Cave'a. Ale bezproblemowo może się słuchać „She's So High” czy „Fool”, a zaraz potem „Trailer-park” czy wspomnianego już „Tender”, mimo że piosenki te dzieli 8 lat. I w tym przypadku nie jest to wcale zarzut o zięjące nudą i jednostajnością utwory. Nie zawiodłem się tym razem na Damonie Albarnie i reszcie grupy Blur, choć przyszło mi czekać na to aż 8 lat.

Świadomie pominąłem historyczny motyw intensywnej rywalizacji pomiędzy Blur i Oasis i ich „wojny na single”, bo to było jakieś nieporozumienie i do dzisiaj nie rozumiem, po co chłopcy z Blur pakowali się w takie afery rodem z brukowca. Gdyby zamiast walczyć z Gallagherami o miejsca na listach przebojów zabrali się porządnie do pracy, taką płytę jak „13” wydaliby pewnie znacznie wcześniej. A teraz mają za swoje - w gazetach klasyfikują ich jako Brit-Pop. A przecież kiedy wyszła płyta „Leisure”, coś takiego jeszcze nie istniało!

A jeśli chodzi o sprzężenia, to jeżeli ktoś nie wie, co to jest, to w olbrzymim uproszczeniu mówiąc, chodzi o piszcząco-buczące odgłosy, wydawane przez głośnik, kiedy zbliżamy podłączoną do niego gitarę.

POZZIE

Orbit był autorem całej muzycznej strony „Ray Of Light” Madonny, czyli rewolucyjnych jak na nią zmian w brzmieniu. I to pewnie sprawka Orbita, że tyle elektroniki pojawiło się w muzyce Blur, chociaż to wrażenie jest bardzo skutecznie równoważone przesterowanymi gitarami i hałaśliwymi sprzężeniami.

Właściwie przychodzi mi do głowy porównanie płyty „13” do koncertu, który oglądałem kilka lat temu w Pradze. Jako gwiazda wystąpiła wtedy grupa Sonic Youth, a przed nimi prezentowała

Youth przez około dwie godziny prezentowali, do jakiego mistrzostwa można dojść w generowaniu frapujących brzmień gitar (była nawet kilkunastominutowa spokojna, ambientowa wręcz suite wykonana przez Thurstona Moore'a, polegająca przede wszystkim na uzyskiwaniu brumów i sprzężaniu gitary), to duch muzyki obydwu grup wydawał się taki sam. W przypadku „13” Blur jest podobnie.

Obok siebie znajdują się utwory ostre, zahaczające wręcz o punk rocka („B.L.U.R.E.M.I.”),

siebie, jakby wchodził we mnie. Nie słyszałem niczego, ludzi, głosu żadnego, po prostu byłem jakby w innym świecie, tak to przeżywałem. Nie idzie o to, by stanąć i zaśpiewać lalalala, ale przeżyć to duchowo... Każdy ruch, każda mimika twarzy, to, co Presley

- I chciałby pan zniewolić ten tłum...

- Tak, bardzo lubię to, żeby patrzyli i żeby im dech zapierało w piersi, ale na ile mi to wychodzi, to już ludzie muszą ocenić.

- Jestem wariatem, nie zaprzeczam, bo... - zaczyna, na-

Mama przyniosła płytę, potem zaczął grać na gitarze, a śpiewać lubił od dziecka, bardzo lubi w ogóle muzykę lat 60. - Nie próbuję naśladować Presleya, to niemożliwe, on był niepowtarzalny...

Maciej Nowakowski-Woźniak to także przedstawiciel

Nie wiem, jak to się dzieje, że tuż za graniczną rzeką Nysą i graniczną Odrą rockowy światek ma się całkiem przyzwocicie. Co i rusz pojawiają się kapele, które robią karierę (europejską, nie światową) i to

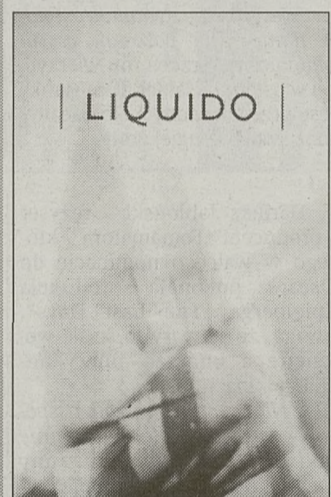
Liquido

Na Zachodzie zmiany

nie tylko jednosezonową. Teraz przyszedł czas na zespół Liquido.

Gdy po raz pierwszy usłyszałem ich utwór „Narcotic”, byłem mocno przekonany, że to jakaś nowa kapela z Wysp Brytyjskich i jakież było moje zdziwienie, gdy w chwilę potem przysłuchiwałem się wywiadowi, jakiego udzielali stacji VIVA po niemiecku. Okazało się, że Liquido pochodzi z Niemiec.

Jaką grają muzykę? To naprawdę dość niezwykle i obecnie rzadko spotykane połączenie rocka i popu. Dlaczego dość niezwykle? Bo ta muzyka nadaje się do słuchania, i do zabawy. A dlaczego rzadko spotykane? Bo tak gra niewiele kapel. Może uznacie, że się podniecam, ale w tym, co robi Liquido, można znaleźć coś, co pozwala się odprężyć. Owszem, przyznam rację, że sama muzyka nie zmusza do myślenia, ale zapewniam, że cztorej Niemcy odstawili kawałek niezłej roboty. Według mnie, do posłuchania niemal dla każdego.

- Myślę, że w każdym swym fanie Elvis żyje i żył będzie tak długo, jak ludzie będą chcieli go słuchać, jak długo będą chcieli oglądać jego filmy.

***

Krakowski fanklub Presleya naturalnie zaprasza

Elvis jest dobry na wszystko

zrobił, to trzeba starać się zrobić tak samo. Oglądałem filmy z Presleyem, z jego koncertami, i śledziłem każdy jego ruch i z czasem zawiądnąłem tymi ruchami...

- A jak to było, gdy pan pierwszy raz śpiewał na ulicy?
- Trochę się bałem, nie wiedziałem, co mnie spotka, zobaczyłem, że ludzie śmieją się, cieszą, dziwią, niektórzy nie wierzyli, że to ja śpiewam, myśleli, że to wszystko magnetofon, a nie że ja śpiewam z magnetofonem.

Mówiąc to cały czas się uśmiecha - nie bardzo wiem, czy bardziej do swoich myśli, czy do Presleya. - Często mi się śni, że śpiewam, raz mi się śniło, że śpiewam w Ameryce, że ludzie biją brawo, wiwatują... - wyznaje.

- Chciałby pan stanąć przed wielką widownią...

- Chciałbym śpiewać po prostu, nie myślę o wielkiej karierze, przynajmniej w jakimś klubie czy jakiejś restauracji...

turalnie sprowokowany pytaniem, Jan Blajda. Mówi o wpływie Elvisa na zacieranie różnic rasowych. I o jego wpływie na muzykę w ogóle... - Do końca życia będę pamiętał, jak go usłyszałem po raz pierwszy w 1956 roku, nagle po lawinie chorów Czejanda i mandolinistów Edwarda Ciuk-szy usłyszałem coś, co było zupełnie inne. Jan Blajda, podobnie jak Prezes, w roku 1957 otrzymał singla przywiezionego z Niemiec, „Don't be cruel” i „Heartbreak hotel”. Słuchali - wspomina - 10 godzin non stop.

- Teraz prosimy, żeby pan zaśpiewał...

- Love me tender, love me sweet... - nuci. - To będzie grane na moim pogrzebie - dodaje dobitnie na koniec.

Grzegorz Jarosz jest kierownikiem sklepu z odzieżą w Tarnowie. - Nie trzeba być z pokolenia presleyowców, by lubić tę muzykę, ona jest ponadczasowa - przekonuje.

znacznie młodszego pokolenia. - Fascynacja Elvisem to chyba rodzinne, bo kiedy byłem dzieckiem, fascynowali się nim i ojciec, i mama. Tato na przełomie lat 70. i 80. przywiózł z Zachodu kilka kaset, i tak to się zaczęło. W połowie lat 80. zacząłem dogłębnie studiować te nagrania, potem odszedłem od nich, szukałem innych stylów, ale po latach Elvis wrócił ze zdwojoną siłą. Coś jest w tym artyście; w jego głosie słychać miłość do ludzi, może dlatego potrafił ich łączyć bez względu na pokolenia. Gdyby go nie było, świat muzyczny byłby na pewno zubożały. Członkowie The Beatles wielokrotnie mówili, że nic ani wcześniej, ani potem nie wstrząsnęło nimi tak, jak głos Presleya.

- Tym, że tu jesteśmy, spotykamy się, sami sobie udowadniamy, że Elvis żyje, mimo że odszedł od nas ponad 20 lat temu.

- Ma pan poczucie, że on żyje w was?

wszystkich fanów tego artysty. Wszak to jedyny, którego łączny nakład sprzedanych płyt zbliża się do 4 miliardów. A i niedawne Presleyowskie tournée rozpoczęte w Madison Square Garden, po którym to koncercie nastąpiło półgodzinne standing ovation, udowodniło, jaka siła tkwi wciąż w tej muzyce. A przecież On prezentował się jedynie z teledubem. A zarazem w polskich radiach niewiele dziś Presleya; Prezes liczy, że może w nowej ramówce radia Kraków znaleźć się dla niego miejsce - kiedyś już Maciej Nowakowski prowadził takie audycje... Może jakiś kącik poświęcony Presleyowi pojawi się i na łamach „Dziennika”?

WACŁAW KRUPIŃSKI

PS. Relacja z konkursu i opisanego spotkania pojawi się w magazynie „Pasaż” w telewizji Kraków 24 kwietnia o godzinie 17.

Kraków 20.03.1999, Klub 38

TSA - akustycznie

Dla mnie cała impreza zaczęła się kilka minut po siedemnastej, kiedy w Klubie 38 pojawiło się TSA w komplecie, czyli Marek Piekarczyk, Andrzej Nowak, Paweł Maćwioda i Duane Cleveland. Cała konferencja polegała właściwie na przysłuchiwaniu się wypowiedziom muzyków dla jednej ze stacji telewizyjnej. Odpowiedzi udzielali praktycznie tylko Piekarczyk i Nowak, bo tak naprawdę to właśnie oni mają coś do powiedzenia w zespole. Chłopcy wyrzucili z siebie wszystkie żale, dotyczące sporu z prawami do oryginalnej nazwy. Stwierdzili, że nie przeszkadza im, aby ekszklonkowie TSA używali tej nazwy i życzyli „powodzenia” w sprzedaży tych produkcji.

Z dalszej części wywiadu wynika, że kapela myśli obecnie o nowej płycie i trasie, ale nie padły żadne daty. Na tym właściwie zakończyła się konferencja. Wróćmy jednak do głównego tematu - czyli akustycznego grania.

Ponieważ zostało sporo czasu do koncertu, zamówiłem piwo i przyglądałem się wprawkom Pawła Maćwioda, który kocha to, co robi, co widać na pierwszy rzut oka. Obok przy stoliku siedział Piekarczyk z grupą przyjaciół i działaczy łódzkiego fan klubu „Alien”. Z każdą chwilą przybywało słuchaczy i o godzinie zero w klubie znajdowało się pewnością kilka setek osób.

Co ich tam przywiał? Sentyment do starego grania czy może ciekawość eksperymentu, jakim niewątpliwie są u nas sesje unplugged. Tuż po dziewiętnastej na scenie pojawiło się TSA lub jak kto woli TSA 99. Marek Piekarczyk powitał Kraków. Ostatni raz na żywo widziałem go jakieś piętnaście lat temu i wierzę mi, że facet nic się nie zmienił, no może poza utratą włosów, co nazywa wolnością pod nosem. Tradycyjny luz: džinsy i ramoneska.

Andrzej Nowak, który zazwyczaj wygląda jakby dopiero co zaparkował swojego harleya, tym razem wystąpił w białym, zwiewnym „gajerku” i motocyklowych buciorach - ciekawy zestaw. Paweł Maćwioda i Duane Cleveland, nowe twarze w zespole, ale świetnie zgrani, co słysząc było już po pierwszych taktach. Pierwszy numer to „Plan życia”. I tu moje wielkie zaskoczenie, na plus zresztą. Obawiałem się, że kapela bądź co bądź metalowa wypadnie „bez prądu” jak ciepłe kluchy, ale nic takiego się nie stało. Dwie gitary i stonowa-

na perkusja wypadły nadzwyczaj mocno! Widownia powoli się rozgrzewała, chętnie wtórując Piekarczykowi w refrenach. Jako kolejny utwór chłopaki zagrali „Chodzą ludzie” z jeszcze większą werwą. Marek Piekarczyk zademonstrował dobitnie, jak tytułowi „ludzie” chodzą, co przypominało ruchy drwała z klasycznego musicalu „Czarnoksiężnik z krainy Oz”.

Kiedy zebrani w klubie zaczęli się świetnie bawić, TSA zwolniło tempo i wykonało dwie sztandarowe ballady z lat osiemdziesiątych - „Trzy zapalki” i „51”. Moim zdaniem, nieco za wcześnie. Przy utworze „Alien” pękły ostatnie bariery dzielące artystów i publiczność. Przy scenie zrobiło się tłoczno. Tańczono i śpiewano. Bywało, że ten czy ów dostarczał w hołdzie swoim idolom świeży browar. Powstała rodzinna, serdeczna atmosfera.

Po żywiołowo wykonanym „Maratończyku” swoim kunstem zachwycał basista - Paweł Maćwioda - którego zręczne palce szarpały na kilka sposobów struny grubości sznurka do snopowiązałki. Następnym numerem zaśpiewał Andrzej Nowak, wkładając wiele serca w premierową „Jodynę”. Należy wybaczyć Andrzejowi pewne niedociągnięcia wokalne, wszak jest on stworzony do grania, nie do śpiewania. Widownia szampańsko się bawiła i naprawdę dawno nie widziałem takiego spontanu. „Bez podtekstów” było jednym z ostatnich kawałków nagranych przez TSA, ale koniec imprezy miał nastąpić znacznie później. Wywoływane wielokrotnie TSA bisowało... razy kilka. W kolejnym wyjściu Marek Piekarczyk zaśpiewał a cappella. Okrzyki i skandowanie nie miały końca, więc wreszcie zespół wrócił na scenę, aby zagrać bluesa o Krakowie. Była to wielka improwizacja mówiona. Ciężko przytoczyć znaczenie tekstu, ale zrobił się z tego manifest polityczno-społeczny, nawiązujący w końcowym fragmencie do Krakowa. W punkcie kulminacyjnym zbiorowej ekstazy kilkadziesiąt osób wdarło się na scenę, aby unieść na rękach Piekarczyka i stworzyć wielogłosowy chórek z Andrzejem Nowakiem. Zespół przeżył atak fanów i tak właśnie zakończył się ten mocny, dynamiczny koncert ze świetnymi popisami solowymi Pawła Maćwioda i Andrzeja Nowaka, m.in. na harmonijce ustnej. Śmiem twierdzić, że TSA chętnie będzie powracać do Krakowa, bo czy może być dla artysty coś wspólniejszego od dosłownego noszenia na rękach?

MIREK PASIEKA

Jaskrawość rzeczy

Książka W.G. Sebalda należy do serii WL przybliżających polskiemu czytelnikowi pisarzy z kręgu języka niemieckiego. Autor urodził się w Niemczech w 1944 r. Od ponad 30 lat mieszka na stałe w Anglii, gdzie jest profesorem literatury europejskiej na Uniwersytecie Wschodniej Anglii.

Dziwna to książka, gdyż łączy w sobie kilka gatunków literackich, żadnego nie wyczerpując do końca. Mamy tu esej, autobiografię i beletrystykę. Oprócz tego, pełniąc funkcję dopełniającą tekst, liczne zdjęcia, rysunki etc. Obrazki te są równoprawnym elementem dzieła. Sebald szuka nowej formy dla powieści, na przekór głosom o jej upadku. Podróżujemy wraz z nim, Kafką i narratorem...

Tekst został pozbawiony następstwa czasu. Sny, konfabulacje zostają zrównane z rzeczywistością. Dlatego m.in. autor może w 1980 roku, będąc w Wenecji, rozpoznać w leżącym na ławce człowieku Ludwika Bawarskiego. W całym opisie wydarzeń, miejsc, ludzi spotkanych tylko

przelotnie, błahych przedmiotów narrator jest drobiazgowy. Z rozmysłem i wewnątrz umotywowaną ideą zbiera bilety, wrywyki z regionalnych gazet, zdjęcia zapomnianych budynków. Tworzy z tego mozaikę życia, nieskończenie wielkiego, a jakby usytuowanego na poboczu ważnych spraw. Szukanie prawdy w szczególne, widzenie tego, co banalne i zdawałoby się nieważne: „W ogóle nie wiem, co właściwie w niektórych rzeczach albo istotach czasem mnie porusza” jest próbą dotarcia do objawienia, do widzenia całej jaskrawości życia, tajemnicy.

„Cóż to za w gruncie rzeczy obłąkane przekonanie, że jednym obrotem steru, aktem woli można wpłynąć na bieg rzeczy, podczas gdy decydującą rolę odgrywają tu najrozmaitsze relacje między rzeczami”. Wszystko to pisane jest językiem plastycznym, płynnym, wartkim. Leniwie płynie strumień narracji, pomiędzy kolejną podróżą, pociągami, pobytami w hotelu czy szperaniem w bibliotece, w starych rocznikach gazet.

BARTŁOMIEJ KIERZKOWSKI

W POPrze

Koncerty tam

Niedawno pisaliśmy o koncercie w Polsce, teraz słów kilka o imprezach u naszych najbliższych sąsiadów. W Pradze już na samym początku kwietnia (2) zagra zespół - Dead Can Dance, kilka dni przed warszawskim koncertem na stadionie Strahov wystąpi Metallica (25.05). Natomiast czerwiec to miesiąc występów, o jakich w Polsce możemy tylko pomarzyć: 14 czerwca - Aerosmith, 19.06 - w czasie dużej imprezy muzycznej zagrają m.in. Alanis Morissette i Suzanne Vega, natomiast 19 i 20 czerwca w Pradze pojawi się legenda - Residents.

Tyle u naszych południowych sąsiadów.

Za zachodnią granicą, a dokładniej w Berlinie, zagrają m.in. Afghan Whigs (2 kwietnia), pięć dni później - Cardigans. 21 kwietnia Silverchair i Fuel, 25 deUS, a na podsumowanie miesiąca (29 IV) Beastie Boys.

Warto jeszcze wspomnieć o berlińskim koncercie Bruce'a Springsteena & The E Street Band - 29 maja.

Natomiast czerwiec to koncerty Alanis Morissette (9.06) Lenny'ego Kravitz (13.06), a także Marlin Masnon (25.06) i R.E.M. (30.06).

Podsumowując, mogę szczerze powiedzieć - zazdrościć możliwości wyboru.

Muzyka z minionej dekady

Muzyka, która budziła wielkie wzruszenia w latach osiemdziesiątych, dziś z wolna odchodzi w zapomnienie. Teraz słucha się czegoś zupełnie innego - i bardzo dobrze, inaczej już dawno utknęlibyśmy w zaułku bez wyjścia. Piękno jednak pozostanie pięknem, niezależnie od zmieniających się mód i czasów. Piękno należy podziwiać i upowszechniać. Stąd pomysł na krótką bajkę o jednym z ciekawszych fenomenów minionej doby.

Bajka ta zaczyna się zwyczajnie.

Bardzo zwyczajnie,

tyle że zamiast ubożego młynarczyka na scenie pojawia się sprzedawca ze sklepu płytowego Beggars Banquet. Wiedząc o jego zainteresowaniach niezależną muzyką, w większości wywodzącą się z kręgów punkowych, zachodzący od czasu do czasu do sklepu różni domorośli wykonawcy przekazywali mu swoje nagrania demo, licząc, że przekaże je kierownictwu wytwórni. Tak też się działo, aż w końcu Beggars Banquet, zachęczone entuzjazmem sprzedawcy, postanowiło podarować mu 2000 funtów na uruchomienie nowej wytwórni do spółki z ówczesnym kierownikiem sklepu, Peterem Kentem, zastrzegając sobie jednak, że to macierzysta firma będzie podpisywać kontrakty z najbardziej obiecującymi zespołami. Jednym słowem, szczęście uśmiechnęło się do

sprzedawcy... a nazywał się on Ivo Watts-Russell.

Wkrótce znalazła mu się funkcja poławiacza nowych talentów dla dużej wytwórni i postanowił się całkowicie uniezależnić. Ostatecznym impulsem do samodzielnego kroku było odejście z Beggars Banquet Kenta. Nowo powstała wytwórnia otrzymała nazwę

4AD

Na początku roku 1983 dyskografia 4AD liczyła 51 pozycji (singli, maksisingli i longplayów) nagranych przez ponad 30 różnych wykonawców. Wtedy Ivo Watts-Russell, kiedyś skromny sprzedawca, obecnie już szef, podjął decyzję o uporządkowaniu pótek, prowadząc do ostatecznego ukształtowania profilu wytwórni. Pozostały zespoły, które były z nią od początku: The Birthday Party, Cocteau Twins, Colourbox i Modern English oraz najbardziej obiecujący debiutanci: Wolfgang Press i X-Mal Deutschland.

Wkrótce 4AD podpisała jeszcze jeden kontrakt z młodym australijskim zespołem o nazwie Dead Can Dance. Idealną plastyczną ilustracją muzyki, jaka od tej pory miała korzystać się z nazwą 4AD, stały się okładki płyt, projektowane przez spółkę 23 Envelope. Delikatne, rozmazane i jakby odrealnione kształty, oniryczna atmosfera.

W tym samym, 1983 roku nadarzyła się wreszcie okazja na realizację kolejnego marze-

nia Ivo: wydania na jednej płycie różnych dziwnych, mało znanych i prawie zapomnianych już kompozycji swoich ulubionych wykonawców sprzed lat, tym razem jednak w wersjach podopiecznych z 4AD. Tak to, wraz z pierwszym singlem (strona A: Modern English - „16 Days” i „Gathering Dust”, strona B: Cocteau Twins - „Song To The Siren”) narodził się fenomen o nazwie

This Mortal Coil

Pierwsza płyta This Mortal Coil od razu po wydaniu trafiła na jedno z pierwszych miejsc w rankingu najlepiej sprzedających się longplayów niezależnych wytwórni, pozostając na szczycie przez kilka tygodni. Osiągnęła też 38 pozycję na liście „Music Weeka”, podsumowującej wyniki sprzedaży wszystkich dużych płyt w Anglii. Jej tytuł, *It`ll End In Tears*, można rozumieć w dwojaki sposób: albo tak, że każde przesłuchanie skończy się płaczem, bo przejmujące piękno zawsze budzi wzruszenie, albo inaczej: bajka będzie piękna, ale smutna i zakończy się szybciej niżbyśmy chcieli.

- Po raz pierwszy byłem w pełni odpowiedzialny za to, co działo się w studiu, a żaden z muzyków nie wiedział, co zrobię z nagraniem materiałem. Płyta, która stała się owocem tych nagrań, jest bardzo dziwna, może nie do końca przemyślana. Jestem jednak dumny, że mimo braku doświadczenia

doprowadziłem ten wymarzony projekt do szczęśliwego końca - to refleksje Ivo z roku 1984, roku wydania *It`ll End In Tears*. Oprócz znanej wcześniej z singla *Song To The Siren*, kompozycji Tima Buckleya w wykonaniu Cocteau Twins, na płycie znalazły się: *Fond Affections* grupy Rema-Rema, *Another Day* Roya Harpera, *Not Me* Colina Newmana z Wire, dwa utwory Alexa Chiltona z Big Star, *Kangaroo* i *Holocaust* oraz *Waves Become Wings*, *Barra-mundi* i *Dreams Made Flesh* w interpretacji Lisy Gerrard i Brendana Perry z Dead Can Dance. Stopień natężenia melancholijnego piękna, porównywalny do

baśni Andersena,

z tą tylko różnicą, że nigdy nie dowiemy się, czy mała syrenka zdolna była śpiewać tak cudownie i przejmująco jak Lisa czy Elizabeth Fraser.

Bajka spodobała się, wystąpiło zapotrzebowanie na ciąg dalszy. Tym razem zmieniono jednak aktorów i przearanżowano scenę, dając szansę mniej znanym głosom. W nagraniu drugiej płyty, firmowanej nazwą This Mortal Coil, a zatytułowanej:

„Filigree and Shadow”,

udział wzięli między innymi: Dominic Appleton z grupy Breathless, Alison Limerick, Caroline Seaman oraz siostry Deidre i Louise o znajomo brzmiącym nazwisku Rutkowski. Poza tym kilku starych

znajomych (Simon Raymonde z Cocteau Twins, Marc Cox z The Wolfgang Press, Steven Young z Colourbox), fortepian, wiolonczela i skrzypce. Ponad siedemdziesiąt minut muzycznej ilustracji do nie istniejącego filmu o nadziejach, rozpaczy, lęku przed samotnością i nadziei na miłość.

Doświadczenie i rozsądek

podpowiadają, że przy braku pomysłu na ciekawe zakończenie lepiej urwać historię w najbardziej pasjonującym miejscu, by wzbudzić w słuchaczach ciekawość i oczekiwanie na więcej, a na pewno zaskarbić sobie ich przywiązanie niż rozczarować ich korzystaniem z tych samych patentów, czego trudno uniknąć przy snuciu powieści w nieskończoność.

Przekładając to na język naszej baśni o sprzedawcy Ivo: działalność This Mortal Coil powinna była zakończyć się w roku 1996, tuż po wydaniu „*Filigree and Shadow*”. Trzecia płyta bowiem, „*Blood*”, która ujrzała światło dzienne na początku 1991 roku, wywołała nawet w najbardziej zachwyconych dotychczasowym dorobkiem wykonawców z 4AD odbiorcach uczucie znużenia i pewnego przesyty. Rozmazane kształty i oniryczna atmosfera okazały się w tym przypadku wadą, a nie głównym atutem nowo powstałej muzyki. Było widać, że This Mortal Coil był przedsięwzięciem na jeden raz, którego nie wolno

powtarzać, inaczej osiągnie się efekt porównywalny do zjeżdżających z taśmy produkcyjnej setek identycznych podobizn Wenus z Milo. - *Tysiąc nagicz dziewczin robi mniejsze wrażenie niż jedna* - powiedział Petroniusz, jeden z Sienkiewiczowskich bohaterów Nietrudno wywnioskować, że Ivo nie czytał Sienkiewicza. Nie sarkajmy jednak tak bardzo na Blood; w końcu gdyby nie ta płyta, to być może nigdy nie dotarłby do nas kolejny cudowny kobiecy głos: głos Caroline Crawley z zespołu Shelleyan Orphan, wykonującej tu kompozycje Mr. Somewhere P.M. Walsh'a i *Late Night* Syda Barretta. W sam raz na pożegnanie.

Pod koniec lat osiemdziesiątych większość zespołów, nagrywających dla 4AD, znalazło się w podobnej sytuacji jak projekt ich szefa: sytuację tę najlepiej oddaje obraz psa gryzącego własny ogon. Zabrakło twórczej inwencji, nowych pomysłów, chęci zmian. Scenę muzyczną zdobyli szturmem inni. Skończyła się

złota dekada

Co pozostało? Kilka wspomnień, naprawdę wielkich dzieł, powstałych u szczytu formy, które nigdy nie obrosną kurczem na półkach domowego archiwum. „*Treasure*” Cocteau Twins, „*Within The Realm Of A Dying Sun*” Dead Can Dance i pierwsza płyta This Mortal Coil.

BEATA CHOMĄTOWSKA

Jeżdżę

Z DZIENNIKIEM

Reklamowy zawrót głowy

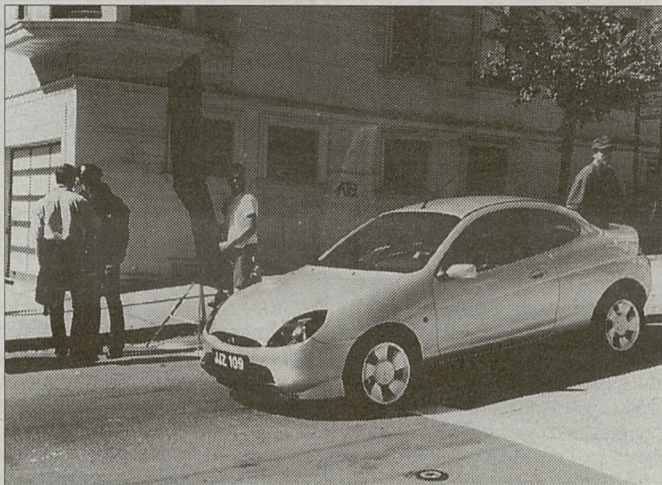
Powiadają, że reklama to dźwignia handlu i mają rację. Potwierdzeniem tej mądrej maksymy niech będzie wciąż rosnąca liczba reklam samochodowych, jaka pojawia się ostatnio na ekranach naszych telewizorów. Przewodzą w tym względzie kanały telewizji satelitarnej, ale i polskiej Jedynce, Dwójce i Polsatowi niewiele brakuje.

Stworzenie ciekawej, intrygującej, a co za tym idzie zapadającej w pamięć i podświadomość potencjalnego klienta reklamy nie jest dzisiaj proste. Konkurencja czuwa i gotowa jest w każdej chwili do skutecznej riposty. Liczy się więc oryginalny pomysł i koncepcja. Szkół jest co najmniej kilka. I chociaż każda z nich bazuje na odmiennym gruncie, to są i takie, które wykorzystują ten sam pomysł. Na przykład po-

nie może być zły. Nikt, nawet za spore pieniądze, nie pozwoli sobie na lekkomyślne czynienie uszczerbków w ciężko zarobionej reputacji. Tym bardziej tak znana modelka jak Klaudia Schifer czy sportowcy pokroju Carlosa Sainza i Didiera Auriola. Słodką niczym u lalki Barbie twarz Klaudii oraz jej nienaganna figura to dla setek tysięcy ludzi nieklamany obiekt kultu. Skoro idolka nie boi się szybkiej jazdy Citroenem xsarą i bez tragicznych następstw znosi skutki autentycznego crash testu, to dlaczego nie my? Skoro mała, niepozorna i wydawać by się mogło szarą corollę zachwalają tuzy rajdowych tras w osobach Carlosa Sainza i Didiera Auriola, zaś obraz poparty jest wspaniałymi zdjęciami rajdowego modelu WRC odważnie i bez kompleksów pokonującego bezdroża najtrudniejszych rajdów

rzona do reklamy. Siedzi oto w swoim opłu tigrze uwięziona w gigantycznym korku jednego z amerykańskich miast. Ale od

Fiaty seicento rozgrywają mecz piłkarski, zdobywając gole drzwiami, peugeot 306 ściga się po bezdrożach z... podusz-

czego pływakie umiejętności. Opel rusza i w tym samym momencie znika pod ziemią, zanurzając się w kanale biegnącym pod zakorkowaną ulicą. Po chwili opuszcza odmetę już po drugiej stronie arterii, wolny od zgiełku i ciasnoty. Jeszcze tylko ruch ręki zdejmujący z oczu okulary ochronne, jakich używają pływacy i... opróżnienie buta z nadmiaru wody. Ciekawy pomysł polecający klientowi solidność samochodu, jego przydatność w ruchu miejskim oraz sympatię ze strony znanej mistrzyni sportu.

Ale pomysłowość reklamodawców sięga znacznie dalej. To już nie zabawa, a raczej niebezpieczny balans na granicy dobrego smaku. Do kolejnych klipów zatrudnia się... nieboszczyków! Bez ich zgody - jak mniemam - i bez aprobaty. Oto ford puma. Samochód szybki i zwinnie. Za jego kierownicą... Steve Mc Queen. Jak żywy, chociaż de facto od bodaj dwu lat nieżywy. Znakomity montaż komputerowy ożywia gwiazdora i każe mu pomykać sportowym samochodem. Czego nie robi się dla reklamy?

Wszystkie chwytły dozwolone, byle tylko skuteczne. Niestety, żadne badania nie są w stanie określić, ile egzemplarzy więcej sprzedano dzięki oryginalnej, pomysłowej reklamie. A może to i dobrze? Dzięki temu bowiem wciąż trwa telewizyjno-samochodowy reklamowy zawrót głowy.

(MYS)

myśl zaangażowania w kampanie reklamową samochodu znanych osobistości świata sportu i show-biznesu

Filozofia takiego rozwiązania jest prosta. Skoro znany na całym świecie sportowiec lub sławna nie tylko w kręgach dyktatorów mody modelka na szali doskonałości wyrobu stawiają swoje osoby, to produkt

świata, to dlaczego nie może to być moment, w którym klient strząsa z siebie resztki wątpliwości? Kruszeniu bastionów niezdecydowania towarzyszy perfekcyjny montaż i wspaniała muzyka.

Przykład następny. Oto niemiecka mistrzyni sportu. Pływaczka nie tylko znakomita, ale także piękna. Jakby stwo-

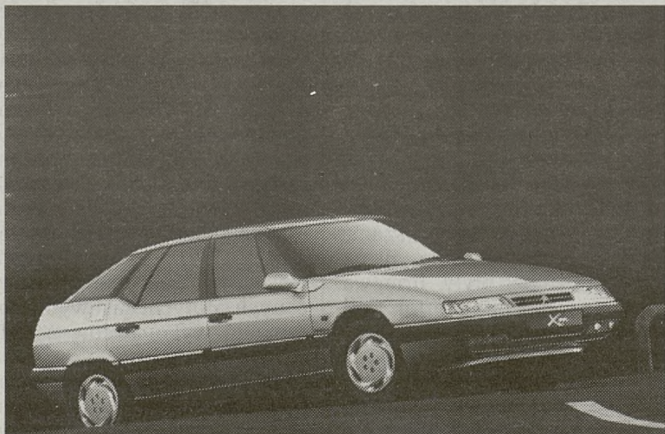
Technika

Komfort hydropneumatyczny

Salon Paryski w 1955 r. miał tylko jednego bohatera. Był nim Citroen DS 19, samochód piękny w kształcie i naszpikowany wręcz awangardowymi rozwiązaniami. Wśród nich szczególnie podziw wzbudzał centralny układ hydrauliczny sterujący niezależnym zawieszeniem, układem kierowniczym i hamulcowym, sprzęgłem oraz skrzynią biegów, gwarantujący niespotykany dotychczas komfort jazdy niezależnie od stanu nawierzchni, prędkości czy obciążenia pojazdu. Dzięki hydrauliczemu uzyskano efekt samopoziomowania się kół. Każde z nich w ciągu ułamka sekundy było w stanie dostosować się do położenia pozostałych. Kierowca mógł także regulować prześwit auta zależnie od obciążenia czy warunków drogowych.

Wszystko to było możliwe dzięki czterem kulom wypełnionym olejem hydraulicznym i azotem w postaci gazowej. Obie te substancje oddziaływały od siebie sprężysta membrana. Elementem łączącym wahacze kół z kulami są tłoki, które

w momencie ugięcia się zawieszenia powodują przemieszczenie się nieściśliwego oleju hydraulicznego z przestrzeni roboczej w kierunku kul. Automatycznie wzrasta wtedy ciśnienie gazu, który pełni tutaj taką samą rolę jak sprężyna czy resor w przypadku klasycznego zawieszenia. Kontynuując tę analogię, należy jeszcze dodać, że funkcję amortyzatora

w układzie hydropneumatycznym pełni zawór usytuowany pomiędzy przestrzenią roboczą a kulą. Czuwa on nad właści-

wym przepływem oleju, a tym samym gwarantuje skuteczne tłumienie drgań wywołanych nierównościami nawierzchni.

Sercem całego układu jest pompa hydrauliczna, która zapewnia odpowiednie ciśnienie roboczej cieczy. Stąd też potrzeba trochę czasu, by samochód po dłuższym postoju był gotowy do jazdy. U postronnego obserwatora widok unoszą-

pneumatyczne zawieszenie zachowuje stały prześwit bez względu na warunki drogowe.

Francuscy konstruktorzy systematycznie udoskonalali swoje dzieło. Największy postęp zanotowano dzięki zastosowaniu mikroprocesora. Hydropneumatyka sterowana po klasycznym komputerem po raz pierwszy znalazła zastosowanie w modelu XM. Zawieszenie tego komfortowego Citroena zmieniało swoją sztywność zależnie od szybkości jazdy, konfiguracji drogi i stylu jazdy kierowcy. Umożliwił to zespół czujników zlokalizowanych w podwoziu auta, przekazujących komputerowi dane, na podstawie których ustalał on stopień twardości zawieszenia. Stąd też w sytuacjach ekstremalnych XM prowadził się nie gorzej niż rasowe sportowe auto, gwarantując tym samym wysoki poziom bezpieczeństwa. Aktywne zawieszenie przy wszystkich swoich zaletach nie jest także wolne od wad. Do najważniejszych należy zaliczyć duży stopień skomplikowania i sporą energochłonność.

KM

Czy wiesz, że...

... Volkswagen wymieni sterowniki poduszek powietrznych w 35 tysiącach sprzedanych już samochodów „Golf 3”, w związku z usterką komputera, mogącą spowodować ich napełnianie w nieodpowiednim momencie. Volkswagen skierował już do 18 tysięcy właścicieli golfów list z prośbą o zgłoszenie się do autoryzowanych stacji serwisowych w celu wymiany układu sterującego poduszkami. Z pozostałymi kontaktuje się wkrótce. Koncern wezwał też właścicieli samochodów z wyłączoną prawą przednią poduszką, by wozili dzieci wyłącznie z tyłu, ze względu na możliwość napełnienia się poduszki, mimo jej wyłączenia. Usterkę systemu sterowania poduszkami wykryto w końcu ubiegłego roku, po tragicznym wypadku, w którym zginęło trzymiesięczne dziecko, przewożone na przednim siedzeniu. Powodem śmierci było napełnienie się w trakcie wypadku poduszki powietrznej, mimo jej wcześniejszego wyłączenia. Standardowe poduszki powietrzne dostosowane są do rozmiarów ludzi dorosłych, a ich nagłe otwarcie na wprost głowy małego dziecka może prowadzić do uduszenia.

... w głosowaniu nad nowym kodeksem drogowym w Bułgarii większość posłów odrzuciła postulaty zakazania kierowcom rozmów przez telefony komórkowe podczas jazdy, jak to jest przyjęte w wielu krajach europejskich. Zwyciężyło stanowisko, że każdy kierowca sam potrafi ocenić, czy rozmowa telefoniczna zbytnio odciąga jego uwagę od jazdy. „Jeżeli kierowca sam ma ocenić, cały kodeks drogowy jest zbędny” - odpowiedzieli przeciwnicy komórek w samochodach. Nowy bułgarski kodeks drogowy pozwala na skręt w prawo na czerwonym świetle. Kierowcy mogą prowadzić mając do 0,5 promila alkoholu we krwi. Prędkość w miastach ograniczono do 50 km na godzinę, poza miastem do 90 km, na niektórych drogach ekspresowych do 120 km na godzinę. Odmowa pokazania policji dokumentów może kosztować kierowcę do 175 dol., za prowadzenie po alkoholu, jeżeli jego zawartość we krwi nie przekracza 1,2 promila - grozi mandat do 75 dol. i pozbawienie prawa jazdy do jednego roku. Jeżeli kierowca prowadził bez prawa jazdy, zapłaci 175 dol. Za korzystanie z antyradarów w Bułgarii można być ukaranym mandatem w wysokości 30 dol.

(OPR. JUR)

PEUGEOT

Auto Centrum GOLEMO - Kraków

Cena 32.100 zł w marcu 35.990 zł*

*ceny gwarantowane w złotychkach

Twój celujący wybór trzystasztotka samochód na 6-kę

silnik 1,4/75 KM, 3-drzwi poduszka powietrzna kierowcy, wspomaganie kierownicy, regulacja wysokości fotela kierowcy, kierownicy i reflektorów, zamek centralny, napinacze pirotechniczne pasów, immobiliser i wiele innych przyjemności... np. jedna opcja gratis

Salony, tel.: (012) 269 22 52, Kraków, ul. Grota Roweckiego 6
 (012) 422 80 61, Kraków, Pl. Na Stawach 1
 (032) 611 01 97, Trzebinia, ul. T. Kościuszki 39
 Serwis, tel.: (012) 269 22 82, Kraków, ul. Grota Roweckiego 6

ASTRA II

WYPOSAŻONY W PROMOCJĘ

PAKIETY WYPOSAŻENIA:

KOMFORTOWY

klimatyzacja

BEZPIECZNY

poduszki boczne, ABS

PRAKTYCZNY

elektrycznie sterowane szyby i lusterka

DOSTĘPNE NA PROMOCYJNYCH WARUNKACH

OPEL

ZAPRASZAMY

Euromarket

eurom@euromarket.com.pl www.opel.krakow.pl
 Kraków, al. Jana Pawła II 43, salon - tel. 649 90 90
 części - tel. 641 51 11, serwis - tel. 649 66 88
 Kraków, ul. Piłsudskiego 22, salon, części - tel. 423 11 23

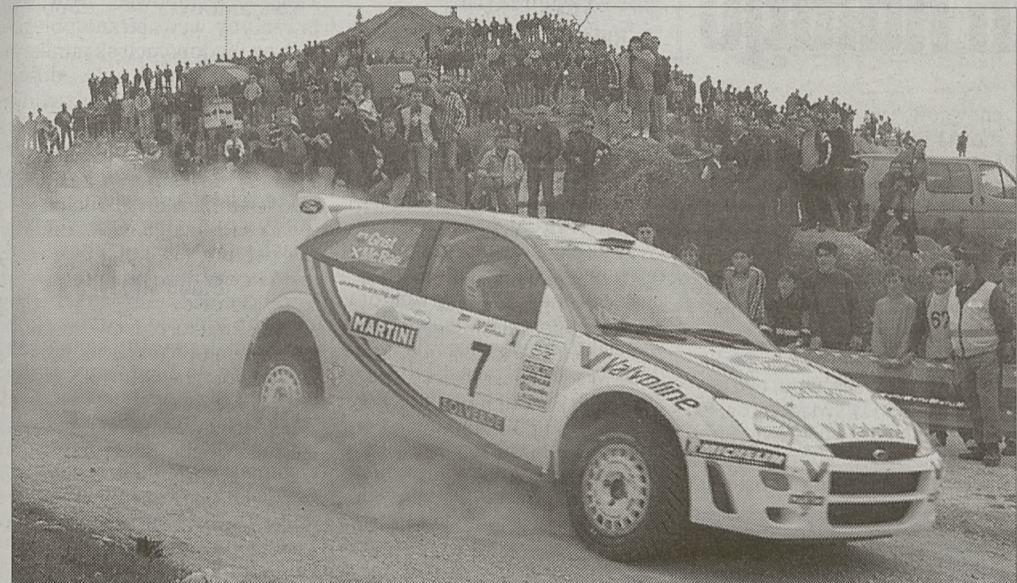
Rajd Portugalii

Focus pogromca

Trwa doskonała passa Forda w rajdowych MŚ '99. Wprowadzony w tym roku na rajdowe trasy focus WRC nie dalej jak trzy dni temu odniósł swoje drugie (po Rajdzie Safari) zwycięstwo w tym sezonie. Szkocko-brytyjska para: Colin Mc Rae/Nicky Grist zwyciężyła w trwającym cztery dni Rajdzie Portugalii (IV eliminacja rajdo-

O kolejnej kłęsce może mówić ekipa Subaru. As atutowy drużyny Richard Burns zajmował wprawdzie przez jakiś czas doskonałą drugą pozycję, ale w konsekwencji dał się wyprzedzić Sainzowi i Auriolowi. Juha Kankkunen, na którego szefostwo Subaru tak bardzo w Portugalii liczyło, najpierw bez kontaktu z czołówką oscylował wokół szóstej pozycji,

WRC prowadzone przez Niemca Armina Schwarza i Czecha Emila Trinera zjechały wprawdzie z rampy startowej (aluzja do Rajdu Monte Carlo), ale już na OS-ach było znacznie gorzej. W sumie oba egzemplarze po spektakularnych awariach nie ukończyły zawodów. Skoda nie jest pierwszą ofiarą chorób dziecięcego wieku, ale żeby aż

wych MŚ '99), prowadząc w zawodach praktycznie od startu do mety (Colin wygrał m.in. otwierający zmagania super OS rozgrywany na rallycrossowym torze w miejscowości Lousada, wyprzedzając Marcusa Gronholma, Carlosa Sainza i Didiera Auriola). Jest to drugie z rzędu zwycięstwo Mc Rae w portugalskiej eliminacji (Szkot triumfował tutaj dokładnie przed rokiem), 18 sukces w karierze kierowcy oraz 34 w historii zespołu.

Wspaniałą walkę stoczyli w Portugalii obaj jeźdźcy Toyoty. Z bratobójczego pojedynku zwycięsko wyszedł Hiszpan, ale pomogło mu w tym szczęście (lub jak kto woli pech Auriola). Pod koniec drugiego dnia zawodów, kiedy Francuza wyprzedzał tylko Mc Rae (różnica około 40 sekund), drobna awaria intercoolera (chłodnicy powietrza turbosprężarki) zmusiła „Latającą Żabę” do nieco wolniejszej jazdy. I wtedy właśnie „El Matador” wy-

ci, później zaś w obliczu awarii silnika zrezygnował z dalszej jazdy. Trzeci reprezentant Subaru Belg Bruno Thiry nie dość, że borykał się z niesprawnie działającą skrzynią biegów, to jeszcze w drugim dniu rajdu postawił swoją imprezę WRC na... dachu. To cud, że Thiry w ogóle dotarł do mety, drugi zaś cud, że na dobrej jakby nie było, szóstej pozycji.

Wspaniałą walkę stoczyli w Portugalii obaj jeźdźcy Toyoty. Z bratobójczego pojedynku zwycięsko wyszedł Hiszpan, ale pomogło mu w tym szczęście (lub jak kto woli pech Auriola). Pod koniec drugiego dnia zawodów, kiedy Francuza wyprzedzał tylko Mc Rae (różnica około 40 sekund), drobna awaria intercoolera (chłodnicy powietrza turbosprężarki) zmusiła „Latającą Żabę” do nieco wolniejszej jazdy. I wtedy właśnie „El Matador” wy-

korzystał okazję najlepiej jak mógł. Wyprzedził kolegę z teamu (na mecie II etapu obu zawodników dzieliła różnica... 1 sekundy!!) i skutecznie broniąc swojej pozycji, podobnie jak przed rokiem osiągnął metę zawodów na drugim miejscu (cztery sekundy przed Auriolem). Mimo iż żadnemu z kierowców Toyoty nie udało się wygrać, corolle pozostawiły po sobie najkorzystniejsze wrażenie. Nie dość, że w komplecie i na wysokich pozycjach osiągnęły metę, to jeszcze zainkasowały 10 kolejnych punktów, umacniając swoją pozycję lidera w tabeli producentów.

Wygląda na to, że aktualnym mistrzem blamażu w rajdowych MŚ jest czeska Skoda. Octavie

muły 2 (samochody jednonapędowe) został bowiem broniący barw Hyundai (pierwsze zwycięstwo samochodu tej marki w MŚ) młodszy brat Colina, Alister. W rywalizacji grupy N (samochody seryjne) triumfował reprezentant gospodarzy Miguel Campos w Mitsubishi Carisma GT.

Aktualna tabela rajdowych MŚ '99: 1. Maekinen 22, 2. Mc Rae 20, 3. Auriol 17, 4. Sainz 16, 5. Kankkunen 7, 6. Burns 5, 7. Radstrom 4, 8. Thiry 3.

Producenci: 1. Toyota 33, 2. Ford 26, 3. Mitsubishi 22, 4. Subaru 15.

MACIEJ HOŁUJ

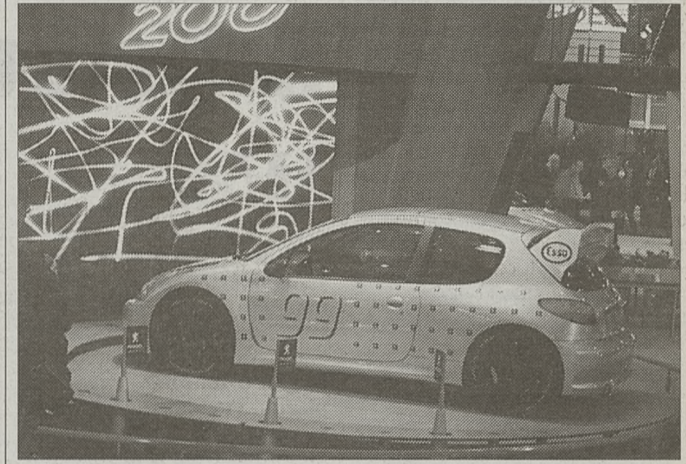
Peugeot 206 WRC

Spadkobierca legendy

Peugeot jest firmą, która od dawna przywiązuje ogromne znaczenie do sportu samochodowego. Może także pochwalić się dużymi sukcesami, zarówno w wyścigach Formuły 1, jak w imprezach rajdowych. Wystarczy wspomnieć o dwukrotnym triumfie w rajdzie Paryż - Dakar (1987 i 1988 r.) oraz o dwóch tytułach mistrza świata konstruktorów i dwóch - kierowców, które w latach 1985-86 uwieńczyły 16 zwycięstw załogi Ari Vatanen - Timo Solonen, jeżdżącej samochodem Peugeot 205 Turbo 16. Był to legendarny już dziś model z centralnie umieszczonym, prawie 400-konnym silnikiem i napędem na cztery koła, homologowany w grupie B.

czącej co najmniej 25 000 samochodów. 206 WRC ma identyczny, co zwykła „dwieścieszóstka”, rozstaw osi, wynoszący 2,44 m. Całkowita długość została jed-

worów i wymiennik schładzający zasysane powietrze. Napęd na 4 koła jest przekazywany za pośrednictwem sekwencyjnej skrzyni biegów o sześciu przełożeniach do przodu i trzech ste-

Dzisiaj jego następcą ma zostać Peugeot 206 WRC (World Rally Car). O ile jednak 205 T16 przejął bardzo niewiele elementów z seryjnej „dwieściepiątki”, był pojazdem zaprojektowanym z różnych podzespołów i wyprodukowanym w liczbie zaledwie 200 egzemplarzy, to 206 WRC jest znacznie bliżej spokrewniony ze swym „cywilnym” odpowiednikiem. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w grupie, w której będzie startował, musi zachować m.in. liczbę drzwi, blok i głowicę silnika z limuzyny wyprodukowanej przynajmniej w 2500 egzemplarzach. Z kolei one same powinny wywodzić się z rodziny, li-

nak zwiększona z 3,83 m do 4 m. Całkowita szerokość wzrosła o 12 cm, do 1,77 m i we wnękach na koła można teraz zamontować 18-calowe obręcze.

rowanych mechanizmach różnicowych.

W nadwoziu zamontowano klatkę bezpieczeństwa. Cała karoseria, łącznie z drzwiami i błotnikami, wykonana jest z blachy stalowej. Samochód został wyposażony w przedni spojler i statecznik, umieszczony na tylnych, piątych drzwiach. Cztery cylindrowy silnik ma pojemność 2000 ccm. Jest on doładowywany przez turbosprężarkę i posiada dwa wałki rozrządu w głowicy, 16 za-

Przednie zawieszenie wywodzi się od tego, które zostało zastosowane w limuzynie 206. Użyto oddzielnych wahaczy typu pseudo-McPherson ze specjalnymi drążkami stabilizatora. W tylnym zawieszeniu znajdziemy nową konstrukcję, składającą się również z wahaczy McPhersona i drążka stabilizatora. Całość uzupełniają wentylowane hamulce tarczowe i wspomaganie układu kierowniczego.

Fot. Jacek Jurecki

PEUGEOT - ANTONIAK
AUTORYZOWANY DEALER

106 od ręki, różne wersje i kolory

- OSZCZĘDNA
- NIEZAWODNA
- ZWROTNA
- BEZPIECZNA

Pozostałe wszystkie modele zakup w salonie lub na zamówienie

WIELICZKA ul. Czarnochowska 19 (kier. Rzeszów)
tel. 278-13-30, 278-46-17, fax 288-07-49

BIURO PODRÓŻY
„DZIENNIKA POLSKIEGO”
JAGIELLONIA

31-007 Kraków, ul. Wiślna 2,
tel. (0-12) 422-03-45, 411-22-88

Motoryzacja

DZIENNIK POLSKI
MAGAZYN SPECJALNY

- nowości
- akcesoria
- prezentacje

8 kwietnia ukaże się kolejna edycja kolorowego dodatku „Motoryzacja”. Wydawnictwo to, towarzyszące wiosennym Targom Motoryzacyjnym poświęcone będzie aktualnej ofercie handlowej małopolskich dealerów, nowościom genewskiego salonu samochodowego, akcesoriom, w które warto zaopatrzyć się wiosną i latem a także sylwetkom znanych kierowców rajdowych.

Termin składania reklam upływa dnia 29 marca.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Biurze Reklam i Ogłoszeń w Krakowie; tel. (012) 619-91-94, 421-99-77 oraz w Oddziałach „Dziennika Polskiego”.

Redakcja Magazynów Specjalnych
Kraków, ul. Wielopole 1, tel. (012) 619-91-13 619-91-16

Pani

Krojone z szykiem

Gdy autorowi „Człowieka, który był czwartkiem”, Gilbertowi Chestertonowi, zadano banalne pytanie – co zabrałby ze sobą na bezludną wyspę, ten, zirytowany, odpisał: „Przed wszystkim podręcznik budowy statków”. Gdy pewnej paryskiej damie postawiono podobne pytanie, ta poważnie, acz zdziwiona, bez chwili wahania odpowiedziała: „Jak to co? To co najważniejsze – szafę pełną kostiumów”.

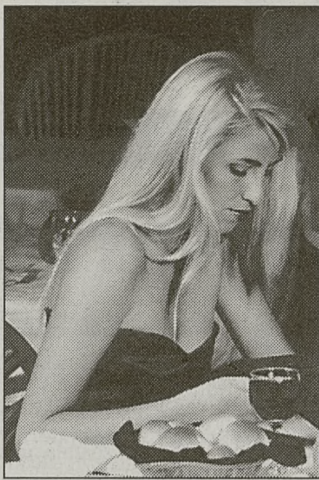
Kostium stał się ponadsezonowym standardem. Nowy podmuch mody próbuje przeciwstawić krawieckiej formie czystą materię upinaną z niekonwencjonalnym gestem. Żakiety nabierają luzu, oddalają się lekko od ciała. Nie mogą zdecydować się, czy przybrać formę krótkiego płaszcza, czy luźno układającej się koszuli. Projektanci próbują rozebrać kostium na elementy, miksować ze spodniami, sukienką, bluzką – konieczne białą, traktując go jako element kolejnej warstwy. To głos awangardy. Thierry Mugler wręcz zaprezentował żakiety pozbawione ramion, z różniącymi się od siebie rękawami, jednym klasycznym, drugim kimonowym. To jednak terrarium mody.

Wielką apoteozę kostiumu, jako szczytu elegancji, zaprezentował Valentin Yudashkin, nowa wschodnia gwiazda na firmamencie haute couture. Klasyczny kostium, jeżeli tylko umie się go zrobić tak jak Ives Saint Laurent, jest nie do obalenia. Zawsze się obroni doskonałością wykończenia, harmonii i proporcji.

Wcięte kostiumy są nadal w modzie, a kobiecość w cenie. Lolita Lempicka pokazała serię „buduarowych” w kolorze żakietów, o długości nie przekraczającej linii bioder, lamowanych – dalekie echo Chanel. Bardzo krótkie żakiety jakby przeważyły, choć dalej szalenie modne w komplecie ze spodniami, te stylowe o długości dochodzącej do kolana, jakie widzieliśmy u Hanae Mori i Leonarda.

Wcięte żakiety przeciwstawia się te pozbawione talii, w stylu Jackie Kennedy. Krótkie, pudefkowe, z długościami rękawów – „trzy czwarte”. Niezwykle proste, często z rękawem kimonowym, zapinane pod szyję, choć samo zapięcie jakby niewidoczne. W Mediolanie królowały kostiumy z pewnym dystansem do ciała, miękkie, o bardzo różnej długości, zarówno z krótkim, jak i długim dekoltem, zapinane tylko na jeden guzik.

W spodniach ogromna różnorodność, od wąskich korsarek (Hanae Mori), pozbawionych widocznych kantów, po miękkie, szerokie, o długości zakrywającej kostkę (Hanae Mori, Ives Saint Laurent). Pojawiła się też nowa sylwetka spodnicy – szeroka, drapowana, niekiedy plisowana o skrystalizowanej długości od zakrywającej kolana, aż po sięgającą butów. Kreatorzy, idąc logiką upraszczania, pozbawiając damską spodnicę pasa i zwężenia w talii, upodabniają jej kształt do rury. Utrzymuje się na biodrach, urągając prawom grawitacji. Mada przyzwyczaiła nas, iż nie obowiązują jej żadne prawa, dlatego więc miałyby wiązać ją prawa fizyki?

Kobieta w szponach nałogu

Większości kobiet nałogi kojarzą się głównie ze światem mężczyzn. Postacie uzależnionych panów utrwaliły się w naszej świadomości przede wszystkim poprzez literaturę piękną i wspomnienia towarzyszek życia słynnych nałogowców. W swoim dzienniku druga żona pisarza Fiodora Dostojewskiego pisze o jego zgubnym pociągu do hazardu, sam Dostojewski studium swojego nałogu opisał w „Graczu”. Wiadomo, że lord Byron wręcz nałogowo uwodził kobiety, a słynny poeta Artur Rimbaud był narkomanem i alkoholiem. Równouprawnienie nie ominęło jednak i tej sfery życia. W szpony nałogu coraz częściej wpadają kobiety.

Specjaliści twierdzą, że kobiety zazwyczaj uprawiają swoje nałogi po kryjomu. Jeżeli piją, to nie w knajpach „setkę” za „setką”, ale w domu codziennie jednego drinka przed pójściem do łóżka. Często bardzo długo, jak każdy nałogowiec, nie przyznają się same przed sobą do uzależnienia. Coraz więcej kobiet pali, a wielu z nich nawet ciąży nie potrafi ochronić przed nałogiem. Szacuje się, że około 30 proc. kobiet wypala po 15 papierosów dziennie. Normy kulturowe sprawiają, że uzależnione kobiety są mniej widoczne, często też

mają mniej czasu niż mężczyźni na uprawianie swojego nałogu. Uzależniają się nie tylko od środków chemicznych. Nałogiem dla człowieka może stać się bowiem wszystko: hazard, seks, jedzenie, wydawanie pieniędzy.

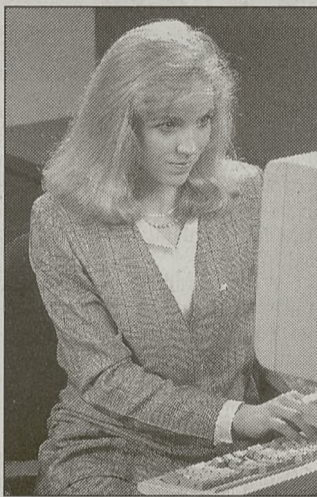
Z pewnością od hazardu uzależniają się więcej mężczyzn niż kobiet. W Austrii 30 proc. graczy stanowią kobiety. Zwykle zaczynają nałogowo uprawiać hazard po trzydziestce, dużo czasu upływa, zanim zwrócą się o pomoc. (Do poradni zgłasza się za ledwie 10 ich proc.). Natomiast szacuje się, że kobiety częściej niż mężczyźni uzależniają się emocjonalnie od innych osób.

Mężczyźni łatwiej stają się seksoholikami, kobiety – nałogowcami kochania. Podświadomie wybierają partnerów, którzy nie potrafią odwzajemnić ich uczucia i ciągle je ranią. Obsesją miłosną ogarnięta była Marilyn Monroe – symbol seksu i obiekt pożądania wielu mężczyzn. Czula się niekochana, obsesyjnie uzależniała się od swoich partnerów, a depresję zagłuszała alkoholem i tabletkami uspakajającymi. Również częściej niż mężczyźni kobiety stają się lekmankami. Często pierwsze przegody ze środkami usmierzającymi zaczynają się wraz z pojawieniem się miesiączki. Panie chętnie sięgają po środki nasenne i uspokajające, nie pamiętając, że wiele z nich, jak np. popularny xanax, przyjmowanych bez kontroli lekarza, może wywołać uzależnienie. W dobie wyścigu szczurów po sukces, kobiety coraz częściej popadają w pracholizm, a zarobione pieniądze wydają bez opamiętania. „Zakupoholizm” – to nałóg kobiet, które gromadzeniem przedmiotów usiłują zapełnić emocjonalną pustkę. Z kolei te przeżywające duchowe rozterki i zagubienie uzależniają się często od sekt religijnych. Charyzmatycznemu guru oddają całe swoje życie i... majątek.

Psychologowie ostrzegają, że uzależnienie niszczy ciało i du-

szę, powoduje choroby układu krążenia, stany zawałowe, depresję, samobójcze myśli. Nałogowiec żyje myślą o tym, jak zaspokoić swój nałóg. Kompromituje się, traci kontakt z rzeczywistością, łamie obietnice dawane sobie i innym. Uzależnione kobiety dłużej niż mężczyźni ukrywają swoje nałogi, wstydzą się przyznać do błędów, za wszelką cenę usiłują pogodzić swój nałóg z rolą matki, żony, pracowni-ka. Wiedzą, że kiedy się ujawnią, społeczeństwo potraktuje je gorzej niż mężczyzn nałogowców. Dlatego tak późno zgłaszają się do poradni, co bardzo utrudnia leczenie. Zdaniem fa-

chowców, uzależnienie leżyć można i trzeba. Pierwszym krokiem na drodze do uzdrowienia jest przyznanie się do własnej słabości, powiedzenie sobie: „Jestem uzależniona”. Niektóre kobiety czekają, aż sięgną dna. Inne wchodzą na drogę przestępstwa lub uciekają w samobójstwo. Uzależnionym kobietom, które wahają się przed podjęciem dycyzji o leczeniu, być może odwagi doda świadomość, że w gronie nałogowców było i jest wiele sławnych kobiet. Wśród nich m.in. Eleonora Roosevelt,

Marilyn Monroe, Elizabeth Taylor i Melanie Griffith.

MONIKA WAŚ

Oj dana, dana, nie ma szatana...

ANDRZEJ SAMSON

Dwaj nastolatki wie w ramach rytuału sekty satanistów zakuli nożami dwójkę swoich rówieśników, a następnie sami usitowali popętnić samobójstwo. Nie stało im jednak do tego odwagi i determinacji, więc zadali sobie tymi samymi nożami jedynie niegroźne rany, z którymi jeden z nich zgłosił się w końcu do szpitala.

Tak mniej więcej poinformowały nas media o krwawych wydarzeniach, mających miejsce w jednym ze śląskich miasteczek. W moim gabinecie rozdzwonił tego ruchu, którego doktryna zakłada, że szatan jako przeciwnik Boga odniósł nad tym ostatnim zwycięstwo i objął władzę nad światem, czego widomym dowodem jest wszechobecność w nim występku i zła. Jemu więc, a nie Bogu należy się cześć w postaci rytualnego ubóstwienia. A ponieważ siewca zła jest niejako przeciwieństwem Boga, to „czarna msza” jest odwrotnością mszy (stąd obecność w niej odwróconego krzyża, odmawianie „Ojciec Nasz” wstak, ekscesy seksualne itp., świętokradztwa), a upostaciowieniem bóstwa jest cuchnący koziół, którego, bywało, wyznawcy w geście uwielbienia całowali – no wiecie gdzie. Polski „satanizm” w postaci rozsiątych po całym kraju grup „satanistów” ma niewiele wspólnego z opozycją wobec Boga ani ubóstwieniem diabła. Jest on ra-

czej prymitywną i naiwną, a nade wszystko egzaltowaną próbą nadania metafizycznego wymiaru wypełniającej wielu młodych ludzi złości i rozczarowaniu wobec ludzkiego świata, w którym nie potrafią znaleźć sobie miejsca. Stanowi bardzo emocjonalną i przez to czasami groźną manifestację przekory i nienawiści wobec otaczającej ich codziennej hipokryzji i pogardy wobec oficjalnie głoszonej i propagowanej wartości. Jest „wściekłością i wraskiem” samotnych, odrzuconych, rozczarowanych i opuszczonych dzieci pod adresem swoich rodziców i w ogóle świata dorosłych, w którym słowa rzadko zgadzają się z czynami. Ich próby „umetafizycznienia” swojego buntu ograniczają się najczęściej do zabijania zwierząt lub bezczeszczenia grobów, aby móc powiedzieć światu i samym sobie, że są oto krwawymi czcicielami szatana, a nie tylko zropczonymi dziećmi, których nikt nie nauczył odnajdywania sensu życia. Ale egzaltacja, rozkręcanie skrajnych afektów (wspierane często narkotykami) może, jak widać, niektórych z nich popchnąć do czynów strasznych i nieodwracalnych. A swoją drogą interesujące, że w opisanej sprawie nie zabrali głosu specjaliści od diabła, duchowni i egzorcycyści, którzy nawet za pośrednictwem telewizji zapewniają nas o substancjalnej, osobowej obecności szatana na świecie. Skoro jest szatan, są i sataniści.

Dieta dla urody

Zdarza się niekiedy, że zupełnie bez powodu popadasz w zły nastrój, ogarnia Cię smutek i chandra. Jeśli czujesz się zagubiona, przygnębiona, wrażliwa na najmniejszą przykrość, a zwłaszcza nie możesz znieść swego odbicia w lustrze, spróbuj sobie pomóc. Antidotum na ten rodzaj stresu opracowali ostatnio francuscy dietetycy. Utrzymują, że stosując odpowiednią dietę można pomóc urodzić, a także wyeliminować wiele negatywnych odczuć wewnętrznych.

Kalorie – do jedenastej i ziemniaki

Kryteria obecnej mody wymagają szczupłej sylwetki. Już kilka zbędnych kilogramów dla wielu kobiet jest powodem przygnębienia, a nierzadko decyzji o podjęciu drastycznej diety. Jeśli należysz do rozsądnych przeciwników głodzenia, możesz spróbować diety doktora Gatty, która pozwala jeść wszystko, co się chce, ale tylko do godziny jedenastej rano. Po godzinie jedenastej należy zrezygnować również ze słodczy. Później ilość jedzenia powinna być kontrolowana, a posiłek wieczorny – zredukowany do zera. Kalorie wchłonięte po godzinie dwudziestej przekształcają się w tłuszcz.

Tym, którzy chcą szybko, bez liczenia kalorii zeszczupłeć, warto polecić dietę ziemniaczaną. Żywiąc się wyłącznie ziemniakami przez jeden lub dwa dni chudnie się niewiarygodnie, bo bogate w witaminę C i potas ziemniaki działają moczopędnie. Podczas stosowania tej diety nie odczuwa się głodu, bo kartofle szybko go zaspokajają. Należy je gotować w wodzie lub na parze, albo podawać w postaci sałatek bez tłuszczu. Podczas dni ziemniaczanych można pić dowolne ilości płynów takich jak woda mineralna, herbaty i herbatki ziołowe bez cukru. Oczywiście istnieje jeszcze wiele innych rodzajów niezwykle diet, lecz zasada ogólna pozostaje ta sama: stosować umiar w jedzeniu i wybierać produkty ubogie w węglowodany, cukry i tłuszcze.

Piękna skóra

Radykalna zmiana pożywienia może w ciągu kilku dni zdziałać cuda: rozjaśnić cerę i oczyścić skórę. Taki efekt możesz uzyskać wystrzegając się tłustych wędlin, sosów, majonezu, czekolady, ciastek i tortów. Pozostałości trawienne tych potraw w przypadku wrażliwej wątroby są prawdziwymi truciznami – wydalonymi przez skórę.

Na świeży wygląd cery pozytywne oddziaływanie mają także niektóre bogate w witaminy przeciwdziała zbytniemu wysuszeniu i przetłuszczaniu skóry. Natomiast witaminy z grupy B działają na nią oczyszczająco.

Aby dostarczyć organizmowi witaminę A, należy wyszukiwać jarzyny i owoce o żółtej i pomarańczowej barwie, tłuste ryby (takie jak makrele, śledzie i sardynki). Chleb razowy, drożdże i jogurt są natomiast skarbnicą cennych witamin z grupy B.

Brzydkie paznokcie

Brzydkie paznokcie mogą być naprawdę deprymujące. Powód jest jeden: zaniedbanie. Ale oprócz przyczyn zewnętrznych, takich jak nieprawidłowa pielęgnacja, używanie acetonu itp., mogą występować również przyczyny wewnętrzne polegające na niedoborach składników odpowiedzialnych za dobrą kondycję paznokci. Codziennie potrzebna Ci jest duża dawka protein i wapna. Środkiem wzmacniającym paznokcie jest także żelatyna. Zawierają ją buliony, zupy gotowane na kościach i galaretki.

Słabe włosy

Słabe włosy to nie tylko sprawa dziedziczna. Włosy, tak jak paznokcie, są zbudowane z protein, czyli substancji białkowych. Jeśli organizm otrzymuje ich zbyt mało, odbija się to natychmiast na wyglądzie włosów. Codziennie potrzebujemy minimum 1 grama protein na kilogram wagi ciała (50 kg – przynajmniej 50 g protein). W produktach zawierających proteiny – takich jak mięso, ryby, drób – stanowią one około 20 proc. wagi ogólnej. Jajko zawiera 6 g protein, w mleku jest ich 3,5 proc. w stosunku do wagi tego produktu, a w mleku w proszku – 35 do 45 proc. Jeśli liczba ta jest zbyt niska, uzupełniają ją systematycznie mlekiem w proszku, tartym serem, drożdżami, żelatyną.

Zawód miłośny

Jeśli rzucił się narzeczony, to nie zwlekając zacznij kurację upiększającą. Opychaj się świeżymi owocami, sałatą, białym serem, jajkami na miękko. Zamiast cukru używaj wonnego miodu. Powiedz sobie, że jesteś zraniona księżniczką, która potrzebuje pocieszenia i miłości. Zobaczysz – po tygodniu, dwóch – będziesz jak nowo narodzona, tak świeża i pogodna, że staniesz się gotowa, uczuciowo i fizycznie, na nowo uwodzić swego ukochanego lub... pokochać innego.

Samotność

Jeśli dokucza ci samotność, tym bardziej dbaj o dobre odżywianie się. Nie ma nic bardziej zgnębnego niż posiłki składające się z: kakao – chleba z masłem, kawy – pączka czy kanapki i herbaty! Nawet jeśli nie chce ci się gotować tylko dla siebie, jedź jajka na miękko, proste do przyrządzenia omlety z warzywami, ryby, sery, dużo owoców. Możesz korzystać z mrożonek. Pij soki i napoje mleczne.

WIEŚLAWA PSTRĄG-DWORZAŃSKA

ZMIENIAJ SKÓRĘ Z

Nowy obiekt w samym sercu Krakowa!!!

poniedziałek - piątek: 8⁰⁰ - 22⁰⁰, sobota - niedziela: 9⁰⁰ - 18⁰⁰

Kraków, ul. Westerplatte 15/16, tel. 422-95-66 w. 506 (DOM TURYSTY wejście od salonu BINGO)

422k

Fot. Witold Górka

A NNA SZALAPAK – artystka i etnograf. Jej talent kształtował się przez kilkanaście lat w „Piwnicy pod Baranami” pod okiem Piotra Skrzyneckiego i znakomitych kompozytorów. Ogromne znaczenie miała także dla piosenkarki przyjaźni i współpraca artystyczna z Agnieszką Osiecką. W Muzeum Historycznym miasta Krakowa zajmuje się miejskim folklorem, głównie konkursem szopek krakowskich i pochodem Lajkonika. Krakowianie kojarzą jej zwienną sylwetkę z różnorodnością noszonych niemal zawsze kapeluszy.

– Aniu, pytanie do etnografa. Czas przed Wielkanocą to...

– Wiadomo, czas postu, umartwiania się, czas refleksji. Teoretycznie powinniśmy pić wodę, jeść suchy chleb, biczować się, skupić na wnętrzu, wyciszyć, robić rachunek sumienia, chodzić do spowiedzi, nie bawić się, nie tańczyć, nie śpiewać...

– No właśnie. Umartwiasz się? Nie śpiewasz? Przecież kilka tygodni temu wyszła Twoja piękna płyta pt. „Z czego składa się świat” i masz chyba czas promocji?

– Śpiewam, ale moje śpiewanie nie klóci się chyba z refleksją. Właśnie w tym tygodniu miałam koncert promocyjny w Lublinie, następne będą już po świętach, w Teatrze Dramatycznym w Warszawie, a potem w Łodzi. No, ale moje koncerty to nie radosne tańczenie kankana.

– Kiedy koncert w Krakowie?

– Nie wiem, jakoś nikt mi nie proponuje. A mnie nie chodzi o promocję w „Piwnicy”, gdzie mieszczą się tylko znajomi, ale o duży koncert. Niestety, w Krakowie są także kłopoty z odpowiednią salą. Natomiast moim umartwianiem się, moją „męką pańską” jest praca nad pieśnią Leszka Długosza i Zygmunta Konięckiego poświęconą Piotrowi Skrzyneckiemu pt. „Noce telefony Piotra S.” Jest piękna, ale potwornie trudna. Premierę będzie miała chyba 8 maja w „Piwnicy” na charytatywnym koncercie dla dzieci niedowidzących. Pracuję także nad nagraniem spektaklu muzycznego „Żywa woda” dedykowanego Agnieszce i Piotrowi.

– Czujesz wiosnę? Wyciągasz już swoje słynne kapelusze? Kupujesz nowe?

Wiosna to magia...

Rozmowa z ANNA SZALAPAK

– Kupuję, choć niekoniecznie na wiosnę. Ja sobie kapeluszy nie odmówię nigdy! Kapelusze nosiła moja babcia, moja mama i ja kupuję każdy, który mi się spodoba. Mnóstwo dostaję w prezencie. Najpiękniejszy dostałam od Agnieszki Osieckiej. Sama też przywożę prawie z każdej podróży. No i duża zasługa w rozmiarach mojej kolekcji kapeluszy słynnej pracownicy pani Zofii Mikuliczyn...

– Czy poddajesz swoje długie włosy i cerę szczególnym zabiegom pielęgnacyjnym?

– Włosy myję często różnorodnymi szamponami. Do kosmetyczki chodziła moja babcia, moja mama, ja kiedyś też. Teraz mam na to coraz mniej czasu. Stosuję i polecam podstawową maseczkę odświeżającą cerę, czyli żółtko z odrobiną oliwy i cytryny.

– Nikt już nie pamięta, że śpiewałaś kiedyś w „Piwnicy” ubrana na czarno, bo taki był ponury czas stanu wojennego w kabarecie. Wszyscy kojarzą Cię z białym strojem. To pomysł sceniczny czy życiowy?

– Kiedy zaśpiewałam piosenkę „Białe zeszyty” – założyłam ostentacyjnie biały sweter i tak zostało. Śpiewam zawsze w białych strojach, które sobie sama wymyślam i kupuję. Poza tym zawsze lubiłam pastelowe kolory i ubieram się przez cały rok na jasno.

– Interesujesz się modą?

– Bardzo! Oglądam pokazy w telewizji i zdjęcia w magazynach kobiecych. Uważam, że projektanci mody to artyści, a moda to sztuka. Sama nie stosuję się ortodoksyjnie do mody. Podoba mi się wiele rzeczy na innych kobietach, ale wiem, że to nie dla mnie. Ja lubię skrajności, całe życie uznaję

dwie długości: całkiem krótkie i bardzo długie. Na wakacjach noszę takie mini, że Agnieszka Osiecka stwierdziła kiedyś: chyba zapomniałaś włożyć spódnice. A przez resztę roku chodzę w długich sukniach i płaszczach. Najlepiej się czuję w lekkich, zwiewnych materiałach. Dlatego z utęsknieniem czekam wiosny...

– Wiosna to magia, prawda? Jaka rolę przypisujesz w życiu magii, intuicji?

– Ogromną. Mój tata twierdzi, że jestem czarownicą. Kiedyś wyszło mi się, że skradziono mu auto i w tym czasie to się stało. Niedawno w Rzymie niemal uratowałam Instytut Kultury Polskiej przed zalaniem, bo to, że leje się woda, po prostu mi się śniło. W magię, przecucia i anioły wierzę bardzo i coraz bardziej. W życiu ciągle spotykamy znaki i ja już nauczyłam się je czytać. Jeśli intuicja mówi mi, że np. piosenka jest nie dla mnie, to największy autorytet nie przekona mnie, że jest inaczej.

– Czy są jakieś szczególne tradycje wielkanocne w Twojej rodzinie?

– Tradycja krakowska i moja rodzina to obowiązkowo pójść na Emaus i na Rękawkę – tak naprawdę przywitać się z wiosną. Na śniadanie wielkanocne nie je się chleba, tylko słodką babkę drożdżową grubo smarując masłem i je z szynką i chrzanem. To tradycja mojej babci Ogińskiej, a więc na pewno krakowska. Mama piecze świetne mazurki i pięknie, może dlatego, że jest architektem, maluje jajka. A ja to wszystko kosztuję...

– Zatem Wesołych Świąt i udanej promocji Twojej płyty!

Rozmawiała:
BARBARA NATKANIEC

Na większości polskich stołów rzeżucha pojawia się tylko raz do roku – i to wcale nie jako potrawa, lecz jedynie jako łączka dla wielkanocnego baranka. A szkoda, bo gdzie indziej (choćby we Francji) ta skromna roślina znalazła od dawna przystępujące jej miejsce w codziennym jadłospisie pań dbających o zdrowie i urodę.

Rzeżucha, którą można uprawiać bez wysiłku na kuchennym stole czy parapecie, jest warzywem najbogatszym w jod i to w postaci bardzo

Czy wiesz co jesz?

Dla baranka i pięknej cery

łatwo przyswajalnej przez organizm. Zawiera także wapń, żelazo i siarke; to właśnie związki siarki w olejkach eterycznych powodują ostry smak tego warzywa i pobudzają apetyt. Bogata jest również w karoten, witaminy: B1, B2, PP i C (tej ostatniej ma trzy razy więcej niż np. pomidor) oraz białko, cukry i mikroelementy.

Systematyczne spożywanie rzeżuchy w okresie jesienno-zimowym chroni przed katarem i przeziębieniami; działa ona dezynfekująco na jamę ustną i przewód pokarmowy. Dobrze wpływa na porost włosów (można ją nie tylko stosować „wewnętrznie”, ale również nacierać skórę głowy jej sokiem, co pobudza cebulki włosowe zapobiegając łysieniu), zapewnia ładną cerę i paznokcie.

Dietetycy zalecają jedzenie tej rośliny nie tylko pacjentom z dolegliwościami tarczycy, ale również cukrzykom, kobietom w ciąży oraz palaczom cierpiącym na chroniczny kaszel. W medycynie ludowej znana jest jako środek wykrztuśny (do spożywania jej z miodem zachęcał już Hipokrates), lek na rozmaite schorzenia skóry oraz... środek pobudzający męskość. Ponieważ sok z rzeżuchy ma właściwości rozjaśniające, na Zachodzie bywa używany do usuwania piegów oraz – pojawiających się z wiekiem – plam pigmentowych na rękach.

Rzeżuchę można jadać nawet codziennie, jednak z pewnym umiarem – w ilości nie większej niż 2 – 3 łyżki stołowe. Trzeba bowiem wiedzieć, iż działa ona moczopędnie i spożyta w nadmiarze może u niektórych wywołać nawet zapalenie pęcherza.

Na wyhodowanie rzeżuchy domowym sposobem wystarczy nawet tydzień. Jeśli się więc pośpieszymy, możemy jeszcze zdążyć z przygotowaniem jej na Wielkanoc. Zakupione nasionka należy namoczyć w kubku z letnią wodą na jedną dobę. Gdy napęcznieją i wypuszczą śluz – rozsmarujemy je na tacce, talerzu lub półmisku wyłożonym wilgotną watą czy ligniną (po namoczeniu podłoże powinno mieć ok. 5 – 10 mm) i pilnujemy, by uprawa była cały czas wilgotna, lecz by nasiona nie pływały w wodzie. Gdy roślinki osiągną wysokość 2 – 4 cm, ścinamy je tuż przy podłożu. Można nimi posypywać kanapki lub ziemniaki, można stosować do rozmaitych past z majonezem, masłem lub twarogiem.

Jeżeli zaś uprawę założymy na przewróconej do góry dnem i owiniętej ligniną doniczce – otrzymamy piękny, zielony pagórek dla gipsowego baranka (cukrowego nie radzę, gdyż mógłby się pod wpływem wilgoci rozpuścić). Jednak również po Wielkanocy radzę nie zapominać o rzeżusze, gdyż jest ona zdrowsza od wielu pędzonych na nawozach sztucznych nowalijek spod folii. Latem można ją wysiewać do ziemi – na grządce w ogródku lub choćby do doniczki na balkonie.

(WES)

„Panią” redaguje Mira Faber, tel. 61-99-107

„żyć dobrze to żyć pięknie”

Słynne motto japońskiej firmy kosmetycznej Shiseido wywodzi się z filozofii Wschodu. Nieustanne dążenie do doskonałości i żywa tradycja to naczelną zasadą towarzyszącą marce od samych jej początków. W 1827 roku założyciel Shiseido Yushin Fukuhara otworzył w Tokio pierwszą zachodnią aptekę w Japonii. Z biegiem lat dział kosmetyki zaczął odgrywać główną rolę w rozwoju przedsiębiorstwa. Shiseido zawsze wyprzedzała czas w dziedzinie badań nad zdrowiem i pięknem odkrywając nowe drogi w kosmetologii. W ciągu swej długiej historii, łącząc kulturę wschodnią z zachodnią, Shiseido stała się jedną z najważniejszych firm kosmetycznych na świecie. Jej siłą jest wywodząca się ze Wschodu tradycja w dziedzinie estetyki i obsługi klientów oraz najnowocześniejsze osiągnięcia medycyny, biologii, farmakologii i biotechnologii.

Piękno w filozofii orientu

Instytut Nauk Piękności Shiseido w Tokio opracowuje produkty i metody ich stosowania, które sprzyjają pięknu i lepszemu samopoczuciu w perspektywie humanistycznej i naukowej. Specjaliści z Shiseido traktują człowieka jako jedność ciała, umysłu i ducha. Dążenie do piękna jest dążeniem do harmonii aspektów duchowych i fizycznych, harmonii wewnętrznej i harmonii ze światem zewnętrznym. Według filozofii orientalnej, każdy może osiągnąć stan spokoju i głębokiego odprężenia. Największym luksusem dzisiejszego dnia stał się czas, spokój wewnętrzny, chwila ciszy dla odnalezienia samego siebie. Specjalnie szkolona obsługa salonów firmowych Shiseido na całym świecie stwarza swoim klientom szczególną aurę inspirowaną duszą i myślą Wschodu, mającą im zapewnić poczucie spokoju, luksusu, przywrócić naturalny rytm życia, zaburzony stresem zrodzonym przez współczesną cywilizację.

Intensive Clarifying Essence w służbie młodości

Piękno skóry wynika z jej zdrowia wspomaganego wewnętrzną energią. Laboratoria Shiseido, pozostając wierne tradycji, są firmą nowoczesną, uwzględniającą w swoich badaniach wszystkie zagrożenia, jakie niosą ze sobą warunki współczesnego życia. Coraz większy pośpiech, stres, zmęczenie, zła dieta, prze-

Shiseido – Dom Szczęścia

bywanie w pomieszczeniach klimatyzowanych, częste zmiany temperatur, promieniowanie UV, zanieczyszczone środowisko sprawiają, że skóra traci świeżość, zdrowy wygląd, szybciej się starzeje. Laboratoria Shiseido nieustannie dążą do perfekcji opracowując coraz doskonalsze produkty mające spowolnić procesy starzenia, dać kobiecie poczucie satysfakcji, komfortu i luksusu.

Najnowszym osiągnięciem Shiseido w dziedzinie pielęgnacji kobiecej urody jest Intensive Clarifying Essence, czyli Intensywna Esencja Rozjaśniająca. To preparat XXI wieku, który

zwalcza przyczyny pierwszych oznak starzenia (brak elastyczności, drobne zmarszczki wokół oczu i ust, przebarwienia, szary odcień skóry). Efektywnie i delikatnie usuwa nadmiar martwych komórek naskórka, głęboko nawilża i zapobiega utracie wody ze skóry, pobudza metabolizm komórkowy, powstrzymuje nadmierną produkcję melaniny, chroni skórę przed szkodliwymi procesami utleniania, pobudza mikrocyrkulację krwi, wzmacnia naczynia krwionośne skóry, rozjaśnia przebarwienia. Jego unikalna formuła, dzięki zaawansowanej biotechnologii i wykorzystaniu ziół używanych od wieków w le-

czeniu chorób skóry, dodatkowo wzbogacona witaminami sprawia, że kuracja przynosi natychmiastowe i długotrwałe efekty. Cera odzyskuje blask i świeżość, bruzdki i zmarszczki zostają wygładzone, poprawia się kolor skóry. Preparat dodaje energii i nawilżenia.

Makijaż współczesnej gejszy

Serge Lutens, kreator związany od wielu lat z Shiseido twierdzi, że najpiękniejsza twarz to twarz o idealnej cerze i porcelanowej gładkości przypominającej gejsze ze wschodnich malowideł. Taki perfekcyjny wizerunek możemy osiągnąć dobierając zgodnie z indywidualnymi potrzebami produkty z linii pielęgnacyjnej Shiseido. Uzyskaną w ten sposób naturalną świeżość twarzy dodatkowo podkreśli makijaż wykonany według koncepcji Serge Lutensa, bazujący na orientalnych kanonach kobiecego piękna. Twarz ma być umalowana bardzo delikatnie lecz z widoczną precyzją. Jest to możliwe dzięki doskonałej jakości kosmetyków pielęgnacyjnych firmy Shiseido. Na tle świetlistej cery uwagę mają przyciągać oczy w kształcie wydłużonych migdałów obwiedzione ciemną linią eyelinera. Górną powiekę pokrywamy jedwabistym cieniem w kolorze ciepłego brązu, dolną cieniem w kolorze kości słoniowej. Rzęsy mocno tuszujemy czarną maseczką. Świeżość policzków wydobędzie muśnięcie trzema odcieniami różu. Usta najpierw obrysujemy konturówką, zaokrąglając dolną wargę łukowo. Następnie wybieramy jeden z trzech kolorów matowej pomadki w ciepłych, eleganckich barwach nawiązujących do japońskich kimon: różu, sepii lub wiśni.

Wschodnie misterium zapachu

Odczucie piękna, harmonii, komfortu psychicznego i duchowego nie będzie pełne, jeżeli pominiemy zmysł węchu. Specjaliści Shiseido połączyli starożytną wiedzę o właściwościach roślin orientalnych z zachodnimi odkryciami w dziedzinie aromakologii i stworzyli zapach odprężający duszę i ciało „Relaxing Fra-

grance”. Ten szczególny zapach o właściwościach relaksujących, który przynosi ulgę, otwiera drzwi do spokoju i wyciszenia się, stanowi nowość w świecie perfum. „Relaxing Fragrance” Shiseido ma działanie nie tylko odprężające, ale także nawilża skórę, odżywia, łagodzi ją i pielęgnuje. Dostępny jest w postaci wody toaletowej, żelu pod prysznic, mleczka, kremu do ciała.

Firma Shiseido stworzyła również dla kobiet jedyne, poza wszelkimi trendami, charyzmatyczne perfumy „Feminite du Bois”. Głęboki, czysty, szlachetny zapach intrygujący i tajemniczy jest holdem złożonym zmysłowej kobiecości. Jego naturę odzwierciedlają szklane flakony o nieregularnych, organicznych kształtach. Przejrzyste ścianki mienią się gorącymi barwami od purpury po kolor malwy.

Dla mężczyzny skomponowano zapach „Basala”. Nazwa tych perfum nawiązuje do talizmanu utrzymanego przez Buddę o mocy poskramiającej chaos i złe duchy. Wyraża nowy wizerunek mężczyzny XXI wieku – inteligentnego, wrażliwego i silnego. Niepowtarzalny zapach „Basala” doceniany jest również przez kobiety, dzięki czemu mężczyzna używający tych perfum staje się dla nich bardziej pociągający.

Shiseido w Krakowie

Firma Shiseido dzięki utrzymaniu żywych związków z tradycją Wschodu i wykorzystaniu najnowszych osiągnięć nauki, zyskała sobie licznych klientów na całym świecie. W Polsce pojawiła się dopiero w ubiegłym roku.

W środę, 31 marca w Perfumerii Jenner przy Rynku Głównym 11, odbędzie się uroczyste wprowadzenie marki inauguracyjne działające jedyne w Krakowie autoryzowanego punktu sprzedaży kosmetyków Shiseido. Przez cały dzień będzie można oglądać pokazy makijażu. Specjaliści z firmy Shiseido po uprzednim badaniu skóry pomogą indywidualnie dobrać odpowiednie środki pielęgnacyjne. Na pierwszych klientów, którzy zakupią produkty firmy Shiseido, będą czekały prezenty.

TEKST
REKLAMOWY

Pinakoteka

Marek Rostworowski

- artysta, który nie miał śmiałości być malarzem

Pod koniec lat 30. (list jest bez daty) kilkuletni Emanuel Rostworowski pisał do swojej kuzynki Marii Popielówny: „(...) Byliśmy też na przyjęciu u Strycia (Xawerego Pusłowskiego - M. R.), a Marek wręczał bukiet P. Bożnańskiej na której cześć było to przyjęcie(...)”.

Nie przez przypadek właśnie mój ojciec spośród trzech braci został wybrany do wręczenia owego bukietu. Już jako mały chłopiec interesował się fotografią, z zapalem i zamiłowaniem rysował i malował. Zachowało się kilkanaście pożółkłych zeszytów pełnych portretów i karykatur osób z rodziny oraz znajomych, autoportretów, rysunków zwierząt i kwiatów. Jako siedemnastolatek wykonał całkiem udaną nie dużą kopię „Damy z gronostajem” Leonarda, nie przeczuwając nawet, jak los mocno zwiąże go w przyszłości z tym obrazem.

Do swojej młodzieńczej twórczości nie przywiązywał wagi - przetrwała dzięki jego matce, która starannie przechowywała „dzieła” swoich trzech synów. Gdyby nie ona, prawdopodobnie wszystko by przepadło, tym bardziej że wojna wyгнаła rodzinę z salwatorskiego mieszkania na pięcioletnią tułaczkę.

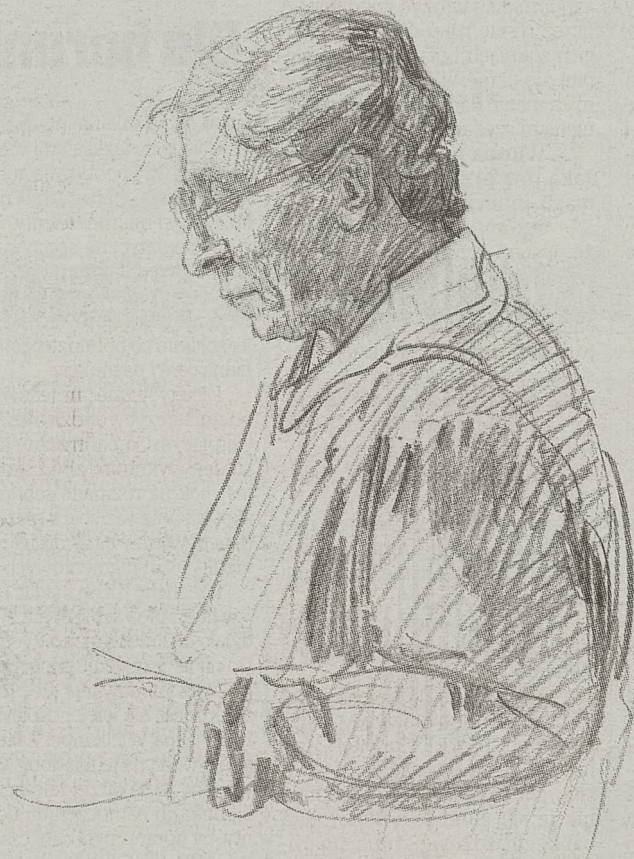
I właśnie wtedy nastąpił kolejny etap na artystycznej drodze Marka Rostworowskiego - Kunstgewerbeschule. Zeszyty z tamtego czasu, pełne notatek, prowadzone są już bardziej systematycznie, widać w nich codzienną pracę, wpływ nauczycieli, zainteresowanie nowymi kierunkami w sztuce. Powojenne szkicowniki z okresu dwuletnich studiów w Akademii Sztuk Pięknych to kontynuacja pracy rozpoczętej w Kunstgewerbeschule. Wyraźne jest w nich poszukiwanie własnych środków wyrazu, które jednak nie odstawałyby zbyt od tego, co uchodziło wówczas za nowatorskie i oryginalne.

Po dwóch latach Marek Rostworowski zaniechał dalszych studiów malarskich - nie czuł się wystarczająco uzdolniony w tym kierunku, nie znalazł własnej artystycznej drogi, postanowił poświęcić się historii sztuki i poważnie zajął się fotografią. Jednak ołówek, węgiel, akwarele, farby olejne i blejtramy towarzyszyły mu jeszcze przez dobrych parę lat. W okresie mojego dzieciństwa dużo rysował, namalował parę obrazów, z których część zniszczył. W czasie wakacji zawsze miał przy sobie blok malarski i akwarele. Powróciła przedwojenna spontaniczność i swoboda w wyrażaniu siebie. Ostatni portret zrobił mi przed maturą. Wśród rodziny i znajomych uchodzi za dobry. W późniejszych latach brak czasu sprawił, że zupełnie zaniechał malowania i rysunku.

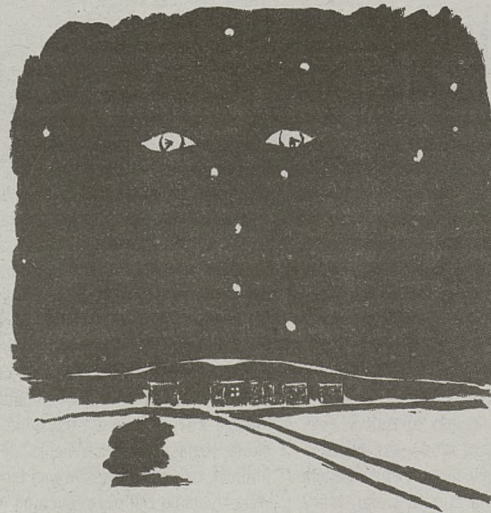
Z ołówkiem w ręku zobaczyłam ojca ponownie na rok przed śmiercią - w maju roku 1995, kiedy przygotowywał projekt swojej ostatniej wystawy poświęconej Tadeuszowi Kantorowi. Patrzyłam zafascynowana, jak błyskawicznie i sprawnie rysuje - jak gdyby nigdy nie wypuszczał ołówka z ręki. Poprosiłam, by mi dał po wystawie te swoje rysunekki. Zaśmiał się, zdziwił, że przywiązuję do tego taką wagę, i obiecał dać.

Szkice nie wiadomo gdzie się zawieruszyły i nie mógł dotrzeć danej obietnicy. Ufam jednak, że gdzieś istnieją - w jakiejś teczce, pod stosem jakichś papierów czekają, aż ktoś je odkryje. Ostatnie rysunki Marka Rostworowskiego, artysty, który nie miał śmiałości być malarzem.

MARIA ROSTWOROWSKA

Obok - Róża Rostworowska (matka Marka Rostworowskiego); lata wojenne powyżej - autoportrety; 1938-39 oraz drugi z lat wojennych poniżej - „Dama z gronostajem”, kopia; 1938
Portret córki Marii; ok. 1966

Ilustracje do „Poezji. 1958-1960” Jana Rostworowskiego, Wydawnictwo „Wiadomości”, Londyn 1963

Opracował: BOGUMIŁ KSIAŻEK (wnuk Marka Rostworowskiego)

BARAN (21 III - 20 IV)

Ofensywna passa trwa - osiągasz stały postęp na obranej drodze: silny, aktywny, przedsięwzięty - przekraczasz własne możliwości. Jesteś w szóstce.

W najbliższym czasie rozwiążesz skomplikowane sprawy biznesowe i trudne układy rodzinne. Masz szansę stać się mężem opatrnościowym - w domu, firmie...

BYK (21 IV - 21 V)

Trudny okres, wymagający powagi, spokoju, wytrwałości, zręcznych kalkulacji - to z jednej strony. A z drugiej: szeroki, dobrych kontaktów z ludźmi, ich życzliwość, wsparcie.

Trzeba ogromnej intuicji, przenikliwości, taktu, dyplomacji - i przede wszystkim czasu. On rozwiązuje większość problemów lub ostatecznie zaprzepuszcza wszelkie szanse.

Wybór ujawni Twą zaradność.

BLIŹNIĘTA (22 V - 21 VI)

Znakomite pomysły, zdolność do ich urzeczywistnienia. Siła, powaga, mądrość, dynamika - Twój pejzaż się nieustannie zmienia. Wraz z nim roślinie wiara, nadzieja...

Pora zacząć realizować strategię życiową. Podejmować zasadnicze trinityjatywy. Nawet jeśli związane są z pewnym ryzykiem...

Istnieją takie sytuacje, kiedy liczy się przede wszystkim dynamika.

Ostrym zrywem!

RAK (22 VI - 22 VII)

Trzeba czekać.

Wiem, Ty chciałbyś wszystko szybko - raz, raz - i zadowolony. Ale tak się nie da. Pozostaje cierpliwość, dystans, spokojne przeczekanie, aż dojrze owoc.

Powinieneś całkowicie odwrócić się od rzeczywistości - ponurych wyobrażeń i nieprzemysłanych planów. Może wyjeżdż, może zajmij się robotą, może rozwijaj swoje hobby... albo...

HOROSKOP TYGODNIOWY

LEW (23 VII - 22 VIII)

Coraz lepiej, a pod koniec tygodnia poprawią się także układy finansowe. Wspiera Cię Słońce, Jowisz, a wkrótce Merkury zaświeci ponad głową.

Wraz z nim pojawią się nowe szanse i nowe perspektywy życiowe. Pójdź ostro. Jak dotąd nie rozwiazane do końca pozostają pewne kwestie zdrowotne i rodzinne. Pora nad nimi popracować. Proponuję dłużej gotować i kompleksową kurację, najlepiej za granicą. Rodzina dopomoże!

PANNA (23 VIII - 22 IX)

Problemy ucale niełatwe.

Trzeba się nateżyć. Podumać. I zachekać. Wszelkie pospieszne, pochopne działania może się skrócić błędem, jażkiego z pewnością nie chciałbyś popełnić. A więc z dużym dystansem, cierpliwie, pozorując luz i dobry humor - przed siebie! Każdy dzień przynosi nową szansę. Świecą gwiazdy na niebie.

WAGA (23 IX - 23 X)

Sytuacja może nie rewelacyjna, ale pozwalająca na rozważania, na negocjacje, dyskusje i podejmowanie różnorodnych decyzji. Ważne, że odstaniam się pole działania, wraz z nim nowa perspektywa. A tego potrzeba najbardziej.

Teraz z dużym wyczuciem i rozsądkiem: spokojnie, czujnie, rozważnie - masz szansę na sukces. Ale...

SKORPION (24 X - 22 XI)

Przejście Marsa przez znak Skorpiona, niby dobre, w rzeczywistości kłopotliwe, zwiększające margines problemów, przysparzające trudów. Wysłkowie i nie harmonijne. Stąd poczucie zagubienia, stąd pretensje, awantury...

Czy jesteś człowiekiem cynicznym?

1. Zawsze wolę mówić prawdę, nawet niemiłą, niż bawić się w miękkości, które pachną obłudą, ten wygrał.

2. Nie sądzę, że będę cokolwiek komus zawdzięczał - najbliżsi wypełnili po prostu swój obowiązek.

3. A jeśli ktoś na mnie stał, widocznie miał w tym swój interes.

4. Mówię otwarcie, że najbardziej w życiu interesuje mnie fors.

5. Czasem warto złamać prawo, jeśli jest to korzystne. Tak

6. Jeśli się dobrze kłamię, czemu nie zrobić z tego użytku?

7. Często i z powodzeniem posługuję się plotką, obmową, intrygą.

8. Cierpienia innych w ogóle mnie nie interesują.

9. Związki z ludźmi mają swoje granice. Przyjaźń jest relatywna, miłość???

10. Małżeństwo tak, ale koniecznie z intercyzą.

11. Małżeństwo tak, ale koniecznie z intercyzą.

12. Małżeństwo tak, ale koniecznie z intercyzą.

13. Małżeństwo tak, ale koniecznie z intercyzą.

14. Małżeństwo tak, ale koniecznie z intercyzą.

I nie ma specjalnie lekarstwa - poza dystalsem wobec sytuacji. Może jedynie wyjazd, wczasy?

STRZELEC (23 XI - 21 XII)

Barzo dobra aura trwa i objętuje w liczne niespodzianki. Masz fart. Czujesz się młody, wesół, zdrowy, jesteś zadowolony z siebie i własnych dróg życiowych.

A te mogą już wkrótce się wydłużyć. Przed Tobą odległe podróże i krótkie wyjazdy. Istnieją także szanse na wygraną. Zagraj w totka, w karty...

KOZIOROŻEC (22 XII - 20 I)

Powoli wszystko się układa. Zyskujesz cierpliwość i dystans wobec sytuacji. Odzyskujesz humor. Znow ukladają się sprawy w Twój bliskim związku. Pojawiają się nawet akcenty radosnej zabawy.

I dobrze. Teraz pora na normalne życie. Spokojnie, codzienne, bez zaskoczeń i nieprzewidywalnych zwrotów akcji. Odpocznij. To dopiero radość.

WODNIK (21 I - 20 II)

Sytuacja do latwych nie należy, trzeba je bardzo rozsądnie rozwiązywać. Punkty po punkcie, krok za krokiem. Może najlepiej zasięgnąć opinii prawnika?

Bo układ gwiazd wskazuje na wielkie powikłania, blokady, przeszkody, z którymi trzeba się będzie borykać. Wykaz maksimum inteligencji i zaradności. Przyszłość w Twoich rękach.

RYBY (21 II - 20 III)

Siła tak, ale co po takiej sile... Inteligencja? Owszem, lecz możliwości jej użycia... A tu trzeba będzie już wkrótce podejmować decyzje.

Ważne, zasadnicze. I lepiej nie liczyć na doradców, Ci mają swoje własne opinie, dążenia, wyobrażenia o istocie spraw. Zaryzykować trzeba. Szczęśliwy traf.

ASTROLOGUS

PSYCHODZABAWA

wątpię też, że odnosisz sukcesy. Aż przyjdzie moment samoty, kiedy nikt nic nie będzie już chciał od Ciebie.

50 - 40 pkt: Raczej wyrażany, kierujesz się przede wszystkim własnym interesem. Egoizm ideologiczny. Tylko czasem, kiedy się wzruszysz, kiedy Cię ruszy sumienie...

35 - 0 pkt: Szczerzy, otwarty, może nawet naiwny - wprost wyrażasz swoje oczekiwania wobec świata. Sporo dajesz, mało bierzesz. Zawodisz się na ludziach... często raczej. Cóż, trzeba też i umieć dawać.

WYNIKI 100 - 60 pkt: Uważasz się za człowieka bardzo rozsądnego i pełnego sprytu życiowego. Nie

ROZRYWKI Z DZIENNIKIEM

SOBOTA 27 MARCA 1999 R. NR 12

Do 3 kwietnia 1999 r. (data stempla pocztowego) można nadsyłać rozwiązania zadań ze stron 2-5. Za prawidłowe rozwiązanie co najmniej trzech zadań rozdajemy:

- 1 nagrodę 100 zł
4 nagrody po 50 zł

W losowaniu wezmą udział tylko karty pocztowe (koperty) z naklejonym kuponem

Konkurs „Krzyżówki z okładki”

Od 6 do 27 marca prezentujemy 4 krzyżówki związane jednym końcowym hasłem. Wśród osób, które je do nas nadesłały do 3 IV 1999 r. (data stempla), rozdajemy jedną nagrodę 300 zł. Uwaga! Aby wziąć udział w losowaniu, należy do hasła dołączyć cztery kolejne wiersze „Krzyżówek z okładki” (od 3A do 3D).

Konkurs „Krzyżówki z okładki”

Grid of crossword puzzles with clues in Polish. Clues include: 16. atrykańskie państwo nad Morzem Śródziemnym... 17. najgorszy z apostołów... 23. Big styczny londyński dzwon... 38. w autobusie w godzinach szczytu... 57. ...a takimi jasnieniami z pozycjami w dia... zaszyfrowano końcówkę hasła... 79. Takie numerki wiążą objasnienia z pozycjami w dia... 87. klucie lub szurhanie w XVIII w. trzykrotnie opłynął świat (J.B.)

Nagrodzeni z numeru 10 / 99

200 zł - Wanda Doroz (Kokotów). 100 zł - Stefan David (Kraków). 50 zł - Mirosława Szajnerman, Marek Janicki i Aleksandra Nogłec (wszyscy Kraków) oraz Anna Wzorek (Nowy Wiśnicz). Krzyżówka nr 436: nagrody po 100 zł - Matgorzata Batko (Kraków) i Edward Kowal (Myslenice).

Rozwiązania z numeru 10 / 99

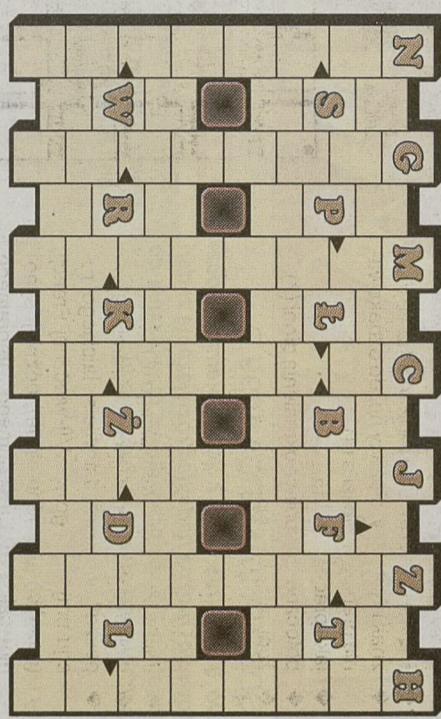
Str. 2: Logiczne: Cezary i Edmund. Jolka: Kopuszek. Str. 3: Trójkierunkowa: Kartograf. Kombinogram: Nikt nie wyduje się bardziej obcy niż ten, kogo się kiedyś kochało. Str. 4: Panoramiczna: Błąd uznać - krok do cnoty. Krzyżówka nr 436: Poziomo: barszcz, zabobon, fotografik, ptak, akta, poranek, diatermia, racja, bitka, rozwodnik, zgadula, etap, Sawa, interesant, ostonka, Ali Baba. Pionowo: bioprac, smok, zegar, zgarniacz, orka, Natalia, fantastyka, koncentrat, piekarz, Kordowa (albo Kordoba; obie formy poprawne), mortadela, bolekko, kanapka, ulewa, piwo, snob. Str. 5: Krzyżówka: Bekasik. Krzyżówka: Gondola. Lubelska: Tanaka. Panoramiczna: Kto szuka żony bez wad, pozostanie starym kawalerem.

Wyraży pironowe wpisujemy za- wsze od góry do dołu, poziomie od lewej do prawej (również w sytuacji, gdy numerik przy- czepiono do ostatniej kratki).

Wyrazy 8-literowe należy wpisać pionowo, zaś 7-literowe przekrotnie (pierwsza litera, już ujawniona, znajduje się w polu centralnym, drugą należy wpisać w pole ze strzałką). Każdy wyraz zaczyna się inną spółgłoską. Objasnienia podano w przypadku wyjątków, miejsce wpisania wyrazu do diagramu wskaże jego pierwsza litera. W rozwiązaniu wystarczy podać wyrazy pionowo.

WI-RO-KRZY-ŻÓW-KA

- Raymond, twórcą popularnych książek o prywatnym detektywie Filipie Marlowe („Żegnaj, łaleczko”, „Długie pożegnania”, „Siostrzyczka”), biuro, w którym – za odpowiednią opłatą – sporządza dla ciebie akt prawny lub przechowują dokument.
- miasto związane z takimi postaciami jak Chakubński, Sabata, Witkacy... masyw górski w Bułgarii, z Czarnym Wierchem (2290 m n.p.m.) i Parkiem Narodowym.
- zestaw stanowiący pewną całość.
- filet śledziowy z dodatkami przypraw, zwinięty w rulonik i zamarynowany, Giacomo, twórca oper „Tosca”, „Manon Lescaux”, „Turandot”.
- psu swobodę ogranicza, zamkowym zjawom do hałasowania służy, ugrupowanie wewnątrz partii, w dziecięcej gimnastyce stało na stojąku (wraz z mleczkiem), a potem przyszedł kotek i stłukł je ogonkiem, naczynie na herbatę lub maliny, nieco ciemniejszy niż kasztan, bardzo ładny, ale trujący grzyb.
- honorowy urząd ziemski, niższy od podczaszego i krajczego, ale wyższy od podstolego
- Bernstein lub Cohen,
- państwo położone na wyspach w Zatoce Perskiej, u wybrzeży Arabii Saudyjskiej i Kataru,
- hałas, zamieszanie,
- dawniej miało duszę,
- roślina z piosenki „Goniąc kormoran” (z repertuaru Piotra Szczepaniaka).

NIEETYPOWA KRZYŻÓWKA

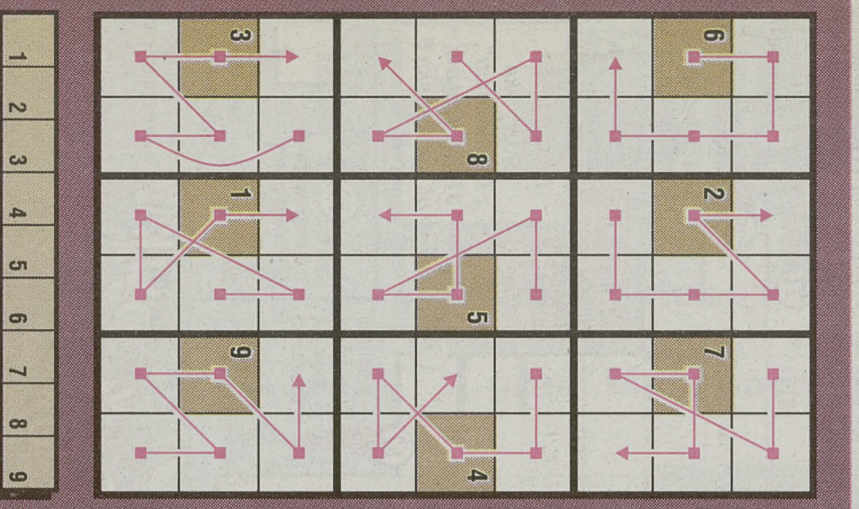

Diagram krzyżówki podzielono na sektory, w które należy wpisać wyrazy odgadnięte na podstawie objaśnień. Sposób wpisywania pokazuje strzałki. UWAGA! Numeracja dotyczy sektorów. Początek wpisywania wyrazu (z wyjątkiem sektora 6) wypada NIE W POLU LICZBA!

Litery w białych polach utworzą zwykłą krzyżówkę, natomiast litery z pól kolorowych, czytane zgodnie z numeracją, dadzą jednowyrazowe rozwiązanie zadania.

- 1) imię Strindberga i... polskich królów,
- 2) „Piękny widok... wspaniałe pustkowie” – powiedział, gdy stanął jako drugi człowiek na powierzchni Księżyca,
- 3) tonny gatunek zająca,
- 4) porcja materiału poddawana laboratoryjnej analizie,
- 5) hałas, gwar,
- 6) zecerska szufflada do przechowywania oczołonek.

(J.B.)

Beeeee, hop!

„Bodaj dwadzieścia lat temu »smutni panowie« kilkakrotnie namawiali mnie do współpracy, ale niczego nie podpisywałem ani nie obcykowałem. Mogę spać spokojnie. Ale co zrobić, gdy o podobne usługi zwróci się teraz do mnie (piastując odpowiedzialne stanowiska w administracji państwowej) Urząd Ochrony Państwa?”

Z.K.

„Najwięcej kłopotów miał z instrukcją, w jaki sposób wśród ludności miejscowej wybierać należy płatnych donosicieli, aż wreszcie (...) wpadł na koncept wyforowania na to stanowisko pastucha gminnego, którego wszyscy nazywali »Pepiku, skocz-no!«. Był to krejtn, który na to wezwania zawsze podskoczył. Tego więc Pepika kazad wachmistrz wezwać i rzekł do niego:

– Wiesz ty, Pepiku, kto to jest stary Prochazka?

– Beeeee...
– Nie becz i pamiętaj, że tak nazywają najjaśniejszego pana. Wiesz, kto to jest najjaśniejszy pan?

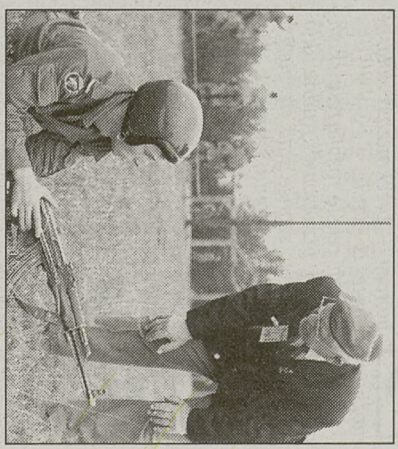
– To pan cisiaś.

– Doskonale Pepiku! Więc pamiętaj, gdy chodzisz po domach, na obiady uszyszsz, że pan cesarz jest bydlę albo co innego, że wojny nie wygramy, to przyjdź do mnie i powiedz mi o tym. Dostaniesz dziesiątkę. A teraz, Pepiku, skocz-no! (...)

Nazajutrz przyszedł do wachmistrza książdz proboszcz i donosił mu w głębockim sekrecie, że dzisiaj rano spotkał pastucha gminnego, Pepika, który mu opowiadał:

– Pannie pjoboscu, a pan wachmajstel wciolał mówić, że pan cisiaś jest bydlę i że wojny nie wygramy. Beeeee, hopi!”

OPR. LESZEK MAZAN

Fot. Robert Glac

Strasznie głośno było ostatnio o naszej armii. Przede wszystkim dlatego, że weszliśmy do NATO, z czego słusznie jesteśmy dumni. Po drugie jednak z powodu kompromitującego raportu NIK, w którym określa się nasze wojsko mianem brudaków. Można oczywiście zapytać, kogo tak naprawdę bardziej kompromituje raport – żołnierzy czy NIK? Bo nawet jeżeli armia nie grzeszy czystością, to przecież nie trzeba o tym głośno krzyczeć, a już zwłaszcza w takim czasie. Co inspektorem NIK przeszkadzało zając się brudnymi żołnierskimi gaciami 5 lat temu? Czy były czyszcze? Podejrzewam nawet, że były to te same gacie, pamiętające zresztą Układ Warszawski. Co stało na przeszkodzie, by pokazać nigdy nie prane przedzieradła za pół roku, gdy już okrzyknijemy w NATO? Albo gdy sprawdzimy, że Bundeswehra ma jeszcze brudniejsze. (Pewnie nie ma, ale czy ktoś to sprawdził?) Tak więc cisną się pod pióro liczne pytania, które jednak zostawimy na bok, bo nie czas teraz zastanawiać się, kto za tym stoi i w czym interesie leży osmieszanie naszej NATO-owskiej było nie było armii, chociaż na miejscu UOP-u sprawy bym tak nie zostawił. Zastanowimy się jednak nad tym, skąd bierze się, jeżeli jest, a chyba jednak tak, cały ten brud. Każdy, kto był kiedykolwiek na jakimkolwiek polskim dworcu, kto jechał latem zatoczonym autobusem, kto był w publicznej toalecie, nie powinien mieć najmniejszych wątpliwości. Brud bierze się z nas. Nie jesteśmy fanami mydła i proszku do prania, a jeżeli mamy pełną popielniczkę, to nasze zamiatowanie do czystości nie pozwała nam pozostawić jej w domu (smierdzi!), tylko zmusza nas do wyznaczenia petów przez okno. Nie bez powodu też mówi się, że za granią naszych rodaków można poznać po brudnych butach. Nie śmiałbym się zatem z naszych żołnierzy, którzy akurat mają prawo być brudni, skoro swoim brudem podtrzymują jedynie tradycję. Jedno z najstarszych polskich powiedzeń brzmi przecież tak: „Ciagnie się jak smród za wojskiem”.

GRZEGORZ

Nie ma zgody mopankul – i to od początku do końca. Zaczynijmy jednak od końca. Otóż powiedzenie: „Ciagnie się jak smród za wojskiem” istotnie jest bardzo stare, ale nie ma nic wspólnego z brudem. Przeciwnie – ów smród wynikał ze stosowania pewnego archaicznego środka czystości zwanego dziegciem, która to substancja odznaczała się bardzo intensywną, choć niezbyt miłą wonią. Do tego przyłączał się jeszcze odór karbolu lub lizolu, którymi odkładano pomieszczenia w koszarach i ten bukiet wroni ciągnął się za wojskowymi oddziałami. Po drugie, choć nie ulega wątpliwości, że nie jesteśmy narodem czystościaków, brud w wojsku nie jest bynajmniej tradycją. Raport NIK-u dowodzi, iż w tej dziedzinie nastąpiło najwidoczniej wyraźne pogorszenie w stosunku do sytuacji nie tylko za czasów II Rzeczypospolitej, ale i w PRL. Być może zajęto się tak intensywnie zmianami orientacji ideologicznej i politycznej, że zapomniano o zmieleniu i bielzeniu i pościeli. A może dodatkowo przyczynia się do zaniedbania zbyt mała ilość pieniędzy, jaką w budżecie przeznacza się na wojsko? Dawnymi laty stan sanitarny koszarowych umywalki i szaletoń był o kilka klas powyżej średniej krajowej toalet publicznych i to nie tylko dworcowych, ale nawet tych, które funkcjonowały w zakładach gastronomicznych niższych kategorii. Po trzecie nie należy ganić NIK-u za opublikowanie tego raportu właśnie teraz, nie zaś parę miesięcy wcześniej lub później. Moment był jak najwłaściwszy! W tej ogólnej euforii, towarzyszącej przyjęciu nas do Sojuszu Atlantyckiego, bardzo się przydad taki zimny prysznic. Przypomni on wszystkim, a zwłaszcza nadmiernie tożentuzjazmowanym, że członkostwo w NATO bynajmniej nie zakłada automatycznie wszystkich problemów, oraz że w każdej chwili – czy to historycznej, czy nie – o czystych gaciach zapominać nie należy.

BRUNO

REFORMY – badania opinii publicznej wykazały, że Polacy w większości są przeciwni wprowadzaniu czterech dużych reform społecznych z tego powodu, że żadne reformy nie są przygotowywane, teraz boimy się ich nadmiaru. A swoją drogą, cztery pory w ciągu roku istnieją od dawna i jakoś nikt nie ma zamiaru tego systemu reformować.

ROZWIĄZANIE – politycy obu koalicyjnych partii, tworzących obecny rząd, robią co mogą, aby szukać wad u swego partnera, a nie we własnych szeregach. Pewnym rozwiązaniem może być rozminięcie myśli Leszka Baletowicza, który głośno i donośnie wskazał na najlepszego kandydata na ministra rolnictwa, który nie należy do żadnego ugrupowania. Oczywiście zastąpić on miałby Janszewskiego z AWS. Otóż najlepszym rozwiązaniem byłoby postanowienie obu koalicjantów, że w rządzie, który tworzą, nie może być ani jednego członka jakiegokolwiek partii, a zwłaszcza partii do koalicji należącej.

WSPÓŁPRACA – niedawno podpisano umowę o współpracy polskich i bułgarskich służb granicznych. Współpraca ta na pewno będzie się do-

– Panie pjoboscu, a pan wachmajstel wciolał mówić, że pan cisiaś jest bydlę i że wojny nie wygramy. Beeeee, hopi!”

OPR. LESZEK MAZAN

Którędy do NATO?

Fot. Robert Glac

Nie ma zgody mopankul – i to od początku do końca. Zaczynijmy jednak od końca. Otóż powiedzenie: „Ciagnie się jak smród za wojskiem” istotnie jest bardzo stare, ale nie ma nic wspólnego z brudem. Przeciwnie – ów smród wynikał ze stosowania pewnego archaicznego środka czystości zwanego dziegciem, która to substancja odznaczała się bardzo intensywną, choć niezbyt miłą wonią. Do tego przyłączał się jeszcze odór karbolu lub lizolu, którymi odkładano pomieszczenia w koszarach i ten bukiet wroni ciągnął się za wojskowymi oddziałami. Po drugie, choć nie ulega wątpliwości, że nie jesteśmy narodem czystościaków, brud w wojsku nie jest bynajmniej tradycją. Raport NIK-u dowodzi, iż w tej dziedzinie nastąpiło najwidoczniej wyraźne pogorszenie w stosunku do sytuacji nie tylko za czasów II Rzeczypospolitej, ale i w PRL. Być może zajęto się tak intensywnie zmianami orientacji ideologicznej i politycznej, że zapomniano o zmieleniu i bielzeniu i pościeli. A może dodatkowo przyczynia się do zaniedbania zbyt mała ilość pieniędzy, jaką w budżecie przeznacza się na wojsko? Dawnymi laty stan sanitarny koszarowych umywalki i szaletoń był o kilka klas powyżej średniej krajowej toalet publicznych i to nie tylko dworcowych, ale nawet tych, które funkcjonowały w zakładach gastronomicznych niższych kategorii. Po trzecie nie należy ganić NIK-u za opublikowanie tego raportu właśnie teraz, nie zaś parę miesięcy wcześniej lub później. Moment był jak najwłaściwszy! W tej ogólnej euforii, towarzyszącej przyjęciu nas do Sojuszu Atlantyckiego, bardzo się przydad taki zimny prysznic. Przypomni on wszystkim, a zwłaszcza nadmiernie tożentuzjazmowanym, że członkostwo w NATO bynajmniej nie zakłada automatycznie wszystkich problemów, oraz że w każdej chwili – czy to historycznej, czy nie – o czystych gaciach zapominać nie należy.

BRUNO

REFORMY – badania opinii publicznej wykazały, że Polacy w większości są przeciwni wprowadzaniu czterech dużych reform społecznych z tego powodu, że żadne reformy nie są przygotowywane, teraz boimy się ich nadmiaru. A swoją drogą, cztery pory w ciągu roku istnieją od dawna i jakoś nikt nie ma zamiaru tego systemu reformować.

ROZWIĄZANIE – politycy obu koalicyjnych partii, tworzących obecny rząd, robią co mogą, aby szukać wad u swego partnera, a nie we własnych szeregach. Pewnym rozwiązaniem może być rozminięcie myśli Leszka Baletowicza, który głośno i donośnie wskazał na najlepszego kandydata na ministra rolnictwa, który nie należy do żadnego ugrupowania. Oczywiście zastąpić on miałby Janszewskiego z AWS. Otóż najlepszym rozwiązaniem byłoby postanowienie obu koalicjantów, że w rządzie, który tworzą, nie może być ani jednego członka jakiegokolwiek partii, a zwłaszcza partii do koalicji należącej.

WSPÓŁPRACA – niedawno podpisano umowę o współpracy polskich i bułgarskich służb granicznych. Współpraca ta na pewno będzie się do-

(J.B.)

(T.O.)

(J.B.)

(T.B.)

Cztery piłki skurczybyki

Mistrzostwa Europy par open i seniorów

Od 15 do 20 marca Warszawa gościła najlepszych brydżystów Starego Kontynentu. Rekordowa liczba 399 par wystartowała w turnieju par open, 100 par walczyło w konkurencji par seniorów (brydżowych oldbojów, każdy z uczestników w wieku powyżej 55 lat). Złoty medal w parach open dla Francji - Paul Chemla i Alainem Levy wprzezdził Włochów Giorgio Duboin - Norberto Bocchi, Polacy Jacek Romariski z Apolinariem Kowalskim na trzecim miejscu. Złoty medal dostał się w godnej ręce - Paul Chemla - to absolutna światowa czołówka, a tytuł mistrza Europy par zdobył po raz trzeci, za każdym razem z innym partnerem. Po warszawskich mistrzostwach brydżysta francuscy prowadzą 6-4 z Polakami, licząc zdobyte złote medale - żadnej innej nacji brydżowej nie udało się stanąć na najwyższym podium w tej konkurencji. A o poziomie mistrzostw najlepiej świadczy fakt, że w 40 parowym finale zabrakło miejsca dla ubiegłorocznych mistrzów świata w tej konkurencji -

♠ K9	♠ D10652	N	♠ A742
♥ D652	♥ W84	W	♥ AK1097
♦ AK742	♦ W	E	♦ 63
♣ 53	♣ AD102	S	♣ 74

♠ W8
♥ 3
♦ D10985
♣ KW986

Dzienniczek szachisty

Niewygodny partner

Kiedy ktoś wygrywa kilka razy pod rząd z tym samym (bywa że silniejszym, chociaż niekoniecznie) przeciwnikiem, mówi się wtedy, że jest dla pokonanego „niewygodnym partnerem”. Myślę, że niemal każdy z graczych w szachy ma kogoś takiego, z kim nie może sobie poradzić w żaden sposób. To swoiste uczulenie na określoną osobę, nazywane niekiedy z żartobliwą przesadą idiosynkrazją szachową, chociaż raczej powinno się je określić mianem alergii, dotyczy wszystkich szachistów, niezależnie od poziomu, jaki reprezentują.

Kiedy w 1962 r. znakomity węgierski szachista, Lajos Portisch, wystartował w pięknym stylu w turnieju międzynarodowym, bardzo wierzył, że zakwalifikuje się do turnieju kandydatów i będzie miał szansę walki o prawo zmierzenia się z mistrzem świata. W tych czasach turnieje międzynarodowe były bardzo długie. Toteż w przedostatniej, już 22. rundzie Węgier miał za przeciwnika indyjskiego gracza, który z pewnością nie reprezentował klasy i siły gry dzisiejszego czotowego reprezentanta Indii, Ananda. Ten stosunkowo mało znany szachista, o nazwisku Aaron, zajmował ostatnie miejsce w tabeli i grał już o przysłowiową pietruszkę. Natomiast Portisch musiał wygrać, co wydawało się oczy-

Jacka Pszczoły z Michałem Kutniem, jak również dla obrony tytułu sprzed dwóch lat Łukaszczyka z Kierznowskim.

Ostrą licytacją (obie strony po partii) Bułgarzy Władimir Michow z Iwanem Nanevem wyblokowali przyszłych mistrzów Europy z robowej końcówki.

W	N	E	S
Levy	Michow	Chemla	Nanew
pas	1 karo	1 kier	2 karo
kontra	2 karo	pas	pas
kontra	pas	pas	pas

W - przygotowanie, 2 - wywoława Michał miał niezły przegląd rozdania - po niefortyjnym 2 karo Nanewa końcówka pikowa na WE jest wysoce prawdopodobna. Jak widać 11 lew na pik jest bezproblemowe, przy starannej rozgrywce również na kiero można wziąć tyleż samo lew. Postawiony w trudnej sytuacji Levy dał kontrę i Francuzi zapisali sobie +200 za bez jednej (po ataku asem kier Chemla ściągając asa pik i kontynuował ten kolor-bloką; Levy wziął dwie lewy treflowe). Niecodzienny rezultat w tym rozdaniu ustano - lony został po krótkiej licytacji w spotkaniu pary angielskiej Hackett-Mossop przeciwko francuskiemu mikstowi Brigitte i Alain Samy.

W	N	E	S
pas	1 kier	pas	1 bez atuu
pas	pas	pas	pas

Anglicy otwierają z czwórki - 1 kier Mossopa wykączyło z licytacji Brigitte Samy i licytacja ustała na prostym bez atuu. Alain Samy wystartował piątką pik i Hackett chybił w pierwszeń lewie, kładąc ze stołu króla. E wzięła lewę na asa i odwróciła bloką pik do damy i dziesiątki partnera. Kolejny pik do siódemki, król kier i blokka trefl - walet od Hacketta zabity damą. Po czym ostatni pik, walet i blokka kier do longera E i dwie ostatnie lewy, obrony na asa z dziesiątką trefl. Rozgrywający nie wziął ani jednej lewy, a obrońcy zapisali sobie smakowite +700 za bez siedmiu po partii.

wisie, aby awansować do kolejnego etapu. Tymczasem los spletał mu wstrętne figla i biedny Lajos - po słabej grze - przegrał. Podobno długo nie mógł pojąć, jak to się stało: „Nigdy nie zrozumieć, jak mogłem upaść w gorszą pozycję. Nie zlekceważyłem przeciwnika”. Jeszcze w tym samym roku nadarzyła się okazja rewanżu. Tak się bowiem złożyło, że podczas olimpiady szachowej w Złonych Piaskach w Bułgarii, Portisch i Aaron znów zastąpi naprzeciw siebie, tym razem jako członkowie drużyny swoich krajów. Oczywiście Węgier patłał ciężką odwetu, zaś Hindus z pewnością postanowił nie sprzedać swej skóry tanio. Wokół ich stolika skupiło się wielu obserwatorów, którzy mieli w parciu ich poprzednią partię. I - stało się! Aaron, który sam z trudem mógł uwierzyć w swe szczęście, wygrał po raz drugi! Wydawałoby się nie do uwierzenia, a jednak. Należy przypuszczać, że gdy Portisch przeglądał w dwa lata później listę uczestników kolejnego turnieju międzynarodowego w Amsterdamie i nie znalazł na niej nazwiska Aarona, niewątpliwie odczekał z ulgą.

Nasz arcymistrz, Akiba Rubinstein, też miał partnera, na którego, jak się zdaje, był uczulony. To Spielmann, z którego ręki doznał przykrych porażek w 1907 i 1911 r. w Karlsbadzie i w 1912 r. w Pieszczanach. W dwóch pierwszych partiach grał czarnymi, w trzeciej białymi. W pierwszym karlsbadzkim turnieju zajął pierwsze miejsce, ulegając tylko Nimzowitschowi i Spielmannowi, w drugim natomiast zajął dzielone 2-3 miejsce, przegrywając z Teichmannem, Marshallm i - znów Spielmannem. Trzecia po-

♠ A1062	♠ 874	♠ S
♥ W62	♥ K105	♥ Chemla
♦ K	♦ W83	♦ pas
♣ KW1097	♣ D854	♣ 3 bez atuu

W	E	S
Gantar	Senk	Chemla
1 trefl	pas	1 karo
kontra	1 pik	pas

pas...
Po ataku bloką kier - od E dziesiątka - Chemla trafnie wydedukował, że poparyjna słaba kontra Słowetca Gantara musiada być poparta dobrym uktadem. Po wzięciu lewy na damę kier Chemla przeszedł na stół karem i zagrał waleta trefl(!) na impas. Po tym zagran - niu rozgrywający zrealizował swoje, osiągnając z rozdania 66 proc. Kontrakt był typowy, ale część wistujących grała w pierwszeń lewie blok - ką pik, co znacznie utrudniało rozgrywkę.

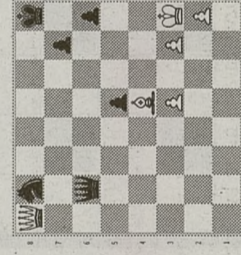
JAN BLAJDA

Mistrzowie Europy '99: Paul Chemla i Alain Levy (z pucharami). Pośrodku mistrz Europy seniorów Krzysztof Lasocki

rażka z tym zawodnikiem była jeszcze bardziej niemiła, bo jedyna w całym turnieju! Peunym pocieszeniem może być to, że Spielmann był drugi, właśnie za Rubinsteinem.

Ale niekiedy ofiary jednych, stają się karami innych. Na odmianę więc Rubinstein był niewygodnym partnerem dla Tarrascha. W San Sebastian w 1912 r. w pozycji: białe (Tarrasch) - Ke2 Gc2 Sh3 a4 d3 f5 g4, czarne -Kd4 Gb5 Ge3 a5 d5 f6 g7 Rubinstein zagrał 46...Gd7! 47.Kf3 Kc3 48.K:e3 d4+ 49.Ke2 K:c2 50.Sf4 G:a4 51.Se6 Gb3! 52.S:d4+ Kb2 53.Sb5 a4 54.Ke3 a3 55.S:a3 K:a3 56.Kd4 Kb4! i białe poddały partię. W drugiej partii, rozegranej we wspomnianym już Karlsbadzie, ale w 1923 r., nasz arcymistrz znów okazał się lepszy w końcówce. Tym razem grał białymi. W sytuacji, jak na diagramie, wykonał ruch za -

stępujący na wy - krzyżnik 41.Hd5! na co czarne za - grały 41...Hc7 z od powiedzią 42.Gf5! (to zapo - biega wymianie hetmanów i sta - wia Tarrascha w swoistym zgu - zwangu) 42...Sc6 43.Hc4 Hd6 44.Hf7 Hd8 45.Hg6! i Tarrasch musiał uznać się za pokonanego, ponieważ tracił skoczka lub dostaje mata! Tak to łaska Caissy na pstrym koniu jeździ!

LUDWIK FREY

- ♦ ukochany Afrodyty zabity w czasie łowów przez dzika (6).
- ♦ Piąta - najelegantsza na Manhattanie (5).
- ♦ znak pływający, służący np. do oznakowa - nia granicy kąpieliska (4).
- ♦ jaka praca, taki... (5).
- ♦ potoczne, żartobliwe określenie dion (7).
- ♦ żony muzulmanina (5).
- ♦ książę... Michał Wiśniowiecki, ojciec króla Michała Korybuta (6).
- ♦ kłopoty lub... wróżenie z kart (6).
- ♦ imię córki słońca Trabalskiego (6).
- ♦ niejedną spotkasz w lipcu w kurorcie (9).
- ♦ początkowo: przedstawił laickiego ru - chu umysłowego w XVII-wiecznej Francji (np. Michel de Montaigne); później: syno - nim człowieka rozpustnego, amoralnego (8).
- ♦ objazdowe zoo (9).
- ♦ państwo-potęga (9).
- ♦ komar (9).
- ♦ bardzo szybki polski taniec ludowy (6).
- ♦ dopiero co wyklut się z jajka (7).
- ♦ grecka wyspa na Morzu Egejskim, ojczy - zna Pitagorasa (5).
- ♦ rzeczoznawca dokonujący wyceny (8).
- ♦ drugie pod względem znaczenia miasto Kanady, stolica prowincji Ontario (7).
- ♦ sformułowanie czyjeś płaczu, krzyku, roz - mowy (9).
- ♦ strącenie lecącego samolotu (8).

Autorzy zadań w numerze:

Lucjan Bagare, Tadeusz Bembenik, Jerzy Buczek, Julian Czerpak, Robert Górniak, Joanna Kalkowska, Tadeusz Olejarczyk.

PANORAMA Z KRZYŻÓWKĄ

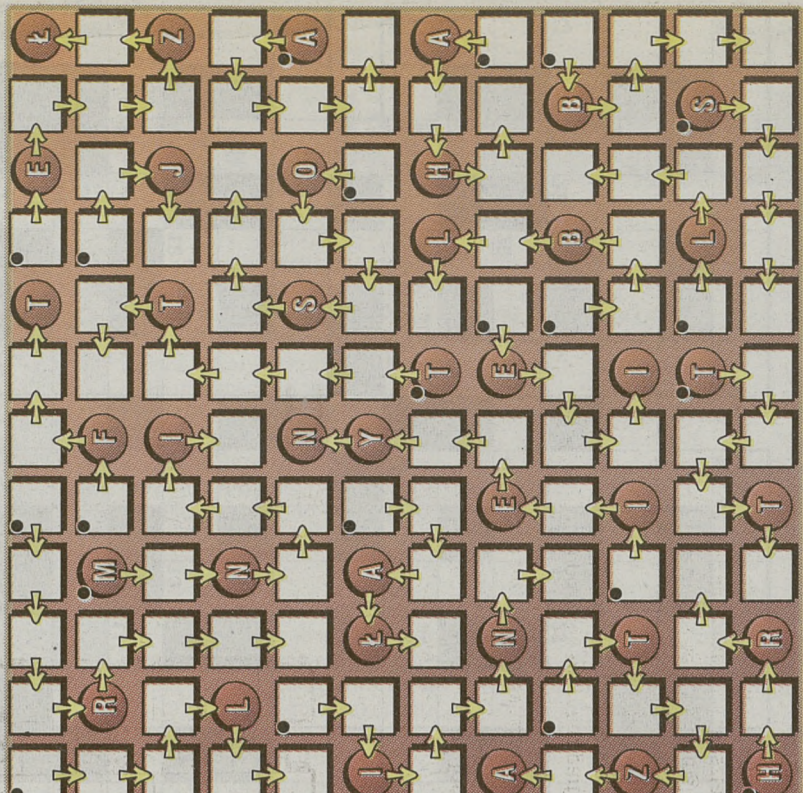

Diagram podzielono na 21 „tras”, których przebieg pokazuje sirzaiki (kropka oznacza początek trasy). W każdej trasie należy wpisać jeden z wyrazów, których objaśnienia podano obok w alfabetycznym porządku (w nawiasie liczba liter odgadywanego wyrazu). Po wypełnieniu diagramu litery w białych polach utworzą krzyżówkę. W rozwiązaniu należy podać jej wyraz poziome (jest ich 12).

(R.G.)

WIROKRZYŻÓWKĄ

Litery z pół ponumerowanych od 1 do 10 utworzą jedno wyrazowe rozwiązanie zadania.

POZIOMO:

- 1) Władysław (zm. 1962), poeta („Bagnet na broń”, „Anka”),
- 5) pani wykonująca badania lekarskie, analizy chemiczne.

PIONOWO:

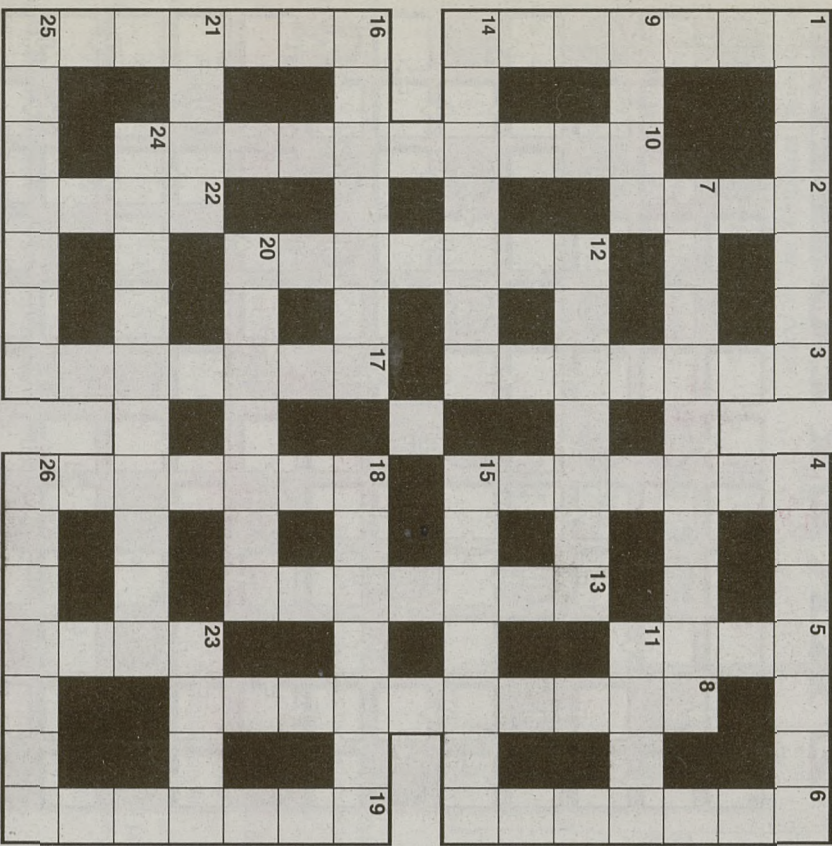
- 1) filozofia działania politycznego stworzona przez W. Lenina,
- 2) Daniel, aktor, który zagrał we wszystkich częściach Trylogii,
- 3) Robert (zm. 1997), wybitny dyrygent, w latach 1982-91 dyrektor Teatru Wielkiego w Warszawie,
- 4) wyraz przejęty z włoskiego (np. „opera” lub „kalafior”).

PRAWOSKRĘTNI:

- I) wielkie w tytule filmu Ferreriego z Mastroiannim, Piccolim i Noliretem,
- II) Savinien... de Bergerac, francuski pisarz, tytułowy bohater dramatu Edmonda Rostanda,
- III) sprzedawca,
- IV) mniej niż kapitan.

(J.B.)

Krzyżówka nr 438

POZIOMO:

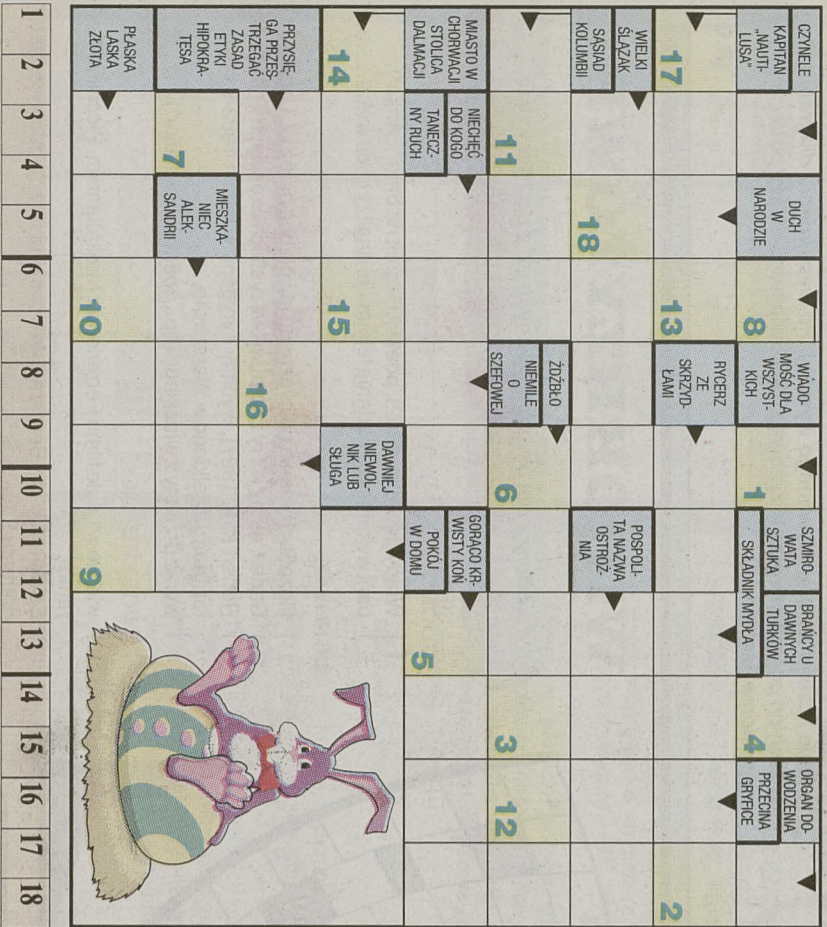
1. właściciel uli i ich zawartości, 4. obuwie na zbrojnicę, 7. obieżyświat, 9. nasza graniczna rzeka, 11. plecień z tym w Meksyku, 12. marszczona bluzka ozdoba, 14. można na nią polegać, 15. kilka powłaz na wżalonymi interesami, 16. ostro, 18. szata okna, 20. bohaterka „Wojsy i pokoju” Tolstoj, 21. ślad prowadzący do celu, 23. piastowa ciastko, 24. szczelina skalna powstała na skutek erozji, 25. Olgi Lipińskiej, 26. nad głową świętego.

Rozwiązanie krzyżówki nr 438 prosimy nadsyłać (wyłącznie na kartkach pocztowych) pod adresem redakcji: „Dziennik Polski”, ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków, załączając kupon konkursowy - do następnego wtorku, tj. 6 kwietnia br.

KUPON KRZYŻÓWKI NR 438

UWAGA: w krzyżówce nr 437 opuszczona została hasła nr 23 pionowo (archaiki) - w losowaniu wezmą udział wszystkie nadesłane rozwiązania. Przepraszamy.

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

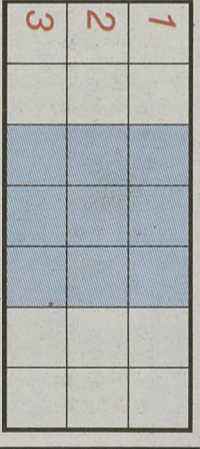

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 18 utworzą polskie przysłowie ludowe. J.Cz. W rozwiązaniu wystarczy podać jego treść.

PIONOWO:

1. malowidło gorsze niż kicz, 2. pan adwokatał wdzieka na rozprawę, 3. niewiasta, 4. kieliszek wódki dla spożnialskiego, 5. czeplia się, 6. nienaturalny radosny następój, który ogarnia, 8. zamieszczona bluzka ozdoba, 10. zajmuję się przedmiotami potrzebny do wystawienia sztuki, 12. koń masei czerwonawej, 13. Kryszyna Janda, 16. chroni samochód przed zabrudzeniem, 17. teatrlna przetrwa, 18. szparagowa, 19. w pogotowiu do spinała, 22. odpowiedni czas, 23. kanawałowe zabawy.

LOGOGRYF

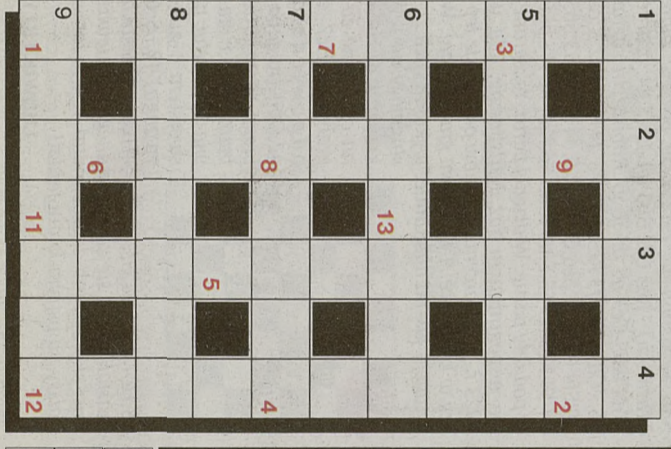
Znaczenie wyrazów:
 1. otwór eksploatacyjny na polu naftowym,
 2. osoba ożywiająca kukiełki w teatrze lalek,
 3. rodzaj leukocyту czyli białego ciałka krwi.

Litery w polach kolorowych, czytane poziomo, utworzą rozwiązanie.

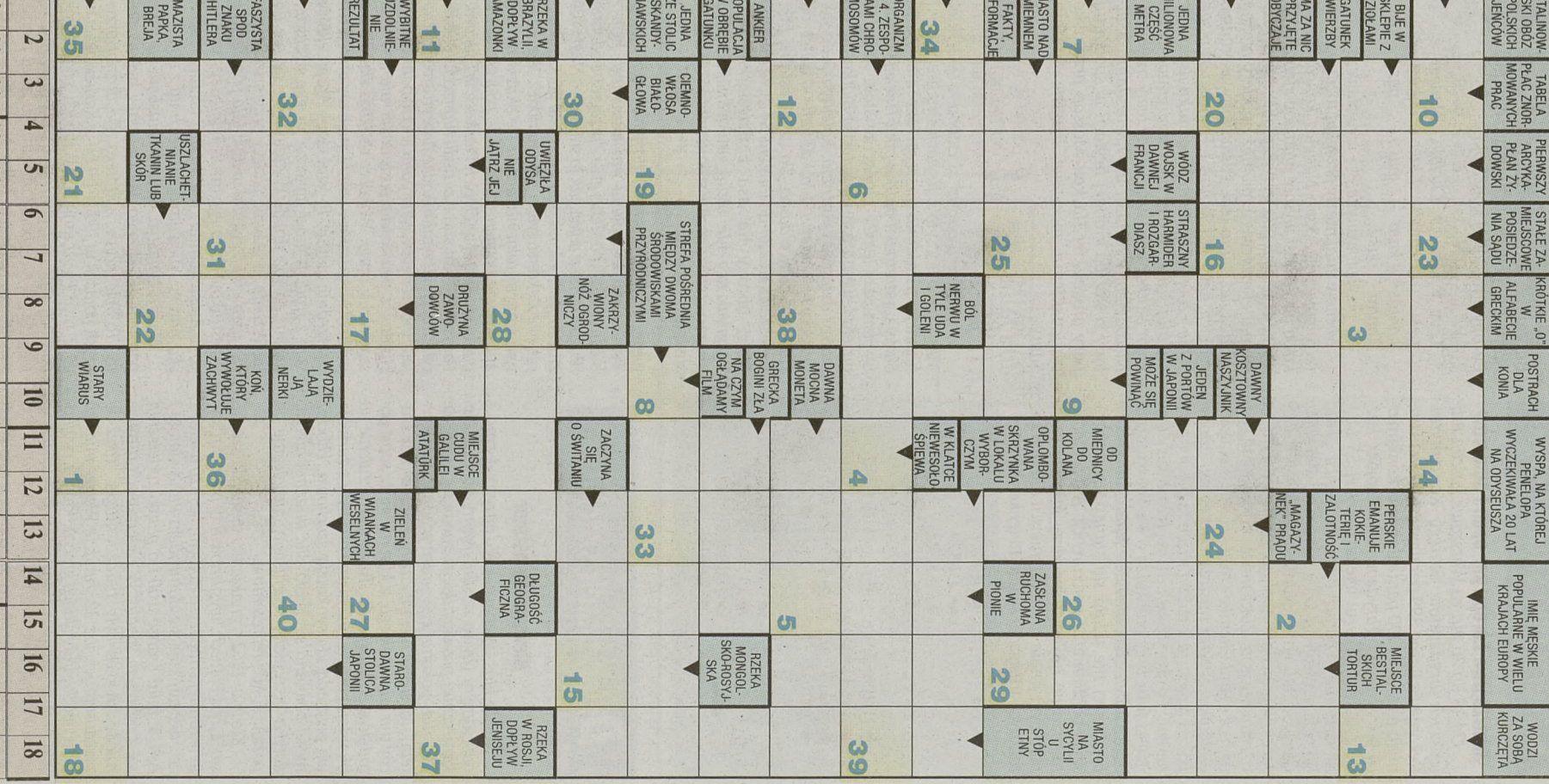
KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. absolutny autokrata, 5. inna nazwa witaminy B1, 6. cechy w muzyce, z których co druga jest wypuszczona, 7. XVI-wieczny pisarz włoski, „bicz książąt”, 8. rodzaj pieśni neapolitańskiej („Santa Lucia”, „Wróć do Sorrento”), 9. dochody członków rodzin królewskich.
PIONOWO: 1. zadowolenie z dokonania czegoś, 2. dawna jachdajnia, 3. choroba spowodowana niedoborem witamin, 4. rodzina roślin tropikalnych, z których jedna dostarcza cenionych owoców.

Litery w polach z liczbami w dolnych prawych rogach od 1 do 13 utworzą imię i nazwisko wybitnego aktora polskiego, zmarłego przed 40 laty w Krakowie. W rozwiązaniu wystarczy podać odczytane imię i nazwisko.

KRZYŻÓWKA PANORAMICZNA

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 18 utworzą polskie przysłowie ludowe. J.Cz. W rozwiązaniu wystarczy podać jego treść.